

ژ وهشانين ئيكهتيا نقيسه رين كورد/دهوك
ژماره (۱۹۵)

رومان

ئالى دى يى پرى

تەحسین ناخشكى

ئالىدىيىپرى

- ☆ رۆمان
- ☆ تەحسین نافشكى
- ☆ ژ دەشانىن: ئىكەتيا نقىسەرىن كورد / دەۋك
- ☆ دەشانا ھژمار: (۱۹۵)
- ☆ تىپچىن: بابى ھەڧگىرى
- ☆ دەرھىنانا ھونەرى و بەرگ: محمد ملا حمدى
- ☆ چاپا ئىكى: ۲۰۱۰
- ☆ چاپخانا: ھاوار / دەۋك
- ☆ ژمارا سپاردنى: (۲۱۸۰) ل سالا ۲۰۱۰

دياريه بۆ:

هەر ژنه كا بوويه قوربانا هه ڤركيا
شارستانين سه دي بيست و ئيكي.

نڤيسه ر

- ۱ -

جره نىخا بوچى، چاوا، كهنگى و.....؟؟؟؟!!!!!!

زه لامى خولكى بهر پرسين هه ريمما ژيى وى
هه فده سالى ددت، ل ژورا روونشتنا ميهفانان ژ

- 4 -

تہرزی کولپتکے کی بہردایہ خہملا بہاری، وہسا
خوارزین حہفتیا ہہ فزینی دخوارن و سوحبہ تا
جورین خوارنان؛ دگہل روونشتیان گہرم دکر؛
ہہروہ کی بہری حہفتیہ کی کابانیا ئیکی ژ
وان، دووری وی خوہ سوٹی و پرائیا روونشتیان ب
چاؤین تژی پرس و حیہتی! تہ ماشہ فائین رہفتارین
وی یین ژنوو دیتین بوون و ہندہک ب سہلیقہ یا
زمانی پستہ پستی د گوہین ہہف دا دپہ یقین و
ٹاقریبین ویر تیوہ ردکرن!

ل ژورا دی، بازارہ کی جودایہ و بہہ یچنن ژن
خوہا مہا تہ باخی فہد مالی و پرسین ژ فی
جوری، ل بن بایی پانکا دہنگہ کی گلزانکان فہدکت
ژی دہیت، ٹارہ ستہی کچا سہروسیمایین وی؛ مینا
سہروسیمایین کچہ کا مشخہ تبوویہ ((چہلی)) لی
ہاتین دکر:

-نہ بہرئاقلہ رہوشہ نا تیگہ ہشتی و دژی
خوہ سوٹنی و عادات و تہقالیدین بہری، دژی خوہ
راوہ ستت و فی چامی ژ خوہ چیکہت؟!

-چاوا رہوشہ نی خوہ سوٹ؟!

-بوچی بہری خوہ ب سوژت؛ ہہوہ نہ دبرہ
دختورہ کی نہ فسی؟!

-مسوگہر، ٹہو دی ہہتا قیامہ تی د ٹاگری
جہنہ می دا سوژت!

-باشه، ما وئ نەدزانی کیژ شوؤفیره دگهل
چووین؟!
-هوون چاوا دهیلن کچا کچین، دگهل خوه ببتە
ناق وان گاوران؟!
-ما ههوه نەدزانی دی وئ کارەساتی کت؟!
-بوچی چو زهلام دگهل نەدچوون؟!
-ئەوی دایکا تە پشتی رهقاندنی هینای کورد بوو
یان ئەرەب بوو؟!
-ما چیرۆکا خوه بو ههوه نەگۆت؟
-چەند روژان بەرزە بوو بوون؟!
-ما ههوه نەدزانی دگهل کی چووبوون؟
-ههوه چاوا هیلا کچا کچین ببتە ناق وی
ئاگری؟!
-ما چاره کرنا وئ ل قی دەری نەدبوو؟
-هیشتا خووشکا تە یا بی سەر شوونە؟
-ههوه ژکی بوچی پارە نەددان دا بەردن؟
-کچی ههوه بوچی هیلان بچن؟!
-خوناق دایی ما ههوه نەدزانی دی وه لی
کەن؟!
-کی دیژت ل باژیری پران رهقاندینه؟!
-ئەری دی، کی دیژت دەستی فان دگهل نینه؟!
-راسته، خوهنە ل خواری ب تنی تیرۆرست
هەنە؟!

-بۆچی ھوون ناييژن: بى لۆمە خودى ژ كەسى
نەستىنت؟

ھەمبەر ھېرشا فان جوونە پرسان، خونا قال
سەرى ژۆرى، سەرەکانىن چاۋىن نېرگىزى، ژ
رۆندكان ھشك بووين، بەردوام ب دلەكى پر كەسەر
و كوۋقانقە، بەرسقېن وان، ب گەورىيەكا كزگريوۋكى
خەتماندى ب قى شپوھىي خوارى ددان:

-پشتى چووينە ناف وى ئاگرى و يازدە رۆژان
بەرزەبووين و مە چو ژى نەزانى، ژ نشكانقە مە ھند
دیت، سپېدەيەكى، وى زەلامى ئەرەب ب خپرا خوە
دايكا من يا ناف دايك؛ ھەرۋەكى وى گاڤى ژ گورى
ھىنايە دەر، يىي خووشكا من خووسارى، ب تنى
ھىنا؛ ھەرۋەكى نە ئەو دايكا سوحبەتچى و ھەردم
دەڭ ب كەنى! ھەما ھەر يا دامايى بوو و خوارن ب
زۆرى دخوار؛ ھەرۋەكى ل قى دىيائى نەيى؛ دا ھند
بينىن، ئەو دايكا ھند بەشۆش، سوحبەتچى و
خپرخواز، پشتا خوە دا ديوارى و رۆندكېن وى ھاتنە
خوار! ھندى مە دگۆتى: دايكى رەبەنى، بەس بو
مە يېژە، كانى چ ب سەرتە ھاتىيە؛ نەھەرى ژ
قەستابوو، ھەما سەرى خوە باددا و رۆندك دەھىنانە
خوار؛ ھەرۋەكى لال و بى ئەزمان كرى؟! پاشى دا
چتە د ژورا خوەڤە و دەرۋۆكى ل خوە گرت؛ ۋىجا
ھەتا ب دلى خوە دەردكەت. ديارە ئەو جامپىرى

ئەرەب ژى تېگەھاندبوو؛ وى ژى ب زىمانى خوه دگۆت: يا گىرنگ ئەڧە مە دەينى خودى دايى و مە ئەمانەت گەھاند. بابى من گۆت: ((ھەر ئاڧاڧاڧت، جارى بلا سەرى خوه بشووت و پىچەكى خوه ب سەروبەر بکەت، پاشى دى بينە مەرکەزى پۆلىسان و دى شكارىتەكى ل تاوانبارىن بەرزە كەين))!

پشتى ھىنگى مە داخواز ژى كر، بىنە سەنتەرى پۆلىسان؛ لى وى ھەر ھىجەت دگرتن و دگۆت: ((پاشى دى جارهكى چىن))! ھەموو چەند رۆژەك پېڧە نەچوون، پشتى نڧىژا ئىڧارى گۆت: ((كچا من خوناف، ئەڧرۇ دلى من يى دچتە دەوينكى، دى شىيى بو من لىنى؟ دەوين و دانقوت و خوارنىن دى يىن خومالى ھەر ئەو بوون يىن وى دايكا جەرگسوتى بو مە دلېنان! ئاخ! دادى، دى بلا پشتى تە و خووسارا بەژنراقا چاڧەلەك ئەز نەمىنم!)) ئەو بوو، پشتى دوسى كچكىن دەوينكا ژ دل و مراد من بو خوه شتڧىترىن دايك ل دنيايى لىنايى، ب تنى دوسى كچكەك خوارن و خوه ڧەكىشا و جارهكادى، وەكى ھەرۆژ پشتا خوه دا ديوارى و كەتە د ناعورا ھزروگومانان دا و رۆندكىن وى ھاتن خوار!

پشتى خرىڧىنەكا پر ئاخىنك! خونافى بەردەوامى ب ئاخفتنى دا:

-پاشی بوو پسته پستا لیځین وی یین قه شاقی و
 رابوو چوو د ژورا خوهڅه... قی جاری ئەز ل دووڅ
 چووم و من دیت دو نځیژ کرن و بوو نمه نما وی و
 قورئان خواند... پاشی دهستین خوه سەر ئەقراز کرن
 و ئەز هاتمه د ژورڅه و من گوټ: پاشی دی ئامانان
 شووم. من هند دیت، وه کی سیتاڅکی؛ ههروه کی
 دی چته هه جی، وه سا یا پځای بوو و ده رکته!
 گه لهک پځه نه چوو، بابی من هیشتا خوارن دخوار؛
 ده می پځهنا سوټنی ل دفنن مه دای! لی مه هه زرا
 مرنا خوه کر و مه هه زرا هندی نه کر، دایکا پځنجی
 سالی، بسلمان، تیگه هشتی و نفیسه را پرتوو کین
 پرسا مافی ژنی دکن، دی وه سا ب سانا هی وی
 کت یا کری! دی بلا ئیدی ئەز نه مینم بو ته دایکی
 ره به نی، زولم لی کرییی، ئیشه لالا خودا مالا
 پځهخت و خائینان خراب کته.
 پشته گریه کا بی روټدک، ل دووڅ داخوازییا
 به هیچنان، ب گریڅه ل ئاخفتنا خوه زڅری:

- د وی گافی دا، مه هند بهیست ب هه وارکی
 دهنگی دهروکی هات و تژی ژور دهنگین بلند بوون!
 ئەم ژی ل دووڅ دهنگی ب هه وارکی ده رکه تین و
 ئاگری ب سه رشوو پځه! هه تا دهروجیرانان ئاگر
 قه مراندی و دهروک قه کری؛ ئەم هند دینین، ئەو
 زره ژن بوویه قورمه که کی ره شی چه رمی سهران

خولۇلە دكت! وہى ئەز نەمىنم بۇ تە دايكى بى
خودانى، زولم لى كرىيى!

پىشتى پىلپىن كوزىركا د سىنگى خوه دا
دارشتى، ب گەورىيەكا كزگريوۆكى بەردەوامى ب
ئاختنى دا:

-ھەموو ژ بەر خاترا خووشكا من خووسارى،
بەرەف وى ئاگرى چوون. ئەو سالەك بوو نوژدار و
حەكىمەك ل دەقەرى نەھىلا و خووشكا من نەبىتە
دەف و نەشيان كەمباخە كولكا د لەشى پرە ھاتى
ساخ بكن! ئەو بوو مەجبۇر بوو رابوو بەرەف نوژدارپن
ناق وى ئاگرى بر و بى خودايى وہ لى كر يا لى
كرى! ئەو جارا دووى بوو، دگەل ژنكەكا دى دىر و
كولكا وى دەردكر و چو ئارىشە بۇ چىنەدبوون. خودى
ئىشەللا مالا وان بىتە بەرى مىراتى، ئەوى ئەف
مىسبەتە ھىنايە سەرى مە. ما ھەكە بابى مە
ھۇسا نەبايە و مە خودانەك ھەبايە؛ دا چاوا ھىلپن
كچا كچىن بىتە ناق وى جەھنەمى د ناق دەستپن
وان كافران دە؟! پارەيى پى بەرددن، ما دىنارەك و
دونه؟ ھوون ھەموو دزانن؛ ئەف تىرۇرسىپن گاور، ژ
ئەزمانى كوشتنى و رەقاندنى و دەفتەرىن دۇلاران
پىقە چو ئەزمانپن دى نزانن!

پىشتى قەمانەكا كورت و ھەلكىشانان
ھەناسەيەكى، ب دەنگەكى ھىدى پىقە چوو:

-شکر ژ خودی، یاره بی تو ل مه نه گری. وه کی دی، وی بیافی هندی نه دا، به حسی بهردانی بهرانه بهیته کرن. خودی ئیشه للا کوچکی هه وه رهش کت؛ وهی دایکی نه ز نه مینم بو ته، دی بلا مه تشتهك ژ خووساری ژی زانیبایه؛ هه ما کیم کیم نه م دا ییھیقی بین. خهرجیاتین مالی و مه ههردو خووشکین دخوینن، ل سه ری راتبی وی یی فهرمانبه ری و مخه سه ساتین نافه ندا ژنان بوون. نوکه ب خیرا مروؤین مه نه بایه، نه م نه دشیان هفتی و سی روژکین وی بدین.

پاشی پیچه کی فه ما و جاره کا دی ییقه چوو:
-گه لی ژنکان: راسته بابی من ژی راتبه کی باش وهردگرت، بهس ژ خودی باوهر بکن، دایکا من ژی ژ راتبی خوه ددانی و هه ری دهیندار بوو!
ژ نشکانقه ژنکه کا ب دههمه زین کراسی شین باوه شینکی ل خوه دکت و دهنگی وی یی ب خوه بلند دهرکه ت:

-وه لا کچا من، پانقه بو بابی ته شو ل بکت ویره ناگه هت!

د ناف پینکگوهورینا ئاقرین ژنان ره، ئیکا دی لی فه گیرا:

-مسری راست دییژت، مروؤ چو ل سه ر دلی خوه نه هیلت و ب دوو هه وایی نه فسا خوه

بكهفت؛ ما دى چ دراف تيرا مروقى كت؟!
ههروهكى خوناڤى خوه تينه دگه هاند و
بهرده وامى ب دهركنا ئاخينك و فيغازين خوه دا و
تهوهرين سوحبه تى پتر به رفرهه بوون!

- ۲ -

راهيلانا سيبه رى

ئهلبوما بيره وهه ريپن دايكى، ل هه ر كوژيه كى
خانى د مه ژيپى خوناڤى دا قه بوو و گيزك د دهستى
دا راوهستيا و تژى كانيا چاڤين وى روندك بوون و
پوسيده يى ديمى وى جاره كا دى داگير كر... پشتى
بيسته كى ژ ته رزى په يكه ره كى خه مگينى
په يمانگه ها هونه ريپن جوان د وى كراسى دا مايى،
چاڤين روندك د سه ر دا چووين نقاندين و روندكهك،
مينا شه مالكا ل نه ورؤزى هه لكرى ب ديمى وى يى
پتوو دا هاته خوار و د دلى خوه دا پيڤه چوو: ((مرن

نەمرى خودى يە. يا گرنىگ وى بۇ مە گۆتبايە، كانى
چىرۇكا وى چىيە و چ ب سەرى ھاتىيە؟؟!! ئاخ!
دايكى رەبەنى دى بلا پىشتى تە ئەز
نەمىنم!) دەنكى دەرکەتتا گرىيا وى و دەنگى
قەبوونا دەرۇكى تىكەلبوون و ھند دىت، بابى ب
خەملا قاتى زىقى و بايمباغا رەنگورەنگ، ماقووليا
رېقەبەرىن دەزگەھىن كۆمپانىين خوەدى سەرمايەدار
دايى ب ژۆرکەت و روويىن وى يىن خەتاقا نىقرۇيا
چرىا پىشىيى دتەيسىنن، پلەك ل پستوويا خوە دا و
قەبەيى سلاق كر. خوناقيى ب دەنگەكى مريتۇ
لېقەگىرا. بەرى باب بچتە د ژۆرقە، دەنگى وى يى
خەمگىن نەزقراند. پاشى ل دووچوو و د دەرۇكى دا
راوہستيا و دەنگى وى بلندتر ھات:

-تە نەگۆتە من، تە چ كر؟

چاكيىتى خوە ب داركى ھەلاويستنا جلكانقە كر
و بەرى وى كەتە ديوارى دى و بەرسقا داي:
-كچى ھەر يا ژ خوەيە.

پاشى دەستى خوە ب دىمى وەستاندن ژى
نەھىت دا ھىنا و پېقە چوو:

-بابۇ يى ئەقرۇ چوو ئەو ژ كىستى بابى خوە
چوو.

-ئانكۆ ئەو زۆردارىيا ل دايكا من و خووشكا من
ھاتىيە كرن، ھەموو ب سەر دفنا خائىنانقە چوو؟!

- کچا من، ئەقە راستیا واقعی مەیه.
پاشی دوسی پینگاڤین دن بەرهف بابی روو ب
روو نەبووی چوو و ب دەنگەکی کزگریوکی گرتی
بەردەوامی ب داریشی دا:

-باب، بەختی خودی، خوە پتر بوەستینه و بزانه
کانی کی ئەف کارەساتە ب سەری مە هینایە؟!
دەنگی بابی ژ بەرەژەنگین غەیدینی نەیی قالا
بلند بوو:

-کچی ژ خوە یە، ئەزی دیژمە تە: هەچیئی
ئەقرو ل قی وەلاتی چوو؛ هەروەکی دایکا وی
نەبووی.

بەری کچ ئاخفتنەکا دن بیژت، پتر ب سەرڤە کر:
-تە ئاگە ه ژئ نینە، ئەقە ئیزیکی دو هەیفانە،
ئەز پیڤە، هەر دیژن((ئەم نەشین ب مرنا یی
زۆرداری لی هاتییه کرن، ب گەهینە تاوانباران.)) ئەو
ژی دەهەقن؛ دی بلا خوە نەسۆتبایه، چووبایه
شکاریتا خوە کربایه، دا نوکە ئەم شیاپاین گازندەیی
ژ دەستەهلاتی بکەین، بو مە چ نەکرییه. یا دی،
هەموو دزانن، تاوانا دژی دایکا تە هاتییه کرن،
دەرڤە سیئوری مە یە. وی هزری بکە، جەنابی
سەیدایی جەمشید قەلغان، وی نەهەنگی، نەشیا
چو ب دەستڤە بینت، سەرەراییی پیکۆلین وی دگەل
دۆست و هەڤهیمانان ل دەڤەرا پری؛ ڤیجا نزا ئەزی

خوه لیسەر چ بکم؟
- ئانکو خوینا دایکا من و خووشکا من د بهر ئافئ
دا چوو!

بابئ ب گرئینه کا چیکری بهرسقا وئ ب
دنگه کئ تنگزی تر دا:

- خوینا ب هزاران یئن وه کی دایکا ته، نهئه فرؤیه
ل قئ وه لاتی د بهر ئافئ دا دچت. پرسا سهیدایئن
خوه بکه، دبت تو ژئ بزانی، ئه و دئ بو ته پتر
رؤهنکن؟

- باب، مهوم ئه وه، نوکه ئه قه پتر ژ دو حهفتیان
ب سهر چلینیا دایکا منقه چووین، ئه م هه ر چو ژئ
نزانین!

- ئو تو نزانئ ژئ. من گرتئ مه زانی ژئ، چیرؤکا
وئ ژ سهری هه تا بنئ یا چاوانه؛ ئانکو چ؟
خوناقئ ب دیمه کئ بی هیقیاتیئ ئه نفالکری ل
دیمئ بابئ ژ نوو گه نچ دبت نیپری و ب زوری قورچا
خوه داعوورا. بهری باخفت، ئاخفتن هه ر بوو یا بابئ
به ره ف دهرؤکی چووپی:

- خوناق، ژ منقه بیهنا دانقوتئ ناهیت، دیاره ته
نه لپنايه؟!

- ئا دانقوت؟!

بهری کچ پئغه بچت: ((مهتا من هاتبوو فیره و ئه ز
نه گه هشتم.)) هه ر ئاخفتن بوو یا وئ:

-مسوگەر دىٰ وهكى دايكا خوه هيجه تهكى
گرى.

پاشى د گافىٰ دا سهرىٰ وىٰ چه ميا و داخوازيبا
ليبورينىٰ د دل دا ژىٰ كر: ((دؤيت من وه نه گوتابيه!))
پاشى دهستين خوه كرنه د بهريكين پهنه رۆنىٰ دا و
ب دهنگه كىٰ بهرزه نكيٰ ليقه بوونىٰ لىٰ ديار نه كرن و
شوونىٰ گوٲ:

-ئيللا تو يرهنا مروقى هند تهنك كهىٰ، مروٲ
باخت!

د وىٰ دهليقه يىٰ دا، خوناف ژ جيهانا هزاروگومانان
قه گه ريا و پرتووكا خوه ييكدادا و سهر هه ژاند و پشتا
وىٰ كه ته كورسيكىٰ و چاؤين، مينا نه ساخين ب
نقستنا مه گناتيسىٰ دنقنين نقاندىٰ و د بن
ليٲلايٲكانفه بو خوه گوٲ:

-ئهز نه شيم بخوينم! ئهزا دبينم، ب قىٰ
دهستودارىٰ ئهز كورسىٰ ئيكيٰ ب داوىٰ ناهينم!

پاشى جوانىٰ و رهنگوره نكييا گولين پاييزىٰ، نيرينا
وىٰ كيشا و گلپش و دافين كريٲتيهك دايه حه ودا
گولان، وهلىٰ كر د دلىٰ خوه دا ييرت((مسوگهر نوكه
دايكا من يا ساخابيه، باخچه هوٲسا بىٰ سه روبهر
نه دبوو! ئهز يا دبينم بابو ناگه هينته نيٲا سالىٰ و دىٰ
ژنه كىٰ هينت. هيشتا مه ههفتيا وىٰ نه دابوو، ريٲين
خوه تراشين! ئىٰ باشه، پا هه كه ب عشق و

ئەقینی دایکا من نە هینابا دا چ کت؟! دوور نینە
رەقند ژى وەسا بت؟! مشکىلا مەزنتەر ئەو، بابى
من مەلاقىيا فى جەمشىد قەلغانى خوينمىژ دکت.
هەموو دزانن روژا نىقرو جەرىمىن ئەو دبن مەتالا
خەباتىقە دکت حجاجى سەقەفى نەدکرن!
مشکىلە ئەف داسنىيە خپ سەرشورن، هەموو
بەرامبەر، قەلغانى گەواد ئەزبەنىيى دبنە زىرى و ل
پشت ئەزمانى خوە مترەكى درىژ دکن! تف نفشى
نامووس ژى چىنەبت!) خوناقا بەژنا وئ مينا
نەمامکە کا سپىندارا دو سالى ل بەر لىقین چەمان
دچىنن، گەلابىيى شىنتارى گولىين وئ يين زەر ب
سەر ملاندا؛ مينا پىلین خابوورى ل چاخى بوھژىنا
کەقین بەفرى، ل سەرى کوپ و زنارىن زۆزانان
بژالەبووين، گران رابوو و پرتووک دا بەر سىنگى خوە
و دەنگى لىدانا دەرۆكى راوەستاند.

- ۳ -

کهنی و گری

حهیتینا مامۆستایی بوو وانهیا زانستی ئابۆری
شروۆقه دکر و خویندکاران ئاخفتین وی کوپی دکرن؛
ب تنی خوناف تینه بت، پینقیس د نای تیلین وی دا
راوهستیا بوو و سه ری وی بوو ببوو بازارئ زورانبازییا
مژاران و مژاری ل پینقه دانا وانهیا بووری، هه قاله کا
وی سه بارهت بابی وی و مه یاسه تا ستیی، خوه ب
سه ره موو مژاران دادابوو! کفانی ل ته ختی
ویقه تر، د بهر نقیسینی را ل سه روبه ری وی دنیپی
و ئه و ژی نه دشیا ب دورستی ب ئه رکی خوه
رابت... ده مه کی بی دهستی وی، پینقیس که ته
سه میژکا ته ختی روونشتنی و د د لی خوه دا

بهردهوامی ب مالخولیانان دا: ((باشه ههکه وی ب
 عشق و ئهفینی دایکا من نه هینابایه، پا دا چ
 کهت؟! وهی ههوار، خه لکهک دی مه ب لومهیان
 خوت؛ دی وی چکی دنه مه؛ هیشتا ئه م نزانین
 نه یارین مه یین دورست کینه و نه بوویه دو مه هه
 وه غه رگری و فی کاری بکت؟!)) د وی رهوشی دا،
 سیمایین تیکچوونی و نه ئارامیی ل لقینین وی
 په یدابوون و ئاقریین مامۆستایی ژی به رهف خوه
 راکیشان! بهری مامۆستا پرسا رهوشا وی بکت، وی
 ب شیوهیه کی سه رنجا خویندکاران راکیشایی،
 دهستی خوه بلند کرو ب چاڤین روئدکفه داخواز ژ
 مامۆستایی خوازت کو دهلیقهیی بدتی ده رکهفت!
 دهنگی که نییا بی سینورا خویندکاره کی؛ وه کی
 هه رجار، ژ سه متا داویا ریژی ئاقریین مامۆستای و
 پرانییا خویندکاران، ب خوه فه گریدان و ناچاڤین وی
 بوونه گری و به رسفا وی ب گرنژینه کا ژ سفکاتییی
 نه یا فالادا! پاشی پرانییا وان بهری خوه دانه
 مامۆستای؛ دگهل ئامازه دانا دهستی روئاهیا
 که سک دایه خوناڤی سه ربخوه یا خوه وه ربگرت و
 خویندکاری ل داویا ریژی، گه لهک جاران ژ نشکانفه
 که نییه کا وه کی که نییا دینان به ردت، نه زڤراند و ب
 پشت ده روکی کهت.

* * *

د وی رهوشی دا، بهرهف باخچهیی کتوجوئین
خویندکاران، پیاسهیی د ناف دا دکن و سوحبهتان
گهرم دکن چوو و ئیرینین پرانییا وان بو خوه کیشان و
پیلین داییش و سوحبهتین وان گوهورین. بهری ل بن
دارا ههردهم نهو و کفان ل بن دگههنه ههف
راوهستت؛ دهنگی وی سهری وی ل سهر ملی
زفراند و دیت کفانی دهیت و پیغه دجت:
-دیسا ته خیر بوو، تو وهسا ل دووف سهری خوه
دهرکتهتی؟! -

دهستی وی ما ب قورمی داریفه و ب گهوریهکا
کزگریوکی بهرسفا وی دا:
-کفان سهری من ئیدی دی پهقت، ئیدی
نهشیت باری فان ئاخفتن و گوئگووتکان ههلگرت!
ته ئاگهه ژ کهنیا وی چقیلی ههبوو؟
کفان ب چاقهکین نهقینی تژی کرین لی زپری و
بهرسفا وی ب هیمنی دا:

-خوشتقییا من، تو دزانی، ههموو خویندکار
کهنیا ریبنی ب نورمال دزانن؛ ههتا ئوستادین مه
ژی ب ئیشهکا نهفسی تیدگههن.
پشتی ئینانا کوخکهکا نهل دهمی خوه، باشتر
ههمبر راوهستیا و ب سهر فه کر:
-ههکه گوهی ته ل ئاخفتین خهلکی بت؛ تو
دی بو خوه رهفی! خوشتقییا من، خهلك ههموو

دزانت دايك و خووشكا ته، زورداريا لى هاتييه كرن
و حاشا چو شولين قارى نه كرنه؛ ۋيجا له وچه يهك ل
ۋيرى و ويرا هه ئە زماندر ۋيريه كى بكت، بلا سهرى
خوه ل ديوارى بدت.

پشتى خوناڤى پەيامى هەڤالا وى سپىدەيى ل
دۆر بابى وى و مەياسە تا قەيرە كچ گە هانديى و
گە لەك سەبارەت رەفتارا بابى خوه غەيدى بوويى،
كفانى ب تشته كى هەچكۆهەيى بەرسقا وى دا:
-خوناڤا من، بابى تە هېشتا زەلامە كى
كەيسماقوول و ل سەر خوه يه؛ دۋيت ئەم زۆر عادى
رەفتار وى وەرگىن؛ هەكە هات و ژن ژى هينا!
ب چاقە كىن رۆندكان تەيپساندين مەيزە كر و لى
زفراند:

-هاا، تو ژى پشا وى دگرى؟!
-خوه شتفيا من، ئەز پشتا راستيى دگرم.
سيستەمى جيھانى يى نوو، ئەڤرۆ ل سەر قى
راستيى ب رېڤە دچت. مەرەما من چەرخى
ئايدليياتان و مائايدليياتان قەشيا؛ نوکە مفا پتر د
كوورى پرا هەيه، دۋيت ئەم وى تايى بگىن.
-ئەڤە گوپيتكا براگماتيه تى يه!
-ئى ئەم ژى يى وه ديژين.

-كفان، دلى من، قەت بەرئاقل نينه؛ هېشتا پين
دايكا من ژ دەرڤه و چاره نقيسى خووشكا من يى

به‌رزه‌بت و بابی من قی ره‌فتاری دکت!
ب گرنژینقه کفانی لی زفراند:
-نه نه‌ز و نه تو، نه‌شیین غه‌ریزه‌یین وی لغاق
بکین.

-تو هه‌ر پشتا وی به‌رنادی.
-یا دورست نه‌ز پشتا راستییی به‌رنادم.
پاشی خونا‌قی ده‌ست دانه بن که‌فشین خوه و
پښه چوو:

-کفان، نه‌ز نزا دی چاوا کاره‌ساتا خوه ژ بیرکم؟!
هندی نه‌ز ده‌یمه خوه دیمه‌یین کاره‌ساتا دایکا من
یا من ب چا‌قین خوه دیتی ب وی ره‌زاله‌تی چوویی ژ
بیرا من نا‌چت! دبت ئیکا نه‌زان بایه، من هنده وه
نه‌گو‌ت‌بایه؛ به‌س دی وه‌ره دایکه‌کا هوسا زانا و
تیگه‌هشتی و دژی کریارا خوه‌سو‌تنی و نه‌و ب خوه
بته قارامانا هزر و بیرین خوه یین پیشکه‌فتی ژ بیر
بکه! مانی ته پرتوو‌کین وی خواندینه؛ کانی چاوا
به‌رگیریی ژ ره‌گه‌زی ژنی دکت؟!

ئیدی بوو گفته‌کفاتا وی و جاره‌کا دی گرییا خوه
به‌ردا!

کفانی ده‌ستی خوه د سه‌ر ملان ره‌ها‌ؤیت و
ده‌ست د دلی نا و ده‌ستی خوه نیشا دا و پښه
چوو:

-تو دبینی، نه‌فه شوونا برینا به‌ری ده‌ه سالانه؛

نوکه هه که ئەو برین، ههروهکی خوه مابایه، نوکه ژ
میژه ئەز نه مابووم؛ ئەڤه ژی هه که تو خودان ئیراده و
شیان بی، دئ وه کی ڤی برینی چت.

- ئەز باوه رناکم هه تا مرنئ، یا من ب چاقئ خوه
دیتی ئەز ژ بیرکم! ده می خه لکی به حسئ
ڤه جنیقینن کاره ساتان دکر، من هزر نه دکر، ئەز ژ
رۆژه کی دئ بمه قاره مانا ڤان جوړه ڤه جنیقان! دئ
بلا نوکه ئەو تاوانبار که تبهانه دهستی من؛ دا من
وه کی هنداینا ئەبو سفیانی خوینا وان فر کر بایه
و میلاکین وان خواربانه!

- نه خوناڤا من نه، هه موو تشت بهس وی جیهانا
خویناوی ل بیر نه ئینه.

- کڤان، برینن دلی من که و نابن.
- نوکه دئ چینه کافیتریایی خوشاڤه کا له یموئی
ڤه خون.

دگهل ئاخفتنا وی، دهنگو دورئ خویندکاران ژ
ئاڤاهییی دو قاتی ده رکه تن و جو تکئ وان د ناڤره
به رزه بوو.

شاشه و سه رشوو

جلك ژ جلكشويي هينانه دهر و شوونوارين
سوټنا سه رشويي جاره كا دن ديمه نئ ره شترين
رؤژ د ژيارا وئ دا هينا بهرچاقان، ده مي ب چاؤين
خوه ديتي ل وئ ئيفاريا هاقيني دهر و جيرانان ب
هه واركي پيؤولا فه مراندنا ئاگري كري و قورمكي
دايكا وئ ژ ناف دهر يخستي! سه ري خوه ب له ز
هه ژاند و نه قيا پتر ب ناف پانوراما فلميغه بچت و ب
هچكي دشداشه يي قورمچي و رهنگي خوه
ئيفخستي، رؤندك ژ چاقان فه مالين و نه شيا كه كفا
دفا خوه كپ بكت و بالاكره ته ستا تژي جلك و
دهر كه ت.

به ري هلباسكي پاي سكين ل هنداق باخچه يي
مالي بيت، دهنگي بالكيشي ته له فزيوني ل ژورا
روونشتني د جو دا راوه ستاند و گوهين وئ مانه
فه چني! ته ستا خوه ب هشياري دانا و پيدزكاني
چوو و گوهي وئ ما دهرؤكيغه و ئاوازين كريارا

سڀڪسى نيشانين مهندههوشيني ل ناه چاقان
خرقه ڪرن! گهلهڪ نهما، ڪوخڪا خواههينا و ل
دهروڪي دا و ديت بابي ل سهري ژوري ل سهري
نهنيشڪي و ڪونٽرول يي د دهستهڪي دا و قوديڪا
بيري يا د دهستي دي دا و ب شيوهيهڪي
ههچڪوههيهي ژيههل لي نيري و گوت:

-من هزر وهسا ڪر، بهلڪي نهو ڪافر خواهوشڪا ته
ژي ل سهري ڪهنالهڪي نيشا بدن، نهز ههر لي
دگهرم!

پاشي فرهڪ ل قوديڪي دا و دگهل بهردانا پيرڪهڪا
دريژ ب سهرفه ڪر:

-وي پروژي ههقالهڪي گوت: ((نهف ڪهنالي
"توحدئ" هندهڪ جارن نهوين بهرزه نيشاددت و
مهريجين بهردانا وان بو خودانان ديار دڪن!))
ڪچي سهري خواههيدي بادا و ب نيرينهڪا ژ
گوماني نهقالا سهح ڪره بابي و ب دهنگهڪي هيدي
لي زفراند:

-پا ته نه دگوت: بهرپرسی من: ((دگوت نزا دي چ
ڪم))؟

ژ سهري نهنيشڪي رابوو و بهرسفا دايمي:
-جاميران، ههموو تهخسيريئي ناڪن؛ بهلي پا
هند ژي دهيت.

پاشي تزي دهفي خواه ڪر و دا ييژت: ((ب

راستی باب، خەلك دى مە ب لۆمەيان خوت؛ نوکە
تو کچا ستيا کریتی بينى!) لى جارەکا دن ئاخفتنا
خوہ پاشفە بر و شوونى گۆت:

-ما تو سەرى خوہ ناشوويى؟!

باوہر نەکر دى کەنگى وە يیژت؛ هیشتا ئاخفتن د
دەقى دا، سەرى خوہ هەژاند و قودیک ژ سەر
دەقى خوہ فەکر و بەرسفا وى دا:

-ديسا ئەز ژى دا وە يیژم، ژ میژە من سەرى خوہ
نەشووشتییه.

دى بلا ئەز دى جلكين خوہ رائیخم و بو تە
سەرشوويى دورست کم، بەرى کارەب بچت.

-گەلەك لاوہ. ئەز ژى دى چاقدیریا فى کەنالى
کم؛ يینچ دەقیقە کين ماین بو دەمژمیر چار دى
پەيامين ئیڤارى خوينت.

سەرى چەماندى ب مەلوولى هەژاند و دەرۆك
لى گرت و نەگرت و وى جارەکا دن برە سەر کەنالى
تژی شاشەيى بیستوچار لاشين رووت کرین و
دەستى خوہ ب پسیرا تراکسوۆتان داپۆشکری فەنا و
رکورك بوو تماشفانى ب تنى و د بەرە گوھى وى ما
ل دەرۆكى ب دورستى نەهاتییه گرتن و دیمەنى
گەلەك نەفەکیشا و بوو ریکلامەکا ژ فلمى گەرمتەر.
لى وى ژ سەر برە کەنالى (ئوحدى) و فپرەکا دن ل
قودیکى دا و فستەقەك ژ سینیکا ل بەر سینگی

خوه هينا دهر و ب سهرداكر و قودىكا خوه دانا ب
رهخفه و بالا كره باليفكى و كره د كوشا خوه دا و
هزرا وى زقرى دهزگههى، دهمى جهمشيد قهلغان
گوٲتيى: ((يا ژ من ژيغه، د مهسلهحه تا ته دا نينه،
كچا ستيا كرٲتى بينى!
-ئهزبهنى من سوژا دايى ئهز بهختى وى ب
رهش نه كم.

-هاهاها، بابو مه مويى سوژا دايه زينى بهختى
خوه لى خراب نه كت!
-باوهر بكه سهيدا عشقا مه ژ يا وان هارتره!
-باشه تو بو ناهيى بو ته قى موهزفكا مه يا
كومپيوٲته رى رازيكم؟!
-ها تو به حسى هه فرستى دكى؟ ئهزبهنى، ژ
بلى قهيره يى، مشكيله يا سهقه ته.
-كورؤ تل و دهستين وى زين، سهقه تيا وى
مروؤ زوو ب زوو تى ناهينته دهر؛ وهكى دى كى
ديژت نه و دى ل بهر هيت؟
-ئهزبهنى جارى كا دى مه سه لا مه ياسه تى چ
لى هيت؟

-خواستى، ئهز پسمامين وى دنيا سم، نه و چ
مه ژى هسكن؛ باوهر بكه ژ بهر مالى وى نه و ناهيلن
شوو ب ته بكت؛ هه كه ئهرد ئه سماني ماچى بكت.
به رى دايشا وان ب داوى بهيٲت، دهنگى

دەرۆكى، ميمۆرييى دايريشى گرت و ديت چارهكا
دى خوناڧه ل بهر دەرۆكى ب ديمهكى نهعيم
بۆسى ديريژت:

-باب نوكه يا دورسته.

-ئا دى بلا، ئها ئهڧه ئهز هاتم.

دەرۆك ل دووڧ خوه گرت و بهرهڧ سهرشوويى
زڧرى و د دلى خوه دا گۆت: ((ههچكوڧى چارى نه
بربوو سه روى كه نالى. ئه وه موو چو نينه؛ بهس
وى خوه هؤسا شه رمزار نه كرابيه. هى هى دادى
ره به نى كه سى بو ته چو نه كر. پا نى داىكا من
چووچكه كا وه لاتى مريابه، دهه شعر و نڧيسار پى
دنڧيسين! نزا ئهڧه كهس بو چو ناكته؟! دياره
هه جيى چوو، ئه و ژ جوانييا خوه چوو و خوه لى ب
وى وه ربوو! راسته ست وارخواز دوسى چاران يا
هاتى و چلينييا وى ب فهرمى و ريزگرته كا تايهت
بو كر و ناڧى وى و خووشكا من ل هه موو كه نالين
راگه هاندنى و ريڧخراوين مافى مروڧ به لاڧكرنه؛
لى هه ر كيمه ب تنى راگه هاندنه و چو تشتى ب
كريار نينه. ئه ز باوه رناكم، هه كه رهڧينه رين وى
مه رجى به ردانا وان ب سى چار دهڧته ره كان گۆتبايه،
وان دابايه. ئوو دهليل، هه موو هه ردو دهزگه هين وى
پينچ وه رهڧه بو تازييا وى هينان. ئه و ژى ناڧه ندا ژنان
هينان؛ هه ما دهزگه هى ميري خوه پى نه هينا دهرا!

خوہزی ئیکی خودان ھەییەت و حاشیەبایە، دابینین ئەو دا بو چ کن؟ بەس دیارە بی دەستھەلات و خوہلیسەر بو بن ئاخی باشن؛ ھەر زوو بینە خواریا کرم و کیژان. ل سەر دنیاوی بن، ل بن دنیاوی بن، ھەر ئەون دبنە ئالفی رۆژانە.) پاشی زقری و ب نافی ژورا خوہقە چوو و خاوی و جلیکن بابی ژ قومسوری دەرئخستن و زقری. بەری ل سەرەدەرا سەرشووی دەر بازبیت، جارەکا دی دەنگی کریارا قەچاخ ژ ژورا بابی بەیست! پیچەکی قەما و ئاخینکەك! ژ کوورتیا ئاخی داگرتی ھەلکیشا و جلیکن وی ب سەرشوویقە ھەلایستن و ب لەز زقری و دەرۆك گرت و گورمنا وی جرفەك بەردا بابی قودیک ب سەردەقیقە و د گافی دا دەنگی تەکییر و تەسبیحین مجاھدین کەنالی (ئوحد) ئ تژی شاشەیی کرن و ھەر دگافی دا، دەنگی بابی داسەر ھەموو دەنگان:

-کانی خوئاف تو پیچەکا وی قەلیمیلاکی بو من گەرم ناکی؟!
-باب جاری ھەرە سەری خوہ بشوو، قەلیمیلاک ھەر یا ل ویری.

-مانی سەرشووشتن ژ ی ل ویری.
-بەس، ئاف دی تەزت.
-یا پشتراستبە، ئەز قەلیمیلاکی نەخوم، ئەز

سەرى ناشووم. ھا ئھا ئەفە ئەز دى چم بو خوه
گەرم كم.

ئىدى بوو پتەپتا خوناڧى و بەرەڧ لىنانگەھى
زڧىرى و ب دەھان بادەك د سەرى وى دا تىكەل
بوون.

- ۵ -

لىدانا زەنگلا پرتەقالى

دەنگى زەنگلى تى خانىيى روو مەرمەر كر و
ژنكا كەفى سىپى و ب كراسى گولگولى تارى،
دەرۆك ڧەكر و سى زرە زەلامىن ب قات و بايمباغان
كەتنە بەر سىنگى و ئاگر ژ ناڧ چاقان دبارى و
دەنگى تنگى يى ئىكى ژ وان تى خانى كر:

-ھا پىرەژن خاتوونا تە ل مالە؟!

ستىي ب دەڧەكى گولۆلە بەرسڧا وى دا:

-ئەئەئە و بو چ بوو؟!

ئىدى ژ تەرزى لەشكرىن داگىركەران، كاربوونە
ژور و ژرىكا خوه پاشڧە لىدا و ل ژورا پىشوازيى
مەياسەتا وى گاڧى، كەڧىك كرىيى ھا تە بەر
سىنگى و ب زورى گرنژىن بەر دا لىڧىن پىڧازى و
گوت:

-ب خىرھاتن مام، سەرچاقان.

زەلامى ژ ھەقالىن خوە ب خوەڤەتر، ل نىڤەکا
ژۆرى بەرانبەر راوہستيا و چاۋين دمهژى دا سۆر
بووين و خورى ناچچاقان:

-ئەم نەھاتينە تو و دېھلا دايكا خوە ب خېرھاتنا
مە بکن!

دايكي ل پشت دەنگى خوە بەردا و دەنگى
کچى بەرزە کر:

-جوان باخفن؛ ھەکە ھوون کەسى ژخوە کرېتر
نابينن؟!

ھەر د گاقى دا، ئيکى ژ وان دەستى وى بادا و
ل پشتى راوہستاند و دەستى خوە ب دەڤى ڤەنا و
دەنگى وى ژ ناف تبلان ب زۆرى دەرباز بوو! بەرى
کچ دەنگى خوە بلند بکت، يى دى ب تېلى گەف
ئارەستە کرن و ب دەنگەكى نزم کرى خورى:

-ھەما دەنگ ژ تە يىت، تو دى يا نەدیتی بينى!
مەياسەت مەجبۆر بوو و ھاتە ئاشى ھوور:
-دى بو مە مەسەلى يېژن؟

-مەيو خوە وەكى دايكا خوە خشيم نەکە، وى
رۆژى مە تو يا ئاگە ھدارکرى، شووکرنا تە ب
خاستويى ھەجو کۆمپرى، بنقونكى جەمشو
ڤەلغانى، خودانى نەجمين زابتين توزوبا ب مرنا
مەيە!

ھەر وہكى ژ دەڤى دەرکەتى، ب ديمەكى

شورقه لی قه گِیرا:

-یا گوټی: ((دی ره سمی هیټ من ژ هه وه خوازت))!.

پخه پخا ده نگی دایکی، وه لی کر ب دهستی
ناماژه یی بدتی کو دهستی خوه ژ ده فی قه کت.
دهستی خوه ژ ده فی قه کر و خوه ب سهر قه نه پهی
دادا و بیهنا خوه ته نگ کر! کچی خوه شه پلاند و
پیکولا خوه تیوه ر کرنی کر؛ لی خودانی سمیلین
حه پیبه یاز و پرچا رهش کری، ل نیقه کا ریکی پاشقه
زفراند و گوټ:

-تو باش سه نیومه نیین دایکا خوه دزانی، بزقره
به رسقا مه بده!

-پسام، نه قه چند ساله ره حمه تی بابی من
یی ساخی و نه ز د مالی دا، هه وه نه ز نه
خواستم؛ نوکه نه ز گه هشتمه چل و چار سالی
ژی هه لبه ت که سی ژ وه نه ز نه قیم. هه وون دی
که فاله تا مه کن، نه ز و دایکا خوه د فی قشلا
خانیه بینه ئیخسیر و به لا ب خوه قه؟! پرس نه وه،
کی دی مه ب خودان کت؟

-مه یو، چو چیروک و چیقانوکان بو مه نه بیژه؛ مه
یا گوټی شوو کرنا ته ب نه فسهری توزوبا، باش بزانه
ب مرنا مه یه.

یی دی ب ده نگی کی سقک ئاخفتن کره یا خوه:

-مه يا زانى، خواستؤ دهيتته ڦيره و دچت. ژ
نه ڦرو ويڦه ئەم بزانيں هاتييه ڦيره، بزانه يا ته ژ بنى
چوو!

دايكي ژيههه چاڦين خوه بهلهسپى كرن و ب
هه ناسه يه كا تهنگ كرى ميژه كر و ب دهنگه كي
گرى ب زورى بهردايى لى زڦراند:

-هاتوچوو هوون پسين پسمامينه؛ وه چو
پهيوه ندى ب من و كچا منغه نينن؟!
زه لامى دهستى خوه ب دهڦى ڦهنای بهرسف
كره يا خوه:

-ڦى جارى ئەز دهستى خوه ب دهڦى ته ڦهنم،
ئەز تپهنى د ته ناهيلم.
پاشى چاڦى خوه دا زه لامى ب خوه ڦه و ب
سه رڦه كر:

-مشهختى، هه كه تو دى ب من كى؛ بلا نوكه
ته له ڦونى بو بكت و بيژتى: پهيوه نديين من و ته ب
داوى هاتن.

-هه ما ئها دڦيت نوكه وه بكت.
پشتا خوه دايى و ب دهنگه كي ترساندى گوت:
-نزا وه چ ژ منه؟!

-دى زووكا ته له ڦونى بو بكه و بيژى.
هندي وى و دايكى خوه ڦه كيشا و پيڦول كر
ڦه رمانا پسمان نه چه سپينن؛ نه هه رى بيڦوده بوو

و داویسی ریبه ری وان، خودانی ره شه قاتی
 خیچیج، بالا ده بانجی کر و کره د جیهنیکا وی پر ا و
 دایکی خوه هاؤیتی و زهلامی دی جاره کا دن
 دهستی خوه ب دهقی فهنا و ب ره خفه روونشته
 سه ر قهنه پهی و مه یاسه تا ژ ته رزی بیها د ناف
 ئافی دا دله رزت، ل ژیر گه فین کوژه ک بالا کره مؤبایلا
 خوه و ژ سه ر شه حنی هه لینا و په یوه ندی پیکر. د
 گافی دا زهنگلا ته له فؤنا ل بهر، ل پشت قودیکا
 بیر و سینیکا چه ره زان و ل ناقبه را کونترؤلان
 تیکه لی مه زیقا که نالی (ئوحدی) بوو. نه خواستی
 د سه رشوو ییغه سه روچاؤین وی د که فا سابوونی را
 به له ک بووین، نو تین وی وه رگرتن و نه کچا ل سه ر
 بانی جلکان درائیخت، ب له ز هینا خوار... پشتی
 سی جاران ل وی سه لیه ی لیدای، مؤبایل ژ
 ته رزی یاریکا زارؤکان، ل سه ر دؤشه کی خشیا و
 شه قین ژ کاشی هینا و هه ر دهنگی زهنگلی
 نه هاته پیرین.

داویسی زهلامی ب هیز، پرچا وی ژ پشتی
 فه کیشا و ب سه ر دایکی دا هاؤیت و گه فین وی
 هارتر لی هاتن:

-ئه فه ئه م چووین، سوژ بت ژ ئه فرؤ ویغه، ئه م
 بزاین هوون یین د تیکتشقلین ژی، ئیلا ته یرین
 که له خان ل شیفا سه ری، ل هندافی ته بزقین.

ئىدى ھىلانە د وي رەوشى دا و ژ تەرزى
رەشەكېن ئاغا ل دەرۆكى دا و دەرکەتن و ژ نوو
رابوون و دەنگى خوه د دووقدا بەردا و گەف لى کرن
و دايكى دەنگى خوه ب سەر دەنگى گريگرتيى
كچى ئىخست:

-سوباھى ھەرە شكايىتى ل تەرەسبابان بکە.

-دايكى شكايىت چو ناهينت؟

-چاوا چو ناهينت؟

-ئەز دزانم، تو ھزار شكايىتان بكى، ئەف
سەرکۆپە دى چت فاشل كت. بەرى ژى خوون ل
ئەسمانان دبارى، ھەر بو خوه ھوسا دپوراندى!
-پا ۋىجا كچا من ھەما تەلەفونى بو بکە و يىژى
چىنابت.

مەياسەتا ھەيرىنى دىمى وي گرتى، رابووقە و
دەستىن لەرزكى نەبەرداين، دانە بن كەفشىن خوه
و بوو نمەنما وي و ب دەنگەكى نزم، بەرى ل
دەرۆكى دى دەرباس بىتە ناڧ خانى بەرسقا وي
دا:

-جارى دا ھزرىن خوه بكم.

ب وان سەر و دلانقە چوو د ژورا خوه قە و بەرى
روونتە بەر مېزتەوالىتا كولاڧ و مكياج، مينا
فرۆشگەھەكا ميكياجان تژى كرى، بادا و گران خوه
ب سەر تەختەيى دومپىرە دادا و كەفيك ژ سەر پرچا

ژ شه ځین تیلچاځکی ره شتر زهلیا و ب لیځا ته خته یی دا که ته سهر مه حفووری و چاځین وی که تنه سپلیتی و پاشی دهستی خوه ب ناف پرچی ره هاژوت و هزرا وی نیزیکی حهفتیه کی پاشقه زځری (ئیځاره کا درهنگ، دگهل خواستی و مروقه کا وی یا د ژیی شپست سالیی دا سواربوو و خواستی ب بسته یځه پشته ب خیرهاتنی پځه چوو:

- خالت، نه ځه ژی هه ځالا مه به گیخانه، بهرکین ههین، دی بین هندهک وی ئاقی دهینی؛ بهلکی بهرکین گولچیسکین وی بچن! هه ځالین مه ژی ل پیشیا مه چووینه، نه م دی گه هینی.

که نیی تژی سینگی وی کر و هند بهیست خواستی ب سهرځه زیده کر:

- به گیخان، نه ځه ژی خاله تا من قومریه، دی ئیته دهځ بووکا خوه ل (باژیرکی کاژان) و پاشی دی دگهل مه زځرت.

مه یاسه تی ب دیمه کی نیشانین که نیی ژی بارنه کری ب خیرهاتنا خاله تی کر و سوجه تا وان شارییا... پشته خاله ت دانایه جهی وی و ژقان دایی بهری روژ ئاقابوونی ل ویری بت، ههر ئیک چوو سهر ریکا خوه و تریقینیین که نییا وی و خواستی د ترومیلی کره دهرا! پاشی ئاخفتن بوو یا وی:

-نه‌خېر، تو نزانى خاله‌تى بخرينى!
چاځين وى ژ كه‌نيان دا تژى رۇندك بوون و ب
ده‌نگه‌كى وه‌كى ده‌نگين كه‌تيان لى هاتى:
-سه‌د خاله‌ت ب فلسه‌كى؛ ته‌خېره.
-ئه‌م ناكپرين ژى.

د وى سه‌قاىى دا، چاقى رۇژا به‌ربه‌ركى ئيقارى
دچت، چاځين وان نيغناىدى كرن و ژ جاده‌يا تير
هاتنوچوون و ره‌خ و روويين وى هه‌موو داركاژ و
داروبارى دى، قاريبوونه جاده‌يا كيم هاتنوچوون...
پاشى چه‌پدا جاده‌يا ئاخى يا ب زورى د ناف دارين
كووقى دا ديار دكت و به‌رزه بوون. ئيدى چاځين وان
كه‌تنه ئيك و ده‌ستين زفر و نه‌رم كه‌تنه شه‌ره‌نيخه‌كا
سه‌ودا و ليغين وانين كاسو، هه‌قدو كه‌قل كر و هند
هه‌ستينكر كوشن ژيره بوو دو‌شه‌ك و سقك خوه د
به‌رسينگى وى قوتا و جوتى مه‌مكين بووينه پزدان
ب سه‌ر سيخمه‌ى كه‌تن و ئيدى دو تارين وان
شه‌ره‌نيخه‌كا كوره شاراند! به‌رى هه‌موو لاشى
وان، ديمه‌نى ئاده‌مى و چه‌واىى دوباره‌كن و ببنه
لاشه‌كى د نافئيك دا بوه‌ژاندى) وى ب خوه جرفه‌ك
هينا خوه و دوباره‌كرنا فلمى راوه‌ستاند و پاشى
چاځين خوه نقاندن و هه‌ناسه‌يه‌كا كور هه‌لكيشا و
رابوو و ده‌ركه‌ت و به‌ره‌ف لپنانگه‌هى چوو و ديت
دايكا وى يا ئامانان دشووت. به‌رى بچته شوونا وى،

جاره کا دی دیمه نی، گه فین بهری نیف ده مژمیره کی
لی باراندین خوه ب سهر مه ژیی وی دادا و
پاشپاشکی زقری و ژ نشکانفه گرنگترین باده کا
بهری پازده سالان د ئه رشیفی سهری وی دا
جاره کا دی فه بوو (دهمی هژماره یه کا گه نجین ل
ژییی وی و دبت د بچوو کتر ژ وی، داخواز ژی کری
شوو پی بکن؛ ژبلی یین ویره کی نه ددا خوه، مژاری
ل جهم فه کن و وی رهت دکر. داوییی دلی وی که ته
گه نجه کی ل شه هیانه کی هه فناسین ب ریکا
هه فالا وی کری و د ده مه کی کیم دا خوازت و
تشتین نیشانییی کپین. ب چهند ده مژمیره کان
بهری نیشانییی بینن و داوییی کورکی هیلا!)
پاشی د وی گیله شوکی دا، پاشپاشکی زقری و
به رهف په نجه ری پینگاؤین گران هاؤیتن.

گرنژینہ کا نوو

د بہر تیکھہ دانا قازانکی ٲرا، دہنگی بابی ب
تہلہ فونی دپہیفت، دہستی وی ٲ تیکھہ دانی
راوہ ستاند و گوہین وی ہیلانہ قہ چنی و زانی
ئاختنن وی ٲ عشقا سنیلہ کی ٲ پینجیئی ویثہ
دبار کرینہ. جارہ کا دی ب لہزتر بہردہ وامی ب
تیکھہ دانی دا و دہریوشک دانا سہر قازانی و ئاگری
وی کیمقہ کر و دہستین خوہ پاقر کرن و پاشی
دہستی خوہ ب دہریکی سہری یی کہوانتری ٲرہ
گہہاند. بہری قہکت و قازانکہ کا دی ٲ ناف ئامانان
بینتہ دہر، دہنگی مؤزیکا مؤبایلی ل ژورا وی دا سہر
دہنگی بابی و دہستین وی بہردان. ٲ سہر میژہیی
ب رہخ ٲرتووکیں خوہقہ راکر و ب دیمہ کی کہیفہ کا
ٲتوو گرتی بہرسقا وی دا:

-ئیٲار باشتہر.

-تو یا تنیئی؟

-بابی من ژى ب په یوه نديا خوه څه مژووله.
-خوناقا من، من دوهی تو نه دیتبووی، نه ز
گه له ك خه ریب بوو بووم!
ب گرنژینڅه:
-نه ز ژ خوه دزانم. گرنګ نه وه، مه سده رین
څه کولینا ته ب دهست ته که تن؟
-هندهك و یین دی ژى هه څاله کی سوژا دای بو
من په یدا بکت.
-ئوکی.
د وئ دهلیڅه یی دا، دهنگی بابی، جرفهك
به ردایی:
-نه ری هه ری نه څه ته ژى وه کر؟!
پاشی ب دهستی موبایل تیدا، جیهنیکا هندهك
مووین پاییزی که تینی خوراند و پیڅه چوو:
-من زانی تو نه یا څالایی!
یپی رهوشا وئ تیکبچت، هه مبه ر بابی راوه ستیا
و لی زفراند:
-هه قی منه، وهك هه ر کچه کا مؤدرن نه ز
هه څالی ژیارا خوه هه لبریرم. یا ژ منڅه تو باش
دزانی ل زانکوویی نه څه دیارده یه کا نورماله.
بابی دیمی وی ژ نیشانین ناریشه یا وی یا
سوژی پاکژ نه بووی، سه ری خوه هه ژاند و ب
دهنگه کی نارام کری لی زفراند:

-هیقییا من ئەوہ وەسا بت، چو ئاستەنگ ډرییا
هەوہدا پەیدا نەبن.

- پشتراستبە، ئەز کچا دایکەکا پاکژم.
پاشی ب سەرڤە کر:

-باب، وەسا دیارە هەر تو پەیوہندیان ژ وی قەیرە
کچی ڤەناکی؟!

بێنەکا شەپرزە هەلکیشا و بەری وی کەتە
بانئ خانئ و ب دەنگەکی خەمۆکی بەرسقا وی دا:
-وەسا دیارە مەسەلە ل دووق حەزا تە یا
چیدبت.

-ئەز تیناگەهم.

-ئەو مروڤئ وی، یئن بابئ پینجئ شەشی
دگەهنئ، گەڤئ ل وی و دایکا وی کرین؛ هەکە
شوو بکت، دئ یا نەدیتی بینت!.

خوناق پیچەکی ڤەما و د دلی خوە دا
گۆت: ((هزار جاران سوپاس بو خودایی!)) پاشی ب
دیمەکی شادیی نیشانئ خوە لی بەلاف کرین،
پیچەکی ڤەما و گۆت:

-من هینگی زانی ئەو خودانا وی مالی نە یا بی
خودانە؛ هەکە وەسا نەبایە نوکە ب کچینی شووکر
بوو.

د وی گافی دا دەنگئ هەڤالەکا وی ژ وان هزر و
بیران زڤراند:

-خوناف، نزا ته خیره تو خوه نادهیه ناف مه؟!
ب گرنژینه کا چیکریقه بهرسفا وئ دا:
-سه رچاقا سهیران.

سهیرانا دیمئ وئ د ناف کهفیکئ دا، مینا
هه یقه کا ل چاردئ دیاردکت، دههمه نین ئیله کی ب
سهر پهنته روئئ کابویدا کیشان و ب دهستی دی
چانته کی دهستی دا بهر سینگی خوه و پیقه چوو:
-کفان نه دیاره؟!

-دبت چووبت بو فه کولینا خوه ل ژیدهران
بگه ریئت. ئا ویه دهیت.

ههروه کی ئاف ب گوله کا چرمسی دا کری،
وه سا دیمئ وئ بشکوری! پشتی ل هه ف
گوهورینا سلاقان، سوحبه تا وان ل بن دارا پتربیا
خه ملا وئ زهر بووی، ل کوژیئ ویقه یئ باخچه یئ
کولیزئ گهرم بوو. دهمه کی سهیرانی گوت:
-ئه ز دئ هه وه هیلم، بهری محازره دهستی بکت،
من بیچه کا شولی یا ب وارقینی هه یی.

پشتی دهستور ژئ خواستی، سوحبه تا وان
دهستی بکر و ل پیشیئ مزگینی دا کفانی کو بابئ
وئ ژئ چیروکا عشقا وان زانی! دهمی زانی چیروک
ب شیوهیه کی هه چکوهه یی یا وهرگرتی، پتر که یفا
وی ژئ هات و پاشی مزگینیا خوه شتر سه بارهت
ئاریشه یا که تیبه د پیکا بابئ وئ و دهزگرا وی

مه ياسه تا ستيبي دايي. ئيدي پياسه يا وان ل ناق
باخچه يي ل ژير هه تاڤا بهري نيڤرويه كا ژ سه رمايه كا
هشكا دره نڭه پاييزي نه ڤالا ده ستيپكر و ئاخفتن بوو
يا ده زگري:

-من زاني پشتي سي هه يڤين ژ دهردي فيغان
و حه سره تان، ئه ڤرو ديمي ته بشكفتيه!
وه سا دياره ئاخفتين وي بيرا كاره ساتا دايكا وي
و خووشكا وي خووساري خوينا كارا ئه نستيو تا
ته كنيكي هينا بيري و جاره كا دن چرمسيني ل
ديمي وي دياركر. كڤان بزاق كر ئاخفتنا خوه ل بهر
بكته خهون و جاره كادي رهوشا وي بزقرينت؛ لي يا ژ
قه ستا بوو. به رسڤا دايي ب سه ره كي چه مي ايي و
ب گه ورييه كا خه موكي گوت:

-پشتر استبه بيرا دايكا د وي ره نڭي دا من ديتي
و خووشكا جوان و هيژايا به رزه چو جاران ژ بيرا من
ناچن! كڤان ئه زا دترسم ده رده كي دهرووني من
بگرت.

كڤاني نه گوتي: پرانييا ژنان ب كارتېكرنا ڤان
ره نڭه ديمه نان تووشي ڤه جنقين و نه خوه شيين
دهرووني دبن!) شووني ب شيوه كي داماي
پشكداري د هه داره ينانا وي دا كر:

-نه نه خوه شتڤيا من، تو گه لهك ژ هندي
مه زنتري. تشتهك نينه، من باوه ريبا هه ي هه قي

وان بهرزه نابت.

-دلی من، ب من نینه، هندی ئەز دەیمه خوه
چرکه یه کی ژى ژ هزرا من ناچن. ژ بهر چاؤین من
ناچن! نزا کفان ئەز دى چ کم؟!
-ئەزى پشتراستم، دى هه یامه کا دى دورستبى
و خودى هه قى وان بهرزه ناکت.
-ئەز پتر یا ژهندي عاجزم، نه بابى من د خه مى
یه و نه دهسته هلات چو پینگاؤین هه ژى بهرانبه ر ب
سه ره له بوونا تاوانباران ده اؤیژت.
کفانى نه گوئى: ((بابى ته ژى هه قه)) ئاخفتنا
گوئى:

-خوناف، راسته ئەمى ب هشیاری، ره خنه یى ل
دهسته هلاتى دگرین، بهس باوه ر بکه گه له کا ب
زه حمه ته بشین تاوانباران ل ویرى بگرن.
-دى بلا ئەوا ل سه ر وان د سینۆرى وان دا بکن؛
بلا نه چنه ویرى لى بگه ریین.
-ما دى چ کن و چ به لگه د دهست دا هه نه؟ بيرا
ته ناهیت، ده مى ئەم وى رۆژى چووین مه گوئیه
ئه فسهرى دووچوونى پتر خوه بوه ستینن. وى
گوئى: ((ئاریشه ئەوه هه وه شاشیا کرى، پشتى
دایکا ته زقرى، هه وه نه هینا مه علوماتان ژى
وه ربگرین و بو هه وه ب خوه ژى چ نه گوئ؟)).
-مه گوئ بلا چه ند رۆژه کان یهنا خوه قه دت و

خولكى مروققان بدت؛ پاشى دى بىن.
- خوناق، دقيا بابى ته و وى ب خوه؛ وهك
رهوشه نبيرهك ئەفه زانيبايه و كيشه چاره سەر
كربايه.

چارهكا دن روئدكان د چاقان هاؤيت و ب
گه ورييه كا كزگريووكى پئغه چوو:
- كقان، داىكا من ئەو رهوشه نبيير نه مابوو، وهكى
خهلكى باژيرى نياسى و دچوو سەر مينبهران
سيمينار ددان و تيكستين رهوشه نبييرى و ويژهيى
دخواندن!. مروقى دزانى سهدمهيه كا مهزن بو
چيپوويه! بابى من ژى تو دزانى دل دسينگى دا
نينه.

بهرى دهنگى گرييا وى دهرهههى بت، پاشقه
زقراند و ناف ملين وى زرزقاندن و ديت خويندكار
بهرهف ژور چوون و كقانى دهستى خوه د سەر
ملان را هاؤيت و كهتنه شوپا خويندكاران و پيگولا
هه دارهينانا وى كر.

- ۷ -

پرسگهه

بهری ل ترافیکی دهر بازبیت، گولوپا سور
ههلبوو و (بی ئیما) مارونی راوهستاند و هزرا
پهوهندییا تهلهفونی، بهری سی رۆژان سی جاران
کری و نهو د سهر شووی قه و بهرسف نه دایی و
پاشی وی بو کری هاته بهرچاقان؛ ده می ب
زمانه کی نه شارستانی خوریه ناف چاقان و گه ف
لی کرین؛ هه که خوه ژ مه یاسه تی دوور نه که ت، نهو
دی یا نه دیتی بینت! گولوپا که سک ههلبوو و لیقین
خوه گه زتن و مسته ک ل ستیرینی دا و گیر گوهوری
و دهر بازوو و سه رنشیف به ره ف ده زگایی
له شکه ری گفاشت... پشتی ب ساناهی د دوسی
زالگهان پهری، گه هشته پرسگه ها ژورا سهیدایی
کیم ده زگه ه ژ جوری ده زگایی وی ل باژیری
داسنیا ههین و داخواز ژ کوره لاوکی پرسگه هی کر
بچته ژور؛ لی وی ژ بهر میهقانین ل کوچکا
سهیدایی ل پرسگه هی راوهستاند.

ب ره خ روونشتین دنقه ل داویا قه نه پهی
روونشت و ل تهله فزیونی نیری. راسته نهو ده مه ک
بوو چاقین وی ب بهرنامه یین تی قی قه هاتبوونه
بهستن؛ لی هزرا وی ژ ئافاهییی ده زگه ها
له شکه ری دهر که تبوو و جیهانا ل بهر چاقان بوویه
راستی (بهری دهست ب یارییا په رکانی بکن و ل

سەر خوارن و ڦه خوارنن روونشتنا وئ شه ڦئ بکن،
ئیسمه تی هه ڦالی وی جاره کا دی ب ترانه ڦه گوت:
-خواستی به گ، ما دی هه مسافر مینی؟
-هیشتا زوویه.

-برا هه ما هنده، گاڤا ژنمری چلینیا ژنی کر،
ئیدی دی چاف گیریت.
ئه کره می ناسیار ب ناڦی شیخ، پشکداری د
داییشی دا کر:

کورۆ ل سی ڤۆژکی خودان هه لاک دبت.

سابر ژ لایی دی ئاخفتن بو خوه هیلا:

-هون غیر فاسقن!

شیخ ئه کره می لی ڦه گیرا:

-باشه، هه که ئاسۆ مر پاشی تو د کتکا ببوره!

ئیدی که نییا وانا د سینۆری خوه په ری و تژی

گازینۆیی کر! پاشی ئاخفتن هه ر بو شیخی ما و

پښه چوو:

-بی سوحبهت، خواستی دڤیت بو ته پرس کین.

-پاشی دی سه حکه مینی.

-پاشی گه نگییه؟ هه ما ئها نوکه من ئیکا بو ته

دیتی!

-چ زوو؟! تو ب خودی جوانه؟!

جاره کا دن که نییا هه مووان ل سهر وی رتمی

تژی ژۆری بوو... هه ڦالی که نی ژ ده ڦی ب داوی

نه هاتی، به رسفا وی دا:
 -ژته زیده یه.
 -یا ره شه سپیه؟!
 -نه یا ره شه نه یا سپیه، یا ژمنقه یا ره نگ
 چيله سوړه؟
 هه قاله کی بهری وی گوټ:
 -هه چکو ئیسمهت مجده؟!
 - بهرخی مامی، خوه ئه ترانا ناکین، جیراژین
 مه نه.
 پاشی لی زقری و ب گهرمی ب سهرقه کر:
 -مه یاسه تا ستیا کریتییه!
 -مه مه یاسه تا ستیا کریتییه؟!
 -به لی ملیوژیرن.
 - ئه ری هه ری ناسیارین. بهس هه که شوو پی
 بکت، ب روونی هه فیرکرییه.
 پاشی پیچه کی فه ما و پیغه چوو:
 -تو دزانی ئه و مه یاسه ت د ده می خوه دا ب
 هه موو که سان رازی نه دبوو؟
 یی دی سوحبهت وه رگیړا!
 -ئه ری خواستی، هه ر ته چ ژ کچا خوه نرانی؟!
 -ما کی چو ژ زه لامین خوه زانییه؛ هه تا ئه ز ژ کچا
 کچین بزائم؟
 هه ری سهری خوه هه ژاند و پیغه چوو:

-ئەوئ ل وئرى چوو، ھەروەكى دەرزىيەك د ناق
گووفكى ڤە بەرزە بوويى!) پاشى خواستى دەستى
خوہ ب دئمى حولى ڤا ھينا و بەرەڤ نھينين جيھنا
خوہ و سەيدايى جەمشيد قەلغان چوو. بەرى
كريارين وان يين مەژى ل چەرخى بيستوئىكى
پەسەند نەكت پتر ڤاژى ببن، ژ نشكەكى ڤە
دەنگى شىخ ئەكرەمى ژ گەرما مالخوليانى زڤراند:

-ئەرى نەقيب خواستى تو ل ڤيرە چ دكى؟!

-ئەھلەن برا؛ تە خيرە تو ھاتىيە ڤيرە؟

-باوەر بکە ئەم ژى ھاتبووينە دەڤ سەيدايى مە

گۆت: بەلكى وى كوركى مەژى ل ڤيرە قەيد كت.

-پاشى چ لى ھات؟

-پاشى گۆت: ((نوكە مە ميلاك نينه)). تىشتى

باش، ناقى وى ل دەڤ خوہ نقيسى؛ ھەتا ميلاك

دھيت.

-بلا پاشى ئەز ژى دى يئرمى.

-ئەرى تو ب خودى كەكى خواستى، تو ژى ب

خيرا خوہ تەئكىدەكى لى بکە.

-نەھەوجە شىخ، حساب كە ئەز دى بو خوہ

يئرمى.

پىشتى سوحبوتا وان پيچەك دريژتر لى ھاتى و

بەرەڤ كيشەيا وى دگەل مەياسەتى كيشا و

ھەڤالى وى پتر ئاراند كوركمانييى دگەل پسمامين

وی بکت و ژ بهر نه دانت. د وی گافی دا، هند دیت
پره کا دی ژ ژورا مه رمه ری دهرکته و پره کا دی ههر
ژ سهر کورسیکا رابوون؛ مینا په زی خویریزی لاوکی
پرسگه هی د ناف خوه دا بهرزه کر و ههر ئیکی
کاری خوه ل جهم سهیدایی گرنگتر ژ یی دن ژیره
دیار کر و شیخی ئاخفتن گوهوری:

-هلۆ تو ژی بو خوه سهحکی هه که دی مینی.
-باوه ربکه خه بهری تهیه.

راست رابووفه. بهری ل پشتا کۆمکا وان
رابوه ستت، هند دیت ژ نشکانفه سهیدایی پله یین
له شکر سهر ملین وی پاوانکرین و هژماره یه کا
زیره فانین په یت و لیکدایی؛ مینا کۆماندو یین
ئهمریکی کره د ناف خوه دا و ب گرنزینغه ل شیخی
و خواستی زقری و گووت:

-ها خواستی ژ دوهی وه ره تو چاوانی؟

-سه رچاقان ئه زبه نی. ئه زبه نی پیچه کا شو لی
من ب جه نابیی ته هه بوو.

نه گووتی ((ته له فۆنه ک نوکه بو من هات، دۆیت ب
زووترین دهم بچم.)) ب دهنگه کی بلند گووتی:
-پاشی بلا بو چاره کا دی بت. ئوکی که کی
خواستی!

بهری پتر ب نافقه بچت، سهیدا ل دهرۆکی دی
ژی دهر بازوو و سه قایی پرسگه هی به ره ف گل و

گازندهيان چوو. لى گەلەك قەنەكيشا ژ لاوكى
پرسگەھى و خواستى و شىخ ئەكرەمى و قەنەپە
و مېزەيىن رەپوروت پېقە ل پرسگەھا سەيدايى
جەمشيد قەلغان نەمان.

- ۸ -

جارەكادى ھېرش ل سەر شاپەرېن ئەسمانى

ب لقينەكا گران روونشته سەر كورسيكى و
پرتووك قەكر و ب شەپرزەيى چەند بەرپەرەك
وەرگېران و دەست ب خواندنى كر. ژ لقينىن وى
دياربوو؛ ھەر بەرپەرەكى دخواند، ب تنى خواندن بوو
و ھزرېرىن وى ل دەر قەى خانى؛ دگەل ئاريشەيىن
بووينە تلۇقە، دكەتنە شەرەنېخەكا بى دوماھى. ژ
نشكانقە ويىنى (رېبين) ى ھەردەم د پۇلا وى دا

- 51 -

كه نيهه كا چقيل دبهردت، هاته بهرچاقان و ههولدا ژ
 هزرا خوه ببت؛ لي ديمهني سپيدهيي، ده مي
 هه قاله كا وان وانه شوونا ماموستايي شروقه كرى و
 هه مبهه هه قالان و ماموستايي شاشبووي و
 خويندكارى بهرده واميي ب كه نيهه تامسار ددت، ژ
 بهر چاقان نه چوو! بهرى گر نژين ههشكه ليقيين وي
 داگيربكت، پهريماچكين وي نه حهواندن و دهستي
 خوه ب دي مي نه عيمترش دا هينا و پاشي پرتووك
 پيكدادا و پشتا خوه دا كورسيكي و بهري وي كه ته
 پانكي و بو خوه گوټ: ((يا ژخوهيه خوناڤ، هه چيبي
 نه فرو كهت خوه لي ب وي وهربوو. دادى نهز پشتي
 ته نه مينم! ب راستي من وهسا هزر دكر، ده مي
 ئاريشه يهك بهيته سهري مه، نهف منهزه مين پرسا
 مافي ژني و جفاكي مه دهني و رهوشه نبيري دكن،
 كاني دي بو مه دنيايي خراب كن؛ دي چ كن؛
 پاشي دهركهت هه موو فشه؟ نهفه چهند جاران نهز
 چوومه بارهگا و بنگه هين وان و من خوه هه وهجه كر
 كو دايا من يا هه وه بوو نه يا مه بوو؛ نوكه نهو و ب
 كچه بوونه قوربانين ته روڤي، هه وه بو چ كريبه؟
 ئيكي دييژت: مه ناڤين وان يين دايه ريخراوين
 مروفايه تي و نه نرني تي؛ بهلكي تشته كي بو بكن،
 يي دي دييژت: مه يا پيشنيازكري پهيكه ره كي بو
 چيكيه ين. يي دي دييژت: هيشتا دووچوون ب داوي

نه هاتييه. يى دى يى نزا چ قوزلقورتى دخوت.
 راسته وارخواز و هندهك هه قالين خوه ته خسيريى
 ناكن؛ بهس هه چ نينه بهرانبه ر ئهوا دييژن. وهكى
 دى ژى دايكا من كارگيرا وان بوو. مانى كارگيرا
 دهزگايى خوه ژى بوو، كانى جارهكى ريغه بهرى وى
 هاتييه پرسا رهوشا مه بكت؟ هه ما باشه راتبى وى
 ددنى. يا ژ هه مووا خرابتر، بابى منه، ب راستى وى
 پتر ئه م ئيخستينه ناف چاقوده وين خهلكى. هه ما بلا
 سالهك ب سهر مرنا دايكا منغه چووبايه؛ پاشى بلا
 ته بو خوه كى هينابايه هينابا؟ دياره كهس د خه ما
 كهسى نينه. باشه باب، پا هه كه ته دايكا من ب
 عشق و ئه قينى نه هينابايه، دا نوكه چ كى؟! بهس
 ئه ز گورى پسمامين وى بم، ئه وهه لويست
 وهرگرتى. ئه ز باوه ردكم، ئيدى بابو نه شيت بينت.
 دايكى ره به نى مال نه خرابى، دى بلا ته داوه تا من و
 خووشكا جانهمه رگ كربايه، ئيدى مرن ئه مرى
 خودى بوو! هه ر دگوت: "كچا من، من هوون ژ هه موو
 كورين دنيايى خوه شتر دوين!" راسته دايكى ته ئه م
 خوه شتر دقياين؛ هه كه ته جانى خوه نه دكره
 قوربانى خووسارا چاف به لهك و ته بهرى خوه نه ددا
 ناف وى ناگرى، پيخه مهت قورتالكرنا گيانى وى ب
 هه ر ريكا هه بت.)) پاشى پشتا وى ژ كورسيكى
 قه بوو و سهرى خوه هه ژاند و چاوين هنگقيني ژ

رۆندكان پاقر كرن و بهرهف ميژته واليتى پينگاڤين
گران هاڤيٽن و ل هه مبه رروونشت و ژ نيغه كى پتر
خوه تيدا ديت و ب سهركى تبلان ديمي پيتوو بووى
دهستفه دا و د بن ليڤليڤكانقه گوت:

-ئهز گهله كا بى چاره ژى بوويم! ب راستى كقان
ههقه بيژته من: "دى بيژى تو يا ژ نان و ئافان
پاراستى؟! " جارى دا خوه وهزنكم؟" ((ئيدى سڤك
رابوو و چوو سه رتهرازوويا ئه لكترونى ل بنى ژورى و
ديت نيزيكى سى كيلويان يا ل كيمي داى! سهري
خوه ههژاند و د دلدا پيغه چوو: ((عه جيبه! من دهه
كيلويان ل كيمي نه داى، ئهقه ههيشا سىي يه،
ئهزا د قى جههنه مى دا؟! مالا من بو ته داىكى،
ئيدى ئەم دهنگى ته ل سه ر مينبه ر و شاشه يين
تهلفزيونى نابھيسين و تو ب دهنگى خوه يى زهلال
نازكه پهيڤ و ههلبهستان بو جه ماوهري خوه
ناخوينى! ئيدى كهس بلا پشتى ته دهه وارا
خوه ليسه ر و ههژاران نهچت و مشكيله و گرفتاريين
وان ژ نيزيك بينت و چارهكت!. ب راستى دادى تو بو
مه ژن و زهلام بووى. نزا دى چاوا ته ژبير كم؟! دى
بلا خودى، نوكه مهوهيبا شعري دابايه من، دا من
جوانترين پهيڤ و هونه ر ب ته گوٽبانه!)) ژ نشكانقه
دهنگى بابى هيللا گوهشى و ئيكسه ر ليڤا په رده يى
راكر و ديت ل به روناھيبا گولوپا ژ درقه دهيت و

دچت و ب موبایلی د ئاخفت. پتر گوھین خوہ
ڤهچنین و ئاخفتنن بهیستین:
- وهلا من تهماعی د مالی وی نینه!

.....-

-جوان باخفه و قهدری خوہ بگره!

.....-

-ب راستی کهلهخین ههوه ئیخستینه فان دران
بیهنا ب سه رکهتی!
ئیدی په نجره ڤه کر و پتر بوو گوهدارا دیمه نی
که ها ئاخفتنا هه ر بوو بابی مای:
-ڤی نیفا شه ڤی پیدڤی ئاخفتنن ته رتورن نینه،
مه حکمه دی کیشه یی چاره که ت!

.....-

-کورؤ تو زه لامی، ئاخفتنن عه جیان، د
ده ره ڤی مروڤین مری دا نه بیژه!

.....-

-گه واد، هه که تو نه کی تو ژ ده لنگی ژنا خوہ
کی متر بی!

ئیدی ته له فون گرت و ل دیمی تف کر و پرچا ب
ناف چاقاندا هاتی پاشقه بر و ده نگی خه به رین وی؛
هه تا چوویه د ژورا خوہ ژیفه ده ات! د وی ده لیقه یی
دا، به ره ژه نگی شادی و پوسیده یی دیمی خوناڤی
ل خوہ لیکفه کر و پشتا خوہ دا دیواری و سه ری

خوہ ھیدی ھەژاند و دبن لیڤلایڤکانڤہ بو خوہ گۆت:
-دیارہ مەسەلە بو مجداهی! ژ ویڤہ ژنیں
خەلکی بی خودانن.

گازیا وی ژ نشکەکی ڤہ جرفەك بەردایئ:
-کا کچی وەرہ!

خوناف ل بەر دەرۆکی راوەستیا و دیت بتل و
قودیک ل بەر سینگی دچکلینە. بەری باخفت،
ئاخفتن بوو یا وی:

-جاری زەلاتەکا ب نوک و دندکین ھناران بو بابئ
خوہ چیکە و کەری ل ژنا وان بدە!
-ھنار نەماینە.

-قۆزلقۆرتئ شوونئ بکی؛ یان ئەو ژئ نینە؟!
بی دەنگیا وی بەرسڤا وی دا، : ((ئەو ھەیە))
پاشی خوناف پاشڤە زڤری و زانی پتر ب ناڤڤہ
چوون د بەرژەوہندییا وی دا نینە. بەرانبەر وی
کەنالین سەتەلایتئ ل ھەڤ وەرگێران و بوو چیرە
چیرا ددانین وی و زەلالوکیڤن خوھئ وی پاییزا پیر
تەختکی ئەنیا گریگرئ، ل بەر نیوان تەیساند و
ھیدی سەری خوہ ھەژاند.

په یامی گهرم

ل کوژیی و یغه یی گازیوئی، کهل دهینا بنی نارگیلی و دهنگی بلقه بلقا بیهن هه لکیشانا نقو فانان ژئ دهینا و هزر و گوماژین وی که تبوونه هه فرکیه کا دژوار و مژاری مه یاسه تی هه موو مژار د مهیدانا مهژیی وی دا ته په سه ر دکرن (ئیقاره کا زوو بوو، ده می مه یاسه تی ب دهنگه کی ژ هه ناسه ته نگیی نه قالا ته له فونا وی کری و ژئ خواستی، ب زووترین دهم بگه هته مالی و یا د خه ریبیا وه ربووی! ئه وی خه ریبتر، ب دورستی فراقینا درهنگ خواری بهس کر و بیی دهستووری ژ خونا قی بخوازت، ل ترومیلا خوه سواربوو و ژ وی گهرمی گفاشت و ده رکه ت... ب لهزا ده مه کی مهژی باوه رنه کن، هند خوه دیته ل بهر ده روکی به له ک و بیی ل سه ر ملی خوه بزقرت

و ل زهنگلی بدت، دایکا وی دەرۆك قهكر و ب كه نیقه
بهری سلاف كت ب خیرهاتنا وی كر.

پشتی ب ژۆركهتنی، ل ژۆرا پېشوازیی، ل
سهری ژۆری ل سهر قه نه په یی روونشت... گهلهك
قه نه كېشا، دایكا مه یاسه تی عه بایی خوه هه لگرت
و دهستوور ژۆ خوازت كو بیسته کی بچته بازاری ژ
بو كاره کی فهر و وی پتر پرك ژیره خوهش كر كو ب
زووترین ده م بچت.

دهركهت و نه دهركهت، مه یاسه تا ب خه ملا
دشدا شه یی فانیله ی و پرچا ژ میویژۆ رهش کری ب
سهردا بهردایی و دیمی ب حه ما و پودرای، ژ
تهرزی بووکی ل جوانکارییی خه ملاندین لی کری
هاته دەرۆکی ژ ناقدایا خانی دهیته ژۆرا پېشوازیی
و ب نازكه گرنژینه كا خوری ئایوناتیئ ئیروسی سلاف
کری و ئیک بههژنی خوه ب بهرقه رابوو و بیی
پېشه کی، هه فساری گری خوه نه شیا بگرت و خوه
تیوهر کر و ب كه نیقه، بهرسقا وی دا:

-خواستی، هه ما بهیله دایکا من ب دورستی
دهرکهفت!

نه ههری، خواستی روو و بنگوهین پېهنا ههفت
گولاقان ژۆ دفرت، پتر سهودا کری كرنه لالشی
پیره کی د عشقا تاوسی مه لهس دا هاربووی و
دهستین خوه دبن پرا برن و ژ تهرزی زارۆكه كا

ساڤاخانى دايى دايه بهرسينگى خوه؛ وهسا
 ههلىنا و ل ژورا دى ل سهر تهختى وى دريژ كر و
 گوليئن دتهيبسن ل سهر باليفكى بژاله بوون و ههر
 پرته كا لاشى وى بو خوه چوو و ژتهرزى ئهلهويه كى
 ل بهر پهريئ ئاسمانان خوه د كيقريشكه كا كههى
 وهركرى، خوه تيوهركر و دهنگى ئاخين و ئوفينين وى
 يئن ژ كووراتيا ناخى وى دهردكه فن تيكه لى دهنگى
 تهختى و موزيكا موبايلا وى بوون! لى وى ب
 لهپه قوتى دهنگى موبايلى كپ كر و پيكولا هلدانا
 دههمه زين دشداشى پيقازى كر و چو بهر خودان
 نه بوو بهر هنگار، ئيدى هيرشا كوره يا دهستين خوه
 يئن زقر، ب رانيئ، مينا دو پرتين مهرمهرى د
 تهيبسن دا هينا و چ زالگه ه نه ديتن و ب له زقرى
 بن بيان و نه زمانى گلپزى گرتى، ژ كه لشتين پانيين
 وى دهست ب ئاليستنى كر و هيدي فيره چوو و
 گوژهك و باقين په نيرى دانه بهر و چاوين وى يئن
 وهرگه رپاي، گرى وى شه مبوزتر لى كر! دمه كى ژ
 سه قايى هه ميئز و مرچوماچان و گه مراندنا سينگى
 نخافتى تيرنه بوو، ئيدى قوپچكين وى قازى كرن و
 جوتى مه مكين سهر كين وان ژ سينورى خوه پتر
 رهنگى قه هوايى يى تارى گرتين تهيبسين و
 ده قوليفين وى ب ده قى وه كى ده قى كوره ماري
 كريبه شكهفت ئاليستن و پاشى داعوورا و چاوين

وی ژئ وهرگهريان! گهلهك پيڤه نهچوو، ئيدي دهستين وي ب ناف مهرمهريڻ ران و جومجوما سينگيڤه هاژوت؛ لي ب دهستهكي نيڤ بهنگ كرى بهرخودانا وي دهستپيكر و ژتهريڻ نهساخهكا ژ نوو ژ بهنگي هشير بووي، خوه ژ ناف دهستان هلكيشا و ب دهنگهكي ئالوز گوت:

-نه خواستي دلي من، بهس وي نوكه دگهل من نهكي!

-مهياست، ميلاكا من، بزانه ههكه ئهڤه مه كر، خلاس تو يا مني.

-نه خواستي، تو ب خودي قي جاري نه؛ ههتا هزرا خوه دكم، پاشي دي تشتهكي بيژمه ته.

-خلاس، يا پشتراسته، ئهز دي ههه ته هينم.

-ئهز دزانم، بهس پاشي پاشي، ئهز دي بيژمه ته.

جارهكا دن دهنگي موزيكا تهلهفوني؛ لي قي جاري ياري سارتر لي كر و دهزگرا ب دورستي نهگهڤازتي ب ساناهي خوه ژ ناف دهستان رزگار كر و قهستا موبايلي كر و گوت:

-ئو ژ نوو هاته بيرا من؛ من ژقاني دايه روڻدكي بچينه ماركتي، هندهك تشتان بکړين!) بهري ژ وي ديمهني دهركهڤت؛ ئاخينكه هلكيشا و ڤرهكا ب هيژتر ل نارگيلي دا و دهستي خوه ب ديڤمي

نووسەك دا ھىنا و چاۋىن مريتۆ مرمىراندن و ھند
بھىست، دەنگەكى گۆت:

-دووماھىيى تو دى ھەر خوە ب دالغا كۆزى!
ھند دىت، ئەيھانى تەكى وى يى مېزى و
بتلەي، ل ھنداڧى سەرىيە و ب كەنىڧە پېڧە دچت:
-خواستى تەخېرە! ئەو نە، سەدىن دى دى
ھىڧىيا ژ تە كن.

چارەكا دن دەستى خوە ب دېمى داماي دا
ھىنا و پېكۆل كر، دېمى خوە ب دېمەكى ھەچكۆ
ھەيى ديار كت و ب دەنگەكى نزم پشتهقانىيا وى
كر:

-تە ل نىڧەكى دا.

ئەيھانى كورسىكا ھەمبەر تژى كر. پىشتى ب
خېرھاتنا وى كرى و ھندەك ئاخفتنېن دن ب ھەڧ
گوھۆرىن و گۆت:

-تو ناپېژىيە من، ئەو پىسامېن وى ژ كىڧە
دەرکەتن؟!

- شەنسى خواستى يە.

-كورۆ تو گوھى خوە نەدى، ئاخفتنېن وان
تڧەنگېن داوھتياھە.

-ب خودى خەبەرى تەيە.

-ما ئەز دى ھەر بۆ تە ساخېم.

-ب راستى ئەيھان تو ئەڧلەتوونى.

-پا چاوا خزمو، ما تو هوؤسا من دبيني؟! ب
 شەرت خواستی، سوبەهي چامەکی ژى چيکە و
 برەقینە مالا ئاغایی؛ هەکە نەهاتن هيفى ژ تەرکى
 تە کرن و ب تايى کەزىي نەداتە؛ پاشى ريهين من
 يين کەقەر ب زۆهايى بتراشە.
 فرەکا دى ل نارگىلى دا و ب سەرھەژاندنقە:
 -ب خودى ئەيهو تو خەبىرى.
 پاشى ب سەرڤەکر:
 -سەر خاترا راستىيا تە، ژ بلى نارگىلى دى چ
 خوەي قەخوەي کيز مەفتوحە؟
 -جارى بلا هەڤال ژى بهين، دا دوؤمينەکا چار
 قولى سەرا روونشتنا ئەڤ شەڤە ژى بکين.
 -کەيفا برایی منە.
 -ئيه چ ل رتبا تە هات؟
 -زىزيکە دى هيت.
 -ئانکو دى پلا رائىديى وەرگري؟
 -سەيدايى هيژا سؤزا دايى، ڤى جارى پلەکا
 مقەددميى بدەت!
 -دى هەرە مقەددم خواستی، تە چ هەبوو؟!
 -برا هيشکو من شەهادەيا دووى متەوہستى
 هەيه؛ ھندەکا شەهادەيا کىرى خوە گيزەرى نینە.
 -ڤيجا برا، هەما نەکە و بخوہ.
 -دنیا هوپە، جار ھنگفينە و جار پيقازە!

-ئانكۆ چەپوراست قۇچانى دكەت؟!
-بەس كاك ئەيھان، وى ژبىرنەكە، ئەوا من بۇ
سەيدايى جەمشىد قەلغان كرى، دبت كەسى زوو
ب زوو ژپرە نەكريبە!

-ئەز وى ژ تە باوهر دكم. بەس خوەزى تە ھندەك
ژ وى كرنى بۇ براىى خوە گۆتبايە!
-ئەو پشتى مرنا خواستىيە. ئھا وىنھەنى ((تۆم
و جىرى)) ژى ھاتن.

ئەيھان ل سەر مىلى خوە زقرى و دىت ھەر دو
ھەقالىن وان، شىخ ئەكرەم و سەينى نە. ئەيھانى
رېزگرتن دا خەلكەكى دى ھاژى نەبت و دەنگى خوە
نزم كر:

-دى وەرن تۆم و جىرى، دا جارەكا دى وە ل
خازۇخى سلتانى بدىن!
ھەر دوان پشتى ب نەعىمەكا شىن سلاق
كرى، روونشتن. پشتى ب خىرھاتنى، ئاخقتن ھەر
بوو يا ئەيھانى:

-وہ خپرە مريتا وە يا شىن؟!
شىخ ئەكرەم ب دەنگەكى خەمگىن، بەرسقا وى
دا:

-ديارە ھەوہ نە بەيستىيە؟!
خواسىتى فپرەكا دى ل نارگىلى دا و ھند
بەيست، دەنگى شاگردەيى گازىنويى ل ھنداق

سهري هات و ل بهر خزمه تا ميپهقازين نوو راوه ستيا
 و سهيني بهرسف بو خوه هيللا:
 -برا، نم دي له عبه كي كين و پاشي نم دي
 ناگه هداريا ته كين.
 بهرده ستك ب سه رهه ژاندينه زقري و پيڤه چوونا
 ژناقدايا ئاخفتنا شيخي كرى بو خواستي ما:
 -ديسا چ يه سهيني، ته ئاخفتنه كا نه خوهش بو
 مه هيناي؟!
 -هه كه په يامي نه خوهش هات، هه لبهت خه لك
 خير دي زانت.
 نه يهاني مژوولا هي ل ميژي كرن و دهنگي خوه
 بهردا:
 -هه ما يژن كا چ چي بوويه، مه ب خوه چ نه
 بهيستييه؟!
 -سهيني، پشتي سهري خوه چه ماندي
 بهرسف كره يا خوه:
 -هه ما بلا ل سهر بهر كي بيت، يي
 ديژن: مه ياسه تا كچا ستيي مروؤين وي يا
 برينداركري!
 ئيكسه نارگيله ژ ده ستين خواستي كهت و
 دهستي خوه ل ميژه يي دا و دهنگي وي بلند بوو
 پرانيا روونشتيان لي زقرين و پيڤه چوو:
 -نه نابت نهو سه وي ده ستر يژي بكن!

ئىدى ژ تەرزى دىنان رابووقە و دەنگى وان پشت
گۈھقە ھاۋىت و بەرەق دەرۋكى چوو و ھەرسىكا دا
ب شوپى دا و كورسىك قالا ھىلان!

- ۱۰ -

راگەھاندنا مرنى!

ب لقىنەكا دئالۋزىيى ۋەربوويى و سەرەكى
چەميايى، د ناق مېزە و كورسىكىن نىف تژى يىن
كافىترىيى رە چوو و گەھشتە مېزەيا كوژىيى داويى
و چانتەكى دەستى و پرتووك و پەرىن ل بەر
سىنگى خوە ھاۋىتنە سەر مېزەيى و روونشت و
پشتا خوەدا روونشتيان و ب سەرەكى نخوون
دېمى خوە قەمالى و بىرا وى و بەرى يېھنەكى ل
بەرخودىكا تەۋاليتى ھات، دەمى دېمى رەنگ
بادارى يى ژ مىكىاژى سل بوويى دىتى و ژ
نشكانقە، دېمى ھەقالەكا وى، مينا سۈرگۈلەكا
ھەيقا گولانى گەش دكت ل رەخى وىقە دياربوويى
و ب گرنزىنقە گۆتییى: ((خوناق، ئەقە تە خېرە، تو
ھۇسا خولككەتى بووى؟! كچى گېولى خوە خوەش

بکه، دنیا ب بهرهندي ناکهفت!) بهری بهرسقا ل
 ويړی دایي بدت، ب سه رکین تبلان گفاشته کا
 هيدي ل سه روويين چرمسينی خوه لی کرپه
 خودان کر و ديمی وی که مباحتر کهفته ژیر پيقه رین
 تبلان و پاشی بالا کره چانته کی خوه و ب هشياری
 خودیکا بچووک ژي هینادهر و ل رهوشا ديمی نه فیای
 بينت زيړی و د دلدا گوټ: ((گولقین راست ديژت،
 هه موو وه وه ديژنه من؛ هه تا کفان ژي زيدي ب
 شيوه يه کی نه ئیکسه ر ئاماژه یی ددتی. ئاخ! دایکی
 دی بلا نه ز ژي دگهل ته شوونا خووساری چووبامه.
 هوون چوون بو خوه ته نابوون و باری خه م و کوفازين
 هه مووان بو من مان. ب راستی مشکيلا بابی بوويه
 کورکی دوهی، ژ يا هه موویان نه خوه شتره. نه ز باوهر
 دکه م، نه و رهفتارا نه و دکت هه موو دزانن، کورکین
 دوهی ژي ناکن! نه ز وه سا زيډگه هم، وی بهری
 ره حمه تیی ژي په یوه ندي دگهل وی پیره کچی
 هه بووینه. مسوگر هه بووینه؛ هه که چاوا هيشتا
 پيین وی ژده رقه، دا وی کت يا دکت. نه ز گوری
 خودی پسمامین وی لی په يدا بوون؛ هه که دا هه ر
 ئینت. ب راستی نه و ژي بوو قوربانای فی ده می
 ملعوون. بهس کی ديژت ناهینت؟ نه و رژده هه ر
 بينته سه ر دلی مه. شوله ک ژ مه تا من نه هیلت وی
 بينت. بهس يا ژ خوه يه نه و نه، ئیکا دی دی هه ر

هينت. من قهت باوهر نه دکر بابی من، هنده قوق و دلتهره! هندهك جاران كفانی ب ترانقه دگوته من: بابی ته دی ههر ژنه کی ب سهر دایکا ته هینت، من قهت باوهر نه دکر ئەف حیزه که یه! وی هند ئاخ نه هیلا مروف خوهر پی قه شیرت! باشه بهر ئاقله مروفی ئیک ب عشق و ئەفینی هینابت و هو سا زووکا ژ بیر بکت؟! ئەز دزانم ئەو پشتگه رمی وی جه مشیدی گه واده. هیی هیی جه مشیدی ههقه چ بکت بکت؛ بیرا گه له کا دهیت بهری بگه هتی ئەو چ رووتهك بوو! مهتا من ب خوهر دگوت "شیقین شه لوالی وی ههتا بهر مال دوخینی دچوون و ئەقرو خودانی قان خهدهم و حه شه مانه" بهس دیاره چ یی بو سلتا گه نی بته تاژیی زیچیری دی وه کی قه لغانی لی کهن. ئیشه للا د دفنان دا بهیت و سهری پی رانه کهت.) بهری ئاخفتنا د دل دا ب داوی بهیت، دهنگی سلافا کفانی دهزیی رستکا هزر و بیرین وی قه تاند:

-ته باش بهرسف دا؟

ژی بهل ب چاؤین نیشانی دمانی ژی بارنه کری میزه کری و بهرسفا وی پشتی بهردانا پله که نییه کا خاف دا:

-هه، ما من وئجا بهرسفا دایی!

به رانه بهر روونشت و وی ژی پرتووکی خوه دانانه

سه ر ميژه يي و پيڤه چوو:
 -ديسا ژ چاؤين ته دياره، ته باش به رسف نه دايه.
 -كڤان، من قهت گيولي خواندني نه مايه. وي
 هزري بکه هندی من کرين، نه ز باوه رناکم نه ز ئيکي
 ژي ده ربا زبم.
 -خوناف، نه فه ئيعلانا مرنى يه!
 -خوه زى خودى گول دهنگى ته يٲت.
 -نه خوه شتفيا من نه في نه يٲژه. به س پيچه کي
 گرنژيني ل دي مي خوه ديارکه، نه زى به رهه قم،
 هاريکارييا ته د ئيمتيجانان دا بکم و ته ده ربا زکم؛
 هه تا وه زعي ته وه کي جار ان دزقرت.
 -دي چاوا هاريکارييا من کي؟
 -نه زى حازرم، هه موو جار ان ب بلوٲوسى
 هاريکارييا ته بکم!
 -هي هي کڤانو، مشکيله يا من نه ب بلوٲوسى
 و نه ب تيژکا شه فاف چاره دبت...
 ژ نشکانفه گرنژيني ل دي مي کڤانى ديارکر و
 ناخفتنا وي پري:
 -ئوه ژ نوو هاته بيرا من، ته زانيه ده زگرا بابى ته
 دوهى يا هاتيه کوشتن؟!
 -مه ياسه تا ستى يا کرٲتى هاتيه کوشتن؟!
 -من ژي في سپيده يي بهيستييه.
 -چاوا، کي کوشت؟؟!

-ب گوتنا گوتوی د مالقه کوشتییه.
 -تو بیژی پسمامین وی وه نه کربت؟
 -خودی دزانت.
 -ئه و له و ما بابی من شقییدی هه مووی نه ده یلا
 -ئه م بنقین، کاروکه سپین وی جگاره کیشان و
 -قه خوارن بوو!
 -موبایل ب کار نه دهینا؟
 -من ناگه ژی نه بوو.
 -دی به لکی ئیدی کیشه چاره بت.
 -هه که که مباحتر لی نه هیئت، هه چاره نه بت.
 -پاشی کفان پیچه کی ما و ب ناغه چوو:
 -ما تو بیژی ئه و بابی ته د گه لئیک دهر دکه تن؟!
 -نزا. بوچی تو قی پرسى دکی؟!
 -دبیژن مانى پسمامه کی وی شولی موبایلان
 -دکت و وی ته سویره کی وی یی نزا چاوا د
 -موبایله کی دا دیتبوو!
 -هه موو چیدبن، بهس ئه ز باوه رناکم، بابی من
 -وه کربت. ئه و ب خوه ماده م ب دووف ژنمرى دکه فت؛
 -بزانه دی ب دووف گه له کین دی که فت.
 -پاشی کفان سوحبه ت پری و ب دهنگه کی بلند
 -د سه ر وی ره گازیکره به رده سته کی کافیتریایی، دو
 -شاورمان و کوکتیله کی و پیسییه کی ژیرا بینت. لی
 -خوناقی ئاخفتنا خوه د دووقدا ئاره سته ی

به‌رده‌ستکی کر و داخواز ژئ کر بو وی ب تنی
قه‌هوه‌یه‌که‌کا نورمال بینت. ده‌زگری ب چاقه‌کی
حیبه‌تیانه هیف کری و وی ژئ هه‌مان خوارن داخواز
کر و به‌رده‌وامی ب ئاخفتنی دا:

-ته‌خیره! هه‌تا تو ژ خوارنی ژئ دلره‌ش بووی؟!

-دلی من، ب خودی ب من نینه.

- تو دی هوسا خوه کوژی.

-خوه‌زی!

-کچی ته‌خیره تو هندا یا ل مرن ب له‌ز؟!

-دلی من ب من نینه.

-یا ژمنقه هه‌موو تشت د ده‌ستی مروقی دایه.

ئه‌ز دترسم ئیدی ئیشه‌کا نه‌فسی ته‌بگرت!

به‌ری ل ئاخفتنا وی یا ترس به‌ردایی بزقرینت،

به‌رده‌ستکی داخوازیین وان دانانه به‌ر سینگگی و ئه‌و

رابوون و هه‌ر داییشا وان ل سه‌ر وی پیللی

به‌رده‌وامبوو و به‌رده‌ستکی جاره‌کا دی راکرن و تژی

ده‌قی خوه کر باخت؛ لی جاره‌کا دی ئاخفتنا هاتی

پاشقه بر و دگهل خویندکاران به‌ره‌ف ری‌زا خواندنی

چوون.

ههوارا خوناڤى ل سهر شاهپهريڻ باي

پينڤيس دانا و دهستى خوه ب ئه نيا سڤى
ڤهنا. پاشى ب لڤينه كا گران بالاكرى و ژ ريژه كى
كيمتر نڤيسى و چاره كا دى پينڤيس هاڤيته سهر
ميژه يى د ناف رووپه لىڻ بژاله بووين دا و پيچه كى
ڤه ما. پاشى گران رابوو و بهره ڤ لىنانگه هى چوو و
چايه كا سهر پى چيكر و زڤرى. بهرى بچته د ژورڤه،
دهنگى تينه گه هشتيى بابى زڤراند و ديت بتلى
وى د دهست دايه و پرچا وى ههر موويهك بو خوه
چوويه و ب دهڤه كى گران و گولو له يى پيڤه دچت:
- كورين ماكه ران، هه موو گه واددن! دى خوه ل
سهر سهرى مه كنه شه ريفين مه كه هى، يان تو
دگه ل من نينى؟! ئها جه نابى وى جه مشيد
ڤه لغانى ژ مه يموونان نابورت. تو دزانى وى شكه فتا
ميروى ب دو بلوكين دولارى كپيه؟! يا ژ ويڤه دى ل
سهر ناڤى ئيكي دى تاڤو كت و بهرزه كت. هه ه پا
خشيمه! باشه ته شكه فت، بيرين ئاڤى، گه راجى
دلى باژيرى، كومپانىيا ترومييلان، پانزينخانه يين مه زن

و نزانم چ ل سەر ناڤین وههمی سچلکرن، دی
 جهزیری نهجنهبی ل سەر ناڤی کی نڤیسی؟!
 هه، نهو جهمشویی زیناڤایه، دزانت چاوا دیزی
 چیدکت و چاوا چمبلی ئیختی؟! وهلا عهوافی
 شهشوریش لیبدن روژ روژا وهیه. بهس پشتراستبن
 بو وه ژی نامینت. نهڤی نهز وهنایژم، تاریخ شاهده،
 ژ من وهرگرن! نهه پا مروڤهکی پیسه، ژ سینگی
 تیربوویه؛ ڤیجا گزین وی ههموو ژ پشتینه. وی روژی
 د کونکا کلیلی را من دیت، دهڤی وی ژی دگا. وهی
 پا مروڤهکی چهپهله، باشه چاوا دلی ته دچتی؟!
 ههه پای چهپهله، یی نه شارهزا دی هزر کهت
 جهمشیداغایه، نزانن جهمشید نهڤیونه! ژ من
 وهرگره، سهڤقین تریاک و قوزلقورتی بو ژ پاکستانی
 دهین. ژ من وهرگره، سهعهتهک ب سەر مهوعدی
 ویغه بچت و نهکیشت دی لهقال خوه دت. نهه پا
 مروڤهکه ههرمییه، ته دیتییه مروڤ قون و دهڤان
 بگیت؟! ههموو چ نه باشه ته دیتییه ئیک برازا خوه
 ئیغتیساب کت؟! ژ من وهرگره، خوناڤ خان نهز
 شاهدم. راسته هندی سەر بمینت قوون دی
 عهچیبیا بینت! بهس ما چیه، نهڤه ههر دی ههبت
 و تشتهکی عادیه.)) د وی رهوشی ده، دهنگی
 بایی پاشیین وی تیکهلی پهڤیین وی یین
 سهربهردایی بوون! خوناڤی ب شهپرزهیی گلاسی

چایى دانا سەر مېزهيا خوه و زقرى و پېكولا
هه دارهينانا وى كر و بهرهف سهمتا ژورا وى پالدا. ل
دهستپېكى خوه نهقوله كر. پاشى ب زمانى خوه
يى نازك و خوهش نهقولهيا وى خهساند و بالا ملئ
وى كر و بهرهف سهمتا جهئ وى ل سهرئ ژورئ
كيشا؛ لئ وى بادا و بهرهف مېزهيا بتله و خوديكان
قهگرتى راکيشا و وئ ههر بو لايئ دن زقراند و
پېكولا ژئ ستاندنا بتلئ پېچهك د بنى مايى كر و
بتله ب دهستفه بهرنهدا و دا سهر شاخين خوه و ب
دهقهكى گلېز پېدا دهئت پېغه چوو:

-بھېله دا مهژيئ وى دهر بيخم. ئەو فيله فيل،
زوو مهژيئ وى بکه مه مزه و پئ بخوم.
هاهاهاهاها، مزه خوهشه، مزه خوهشه قوز
خوهشتره، قهلغان كهره، خواستى ماكهراب
شاپهره! بر بر، گهوادان مهياسهتا من ژ من ستاندا!
وهللاهى دئ قوزين ژين وان كمه مهژيئ فيلى و
كمه قوزى ل سهر ساقرا بئ رزده و ب سهرئ خوه
دا كم. ب راستى خوناڤ فهرقا ته و دايكا ته نينه.
ئهرئ دئ، ئەو سوٽ ته جهئ وئ جوانتر گرت...

ئيدى تهزينكين مهندههوشييئ ب سهر لاشئ
خوناڤئ دا هاتن و دهستئ لهرزكى گرتى ل
سينگئ خوه دا و لئ زقراند:

-باب بهختئ خودئ، تو چ ديژئ، ته ههتكا مه

بر؟!

بابی که نییی دهف لی خوارکری خوه ژ دهستان
قه کیشا و ل پشت میزه یا خوه روونشت و ژیهه ل
به ژنا کچا د شداشهی شینتاری دبه ر نیپری و
جاره کادی بتله دا سه ر شاخین خوه و دهنگی وی
گرانتر لی هات:

-نه، ته نه کوشتییه. ژ من وه رگه، تو ساخی،
مه ژییی فیلی دی هه ر خوم. نه جه مشید قه لغان
دی نه ناسه کا قل د دفنن خوه دانت. نه هه پا
مروقهك چه په له. نه قه شه رتی خداما وی یا بیانی
بوو. تو دزانی هه روژ ژنا وی د دته بهر تف و نه عالان
و نه ویرت باخفت! نه ری ب خودی ل بهر چاؤین وی
بزنا رهش، سه د خه بهر و کریتاهییان دیژرتی و نه و
هه ر د که نت. مشکيله دیهلکا رووت زیناگه هت!

کچی ب چاؤین رووندکان ته بیساندین مه یزه کری
و سه ری خوه هه ژاند و هند دیت ب لاشه کی
راهه ژیایی، هه مبه ر بلند بوو و هه میزکر و
به روبنگوهین وی وهك عاشقه کی ژ ده زگرا خوه دوور
که تی ته و افکرن! پشتی زانی لقیین وی یین کوره،
ژ سو ره سینورین کچ و بابان ده رکه تن، ئیدی پاشقه
هاؤیت و جاره کا دی؛ مینا زه لامه کی هه چکو هه یی
روونشتی، کورسیك تژیکر و بتلین وی، مینا بتلین
یاریا بولینگی ب سه ریئکدا هاتن و خوناؤی خوه ل

پاشییا ژۆری دا! جارەکا دی ژ وی کەلی راهەژیایی
رابوو و قورچا د بنی بتلی مایی قەخوار و هاڤیته
سەر مەحفووری و کەتە شوپا وی و گۆت:

-کچا قەحبی، تو کەنگی وەلپهاتی خوە ل سەر
سەری من شەریف بکە؟! ستییا دایکا تە ژێ خوە
دکتە حەجیا ل سەر سەری مە، بەلی خودی تە
دزانت چەند تەرك بن زکی کەتە!

بەری بگەهتە بەر دەرۆکی، خوناڤا مینا
نەساخەکی مەلارییی هەنگافتی دلەرزت، دەرۆک
گرت و دۆرا وی دائیخست و دەنگی وی ل پشت
دەرۆکی تژی خانی کر:

-های شەملانی شەملانی مالا بابی وپرانئ!
شەملانی مەیاسەت بر ژ مالا جەمشید دەرپازکر!
کچا کوزین مشکان لی بووینە قەیسەری،
بالاکرە مۆبایلی و ژ سەر میزەیی راکر و گلاسی
چایی وەرگەریا و رووپەل و پرتووکیڤن وی تەوزاندن و
ئاگەھ ژێ نەما! د وی رەوشی دا، دگەل دەنگی
بابی ستران و ئاخفتنان تیکەل دکت، مۆبایل قەکر و
برە سەر ناڤی دەزگری، بەری پەیوهندیی بکت، د
چرکەیا داویئ دا راوەستییا و پەیوهندی ب مە تا خوە
دەولەتی کر و بەرسقا وی ب دەنگەکی زراف هاتە
دان و پیکۆلکر ب شیوہکی هەچکۆهەیی بەرسقا
ئەلو بەدەت:

-هونه ر داىكا ته ل ماله؟!
 -يا جلكان ئۆتى دكت.
 -كا جارى مۇبايلى بدهقى.
 هونه رى دهف دوازده سالىي پرتووكا وى د له پى
 دى دا، مۇبايلى داڧ داىكا ئۆتى ل سهر پاشىيان
 دانايه سهر مېزه يا زراف و بهرسفا وى دا:
 -بهلى كچا بابويى.
 ئىدى خوناڧى پتر دهنگى خوه كره ئىخسىرى
 ئالۆزىيى و ترسى و بهرسفا وى دا:
 -مه تا دهولت، بهختى خودى بگه هه من، نه زا د
 تهنگاڧيه كا مه زن دا!
 چاڧىن وى ژى بوونه ئىخسىرىن ترسى و مېزه
 هىلا و ته له فون دا بهر گوھى دى:
 -خېره خوناڧا من، چ چىبوويه؟؟!!
 دگه ل دنگه گه دنگا ده روكى و ئاختنين بابى نه هينه
 گوتن، چىروكا وى ژېره فه گىرا و داخواليا هه وارى ژى كر
 و پېفه چوو:
 -نه ز يا دترسم، ده روجيران د هه وارا مه بهين،
 ئىدى هه تكا مه بچت!
 يا ب مه تى مايى، ب له زوبه ز، ئۆتى ته مراند و
 بالا عه بايى خوه كر و ده ستوور ژ خىزانى خوه
 خوازت كو دى چت هه تا مالا خالى وان و دى زڧرت!
 ب له ز و به ز ده ركه ت و ژېهه ل بادا و ب هه واركى ب

ناف خانیاڤه چوو!

- ۱۲ -

عاشقی بهله کونا روژهلاتی

کفانی پرتووک هاؤیتته سهه میزهیا تشتین
پیدقی، وهك عهتاریی ل سهه و دهستین خوه کرنه
د بهریکا تراکسوؤتی دا و دهروؤکی بهله کونی فهکر و
پرانیا باژیړی ژ تهرزى ئەسمانه کی پری ستیرین دور
و ئەلماس ژ لایی روژهلاتی کهته بهرچاقان؛ لی
هه موو ل بهر چاقان شیلی بوون، ب تنی سهه متا
مالا خونا قی تینه بت، کره ئارمانجا نیړین زیق و بالا
کره موبایلی و جاره کا دی فهما و کره د بهریکی دا و
رکورك ل سهه متا مالا وان ل په ری روژ ههلاتی
باژیړی نیړی و د دلی خوه دا پیغه چوو: ((مسوگه ر ب
قی داستوداری خونا قی دی ئەف ساله ساقبت و
دهرباز ناکت. ئەفه ههزا مه نه بوو، پاشی ب هه قرا
ئهزمونین بلندتر بکین. دیاره قی ئاتافی که سوکیا
وی هه لوه شاندا! گرانییا باری دایکی و خووشکی
بهس نه بوو، سهه بارکی بابی ژى هاته سهه. ئیکجار
قی هه یامی، گهلهك بیسه روبهه ل بهرچاقین من
دیار دبت و روژ بوؤ رۆژی یا ل کیمی ددت! ئا، یا
باش ئەوه ئەز بهری وی ب دهمه نوژداری و خوه

- 77 -

چاره کت.)) ژ نشکانفه دهنگه کی َ ستووری که تیه
داؤین کوخکی، رستا هزرین وی قه تاند:
ته خیره تو هنده ل فی بهله کونی عاشق
بووی؟!

-جه و گوهورینه.

پاشی ب سهرقه کر:

-دادقان، تو نرانی بابو نه چوویه ب گوندیغه؟

پیچه کی قه ما و ب نیرینه کا گومان تیدا گازی
دکت بهرسقا وی دا:

-خوه پهیت کر و تهله فونهک بو هات و جاره کا دی
چوو د ژورا خوه قه.

-ها ئی ئی.

-ته شول پی هه بوو؟

-نه هه ما هوسا، ب تنی پرس دکم.

پیچه کی ل بهر روناهیا گلوپی مهیزه کر و
پاشی ناخفتنا فیای پتر ب ناقفه بچت داعوورا و پیلا
ناخفتنی وهرگیرا:

-ژ دهستوورا ته بت، من یاریا هه ی، دی چم.

-دهمژمیر چهند ته هه یه؟

-نه هی.

ل دهمژمیری نیری:

-نوکه هه شت و بیسته؛ هه تا دچین و خوه
دگوهورین دبت ب سهرقه بچت.

-خودی دگهل تهبت.

دادقانی برا پشت دا و جاره کا دی ئەو هاته سەر
بازاری مالخولیانین خوه و دهزگری: ((هندی من
دیتی، ل فان سی هه یقین دووماهی پیر زهوقی
وی گهله کی خوهش بوو. یا ههقبوو، معاشین دایکا
خوه یین سی مه هان ل سهرئیک وهرگرتبوون. بهس
من نهگوتی بابی ته چ لی کرن؟ نهخوهشترین ږوژ
ئەو بوو ل چلینیا وی مه سەرا گوری دایی! ب
راستی حنیرا وی ږوژ کری، گرییا من ژی هینا!
نوکه فی دادقانی ژن هینابایه ژ بهر ریژی چووبایه،
دا ئەز شیبام پشتی دەرچوونی ئیکسەر من
خوازتابیه. ئی برا دی بینه نی بابو ژی هیقییا دکت؛
ئها نوکه تو ئیکی بینی.)) د وی رهوشی دا،
دهستین خوه دانانه سەر موچهجەلی بهلهکوونی و
لیقین خوه کوئن و پاشی ب شیوهیهکی ئالوزیئی
گرتی، دهستین وی کهتنه خوه لیکدانی و ل
دهمژمیری نیپی و موبایل هینا دەر و پهیوهندی ل
سەر شاپهرین بایی؛ دگهل یارکا دلی خوه کرن.
بهری زهنگا داویئی ب داوی بهیت، ژ نوو راکر و ب
دهنگه کی نهشیای نیشانین مریتویی ژی فهدهرکت
بهرسقا وی دا:

-کفان کهرهم که.

-پشتی پرسا رهوشا وی کری و ب ناڤهچوو:

-ديياره تو گهله كا بى گيولى، ته خيره؟!
ثاقرىيهك ل مهتا پركورِك ميژه دكتى دا و بهرسفا
وى ب گهورييه كا گزگريوكى دا:
-پاشى پاشى دى بو ته بيژم؛ هيقي دكم نوكه
من بهيلى!

مهتا دهولت ب ئاماژه دانا دهستى پرسا وى ژى
كر و ئەوى ژى ب ئاماژه دانا دهستى ژيره ديار كر؛
پاشى دى ژيره بيژت.
پشتى چەند هەفۆكین دى ب هەف گوهورين،
داويى دهستورا خوه ژ هەف خوازت و ئاختن بوو يا
مهتى:

-مهسهله چ بوو؟!
پشتى پيزانين مەتى ل سەر كهسوکیا كفانى
و بنه مالا وى قىاي داينى، مهتا وى ب سەر
ههژاندنقه پيڤه چوو:
-باشه مادهم بابى وى ژى بهرپرسهكه، دبت
گهلهك كار پى بقهتيين.

-ب راستى مروڤ دى مرت گهلهك پيڤول كرن
تشتهكى ژ رهحمهتيان بزانت و يا ژ قهستا بوو.
پاشى گهرمتر ب سهرڤه كر:

-باوهر بكه ئەوا وى كرى بابى من نهكره.
-تو خودانا خوه و قى بابى، مادى بو ته چ كت؟
-تو ب خودى مهتى قوسووريى عهفوكه من

جابا ته هنارت.

-نه کچا بابوی، دقیا ته ژ میژه نهز ناگه هدار
کربامه.

-مه تی ما من زانی دی قی قباحه تی کت؟!
مانی پشستی مقه ده ری ژی تو هه یامه کا خوهش
مایه ل دهف مه، پاشی تو چوو په ناف خیزانا خوه؛
چونکی تو ژ مه پشتراست بووی.

-مه تی گوری، مه نه دیتییه؛ به لی وه کی ژی
دیژن: ده می مروقی نهو گوو قه دخوار و سه رخوهش
بوو، حاشا وه کی که ری حه مشه ری لی ده یت.

-مه تی نی هه ر قه دخوار، بهس چو جاران وه لی
نه دهات. هنده ک جاران هنده ده ستریزین سقک
دکرن؛ بهس من هزرا مرنا خوه دکر و هزرا هندی
نه دکر؛ بابی من دی قی شه رمزارییا نه ه یته گو تن
کت!

-هه ما باش بوو ته گوته من: ئاقی پیداکین.
بهس ته چاوا زانی دی وه سا چیت؟!

-هه قاله کا من بو من گو تبوو و من جاره کی د
فلمه کی ژی دا دیتبوو، ئیکی سه رخوهش د گه را
ئاقی هه لینا و ده رکهت، نیزیکه دورست بوو.

-هه تا سوباهی درهنگ ده روک ل وی قه نابت.
دیاره یی نقستی؛ هوسا بی پیزن بوو.

-هه ر وی گاقی پخینا خه وی ژی بهیست.

-مەتى قەت بۇ ۋى ھۇسا ناچتە سەرى، ھۇسا
دى مشكىلەيەكا مەزن كت. ھەما باش بوو جيران
ب مەنە حەسيان؛ ھەكە ھەر ۋى گاڭى دا د
مۇبايلان دا؛ ۋەكى شەھمزارىيا بەيرم جىۋى دا
بەلاق بت.

-چ پېنەۋىت، نەكت ژى خەلكە بزانت دى
ھەتك و نامووسىن مە چن. بەس ئىك جارى ۋى
بەيرەمكى ھند ئاخ نەھىلابوو مروڧ خوھ پى
بغەشېرت!

-مەتى، يا مە داىە كەمباخر بت.

ئىزىكە ئاخقتنا وان ب ۋى دەستودارى ژ
نىقشەڧ دەربازبوو... پاشى مەتى ئاگەھدارىيا مال
ب مۇبايلى كى ۋى شەڧى، ژ بەر ھەۋجەيا برازا
ۋى، دى ل دەڧ نقت. بەرانبەر برازايى ب دەنگەكى
بلند ئاخقتنا ۋى رەتكر:

-مەتى تو ب خۇدى بېئىژى: دى گەلەك شەڧىن دى
ل دەڧ نغم.

-ئەرى گەلەك شەڧىن دى دبت ئەز ل ۋىرى
بنغم.

ئىدى بشكورىنى بەردا لېڧىن خوناڧى و بالا
پرتووكى كى و پشستا ۋى كەتە دىۋارى و ھىدى
ھىدى چاڧخشاندا بەرپەران كى.

پريارا ره قيني

ژ زالگه ها دووی دهربازبوو و ترومییل ل مهیدانکا
ب تنی سی ترومییلین دی، هەر ئیک ل جهه کی
راوه ستاندى راوه ستاند و په یابوو. گه هشته
پرسگه هی و هاتنا سهیدای مسوگه رکړ... ل
پرسگه ها قالا، ژ پیرقه سلاقه ک ئاره سته ی لاوکی
پرسگه هی کر و بهری ده ستورا چوونا د ژورقه ژئ
وهرگرت، لاوکی بهری وی ب دیمه کی بشکورئ؛
دگه ل ئاماژه دانا ده سته ی روناهیا که سک دایئ
بچت. پشتی لیدانا ده روکی ب ژورکته و دیت
سهیدایئ ب خه ملا جلکین کاژکازین ژ ته رزی
جلکین مارینزین ئەمریکی و ستیر و ئەلهو و شوور و
خیتکین سور سهر ملین وی یین خه ملاندين! سلاق
کر و ده ست دا سینگی و ده سته ی وه ژاند و
ده ستور دایئ و هه مبه ر میزه یا ژ نیقه کا ژورئ پتر
قه گرتی روونشت.

پشتی ب خیره اتنی، بالا کره کونترولی و دهنگی
وی بلند بوو و خواستی لی زقري و دیت هه ر
جه نابئ سهیدایه شاشه داگیرکری و هه یینا وی یه
ل پشت میزه یی دقه بت. خواستی ئاقریه ک ل
ده مژمیرئ دا و دیت دوازه کیم بیسته. بهری

پرسکت: ((ما ئەفرۆ بېھنقەدانە تەلەقزیۆن
هەیی؟!)) سەیدای ب گرنژینقە بەرسقا وی دا:
-ئەقە تەسجیلا سەمینارا من یا دوھییە، ل
بنگەھئ گروپپن کۆمەلین سقیل من پېشکېشکری.
خواستی باشتەر لی نپری و ب سەرھەژاندنەکا
چیکری قە:

-ھاا، بەلی بەلی گەلەك باشە.

ھند دیت ھۆلا د دەقی را ژ ھەردو رەگەزان ھاتە
سەر شاشە و گەلەك قەنەكېشا زۆما کامیری ئەو
چاۆین زل و ركورك ل دەقی سەیدای ھینانە سەرە
شاشە و دەنگی سەیدای ب شیوہیەکی قەبەیی
بلند بوو و چاۆین وی ژى زل کرن:

-جارەکا دی، دی پېژین: ئەوی دەستدریژی ل
سەر مافی ژنی و زارۆکی دکت، جھئ وی د ناڤ
مە دا نابت. ھوون ھەموو ژى دزانن ژن نیقەکا
جفاکیە؛ ھەكە پتر نەبت؛ ئەقجا دۆیت مینا بییکا
چاۆین خوە ئەم مافی وی بپارپیزین.

ئیدی دەنگی چەپلا دا سەر ھەموو دەنگان و
قەبینا وی گەرمتەر لی ھات:

-بەلی، ئەفرۆكە ژى وەکی دوھی؛ ھندەك ھزر
ژەنگی، ھیشتا ئیخسیرپن خەيال و ئەفسانەپن
دینی و گوپالی عەشیرەتی سەرەدەریئ؛ وەك
وہحش و دورندەپن بەری؛ دەمی کچپن خوە ساخ

دكرنه دبن ئاخېښه، دگهل ژنا كورد، ئەڤرۆ ل هزارا سېيى دژيت دكن! ب هه موو مقه دده ساتان كه مه، ئەڤه د بنى دا نابت؛ چوونكه هه مان ره فتاره، تيرورستين ده رڤه و واقعي شوره شا ته ننگه لوژى دژين، ئەڤرۆكه ب ناقى هندهك هزرين گهنى و بناغه نه يى، دگهل ژنى و ته قايان جفاكى دكن. نزا چو جوداهى د ناقه را وان كه سان و ئەوين ئەڤرۆ، وهك له شفرۆشان سه ره ده رىيى دگهل ژنان دكن و ده يلنه دمالى دا و داويى زورداريين باب و بران دكه نه قوربان؛ كانى چاوا مروڤ چووچكه كى دكوژت؟! ب راستى ب راستى ئەڤه تشته كى گه لهك غه ريبه!

دگه رما ئاخفتنى دا، سه رى خواستى چه ميا و د دلى خوه دا گوټ: ((سه يدايى جه مشيد، ئەڤه هه ما جه نابى ته يى بو من ديژت! ئەڤه نه كو چورىكا بو من نه بينت؟! بهس هه فسارى وى د ده ست من دايه؛ مانى هه كه وه سا بت يا من هه ر چوو! بهس وه عد بت ئەز به رى سى رين وى سى پى كه م!)) ده نكى سه يدايى ب سه ر ده نكى ته له ڤزيونى كه تى، ژ هزارا د دلدا رادچينت زڤراند و ب چاقه كين خووس حولى، ل سه يدايى مروڤ بن گوھين وى ژ پشتفه دبىنت زى پرى و ده نكى زهنگا موبايلى بهيست. به رى سهيدا به رده واميبى ب ئاخفتنى

بدت، بهرسفا تهلهفونى دا و د بهره تهلهفون كيم
كر:

-بلا بهريز؛ ل دوازده ونيقى دورست نهم دى ب
ريكهفين.

-هه ر بڙى. ب خير بمينن.
تهلهفون دانا و نه دانا، دهنگى تهلهفونه كا دى
هات و زنيقه كا دو ئاويزين دى يين تهلهفونان راکر و
گوت:
-ئه لو.

-.....
ئه هلهن سهفين تو چاوانى؟

-.....
هزار متر ب چار بلوكان ناهين زي؟

-.....
ئه ز دزانم دهينن، جارى ييڙى ب سى و
نيقه كان؛ هه كه بدت، جارى ههما پينچ دهفته ره كان؛
وهك دهستبعى بدى.

-.....
هه كه تشته كى دى هه بوو، پاشى
ئاگه هداريا من بكه.

پشتى دهستوورخوازتنى، سهيدايى بهختيارى و
گرنژين ژ ناف چاقان دبارن ل خواستى زقرى و ژ
تهقنه ئالوزى هزاروبيران دهريخست:

-ئېھ كەكى خواستی؛ تە گۆت: مەياسەتا
ستیى ژى كوشت؟!

-سەيدا قى گاڭى تە دگۆت: نزا دى چل وى
كەين يى مافى ژنكىن مە بخوت؛ پا چو ل كوژەكىن
وى نەكر؟!

-ئەز ھەر دېژم: بزانه ب دورستی كینه
جەرىمەكرى؛ دا ئەم ب مافى وانى شەرى را
بگەھىنين.

-سەيدايى جەمشید، ئەفە مەسەلا ھەرچى و
دەوسى يە!

-خواستی قانونون وە نايژت. قانوننى دەلېلېن
گومانېر دۆين؛ ھەتا ئىكى توھمەتبار دكەت. راستە
قى گاڭى، تو و دبت ھندەكىن دى ژى پسمامېن
وى توھمەتبار دكن؛ بەلى چو دەلېلېن گومانېر
نەھاتىنە دىتن كو وان وەكرىيە.

-سەيدا پسمامېن وى ژ ھىنگى وەرە
دبەرزەنە....

ئاختنا وى پرى:

-بەرزە، ما ئەو دى ژ كوردستانى كىفە رەفن؟!
-ب راستى كونهك تنى ل تانى كوردستانى
ھەيە.

-ئەرى وەيە، ئەو ژى سەرا وینەيېن مۇبايلى
كوشتىيە؟!

-وینە یین مۆبایلی؟!
ئیدی ب سەدان وینە هاتنە بەر چاؤین وی و ب
حیبه تیغه! سەری خوە هەژاند و بەرسقە کا ئالۆز دا:
-نزا، ئەو ژى چىدبت.
-خواستى وهكى من زانى، مروقه كى وى
شولى موبايلا دكر و هندەك لەقتين وى دیتنە تیدا
وهسا چىبوو يا چىبوو!
-سەيدا، ئەقە وه تاوانبار ب دەلیل ئەشكەرا
كرن؛ پا فوجا چ دمىنت؟!
-خواستى، راستە حاكم ئەقرو سوبە، دى
ئەمرى گرتنا وان دەرتيخت؛ بەس ئەز دوور نابىنم يا
تە ژى ب دەرتيخت!
ئیدی زەراتيى ديمى وى گرت و چاؤين وى د
مەژى دا زىق بوون و مژارى وى و يى تاوانا كچا وى
ل سپىدەيى ژ خووشكا خوە زانى تىكەلبوون و ب
زورى شيا بيژت:
-م من؟؟! من بوچى ئەزبەنى سەيدا؟!
-يا باش ئەو ئەم ريكه كى بو تە بينين.
پىچە كى سوراتيى روويين وى گرتن و قورچا
خوە داعوورا و گوت:
-سەيداى جەمشيد، ئەز ژى دا وه ييژم.
-يان دؤيت تو بچييه خارج، هەيامە كا خوەش، يان
ل جەهەكى وهسابى، كەس نزانن تو ل كوردستانى

دژی!

-ئەزبەنى، ياباش ئەو بەچمە خارچ، وەكى دېژن:
(سەرۆ ئەئىشە، نە ھەوجەى چ دەرسۆكانە).
-ئوو مال و خېزان كى دى ب رېقە بت؟
-ئەزبەنى كچا منە، ئەو ژى ل كولىيى دەوامى
دكەت، ئەق سالە دى خلاس بت و شوو ب
جامپرهكى كت.

-ئانكو چ تەئسىرېن وەسا نابن؟!
-نە ئەزبەنى، پشتراست بە.

پاشى ب چاقەكېن ژ شەپرزەيى نەدقالا، ل
دېمى خواستىي، ئالۆزىيى داگىركى ئېرى و پېقە
چوو:

-خواستى، ئەز دى ژ بەر خاترا ھەقالىنيى؛ نە ژ
بەر خاترا وى قەنجىيا تەل من كرى، محاولەكى كم،
تە ژ قى ئارېشەيى رزگار كم.
خواستى بى ھەمدى خوە ژ جھ رابوو و خوە
ھاؤتە دەستى وى و ماچىكر و پاشى ب روويپن
وى ژى قە ماچىكر و پېقە چوو:
-سەيدايى من، ئەز چو جاران قەنجىيا تە ژبىر
ناكم.

-خواستى ئەم ئېكودو ناجەربىنين.

پاشى ب سەر قە كر:

-يا گرنگ، پشتى دەھ دوازده رۆژېن دى، دى

وہ قدہ کی مہ ب شول چتہ ئوروپا؛ پاشی نافی تہ
ژی دی دگہل دا تہ حہشی کین. ہندی مددی
فیزہیا تہ ہہیی، دی ل ویری بؤ خوہ بۆرینی؛ ہہ کہ
ناقلی تہ نہیری؛ پاشی دگہل شاندى بزقرہ. ژ خوہ
ہہ کہ ب دلی تہ بوو، پاسپورتا خوہ بدرینہ و خوہ
تہ سلیم کہ. ب ہر تشتی بت، دی ہاریکاریا تہ
کم و مافی پەنابەریی و ہربگری!

ئیدی کہوہک ب پەرقہ دا چتہ د دەقی خواستی
دا و ب دەقہ کی تژی ئاخفتن لی زقراند:
-سەیدا ئەز نزا ئیدی دی چاوا سوپاسییا تہ کم.
دەنگی زەنگلا تەلەفونەکا دی بەرسف بؤ خوہ
ہیلا و راگر و بەرسفا وئ دا:
-بەلی.

....-

-مام، نوکە چو پیریاین وەسا بؤ مە نہاتینہ.

.....-

-بەس دەلیقہ ہەبت، پشتراست بە ئەم
تەخسیریی ناکین.

.....-

-پلا رائیدی ژى نوکە گەلەك باشە و دەواما وی
دی بتە روژا دەیت معاشی وەردگرت.

.....-

-باوہر بکە مام، خەلکی خوہ دەاؤیتە بەر پین

مە، يېنى پلە تۆماركىن و نەخوۋەشتىرىن دەقەر بىنى
و ئەم ھەموو كەسان تۆمار ناكىن.

.....-

نەھەوجە مام، گەلەك مەمنۆن. ئەزى ل جھى
خوۋ، مە ل بەرە بچىن ئارىشەيەكا خوينداريى چارە
كىن.

.....-

ئەرى ھەرى، بۇ نىقرۆ ئەم دى ل وئرى بىن.

.....-

نەنە تە شۆلە پى نەبت. دبت پىشتى سى
ھەيغەكىن دى فرىكىنە ژ دەرڧە بۇ خولەكا تايەت؛
دى گەلەك مفاى بىنت.

.....-

نە ھەوجە مام، ما شىروان كىيە و ئەز كىمە؟!

.....-

سەرچاقان مامى عەزىز، وەكىلى سلاقان بى
ل ھەمووان و دەستى ژنمامى ماچى دكم.
تەلەفۇن دانا و پىشتا خوۋ دا كورسىكى و گۆت:
-ئېھ ئەم گەھشتىبووينە كوودەرى؟ ئا ئىچا ھەما
يا باش ئەوۋە تو بچىيە دەرڧە، دى ژ فان مشكىلەيان
ھەمووان رزگار بى.

خواستى ب سەرھەژاندنڧە پېڧە چوو:

-ئەڧە من دگۆت: سەيدا دى ترۇمپىلا من

گوھوړت و دى خانى فروشم، دا هاريكارييا من بكت، پارچه زه قيا خوه دو ته به قى ئا فاكم.
-مهوم نوكه مشكيله يا ته چاره بت؛ پاشى هه موو دى چي بن. مانى من گوته ته: نه فه مه نه قيهك وهك ته ل بهر كو مپيوته رى هه يه، دى دهمه ته، ته خوه ل قى توپا دى دا!
-سهيدا بوړى.

پاشى سهيدايى ل دهمژميرى نيرى و پيښه چوو:

-نوكه نيزيكه، سهعت دوازده و دهه مه وعدي مه دگهل سهيداي نهوه ئهم ل دووازده و نيښى بچينه گوندى، دا ههر دو مال خوارنه كى پيښه بخون.
-دى بلا سهيدا، خودى دگهل هه وه بت.
-تو ژى فان روژان خوه بپاريزه؛ كا دى مه سهله چ لى هيت.

ب سه ره ژاندىن به رسقا وى دا. بهرى كارى رابوونى بكت، دهنگى زهنگا موبايلى جاره كا دى تژى ژور كر و هيښ كرى و وبنقه ل خواستى نيرى و پاتكا خوه خوراند. پاشى دوگمى سور ليدا و دانا وپرى و بو خواستى مهربق بوو بزانت، كى بوو په يوه ندى كرى؛ لى بهرى پسار كت، ل شوونى گوت:

-تو دزاني جلكين له شكرى چهنډ ژ ته دهين؟!
-ئهز ديژم تو وه ديژى، دا خانبيى ته بگوهورم.

ب كەنىيەكا ب زۆرى ھىنايىقە:
 -نەباوەر بىكە ئەزبەنى، نزا ژ منقە من نەدىتىيە،
 تە چو جاران جلكين كۆماندۇيان كرىنى!
 -ئەز نە ۋەكى ھندەكامە، بىكمە بەرخوۋە و
 فەخفەخى پى بىكەم. ئەقرو ژى من كرىنى حساب
 يېھنقەدانە؛ ۋەكى دى ژى، دى چىنە نىق
 خەلكەكى؛ ھەكە ھۆسا نەبتە دىت خەلكەك چ
 ھزرا بۆ مروقى نەكت. مانە ۋەسا نە.
 -بەلى سەيدا ۋىقەترە. ب خودى ئەزبەنى، كىم
 بەرپرس د ۋەكى جەنابى ۋە نە؛ ھەكە ئەم يېژىن
 ھەما يېن ۋەكى جەنابى ۋە نىن.
 سەيدايى بالاكرە پىنقىسى و دوسى رىزكەك ل
 پەركەكى كرن و دانەقى و گۆت:
 -ئەقرو ئەو كچكا مالىيى نەھاتىيە، سوباهى
 ۋەرە بۆ خوۋە مىيۇنەكى ۋەربگرە.
 باوەر نەكر دى ۋە كت، ھەر زوو ژى ۋەرگرت:
 -ۋەى مال و مەزەلېن تە ئاقا، ئەزبەنى دا ژ مېژە
 ۋەكى.
 -ژ خوۋەيە، ئەف شەقە خىر دى ل گەورىيا بتلەى
 چن؛ يان تو نەۋىرى قان رۇژان ۋەبكى؟
 د ۋى گاقى دا، بىرا شەقشەقا ھاتە بىرى؛ مينا
 گولەكال چلى ھاقىنى ئاق ژى ھاتىيە بىرىن
 چرمىسى و گۆت:

- نه باوهر بکه سهیدا، مه ئەو گۆل نهمايه.
دهنگی تهلهفونه کا دی ئاخفتنا سهیدایی بهرهف
خوه کیشا. هه موو چهند په یفه ک ب هه ف
نه گوهورین، سهیدای تهلهفزیون فه مراند و چاکیتی
ل پشت خوه هه لاویستی کری و دا خوه و رابوو و
ئەو که ته شوپی و ده رکه تن.

- ۱۴ -

ب سه رهه لیبونا سه رکی ده زی

- 94 -

ل ژیر رۆناهییا ئەلنډه کا پیر و گلۆپا کەسک،
سەری وئ ل سەر بالیفکی وهک نەساخەکی ژیشا
تەبەکی سقک گرتی دبزقی! هەر د گاقی دا بزقینا
وئ خورتتر لی هات و گەلەک فەنەکیشا؛ مینا
زارۆکە کا کابووسی خەونین وئ یین گولگولی
خوینەلۆ کرین رابوو ژ قوونقە و چاقین وئ د سەری
دا بلۆق بوون و زەراتییا دیمئ وئ ژ دیمئ ژ
خەورابوویی دەربازکربوو! میژە کرە جھئ مەتا
دەولەت و دیت قالایە! چاقین خوە زلقوتاندن و لیقین
وئ بوونە وارگەهی پستەپستەکا لەرزکی گرتی و
کۆرانە ژ تەختی هاتە خوار و بالاکرە دەستکی
دەرۆکی و نەبالاکرئ و ژ رەخی دی، مەتی بەری
وئ فەکر و ب دەست و چاقین تەر کەتە بەر
سینگئ و گۆت:

-چییە، ئەقرو بەری ئەز تە هشیار کم، تو هشیار
بوویی؟!!

خوناف تپەری و بەرسقا وئ ب دەنگەکی خەوتە
دا:

-ئەری.

پاشی لی زقری و ب نیرینەکا ژ حیبتیی نەقالا
سەحکرئ و جلنقیشک ب رەخ نغینین خوەقە بەر
رووگەف کر و کەفیکا سپی کرە سەری خوە و

دهستپيكر... سوننه تا دووي ب داوي هينا و ژ نوو
خوناقا چافشووشتنى زه راتيا دي مي وي گه لك
نه گوهورى، ل پشت راوه ستيا و ده ست و چاوين
خوه ب خاوليا ل پشت دهروكي ههلاويستي زوها
كرن. مه تي ژيهل لي نيري و گوت:

-مه تي حيران، خيرتره مروف ده ست و چاوين
خوه زوها نه كت و نقيژي پي بكت.

خوناقى پيئن خوه ژى پي زوها كرن و ب
دهنگه كي هيشتا خوي ب دورستي نازاد نه كرى:
ته نه گوته من به فرا دهيت؟!

-ئهرى وهلا، نه وه ختي وي يه ژى، بهس يا
دهيت!

پاشى باوهر نه كر دي كهنگى وه بيژت، ل ناخفتنا
خوه يا بهري زفري:

-دييژن: ((هندي له شى مروقى ب ئاقا
دهستنقيژي تهر تر بت، مروف دي پتر خوه شيبى ژ
رووبارين به هشتى بينت))!

وي ژى بزيين خوه ب ده رسوكي داپوش كرن و
ل سهر جلنقيژكي ل شوونا وي راوه ستيا و لي
زفراند:

-ئهرى راسته دايا من ژى ههر وه دگوت. وهى
ئز نه مينم بو ته داياكي به هشتى.

-ئهرى مه تي حيران، ئهم به نيئن گونه هكار

دخافلین.

پاشی ب سەرڤه کر:

-ئهڤه چه‌ند پرۆژه بابی ته چووی؟

بەرسفا وی د دلی خوه دا؛ دگهل پسته‌پستا

لیغان د دا:

-ژ هه‌یغه‌کی پتره.

ئی‌دی روودانی‌ن ملیو‌دراما خه‌ونی‌ن وی شه‌فی

دیتین؛ ب تایبه‌تی خه‌ونا به‌ری سپیده‌یی دیتی د

میم‌وریی سهری خوه دا دانه به‌رئیک و پیکولا

مونتازکرنا وان کر. لی ژ بهر شیلوویلیا پتربیا دیمه‌نی‌ن

خه‌ونان نه‌شیا ب سانا‌هی پرتومرتین مه‌حفوورا

خه‌ونان پیکه‌کت... داویی دو رکاهه‌تین خوه

تیکوه‌رکرن و ده‌رسوک د گافی دا ژ سهری خوه کر و

روونشته سهر لیفا ته‌ختی و که‌ته د که‌قاله‌کی

دامای تر دا. مه‌تی ئاقریه‌ک لیدا و ب پشت ده‌رۆکی

که‌ت و وی ئاقریه‌ک ل پرتوو‌کین ل سهر میزه‌یی دا و

ده‌ستی خوه دریزکره پرتوو‌کا وی پرۆژی تاقیکرنا وی

هه‌ی و جاره‌کا دی ده‌ستی خوه زفراند و نژنین و

هه‌رافتنا هزرین وی د ژینواری خه‌ونا سپیده‌یی دا

به‌رداوام بوو. مه‌تا وی زفری و سوپا هه‌لکری دانا د

نیغه‌کا ژوری دا و تژی ده‌فی خوه کر پرس کت!

کانی بوچی وه‌کی پرانییا سپیده‌یان، پشتی نفیژی

ناخوینت؟ لی جاره‌کا دی پرسا خوه داعوورا و ژور بو

وی و سوپی هیلا.

دهستین تهزی یین بیهنا سابوونه کا خواهش ژئ
دفرت، ب دیمئ خوه دا هینان و هیدی بالا
پرتووکه کی کر و چوارمیهمقانکیا خوه ل بهر سوپهیی
قه دا و دهستین خوه دانه سوپهیی و که قالی خونا
سپیدهیی یا کو چو جاران نه دیتی ل بهر چاقان
دوباره بوو. دهنگئ مه تی یئ ل هولی دهیت، ژ ناف
ئاقاری خهوان نه هینا دهرا! پاشی تیلین خوه پتر
نیزیکئ سوپی کرن و د دلدا پیغه چوو: ((چار هه یغه
دیمئ ته یئ تژی ماقوولی و هز ژیکرنا دایکینییی
ژ بهر چاقین من بهرزه بووی، ژ نوو بهرئ سپیدئ ته
خوه نیشا من دا؟! ویجا ژ وی خوه نیشادانی! نه
دویت قئ جاری ئەز هه موو جهان سه حکم و
قمسورا وی فه کم و بزائم چ هه یه و چ نینه؟؟))
دهنگئ مه تی مالخولیا زین وی مژدار کرن:
- قئ جاری به فرئ ب راستا لی کر.

ب چاقه کین هزاران داعووراین، ژیهه ل بهرئ خوه
دایی و پاشی ئاقرییه ک ل جامه یین په نجهرئ دا و ب
سه رهه ژاندنغه به رسقا دا و مه تی ژوردا لی زیپری و
ئاختنا بهری هینگی پاشقه بری زقراند:
- نزا، ژ منغه تو ئه قرو گه له کا دامایی؟!

برازایی ب چاقین ژ روندکان دته بیسن ژیهه ل
میژه کر و نه شیا یا دلی خوه بیژت و جاره کا دی

سهری وی چہ میا و ئاخینکہک راہیلا! مہت ب
رہخہ روونشت و دەستی خوہ د سہر ملی رہ
ہاؤیت و دەست د دلی نا:

-عہزیزا مہتا خوہ، تو دی ہوسا دەیہ ہناقان،
نہم ہہموو دی ل دووٹ وی چین و ئەو ل دووٹ مہ
ناہیت! ئوو باش بزانیہ، کہس ب خہم و کوقانان
نازقرت.

بہری ب وی سینگی تژی فیغان و گری رووداژین
خہونا سپیدہیی دیتی ژپره دہرہہی بکت، گرییی
دبہرہ کر و تژی چاؤین مہتی ژی روندک کرن! لی
مہتی ہەر ہہول دا، گہشبینیی ل بہر چاقان
کہہی کت و ہہدارا دلی وی بہرفرہہ کت؛ لی
چارہ کرنا مہتی د کیستی وی دما... داوییی مہتی
چاؤین خوہ پاکژ کرن و پرس کر:

-تہ نہگوته من چ خہونہ تہ دیتی؟!
پاشی ب سہرقہ کر:

-ژ بیرنہ کہ، خہون ہہموو غہواغائی و درہون.
ب سہرہہژاندنقہ لی زقراند:
-مہتی، مہ یا خواندی؛ ہندہک خہون ژ
راستییی نہدقالانہ!

-ئہری کچا من، بہس پتیریا وان غہواغائی و
درہوین ژ بیرکرینہ.

پاشی خوناق، ہہروہکی دہہان راگری، ژ

نشكانفه رابوو و توقا رهش ل پرچا خوه گریدا و چوو
ژ دهرقه و پیچهکی ما گوهشی... پاشی زقری و
چهپدا د ژورا دایکا خوهقه و بهرزه بوو و پشتا خوه دا
دهرۆکی و ئاقریهك ل پرتووكانهیا و میزه و
کورسیکین تۆزگرتی دا و رۆندکان؛ مینا کان
بهاریکان د چاؤین وئ ههlda و سهري خوه بادا!
گهلهك نهما، هیدی پشتا وئ ژ دهرۆکی فهبوو و دو
پینگاڤان پيشفه چوو و پاشی ب لهز ل سه ر پئ
خوه زقری و بالا کره دهستکی دهرۆکی و راوهستیا.
پاشی جارهکا دی زقری و تیلین سه ر کین وان
دقهرمن ب هشیاری کرنه کورسیکا وئ و کهلا
گریبی ناف ملین وئ لهزاندن و سهري خوه د بهر
بادا و پیکولا پاشفه برنا لیهمشتا برچکین کهلا گریبی
کر!

داویئ بالا کره پرتووک و تینۆسین وئ یین د بن
تۆزا چار هه یغانفه بهرزه بووین و تینۆسا تیبینیان و
ره شه پینووسی سوؤفتی ل سه ر دانای ئاقرین وئ
زل کرن! ئیکسه ر بالا کرئ و د دل دا دهست ب
خواندنا نقیسارا دبن ره سید کرنا خیچومیچین لی
کرینه ب زوری دیار دکت کر: ((ب ناقی خودایئ بی
هه فیشك

بو هه ر کهسی پشتی من قان ریزکان دخوینت:
هندي نهز هاتمی من نهشیا قان ئاخفتنان ل

چەند روژين دەر بازبويى بو ھەر كەسەكى يېزم و
ئاگرى قولكانا دلى خوه ژيره قالابكم. ئەز دى براقى
كم، د قان ريزكان دا، ب ھەر رەنگى بت ھندەك ژ
چرىسكىن قى ئاگرى د ناف دلى خوه دا قالابكم، نه
ژ بو ھندى دا تولا من ل ھووين ئەلندا ديروكى بھيئە
قەكرن؛ دبت بتر ژ بەر ھندى، دا ھندەك راستيان
بەرچاقكم و كەسى دى د دووف من و خووسارا
جانەمەرگ پرا نەبتە ژ قورباين راستيا رويى قان
ھووين خوه ب خەملا ريبازەكا ژى د زربەھەر
خەملاندى! ھزر نەكن ئەقە چيروكەكە؛ مينا ھەر
تېكستەكى بەرى نوكە، دبت من پرانييا
كەرەستەيى رستن و راچاندنا وان ژ ئاشوپا خوه
ئافراندى. نە يا باشتر ئەوہ ئەز روودانين قى
تەراژوديا كەس نەديتى، ب دەقى ل سەر كاسيتا
تۆماربەكەرا خوه يا كەسووكى تۆماركم، دا ئەز ژ
دەرھەق دەر كەقم و ھەر تشتى من ديتى، ژ بن
قافى سەرى خوه بينمە دەر و ب تنى بو خوه د قى
كونجيقە دەرەھى كم!) پاشى ھىدى تېنوسكا
تېديتتان دانا و چاقگەريانا تۆماركەرا وى يا ھەر دەم
ل سەر مېزەيى ديار دكت كر؛ لى ب بەر چاقان
نەكەت. چەكما مېزەيا وى كيشا و كليين وى ل
سەر كەلوپەلېن وى كەتنە بەرچاقان و ب لەز راكرن
و ل دەستپېكى كومەدين قەكر؛ ژبلى ھندەك

پرتووك و نقيسارين كهفن تيدە نەديتن. پاشى
 دەرۆكى بنى پرتووكخانەيا وى يا لاكيشەيى قەكر و
 تۆماركەرا رۆژنامەقانا ل سەر كەلوپەلین وى يین
 كەسۆكى كەتە بەرچاقان و ب لەز راكر و كاغەزا ب
 ستركى پېقەكرى و ل سەر نقيسى بۆ ھەر كەسى
 قى كاسيتى بخوينت چاڧين وى زلتر لى كرن!
 بەرى گوھداريا كاسيتى بكت، دەنگى ليدانا
 دەرۆكى چاڧين رۆندك پيدا دەين بەرەف خوە كيشان
 و ديت مەتا ديمى ڤر، د ناف دەرسوكا سپى
 دە دياردكت كەتە بەرچاقان و ئاخفتنا ھاتى
 بەردەقى: ((ما تە نەدگۆت: ئەز نەشيم بچمە د ژورا
 رەحمەتى قە)) لى پيشقە بر و شوونى ب
 شيوہيەكى نە ھەچكۆھەيى گۆت:
 -ما تو ناھيى تيشتى بخوى؟
 پاشى ب سەر قە كر:
 -يا ژ خوەيە، ھندى تو ل شوونوارين وى بگەريپى
 پتر برين دئازرن!
 -نە ھيشتا زوويە.
 پاشى ب شەپرزەيى ل ئاخفتنا خوە ليقە بوو:
 -ئەقرو ئەز دەرسا ئيكى ناچم.
 رەفتارا وى يا نەديتى، ل ناقبەرا ميژەيى و
 كورسيكىن داىكا وى و پرتووكخانەيا وى يا بچووك
 ئاڧرين وى ژ پرسان باركرن؛ لى ھەموو نەگۆتن و

شوونا وان پڙه چوو:

-دياره ئه فرؤ نخته يه تو نه شيئي بچي؟
ههروه كي وي ئه و به هانه بو خوه گرتي؛ وه سا
ب گه رمي سه ري خوه هه ژاند و پشتگرييا وي كر:
-ئه ري ئه ري به فر يا ژ ئه ردو ئه سمانان لڙدكت.
مه تي سه ري خوه هه ژاند و نه شيا نيشا زښ
پرسښن هه مه رهنگ ل سه ر دښمي خوه به رزه كت و
به ري ده رو كي بگرت:
-ئه ز يال هي قيا ته.
-بلا بلا نو كه دي هښم.

پيچه كي قه ما و درووشمي هزر كرنه كا شه پلي
ل دښمي وي يي پښوو ديار كر. پاشي سه ري خوه
هه ژاند و جاره كا دن تو مار كه ر، وه كي به ري دانا
شوونا وي و ل دووف شوون پښن مه تي زڙي.

- ۱۵ -

ده ستيپكا بهوژيني

ئو هه يامه ك بوو، چاڙښن خواستي د پشت
جامښن زه لالښن ئوتو بيسي را، ب ديمه ني

- 103 -

شارستانیه تا دیزیته لیقه هاتبوونه گریدان. پاشی
 دگهل هاتنا باوشکه کی، ئاقرین وی بهرواربوون و
 ریڤنگین ژ ناقدایا ئوتۆبیسسی کرنه ئارمانجا
 چاچهرینی و ژ خوه و کتوماته کین وه کی خوه پیڤه
 نه دیت بووینه ئیخسیرین هزر و گوومان و نقرۆسکان،
 ئەڤین دی هه موو ب خواندنا پرتووک و وه شانین دنقه
 د مژوول بوون. بهری د دلی خوه دا ییژت: ((خوه
 ئەڤه روونشتی ژی ده می خوه ههروه نابن!))
 چاقی وی ب نیشانا خالا په یابوونی کهت و
 ئوتۆبیس، ل ده مژمیر ههشت راوهستیا. په یا بوو و ل
 بهر روناهیا گلوپین کریه روژ، ده ستین خوه کرنه د
 بهریکیین چاکیتی دا و لحافه د بن گوھین بووینه
 ئارمانجا هیرشین سه رمایه کا ژ نوو دیتی را هاڤیت؛
 دگهل په یاده یین دی، ل جاده یا گه له ک ساییدی
 ده ربازوو و کهته سینگی مزگه فتا مناره بلنداب
 ده هان نفیژکه رین پرانییا وان خولکی روژه لاتی
 ددن، ژی د ده ردکه فن و بهرده وامی ب ریڤه چوونی
 دا.

هه موو سه د متره کان ویڤه تر نه چوو، گه هشته
 بهر ده ری ئاڤاهییی ب روناهیا سه رییا گلوپین
 ره نگاورهنگ، ب زمانی بیانی یی کو نزانت بخوینت،
 ل سه ر نفیسی ((له یزۆکگه ها نه فرۆدایت)) و وینی
 نه فرۆدایتی ب ره خفه مه زنکری و ب گلوپین

دېژىتەلى گيان دايى، ژ كۆرەى ژى را دياردكر بزانت
بخوينت، چ د ناف ئافاهى دا هەيه.

پاشى خواستى بەرەف سەمتا دەرۆكى چەپدا
و ديت پيرەمپرەكى ماقوولى خولكى دىنەكى باژپرى
وى ددت، حەيتينا ويە مۆزىكا ھارمۆنىكايى لىدت و
پرانىيا كەسانىن دچنە د ژۆرقە بالا بەرىكان دكن و
پارەكى دكەنە د ئامانى وى يى، مىنا قاسەكا
زارۆكان ل بەر سىنگى داناي دا. ل ھنداڧ چكلى و
ب ھوورى ھىڧ كرى و بىرا وى و قۇناغا ژيارا وى د
كەڧنە سەنگەرى دا ھاتە بىرى، دەمى دودك بو
ھەڧالان لىددا و زىرەڧانى و ئەركىن دى يىن
لەشكرى، شوونا ئاوازين وى يىن خوارن ددا گيانى
وان نەدگرتن!) دگەل ئاماژەدانا پيرەمپرى كو ل
ھنداڧ رانەوہست، دەنگەكى ل پشت زڧراند و ديت
دو كورپن سەر حوچ و ئىكى پرچا خوہ وەك
خەنجەرى تىژكرى، ل پشت ب زمانەكى بيانى،
يى شكەستى دېژتتى:

-تو ل ھىڧىيا چ راوہستىايىنە.

ژ بەر كو نەزانى بەرسڧى ب زمانى وان بدت، ژ
بەر ھندى زانى، دوورنىنە، ئەو ژى دووندىھا نفشى
وينە و نەڧىيا بەرسڧا وان ب پەيڧىن نەرەھوانتر بدت
و ب ئاڧرىيەكا شور بەرسڧا وان و ھارمۆنىكژەنى دا
و گوہ نەدا دەنگى بلندى ھارمۆنىكژەنى يىھنا

گازندهيان ژى دهات و دەرۆك ڤه كر و دهنگى ئاواز و سترازين تينه گه هت، دهنگى هارمونيكا پيره ميري پهروايز كر و هلمما گهرم و بيهنين دلغه كرين لهيزوك گه هى، ب خيرهاتنا خممكين وي كر و ديمه زين ڤه خوارنى و كچين نيڤرووت، ل ژير روناهيا چاقينكا سور هه موو ديمه ن ل بهرچاقان مژدار كرن!

ب چاچه رينه كا هيدي، د ناف روناهيا سور بهلك دا، ب ناف ميژه و كورسيكان ڤه چوو و ل پشت ميژه يه كا ب تنى ل كوژيى داويى روونشت و بوو تهماشه قانى قيزا ل سهر دهپى شانويا سور، ب لفين دانسه يه كا بهه شتى، هه ستين نه مير و زين مريدن پانوپانانى ژى دئارينت. هه روه كى خواستى ب سهر نيچيرا لى دگه رييت هه لبوويى؛ وه سا سهرى خوه هژاند و دووكيل ژ جگاره يه كى بر و دو تايا مينا دارقوسكى د ناف پاته كى روهنى تولى پيچايى دهيتته بهرچاقان، كره ديمه نى زوما چاوين سور بلوق و د دل دا پيغه چوو: ((مسوگه ر سوباهى سهيدا، دى بيست وه ره قين دى بو من ته حويل كت. دقيت نه ڤ شه ڤه نه ڤ مامرکه ژ بهر من قورتال نه بت. نه رى هندی سهيدايى جه مشيد جواميري ساخ بت، چو مامرکين نه ورؤپا ژ بهر من خلاس نابن. يا نه خوهش نه وه، هه موو دو ر وژين

ماین، دؤیت یان بزقرمه کلایسا خوه، یان خوه ب
 دهست پۆلیسین دهوله تیغه بهردم. نه خواستی،
 زقرینا مال دؤیت د سهری ته دا نه مینت. ب تیره تیری
 من یا خوه ژ دهستین وان وه حشان رزگار کری. ما
 نهز دشیم سوباهی سهره مه یاسه تی من باؤیژنه د
 نهاله کی دا و تهیر و تهوالین کوردستانی ب گوشتی
 من خنیبین؟! نه نهزی هاتیم سی بهرکا ژی د
 دووق خوهرا بهاؤیژم. ما من چ دی دؤیت؛ لجوئی
 بدهن نه دن، معاشی من، دهه جاران هندی دی،
 جامیری دی بو من هنیرت. من گرتی، سوباهی
 نهز که تمه دکه مپی ژیفه، نهو دی پارهیی محامی و
 خهرجیاتان هه مووان دت و من ژ ویری رزگار کت.
 گرنگ نهوه نهف شهفه ژی بیژمه فهله کی وهله ک.
 ب راستی جوامیری نهوا، گوئی؛ ههتا نوکه
 بهرده وامه. گوئی: "دی ته دگهل شانده یکی
 حوکمه تی هنیرم، هه موو ده می دهستوور بو وه ژی
 هه ل ویری بن، که شخه یا خوه بکه و جار جار
 خوه نیشا سه روک شاندی بده و پاشی دگهل
 بزقره؛ ته نه قیا ژی، پاشی پشتی دزقرن، تو نه زقره
 و پاستپورتا خوه بدرینه و خوه ب دهست پۆلیسانقه
 بهرده، پاشی ته شوله پی نه بت، خهرجیاتین
 وهرگرتنا په نابهریی هه موو نهز دی دم. " باوهر ناکم،
 برایی مروقی ژی، قی بو بکت!!" ژ نشکانقه

دەنگە كى بىانى ژ وى ھزروگوۋمانى سەرى وى بلند
كر و دىت زەگزه گى بەردەستكى لەيزوۋگگەھى؛ مينا
ھەلامەتەكى ل ھنداڧ و ب زمانى خوە يى
دبىژتى:

-دى چ ڧەخوەى؟

پشتى ب ئاماژەدانا دەستان و ھندەك پەيفىن ژ
نوو ڧىربووى، ب دورستى تىنەگەھاندى، كو ژىرە
بىرى و وىسكى بىنت، ئىدى ئاماژەدا بتلى ل سەر
مىزەيا ب رەخڧە كو وەكى يىن وى ژىرە بىنت، ژ نوو
وى ب گرنژىنڧە سەرى خوە ھەژاند و چوو... پشتى
دەمەكى كىم ب سىنىڧە ل ھنداڧ راوہستيا و ب
گرنژىنڧە، داخووزىن وى ل سەر مىزەيى بەلاڧكرن.
خواستى د بەر ڧەخوارنى ڧرا، بوو تەماشەڧانى
لەيزوۋكا قىزا ب تەنكە ئەتەكى ھەچكو ھەستى د
لاشى نەيى و وەسا دلەبىزت؛ زەلامىن بو خوە ژنان
دبە د كونجىن لەيزوۋگەھا گەلە ڧاتىڧە.... يارىيا
پوكرە و روليتى ل رەخى دى چاۋىن وى بەرەڧ
سەمتا خوە وىر كرن و بىرا بەرى سى شەڧان ھاتە
بىرى، دەمى ئەو ژى بوويە يارىكەر و ل دەستپىكى
دو گىم برىن و پاشى بەرىك لى ڧاژى كرىن! پاشى
دەپى شانويى تەماشەڧانىيا وى كىشا و
سەرھەژىنك ھاتى!

د وى بەھەشتى دا، دەمەكى ئاڧ كرە سەر

شووشهيا وئسكى و ب سەر قۇدىكا سىيى يا
 بىرى دا كر و رابوو و ب ئاليسهنگيهكا تىكچوويى، د
 بەر دەپى شانۇيا لەيزۆكگەھى ۋا بۇرى و ژ نىزىك
 بەندۆشكىن مەمكىن؛ مينا دوروورەشكىن بالىتەى
 لىداى، دىن تولىقە ئاقرىن وى سەودا كرن و بەرەف
 دەرۆكى نىشانا تەوالىتى ل سەر نەخشاندى
 چەپدا. ب پشت دەرۆكى كەت و سى كەسپن دى
 كەتنە بەر چاقان و يى روو ب روو بىتى، ل بەر
 جەپى دەستاقا زراف چكلى و د زنجىرەيەكا
 پەنتەرۇنى كابۇى خەبتى و بەردا و دىمى؛ مينا
 دىمى ل وەلاتى وى ژ نوو ژ زىندانى دەرەكەقن د
 خودىكى دا دىت و چاۋىن بلوقەسور بلوقتر لى كرن
 و ىرەكا سەركوتكرى شەرم بەردا لىقان و بنقەبنقە
 ل يى وىقە تر دەستپن خوە دشووت و ب چاقەكى
 نەرازىبوونى لى دىپرت نىرى و زوو روويى شەرمكرى
 ژى وەرگىرا و دەستپن خوە شووشتن و زقپرى. بەرى
 ل چەپى دەربازبىت، دەنگەكى راوہستاند و دىت
 ئىكى دى، ب دىمەكى گرنژى و ب چزاقزىيا زمانى
 تىنەگەھت؛ دگەل دپەيقت، ب ئاماژەدانا دەستان و
 ھندەك پەيۋىن زمانى وانى شكەستى، بەرسقا
 وى دا. لى يى دى گرنژىنا خوە قەبوووتر لى كر و ب
 زمانەكى چىژا لىبۇرىنى ژى دەپت و ئاماژە دانا
 دەستى ژىرە ديار دكر:

- ته دهستين خوه ب سابوونى نه شووشتنه!
وى كره تشته كى هه چكووه يى و ب
سه ره ژاندينه ژيرا ديار كر و دبه را گوټ:
- ببوره مستر من ژ بيركر.
مستري ب سهر هه ژاندينه گوټ:
- ئوكى ئوكى. باى.

پاشى ب سهره كى شور دهستين خوه ب
سابوونى و شامپويى شووشتن و ب كلينسا ب
ره خفه زوها كرن و ژ نوو كه ته شوپا وى و زقپرى.
جاره كا دى ل راستا دهپى شانويا نيقبازنه يى پين
خوه گران كرن و ئاقرين وى ل سه متا موورين
مراين لاشى نازك كه تنه چهرينى. بهرى باش
جوگرافيا ناف لنگين وى پين ژ پين يا بهرى هينگى
ستوورتر دياركت بچهرينت، دهنگه كى ب زمانى وى،
لى ب ده فوكا ژيرى، دگهل دهنگين نزم هه فته ريب
بوو و ئاقرين وى به ره ف سه متا دهنگى زقپرين و
ديت هه قالى وى پيروت، ل بهر ميژه يا وى
روونشتيه. دهستى خوه ژيره بلند كر و ب ده فكه كى
كهنى قهست كرى و دهستى وى ب گهرمى
گفاشت و ب خيرهاتنا وى كر و بهرانبهر روونشت و
پاشى ئاختم بوو يا هه قالى:

- خواستى گيان، فشه يه، هيچ كه سيك نه و كاره
بوگه نه ته واو نه كردوو.

- كاك پيرۆت، من دى تەواو كىم.
- بەو خوايە، ھەر ھەموويان تەواوت بىكى، ناتوانى
نيوھى گۆرجستانىيە كان تەوا بىكەى!
- وھى بابۇ تۆ چ ھۆستاي؟! باشە تە چاوا زانى
ئەو گۆرجستانى بوو؟!
- خالە خواستى، ئىنسان لە ھاندەران زوو فېرى
ھندەك شت ئەيىت.
پشتى بەردانا كەنيەكا يېسەر، لى زقراند:
- ئىدى ھەكە پيرۆت بىمريت ژى، ئەز دېژم تە چ ژ
خوھشيبى نەھىلايە.
- بەلام، لە بىرت نەچى، تو اوبوونى يېگانە كان لە
ھەموو شتى ئاسانترە!
خواستى ل سەر بەردانا كەنييا چقىل
بەردەوامبوو و پيرۆتى سەرى خوھەمبەر ھەژاند!
پاشى قەخوارنا قىاي، بو وى ژى ل مېزەيى زىدە كر
و شەقىرى خوھشتر لى ھات... دەمەكى دەقى
خواستى بەرەف لالوتەبوونى چوو و پېقە چوو:
- پيرۆت، ھەيران: دۆيت ئىدى تو ھىرۆيىنى بىنى
تام كىمى!
- نە خالە خواستى، لېرە ھەزت لە چىيە بىكە؛
تەنھا نىكى ئەو شتە مەبە.
- باشە، پا بوچى ئەقە ھەموو وى قوزلقورتى ب
كار دەينن؟!

-ئەوان تازە تيايچوونە.

-ئى ما پشتى چوونى، ژ فيلا پېڭە ھەنە، ئەز
دى مەژيىيى فيلى خوم! ئەھ پا تو سۇرايەكى
پيسى! بەس تو بۇ خوە دشىيە من.

پىرۆتى زانى، ئىدى دى پىستر لى كت، ھەول
دا، ئىدى پتر نەقەخوت و گۆتى:

-زوو ھەستە دا با برووين، ئەم شەوہ لە بەر
خاترى تو، من كچىكى رەنگ ئەسمەر زيوى، بۆم
حيجز كردۆيى. تەنھا يەك مانگىكە لە بەرازيلەوہ
ھاتووە.

-نە نە من ئىكالى چەكۆچى مۇنيكا كلتۇنى
دۆيت، چاۋين خوناڧى بقوقلېنت و دگەل مەژيىيى
تېمساحى بخوم!

-قەيد ناكە خالە خواستى، كەى ئەوہ
مشكىلەيە، ھەر ئىستا بۆتى دەھىنم.

-ئۆھ ميز چەندا خوەشە؟! ئەزى ب قەخوارنا
مىزى مەلەڧان بوويم. دى چاڧى قوقلاندى و
مەژيىيى تېمساحى و فيلى پى خوم! حەحە پىرۆتى
گەواد، پا تە نەگۆت: دى ئىكا ئەفريقى يا خوەش و
پېھنا ئەنەناسا و فەحلى زى دەھىت بۇ تە ئىنم؟

ئىدى مۇزىكا كەنييا وان ھەڧركى دگەل مۇزىكا
لەيزۆكگەھى كر و پىرۆتى دەستى خوە دبن
دەستى وپرا بر و پاشى بالاكرە بەرىكا وى و چزدانكا

تژی ژئ هینا دەر و بهایی میزهیی هاؤیته ب رهخ
بتل و قودیکانقه. پاشی تلتلکی بهرهف دەرؤکی، د
ناف سوره روناھیا نیقانی دکت، لاشی رادهژییت
ل دووف خوه راکیشا و دبه ر پیره میری، هیشتا
ھارمونیکی لیددت را دهربازوو و جاره کا دی زقری
و ل هنداف راوهستاند و بالا کره بهریکا وی دهه
یورؤ ژئ هینانه دەر و دانه قی و هارمونیکزهنی دانا
سه ر سه ری خوه و گرئزی.

- ۱۶ -

به ری دهره هی کرنی

کفانی بهژن زراف، ژ وانہیا ئیکی دهرکت و
موبایل ژ کالؤخکی ب قاییشا پهنته رونیقه هینا دەر و
ل بهر په نجه ری راوه ستیا و به فرا ژ ئهرد و
ئهسمانان، وه کی پرتین په مبوویی لیددت، کته
بهرچاقان و په یوه ندیی ده ستپیکر. به ری زهنگا

- 113 -

ته له فونئ ب داوی بهیئت، نازکه دهنگی وی یی
 گوهدار هزر دکت، په رسیقا لی به رسف دا:
 - به لی دلی من، که ره م که.
 - سپیده باش. تو بوچی نه فرۆ نه هاتی؟!
 - سپیده باشتر. من ل به ربوو، ئها نوکه
 په یوه نندیی ب ته بکم.
 - خیره دلی من، خوه تو نه یا نه ساخی؟
 - نه نه نه ساخ ژی بم، نوکه نه ز ساخ بووم!
 ب که نیغه پشتا خوه دا په نجرئ و پیغه چوو:
 - ئاهاها، دیاره بابی ته لچوئا سیاسی
 وه رگرتییه؟!
 - دلی من هیشتا ده می وی یی قانونی؛ دگه ل
 وه فدئ چووی ب دوماهی نه هاتییه. دئ مزگینییا
 په یامه کی گه لهک خوه شتر و گرنکتر گه هینم!
 - دئ بو من گه هینی؟!
 - من قئ سپیده یی خه ونهک ب ره حمه تیئ فه
 دیت و هه ر وی گاقئ بوو راست.
 - چاوا بوو راست؟!
 - ما ته ب خوه وی روژی نه گوت: ((دوماهی
 دووچووژین زانستی دیار کرییه، هه ر سه د
 خه ونان ۳-۴ ژئ راستن؟!
 - ئی به لی، من د نه نته ریئی دا ب درئی، نه ف
 فه کولینه خواندییه. پاشی دئ نه درئی وی

ساييتي دهمه ته.
 -گهلهك باشه. ئه قرو ئهز هر ناگههم بهيم....
 ئاخفتنا وى پرى:
 -خوه دهستين ته دروونى ره بن، دؤيت تو
 محازه را سىي هر بگههى.
 -جاري دى سه حكمي.
 -نهه ما دى هر هيى، بهس ته نه گوت: چاوا
 خهون راست دهركهت؟!
 -ئا دقييا من زووتر گوْتبا! خوه شتقيى
 من: كاسيْتَه كا ره حمه تيبى ب دهنگى وى من
 ديتيبه، دريْزيا چوونا وى بو لايى دى يى پرى و
 ره قاندىن و گرنا وى يا تيدا دياركرى!
 -ئهو گهلهك باشه!
 ئيْدى كفانى پرتووكا خوه دانا سه ر ميْزه يى و
 پشتا خوه دا كورسيكى و گوْت: ئهز نه شيم بخوينم.
 پاشى چاؤين خهوته په رخاندىن و بالاكره كونترؤلى و
 بهرى وى دا سپليْتى و قولپكڭن بيْجامه ي فه كرن.
 گهلهك پيْفه نه چوو، دهروك ژى فه كر و دهستى خوه
 ب ئه نيبا دته ييست دا هينا و ل نيْفه كا ژورا ب
 مه حفوورا كاشانى رايْخستى ما چكلى و ژيْهه ل ل
 بانى نه خشاندى زيْرى و پاشى دهستين گهرم كرنه
 د بهريكان دا و دهركهت.
 ئيْكسه ر دهستين خو دانانه سه ر محه جهلى و ل

پایسکین مەرمەری نیری. پاشی سەری تژی بادا و
ب لەز ژۆردا چوو و دەنگودۆری خیزانی و تەلەفزیۆنی
بھیست. ل نیقەکا پایسکا دیزاین کفانەیی، یا
قاتی داوی، دەنگی بابی دا سەر هەموو دەنگان و
هاتە د ناڤ دا، ل هۆلا ب قەنەپەیین دبرسقن و
مەحفوورین رەنگورەنگ راییخستی و ب سندانک و
دار و پەیکەرین ژ دەرفە هاتین خەملاندی، بابی
کەیس ماقوولی ب بەرچاکی و رۆبی پەمبوی،
بەژنا وی یا تژی خەملاندی ئاخفتن کرە یا خوە:

- کوری من، چ زوو تە خواند؟! -

کفانی ب سەرەکی چەمیای بەرسقا بابی دا:
- باب بیۆرە، باوەر بکە نزا ئەز نوکە نەشیام
بخوینم.

بابی نیرینەک ل دایکا وی یا ل هەمبەر روونشتی
دا و ب خوە نەهینا دەر و پێقە چوو:
- دی جاری وەرە پیچەکی یێهنا خوە قەدە و
تشتەکی قەخوە و پاشی سەحکی.

ل ناڤهەرا دایکی و خووشکا ب تراکسوۆتان
روونشت. پشتی ب خیرھاتنا وی کری، وی ژی
دگەل وان پشکداری د تەماشەقانییا تەلفزیۆنی دا
کر. راستە چاڤین وی ب شاشەیفە بوون و
کەلەخی وی دگەل وان روونشتی بوو؛ لی هەر هزر
و بیرین وی ل سەر چیرۆکا وی و خوناڤی بوون و

هەر دنژینی و دهه‌رافت، کانی دى چاوا بیژته بابی
 خوه؛ هه‌که ئەف ساله ب داوی هات و ئەز
 ده‌رچووم، دى وه‌کت ئەز کچه‌کی ژرۆژه‌لاتی
 باژیری داسنیا بهینم و پێغه دچوو: ((نزا هه‌رده‌م
 بابی من باوه‌ری ب وی دیتنی هه‌یه کو گهنج بو
 خوه هه‌فژینین پاشه‌رۆژی هه‌لبژیرن، بی‌ی
 ئاگه‌هداریا سه‌میانین خوه بکن. یا گرنگ ئاریشه‌یا
 دایکا وی و خووشکا وی ب داوی هاتبایه، ئەفا دی
 دا هه‌ر چبیت. هه‌ر چاوا بت، دقیت ئەز بابی خوه
 ژى ئاگه‌هدارکم. پانی هه‌ر هینگى دگوت: هه‌ما
 ده‌لیلەك هه‌بت، ئەم پی دووچوونی بکین، دى
 کیشه‌یا وی چاره‌ کم. دقیت هه‌ر مه‌وزوعى دگه‌ل
 فه‌کم. ئەرى هه‌ما دى فه‌کم، ئەندامى په‌رله‌مانییه
 و حاکم بوو، ما مه‌عقوله‌ قه‌بوول نه‌که‌ت؟)) پاشى
 ب تیه‌کی ل بابی دگه‌ل دایکی و خووشکی و
 روودانین زنجیره‌یا بیانی یا تایتیلین وی یین داوی
 ده‌رکه‌تین زی‌ری و هند دیت بابی ب گه‌رمى گوت:
 -نزا ئەفه‌ چ ئیشه‌ ل جه‌م زه‌لامى مه‌ هه‌ی؟!
 دایکی ب مه‌نده‌هۆشیقه‌! به‌رسف دا:
 -ئیشا چ؟!

-سه‌حکه‌ وی باش بازرگانى خودانى خوه و
 شه‌هاده‌یا دکتورایى د زانستى ئابوورى دا، هیشتا
 هه‌روه‌کی ل قرنى هه‌قدى دژیت! برابى من، کچا

ته سه د جار ان مالبات بت و خودان ناف بت، كورئ
سنه تچى دؤيت، دئ بدئ و مشكىلى ب داوى
بينه.

ئيكسه ر قئ ئاخفتنى سه ره كانيا ويره كييا
كفانى په قاند و ب گهرمى پشته قانيا بابئ كر:
-وه لاهى خه بهرى بابويه.

خووشكى ب ره خفه لئقا خوه لئ موچ كر و
دايكئ ب ئيرينه كا ژ حبه تيان! نه قالا مه يزه كر و
ئاخفتن ههر بوو يا وئ:

-به لئ وه لالا، دنيا هو سا هاتيه و هو سا دئ
چت.

پاشى بابئ پيهك د سه ر پيهكى را هاؤيت و
لئ فه گئرا:

-به لئ دئ، دئ هيرفه هينت و ويغه بت و
دووماهينئ دئ كته شه رمزارئ.

كفانى پاتكا خوه خوراند و پاشى گوت:
-باب تو دزانئ نه و هه قالا مه يا تيرورستان داىكا

وئ و خووشكا وئ گرتين و پشتى هينگئ خوه
سوئتى، ده ليله كئ قهوى كه تيه ده ستان كو جاره كا

دئ دووچوونا فاىلا وان بكن!
-گه لهك باشه. چ دليه؟

بهرى كفان ژ بابئ را ساخله تين گروقى ديتى
دياركت، دهنگئ زهنگلا ته له فونا وئ پشكدارى دگهل

دهنگين دخانيقه كر و كچي بالاكري و سهحكري و
گوت:

-باب، رهقه مه كي نه نياسه.

ب سه رهه ژاندنقه:

-جاري بينه.

دا بهر گوهي چه پي و بهرسقا دايي:

-سهيدايي نه نه سه؟

-بهلي كه ره م كه، جه نابي ته؟

-بهلي نه زبه ني.

-من گوت: تو كي ته له فوني دكي؟

-نه زبه ني، نه ز خوارزايي وهه وهه وهيسي يي

خهليلي ماري مه.

-سه رچاقان خال، كه ره م كه.

-خال من گوت: خولامكه كي ته مه هه يه، دي

شيئي دهولت سهري خوه، ل دهف خوه ل دائيري

ته عين كي؟

-وه كي چه ته عين كم؟

-هه ما پوليس بت، بهرده ستك بت؛ مهوم نه وه،

راتبه كي وهرگرت.

-باوهر بكه خالي وهيسي، مه خودان شه هاده

دوسيهك دقيان؛ هه كه هه بانه دا وهرگرين.

-نه ز تيناگه هم.

-وهيسي خال، نانكو قه له مدار وخوانداقان مه

دۆڭن.

-وهلا قى خوه ليسه رى نه خواندييه. دى باش،
هه كه هوون هه وجه بوون، خال پاشى تو ب خودى
ئاگه هداريا مه بكه.

-ناقى وى چيه؟

پشتى ناقى وى ژيره گوتى و وى ل دهف خوه
نقىسى، ئىدى دهستور ژى خواست و ژى
نه خوازت، د وى كليكى ده، كچى بالا بهريكا
تراكسوتى كر و موبايلا هه ژاندنى ئاگه هدار كرى
هينا ده ر و ل شاشه ي نىرى و ب لهز چوو د ژورا
خوه فه و ده روك پىفه دا و په يوه نديى ل سه ر
شاپه رىن بايى، ئايوزىن عشقه كا سه رمه دى دگه ل
ده زگرى كورى قونته رچى تىكه لكرن و ئاخفتن يا وى
بوو:

-مه تينى من، ته نه ز خه ريبكرم ژ نىقرؤ وه ره نه م
دگه لىك نه ئاخفتينه!

مه تينى ل ره خى دى ل پشت مېزه يا، ل سه ر
تابلويى ل به ر سينگى نقىسى سه روكى جقاتا
كارگىريا كو مپانيى، گر نژى و پىله كا دوو كىلى به ر دا
و لى زفراند:

-ژ سپىده يى وه ره ژ نوو نه م ژ ئيجتيماعى خلاس

بين.

ئاقانى دهستى نينو ك دريژ دا بن داقىن پرچا

رەش و پېئە چوو:

-دیارە تە کۆموبوون ژ من خوەشتر دۆیت؟!

-کچی من تو ژ روحا خوە خوەشتر دۆیی.

-پابۆچی تە ئەز دا مە ب کۆمبوونی؟

دیمی ئەسمەری مەتینی ما دناف دووکیلا

جگاری را و بەرسقا دای:

-ئاقانا من، باوەر بکە، مە مشیلەکا شەریکی

هەبوو. موهزفەکی مە پارەیی ئیکی دی مەز

خوارییه.

-ۆیجا گونەها من چیه؟

مەتینی جگارهیا چرۆت دانا سەر لیفا تەبلیکی و

بایمباغا خوە سست کر و ب گرنژینقه بەرسقا وی

دا:

-کچی ملیۆن پارەخوار و شەریکه خواران دی

گۆری شمکا تەکم!

-بەس بەرسقا قی پرسیارا من بدە، تو ب

هەمووی عەفۆ.

-ئەکید دی بیژی تە بریار دا خارجی بخوینی؟

-ئی دلی من، ئەز تەبیعهتی بابۆی دزانم، بەری

هەموو تشتان دی بەحسی شەهادی کەت، دەمی

ل سەر خیری تە ئەز خواستم.

بەری سوحبەتا وان ب داوی بهییت، دەنگی

زەنگلا دەرۆکی چاۆین ئاقانی زقراندن! ل پشت

دەرۆكى، دايكى ل هولا پيشوازييي ل دەرۆكى
گرتى نيري و بهرى گازيكته ئافانى كو نهو بچت
دەرۆكى قهكت، نهو گران رابوو و دەرۆك قهكر و ديت
كورى دووى كهته بهرسينگى و موبایل ل بهرگوھييه
و پرتووگين وى ل بن كهفشينه و حەيتينا وييه ب
كهنيقه پيغه دچت:

-حەبييتى، ئەفە ئەز گەهشتمە مالى،
سوباھى من ئيمتيحان هەيه، دؤيت ئەف شەفە
بخوينم.

دەزگرا ل سەر تەختى خوە هافيتيه سەر زكى،
دگەل جوونا بەنيشتى بەرسفا وى دا:
-سپيدهيي بخوينه. ئەف شەفە ل جەھى شەفا
دى دؤيت هەر تە بينم.

- ژبيرنهكه، ميھقان بو نيفرؤ ل دەف مەنە.
-پاشى دى ژ دەھى وئغه پەيوەنديهكى ب
تەكم.

-دبت ئەز بهرى تە بكم، باى.
-گۆد باى.

دادقانى، بەژن ناقجیيى سينگ فرەھ و
پيچەكى سەرى وى چوويى و پرچا رەش ب سەر دا
هينايى، ژ نوو سلاقى داىكا راوەستياى و بابؤ براين
سوحبەتا وان گەرم كر... پشتى ليغه گيرايى، ب
سەر پاييسكان كهت و ژ لايى دى ئافان ژ ژورا خوە

دەرکەت و نیشانیڭ شادییه کا بی سینۆر، ژ دیمی،
وهك شانەکا هنگفینی رۆهن دفرین.

- ۱۷ -

خودی مه ژ رهخی دی یی پری بپاریزت

رهحمه تییی، ب حه فکه کا کزگریۆکی، پیقه دچوو
و قه دگپرا: ((پشتی کولکه کا پیس ل جهه کی وه سا
ل لاشی کچا من خووساری هاتی کو شه رما وی
نه هیلای، نوژدارین زه لام بینن، مه بره دهف
هژماره یه کا نوژدارین ژ ره گزی وی، شاره زا و
نه شاره زا د بیافی نه خوه شییا وی یا مه لعوون دا؛
لی مخابن هه موو زه حمه تین مه ب بهر ئافی دا
چوون.

سه ره رایبی بزاقا من، کچا دشیم ییژم:
جانه مهرگ ل به ربهینم، نیشا نوژدارین زه لام بدم،
لی خووسارا مه ستوور و باوه ردارا پیچای و ب تنی

- 123 -

دېمى وى مينا ھەيڧا چاردى، د ناڧ عەڦرەكى رەش دا شەوقى ددت؛ ۋەك كچەكا ل سالا ئىكى ل پەيمانگەھا تەكنىكى (پشكا كۆمپيوتەرى) داخووزىيا لىبۇرىنى ژ من كر؛ ھەكە نەيژىن ب شىۋەيەكى نە گەلەك ئاشكەرا رەتكر. ب راستى شاشىيا د ژىي خوە دا من كرى، من داخووزى ژى نەكر، بەرەڦ پايتەختى ((كەلھە و منارەيان)) و باژىرىن دى يىن ۋەلاتى بىم و بگىرىنم؛ بەلكى حەكىمەكى لوڧمانەكى دەردى وى چارەكربايە... ھەلبەت ئاخفتىن خەلكەكى ژى كارتىكرنا خوە ل سەر مەژىيى مە ھەبوو. ئاخفتن و ئەزماندرىژىين وان ۋە ل مەكر، دووماھىيى ئەمرىكا ھاتوباتى بگىرىن و بەرەڦ باژىرى ((پران)) بچىن. ئەو باژىرى كافران ب كوتەكى ژ مە ستاندى. چارەكى من گۆتە بابى كچان:

- كچا تە پوژ بۇ پوژى ل كىمى ددت و چارە ل ڦىرە نىنە، تو خەلكەكى دنىاسى، تو ژى بزاقەكى بكە؛ بەلكى بشىن چارەكرنا وى ل دەرڦەى ۋەلاتى بكىن. يا من بەيستى، وى ب دىنبلندىيەكا ھەست ب بەرپرسايەتیی نەكرى، بەرسڦەك دا، ئەز نەشىم ل ڦىرە ھەموويى يىژم. ب تنى دى ئاخفتنا داويى ژى يىژم: ((خوەنە ئەز رىكخراۋا خاچەيا سۆرم بگىرىنم؟! كى من بىتە دەرڦەى ۋەلاتى چارە بكت؟!))

ههلبهت ئەف ئاخفتنه ل جهم وی نه ژ وان ئاخفتنن
کیمبوون دگۆتن! من دزانی بهرسقا وی ژ قی
فهههنگا ژ ههستا بابینی ههشک دهرناکهفت. ب
راستی ههکه بابینی وهک بابینیا خواستی ب
عشق و ئەقینی من شووپیکری بت؛ ههما ههموو
دین و هارین باژیری دشین بابینیا هوسا بکن! دریژ
ناکم، ههما دی هه ر بیژم: ئەو و خودی خوه؛ ههکه
وی ئازا کر، ئەم ژی دی وی ئازا کین.

هیرفه ویره، ۆژهکی ل فهستیقالهکا
رهوشهنبیری ههقالهکا مه یا دهزگههی (ناهندا
ژین خوهسه) ناسینا من و ههقالهکا دی کر کو ئەو
ژی کوری خوه یی بچووک؛ وهک وی دبتنه ناف وی
ئاگری ژ بو چاره کرنی، ئوو نوکه گهلهکی باشه...
پشتی مه ژفان دایه ههف کو ئیکسهه پشتی
سهری ههیقی بچین، ئەم ل دووف ژفانی خوه
ۆیککهتین و زهلامی وی ئەم ب تاکسییی
گههاندینه گهراجی و ئیکسهه شوویرهکی ژ وان ب
کرمانجیهکا شکهستی گۆت: ((دی وهره ئەفه تو
دیسا هاتی؟)) پشتی ههقالا من کهیفخوهشی؛
وهکی نیاسهکی دگهل کری و پرسا ساخلهمییا
کوری وی ژی کری؛ ئیدی ئەم ل تاکسییا وی یا
مۆدیلی نوو سواربووین و مه دیت ۆیغنگهکی دی د
پاییزا ژیی خوه دا، ل سینگی سواره. ئەم ژی ل

پشتی سواربووین و شوڤیری ب بهرچاڤکه کا تاری د خودیکی را دنیری و ب که نییه کا خووسڤه، پشتی ب خیرهاتنی گوت: "نهڤه ژی ئبن عه منا، نه و هندهك شوغل ل ڤیره هه یه؛ هه که ژ دهستورا هه وه بت، دی بلا دگهل مه تیت." هه ڤالا من، بهری من و کچا من ب بشکورینڤه بهرسڤا وی ب ئه رینی دا. ب راستی هه ر ژ ده می من خولکی وی یی خووس دیتی، من گومان ژی برن، نهڤه حه رامزاده نه ڤالایه؛ لی ژ دلنازکییا مه یا نه م باوه ریپی ل هه موو که سان دهینین، من دلی خوه دا گوت: ما دی بوچی گوننه هیڤن وی بو خوه هیڤنم؟ هه ر دبه ره دبوو پسته پستا لیڤین وی و یی ب ره خڤه و نه ستغفار و ناڤی خودی و پڤغه مبه ران و جار نه سحابی و وه لییان دهینان! ب راستی مینا که سه کی به نجرکی، وه سا ئا خفتنن وان و سه روسیمایین وان یین باوه ردار، ده مارین مه به نجرکرن! ده مه کی کچا من ب ده نگه کی نزم گوت: "باشه دادی، خودی نه م داینه دگهل نه ڤین بسلمان و ته قوا، دیاره خودایی مه زن خیرا مه ڤیایه." ب راستی من ژی ب دله کی ژگومانی نه ڤالا پشتگرییا ئا خفتنا وی کر.

د وی رهوشی دا، نه م ژ گه راجی ده رکه تین و چاڤچه رینییا من ل دیکوری ترومیلا سومبولین دینی ل سه ر بووینه دکتاتور به رده وام بوو؛ لی حه مه ر کرنا

ده شېږل و ره خيڼ ترؤمبيلی ب خوديکيڼ؛ مينا
 چاڅکيڼ کاميران ئاشوپا من ويڼه دکر، گوماننا من ب
 دينداريا وي پتر ب هيژ ئيخست؛ نه مازه پشتي من
 خوديکال پشت گيږي داناي و بهري وي دايه
 کوشين ريڅنگان ديتي. لي دياربوو، هه که نه و
 نيچيرقاني پيساتيبي بايه، نيچيرا وي ژ مه نه دگرت.
 ل ژير بزوته تيرؤژکيڼ هاقينه کا شنگري،
 چاچهرينيا من، ديمه زين ره خيڼ جادهيي، ژ خاني،
 ده زگه ه، دهشت و گرکيڼ، ب ئالايي کوردستاني ب
 رهوش کرين و پيشمه رگه هيڼ بهرگريبي ژي دکن و
 ژ نافدايا ترومبيللا وي بهرده وام بوو؛ مينا کافرئ جه ه
 ددايي و نيشا گورگي ددا، دهه فرکيه کا بهرده وام
 دا بوو... پشتي نه م ل زالگه ها سيبي ده ربا زبووين؛
 ئيدي ئالايي وه لاتي د ئاقاهيڼ دهشتا به ردريابي
 دا، د ره بيه و ئاسيگه هيڼ ئاخئ ژ گوونيك و بلوکان
 ئاڅاکرين نه ما و شوونا ئالايي پيروژ، ئالايي
 داڅيرکري، خوينا وي ب ناقئ مه زناهيا خودايي
 بي هه څپشک داپوشکري، که ته بهرچاؤين من و
 څه جنقينه کي نه ز هنگاڅتم! ب چ رهنگي هه يي، مه
 خوه دگهل سه هما وي يا بهري پتر ژ بيست سالان،
 دو برايڼ من و بابي من و حفت پسمامين من، ل
 بن سي بهرا وي، دگهل پتر ژ سه دوهه شتيان ب
 ناقئ نه نفالين شهرمزار به رزه کرين گونجان.

د وان هزر وگومانان دا، ئەم ل زالگهها داوييي
 ده ربا زبووين و گه هشتينه سه ري باژيري ئەسماني
 وي دوو کيله کا رهش داگيرکري و گورمين و حنگيني
 دا سه ر دهنگين ترومييلان و شوڤيري د خوديکي ره،
 ب کرمانجيه کا شکه ستير ژ يا فهلان گوت:
 - خاتوون، دي ل جها وي روژي نازل بن؟
 ههڤالا مه بهري من بهرسفا وي دا:
 - پيچه کي ل هيرقه تر.
 - يه عني ناگه هن بو جسر.
 - نه نه، جاري ب خيرا خوه ل دهڤ جاده يا ئوتيلا
 (لگش) مه دانه.

ب سه ر هه ژانده بهرسفا دا و ههڤالي وي، پيلا
 زماني پسته پستي فه کر. لي زهنگلا ته له فونا بهري
 هينگي سيم کاتي وي گوهوری، پسته پستا وان
 راوه ستاند و بهرسفا وي ب دهنگه کي کزي مروڤ
 زين هه گه هت دا! ب راستي هندی من گوھين خوه
 ده چنين، ئەز دئاخفتين وي نه دگه هشتم! من ژي
 کره ئە زماندريژي و دهڤي خوه بره بن گوھي ههڤالا
 خوه:

- تو تيدگه هي چ ديژت؟!
 ئيکسه ر بهرسفا من ب دهنگه کي بلند دا:
 - وهی حه رام بت.
 بهري ئەم بگه هينه جهی ده ستنيشانکري،

تەلەفۇنا خوە دانا و ب ئەزمانەکی گەلەك خوەش
گۆت:

- خۆش گەلدە. ئیە هەكە وە شۆلا دی ژى
هەیه؛ دى ئەز كم بۆ وە.

مە گەلەك سوپاسییا وی كر، ب تاییەت پشتی
هژمارەیه كا تەلەفۇنى مە ژى وەرگرتی، ل هەر
جەهەکی پیدقی تشتەکی بن، ئەو د هەوارا مە
بەیت. وی نیفرۆیی ئەم ل ویری داناین و پەنجین
گەرما تەباخی سەرۆچاؤین مە قەجنقاندن. هەقالا
مە بالا دەستی كوری خوە یی دلی وی ب ریڤه،
بەری ئەم بگەهینه ناف ئاخا حەرام رابووڤه كر و
ئەم كەتینه شوپی. هەموو ئەم سەد مترەكان
نەچووین، دەنگی بۆمبەکی جرفەك بەردامە و
رەپەرەپا دلی مە ژ سەدی بۆراند و سۆراتی و
زەراتی ب دیمین مەرە بەردان! لی هەقالا مە كرە
چو نە و ب ویرەکیڤه گۆت:

-ھندی ئەم ل قی رەخی پری بین، قەت

نەترسن.

-ئانكو ئەف رەخە ئارامە؟!

-ئەڤه گەلەك جاران ژ پاروهره ئەزا دەیمە ڤیره،
تەقتەقۆشكە كا زارۆكان ژى من نەبەستییه. ئەف
دوژەهە هەموو ل رەخی دی یی پری یه.

خووسارا من، ب دەنگەکی دامایی گۆت:

-خودی مه ژ ره‌خی دی بیاریزت!
 پشٹی هه‌څالا مه، نه‌م پشتراست کرین کو نه‌م
 ل څی ره‌خی پری پاراستینه، نه‌م ب هه‌څپرا
 گه‌هشتینه د دلی بازار دی؛ هه‌روه‌کی نه‌ز ل
 باژیری داسینیا خوه‌شتفی؛ وه‌سا خه‌لکه‌کی کاری
 خوه‌ دکر و تیکدهاتن و دچوون؛ ب تنی جودایا وی ژ
 باژیری من نه‌و بوو، مه‌ گه‌له‌ک ده‌نگی بو‌مبان
 دبه‌یست. لی مینا ئالایی خویناوی، یی کو هه‌یشتا
 وه‌کی به‌ری سیه‌ سالان مایی، ژه‌هره‌یا
 ده‌مارگیریی، ب دیوارین ته‌والیتان ژی څه
 هه‌لاویستی، نه‌م دگه‌ل ده‌نگی وان ژی داویی
 که‌هی بووین.

پشٹی ده‌مه‌کی، مه‌ فراقینا خوه‌ ل
 خوارنگه‌هه‌کا ب زمانی مه‌ یی خوه‌ش و شیرین د
 ناخفن خوار... پاشی نه‌م چووینه مزگه‌فتی و سه‌ر
 مه‌زاره‌کی د مزگه‌فتی دا دگوئن نه‌څه مه‌زاری
 (خودانی نه‌هنگیه) و گه‌له‌کی پیروژه، هه‌چی
 بچته سه‌ر و خیره‌کی بدت و دوعایا وی د زکی
 نه‌هنگی دا ژ خودی کری، سه‌داسه‌د، دی ب مرادا
 خوه‌ پرا گه‌هت.

مه‌ژی پشٹی کرنا نفیژا نیڅرو؛ مینا گه‌له‌کین
 دی، شفشین مه‌زاری هه‌مبیزکرن و ده‌ستین خوه
 پشٹی خواندنا فاتحی سه‌رته‌قرازکرن و هنده‌ک پاره

د ناک نه خشه یی شفشین ویرا هافیتنه سهر
پاره یین تربا وی نیزیکه بهرزه کری و ئەم زفرین.
پاشی نیزیکی دەمژمیر و نیقان، ل چهنگی ژنان، د
پیروزییا مه زاریقه مه بیهنا خوه ل ویری فه دا و خوه
دریژکر... دەمه کی من دهنگی هه قالا خوه گولیزاری
بهیست:

- دا زووکا بچین بو خوه رهقه مین نیزیکی وهر بگرین.
ئەم دهرکه تین و دهر بازبووینه لای دی یی
جاده یی و ئەو دیوار و ستوون و بلنداهی، هه موو ب
پۆسته رین نوژداران دخه ملان دی بوون. هندی ئەم
دشیاین مه نفیسازین ل سهر پۆسته ران دخواندن و
ئەم ب کولانزیقه چووین... بهری بگه هینه سه ری
کولانی ناسیار ب نافی کولانا (حه ی ئەلوه حده) ئەم
هلباسکی پاییسسکین ئافاهیه کی چوار قاتی یی
هلوه ریای کرین. پاییسکا ئیکی مه ب داوی هینا و
تیژکا د دوو قهره نفیسی (دکتوره نه سیبه یونس
شیخو) بیرا نافی نوژداری ل روژا فه ستیغالی بو مه
گوتی، هینا بیرا من و کچا من بهری گوت:

- دادی ئەفهیه دختورا مه.

- بهلی کچا من ئەفهیه.

پشتی هه قالا مه ب نیاسینی سلاقی سکر تیرا،
مینا کچا من پیچای کری و ب خیره اتنا مه ب
گهرمی کری، ئەم ب هه ق داينه نیاسین، ل بهر

چاؤین سی چار نہ ساخین روونشتین، دہ فی خوه
ہینا بن گوہی من و بوو پستہ پستا وک و گوت:
- تو ژی ژبلی دہہین دختوری پینج ہزاران، بو وک
ژی بکہ د ناقرہ، دا زووکا مہ بمہ شینت.

ب سہرہہ ژاندنقہ، من بہرسقا وک دا. پشتی
مہ پاری داخوازکری دای، ناؤین مہ تو مارکرن و
ناقہ کا تہزی و خووشاقہ کا تہزیتر بو مہ ب گرئینقہ
پیشکیشکرن. ہہ موو ئەم چاریکہ کی نہ ماین،
دہنگی زہنگلی ژ ژورا نوژداری ہات! سکر تیرہ ب لہز
چوو و من گوٹہ ہہ قالا خوه:

- دختورہ د کوودہری را ہات؟!

- ئیکی ژ یین روونشتی، ہہر ب زمانی مہ یی
شیرین بہرسف کرہ یا خوه:
- د دہرؤکی پشتی رہ دہیت.

پاشی مہ و وک ژی ہہف ناسینی کر و دیار بوو
دایکا وک ژی ہہودانا پیس ہہیہ و ہاتیہ
پشکنین وک نیشا نوژداری بدت... بہری پتر ئەم
ب ناقہ بچین، سکر تیری ناقی کوری ہہ قالا من و
کچا من خواندن و بہری ئیک فیتو ب کاربینت؛ ب
ویرہ کی ب سہر ئاخفتنا خوه قہ کر:

- ببورن، ئەوان ژ پپروہرہ ناؤین خوه نقیسینہ.

سہرہ رای بی بلند بوونا دہنگی گازندہیان ب زمانی
داگیرکہری، لی ئەم چووینہ د ژورقہ و نوژدارا برچ

زهرا زهلام باشا ب کراسی سپی و تیشیرتی
پرتہقالی؛ وہ کی من، دژیی پینجیان دا؛ لی ئهوی
نه شارهزا، دبت هزر کت؛ هیشتا قهیره کچه کا نه
شوو کریهه! ب گرنژینه کا بی تاوان پیشوازی ل مه کر
و ل پیشیی چاره یا کوری هه قالی کر... پاشی کچا
من ب زمانی شیرین چیروکا خوه ژیره قهگیرا و
پرسین پندقی ئارهسته کرن... پاشی داخواز ژ
خووساری کر خوه دریزکتہ سهر تهختی و پهرده
گرت... بیسته کی مانه ل پشت پهرده یی و زفرین و
بهری بروونت و باقین وی یین تهنگه تهنوری رهش؛
ههتا چووکان ژی نه گرتی، د پشت میزه ییپرا بهرزه
نه بن و گوٹ:

-هه که ژ دهستپیکی وه هینابایه ژیره، چاره یا وی
نوٹ ژ سه دی دا هیته کرن.
ئاگری جه گه ری د ناف هناؤین سوؤتین دایکی
دا، ئیکا هند هینا سه ری من، نه ز بی حمدی خوه
بیژمی:

-ئوو نوکه دی چاره بت؟!
-پینجی شیست ژ سه دی، هیقیا گه شه چاره
بت.

ههر هندی وی ریژه یی، من ههستپیدکر
گه شبینی ل دیمی من پیاسه دکر. نه ز ل
خووساری زفریم و من دیت گرنژینه کا پیتوو ل دیمی

وی یی نیشانیڼ خوهدانی لی دیاردکن په‌یدابوون.
 پشتی کولکا که‌مباخ ب دیتنا خوه ژیره چاره
 کری و پاری وی و دهرمانین وی مه دایی، ژقان دا
 مه سهری هه‌یقا بهیت نه‌ساختن مه بینت.
 ب راستی ئەم دهرکه‌تین و ب که‌یف و شادی
 مه خاترا خوه ژی خواست و ئەم هاتینه بازاری، مه
 هنده‌ک که‌لوپه‌ل کرین... پاشی ئەم هاتینه گه‌راجی
 و دیسا شو‌فیری مه ل ویری بوو و ب که‌نیقه،
 پشتی سلاق ل هه‌ف گوهورینی به‌رسقا مه دا:
 -ئه‌لعه‌فو برا، نوکه سرایی من یوخته‌ر نییه.

ژ نو من هزر ژی برن، ئەفه دبت نه ژ وی نفشی
 بت، ئەوی ئەز هزر دکم. لی ئەفه من بو هه‌قالین
 خوه نه‌گوت. د وی هزری دا، ئەم ل ترومیله‌کا دی
 سواربووین و هاژویی وی یی ب په‌نته‌رونی کابوی و
 کراسی ره‌شی نیقه‌چک و خولکی ئەره‌بان ددت؛
 لی ب زمانی مه دئاخفت ب خیره‌اتنا مه و ژنکا ب
 عه‌بای د سینگی دا کر. پاشی ئەم دهرکه‌تین و
 سوحبه‌تی سوحبه‌ت کیشا و دهرکه‌ت هاژو
 خوارزایی مه و مالا وی ل باژیرکی هیره‌ی باژیری
 (داسنیا) جوان ئاکنجی یه.

به‌ری پتر دایکا دلوقان، ب ناف سه‌ره‌اتییا خوه یا
 تومار کریقه بچت، چرکین ژ تومارکه‌ری هات و بی
 ده‌نگ بوو و ئەفسه‌ری سی ستیر ل سه‌ر ملی،

دهستی خوه دانا سهر تو مارکهری و گوته
کومیسهری ب ره خفه دنقیست و کفان و خوناؤین؛
مینا پهیکه ران ل سهر کورسیکین ههمبهر بووینه
گوهدار:

-گوهداریا کاسیټی، بلا ئه فرۆ بهس بت، دهوام
خلاس. ئه ف لایئ کاسیټی، دی پتر ل دووچین و
پاشی سوباهی فی ده می وهرن دی گوهداریا
لایئ دن ژی کین. ب هیزا خودی و زهلامین چاف
هشیار و خودان باوهر، دی گه هینه نهجامین باش و
کوژه کین تاوانبار، دی ب ههقی خوه یئ عادیلانه را
گه هن.

سهرهاریی پیکولا خوناؤی و کفانی کو ههر وی
گافی گوهداریا لایئ دی ژ کاسیټی بکن؛ لی
ئهفسهری ب زمانه کی خوهش رازیکرن، کیشه ب
دلی خوه بهیته چاره کرن و ژیرا مسوگر کر، ئهفه
نیزیکی پینچ هه یفانه، گرفتاریا وان و فی باده کی چ
گورؤفه یین گومانبر؛ وهك گرتنا سهرکی ده زیه کی
وی نه بووینه. ئه فرۆ ئه ف گروقه که ته دهستان؛ بلا د
پشتراست بن دی نهجامین باش ب بیهن فره هییا
خوه ل سالی گرتی؛ بلا خوه ل مه هی ژی بگرن،
دی پیغه هیین.

تف پرۆژههلات!

راسته لاشی خواستی ل سهر تهختی ل
ناقبه را زهلامه کی پیست رهشی چاؤین وی د
سهری مینا سهری مهیموونان دا زیق دکن و ئیکی
چاچقدانکی خولکی باداری ددا روونشتی بوو؛ لی
مالخولیاژین وی یین سهربهردای، ل باژیری داسنیا
خیقه تا خوهقه دابوو و و دبنقه ههمبهر سهیدایی
جهمشید قه لغان بوو و داخواییا هاریکاریه کا دی
ژی دکر. د دیمه نه کی دی دا، ل مهیخانه و گازینوژین
باژیری، دگهل هه قالان په رکانی و دو مینه دکر و
دبهره قه دخوار و نارگیله و جگاره دکیشان. د
ئه نسیرته کی دی دا، سینگی مه یاسه تی دچهراندا.
چار ل مال د بهر قه خواری را، که نالین
سهرانسهری جیهانی تیکقه ددان و د ناقرا، وه کی

سیتاڤکی دیمین پیتوویین کچین وی و ههڤژینا خوه کریه ره ژوو دیاردکرن؛ لی دیمه نین مهیخانه و له یزۆکگه ه و قه هوه خانه یین دهر به ده رییی و باده کین نه یین ب تنی نه و خودی و سهیدایی قه لغان، ب دیتنا وی دزانن، سه ری وی کربوو مهیدانا قوچه نه کا سه رکه فتی تیدا به رزه بووی. ده مه کی هند بهیست، دهنگی دهرۆکی تژی گوهان کر و هند دیت سه یین پۆلیسان ل پشیی ب ژۆرکه تن و فه رمان کر کهس ژ شوونا خوه نه لقت! ئاخفتنا وان ب داوی هات و سه یین ژ ته رزی گورگان، دفین خوه کر نه د که لشته یین پاشیین وان زی پرا؛ هه تا موویین مرار ژی داقداڤ تیکه ددان و ل که ره سه ته یین بیهۆشکه ر دگه ریان؛ لی چو تشتی د هیلین سوړ په ری، نه که ته د زۆمه یا نیچیرا ژ نشکانقه کری دا.

به ری پتر د نه قیانۆسی دیمه نین ده می ده رباز بووی دا نقۆم بیت، سه ره ه ژینکه کا نه ئاسایی هاتی و چاڤین نه و ده مه که دمالخولیانان دا مایینه زل، زلقوتاندن و ده ستین خوه کر نه د به ریکین چاکیتی شوردا و هه ناسه یه کا کوور به ردا و هله ما ده قی وی نیژیکه؛ مینا پرتین عه قری ل هنداق، جار چاقی ږوژی دگرن و جار ئازا دکن، لی هات و دیت هیشتا پیروت به رده وامه ل سه ر

وینە کرنا واری خوری دارین خەمل رەنگورەنگین، ژ
 دارین گۆرستانین وەلاتی وی د مەزنتەر. سەح کرە
 چاقی پوژا عەقری پرانیا وی داپۆشکری و دووکیلا
 جگەرەپەکی تیکەلی هەلما دەقی خوە کر و ئاقریبەک
 ل خانى و ئاقاھیین جورا و جورین د ناف داروباری،
 وەك دیمەنەکی بەهەشتی دیتی دا و د دلی خوە
 دا گۆت: ((ئەزبم و سەیدایی جەمشید، ئیدی
 تەلەفۆنا من ژى رانەکت؟! هئی هئی دنیا، من
 هینگی زانی یا من ژبنی چوو؛ دەمی من پاستپورت
 دراندی و خوە دایە دەست پۆلیسان و ب دەستی
 خوە د قی کەمپەیی دا خوە زیندان کری! مسوگەر
 هندی من خوە نەدایە دەست، ئەو دا هەر وی کت
 یا من دقیا. نزا خودی چ تەحتی بربوونە چاڤین من،
 ئەز خوە بکەم ئیخسیری گۆتین وی و قی پینگاڤی
 بهاڤیژم؟! باشە من نەگۆتە خوە، چ لچوئە دی دنە
 کەسەکی ژ پینجی سالییی دەربازبوویی؟! ئەزی
 دبینم؛ هەتا هەقەکی ئینسانی ددەنە گەنجەکی،
 هزار تەحقیقان پی دکن. مشکیلە وی وەل من کر و
 گۆتە من: "خوە تەسلیم بکە، ئەوا تە بقیت دی بو تە
 کم. " پشتی پارەیی محامی هەنارتی، ئیدی تەلفۆنا
 من ژى راناکت! سەیدایی قەلغان، قەت مشکیلە
 نینە. نە خواستی نە، تو نە ئەو زەلامی هەر زووکا
 پیرارا تولقە کرنی بدی! دۆیت ئەز هیشتا بیئنا خوە

فره هك، دبت وى ژى مشكىله يهك ههبت. يا دى
كى ديئزت سوبه من نازقرينن؟! ئانكو ئەز هەر
ئىخسىرى وى مە!) د وى رهوشى دا، هيىدى
هيىدى سەرى خوه ههژاند و بەرى وى كهته پىروتى
چاڭكى وئنه گرى دايه ئەسمانى بالنده يئن رهش و
سپى جوانيه كا دى داين و بالاكره موبايلى و پىكولا
پهيوه نديان كر، لى بەرسقا وى ژ دەنگى موزىكا
رانه كرنى پئغه نه بوو. بەرى پهيوه نديين دوباره بكت؛
هژماره يا پهيوه نديين گوهورى و ئيكسەر بەرسقا
وى ب دەنگه كى نازك هاته دان:

- بهلى باب كەرم كە!

بى حەمدى خوه پيشقه چوو و جگارەيا خوه
هاڤيت و دەنگى وى پىروت زقراند:

- كچا من خوناف، تو يا چاوانى باشى؟؟!

خونافا دگەل كفانى پياسەيى، ل ژىر
سەقايە كى زقستانى، نەگەلك سار، ل باخچەيى
كوليژى دكت، گەرمتر بەرسقا بابى دا:

- باب ئەز گەلەكا باشم. باب تو ب خودى تو

چاوانى؟!

كزگريو كى بەردا گەوريا وى و بەرسقا وى ب

زورى دا:

- بابو حەيران، ئەز نزا دى چ پىژم؟! ئەز گەلەك

گەلەك خەريبوويمە! ئەرى بابو خەريبييا ئەز

حەلاندما!

-ئانكۆ وئىرى نەخوۋەشە؟

پىشتى پىتر ژ دەھ خۆلەكەكان بابى بەھسى
سەقايى كەمپى ب نىرنا خوۋە ژىرە قەگىراى و
ھەردو لايەنان تژى مۇبايلان گرى كرى؛ كچى ب
دەنگەكى د خرىقنىيا چوويى، پىكۆلا وەرگىرانا
سوحبەتى كر و چىرۆكا ب سەرھەلبوونا گرۆقى
كارەساتا دايكى و خووشكى ژىرە ب كورتى
دىاركى... بەرى باب ب دورستى دەرپىرنا ھەلوئىستى
خوۋە بكت، دەمى وانەيا سىيى ھات و دەستورا
خوۋە ژ بابى خوازت و سلاڧىن كقانى چاقەرىك ژى ل
سەر شاپەرىن بايى لى كرن.

ئىدى پىرۆت لى زقرى و ب كەنىقە ھاتە نكقە و
شاشەيى كامىرەيا دىژىتەل نىشادا و دىمەنى وى
ھاتە سەر شاشەيى، دەمى پەيوەندى بەرى
ھىنگى دكر. گەلەك كەيفا وى ب وى دىمەنى ھات
و پاشى گۆت:

-بەس ئەز ھەز ژ وان لەقتىن كامىرى دكم، ئەوئىن
مرۆقى ئاگەھ ژى نەيى دەھىنە گرتن.

-تەنھا ئەم ئەنسىرتانە، دەربرىنى راست لە
كەسايەتى مرۆق دەكەن.

پاشى كامىرا خوۋە گرت و كرە د چانتەيەكى وى
دا و ب مىلى خوۋە قەكر و ب سەرۋە كر:

-من وام زانیوه، گه وهرکەت ولامی نه داوی؟!
 -بۆ زانینا ته، ئۆ نادت ژى.
 - من زانيم بهو دەنگه بهرزە تو له گەل
 خێزانە کەت قسە ئەکەى.
 هەناسە یەکا کوور هەلکێشا و هەلمەکا تیر ئازاد
 کر و ب دەنگە کى خەمگین:
 -دیارە سەیدای ئەز خاپاندم.
 -مەسئۆلەکان هەموو کاتێک فیلبازى له گەل
 قوربەسەرى وه کو ئیমে ئەکەن.
 -ئەز دگەل تەمه.
 -منیش ووتەم: بۆچی خاله خواستى خوى
 تەسلیمی دەستى پۆلیسان کرد و نه گەرايه وه؟!
 - کاک پیرۆت، ئەز ژى حەیری مايمه.
 -خاله، ئاخیر ئیستا من ئۆمیدیکى به هیژم هەیه
 لچوؤ وهربگرم، بەلام کابرایه کى وهک تو چوون
 دەتوانت ئیقامه ژ وهگریت؟!
 -کاک پیرۆت، هەر دى ییژم: سەیدای ئەز
 خاپاندم!
 -خاله خواستى، بۆ من زۆر ئاساییه لیرەبم،
 بەلام تو نازانم بلیم چى؟!
 -پسمام، تو چ هزر دکەى؟ ژبلى مەسەله کا
 عەمرى مروقى؛ وه کى دى هەقى منە ژى ئەز ژى
 ل قیرە بم.

-بەلام من وەسائىقم زۆر ھەيە كە وا لىجۆئى
سىياسى پى وەرگرم.
-وەسائىقىن چى؟

-من ئەو رۇژش پىم ووتى، چگە كە من كورى
ئىكەمىن شارۇچكەى شەھىدى كىمىبارن كراوہ لە
كوردستانى خوہشەويست و سىيەم شار دوایى
شارەكانى ھىرۇشىما و ناگازاكى ئوو سى
ئەندامانى خىزانى خۇم بوونە بە قوربانى رزگاربوونى
ئەو شارە خوہشەويستە. من كەسەكى نۆسەر و
رۇشنىبىرم، بەشدارىم، وەك ھزاران خەلكى
بەشەرەفى ئەو شارە خوہشەويستە لە راپەرینى
بەناوبانگى سۆتاندىنى مینیۆمىنتى كە بو
ھەلخەلتاندىنى خەلكىك داناوہ كرددوم.

پشتى خواستى ژ پىرۆت داخواز كرى كو پتر
واتەيا (مینیۆمىنتى) ژپىرە رۇھن بكت و وى ب درىژى
ژپىرە رۇھن كرى كو ئەف مینیۆمىنتى ب ناقى پىنچ
ھزار شەھىدىن بى گوننەھ دانای، ژنوو ھاتە بىرى،
ئەف گەنجە ژى رەوشەنبىرەكى، وەك ھەفژىنا وى
پە. گەلەك پىقە نەچوو، خواستى ژى دىژىيا ئاتافا
سەرھاتىيا خو ب دورستى ژپىرە قەگىرا... سەرەرايى
شيوازى ھەچكۆھەيى يى قەگىرانا چىرۇكا ھەفژىنا
خوہ سۆتى، رۇندكان د چاڧىن پىرۆتى داىكا وى و دو
خووشكىن وى ژى بووینە ژ قوربانىيىن ھەمان

هۆقاتییی ھاڤییت. پاشی پیروتی ب گهورییه کا
کزگریوکیغه، دهستی خوه دانا سه ر ملی و گوٲ:
-خاله خواستی، گه ر بتوانی ئه و وه سائيقانه
بهیننی که ئه گه ری خوٲوٲاندنی خیزانه که تی
تیدایه، زور سوودی لی ئه که تی.

پاشی د وی گه رمی دا، خواستی سه رهاتییا
خوه و مه یاسه تی ژی ژیره ده ره هی کر و ژ نوو
دانپیدان کر:

-هه ر ژ بهر ترسا توٲقه کرنا وی بوویه، ئه ز به ره ف
غه ربییا هاتیم!

پیروتی لیٲین خوه یین ته نک گه ستن و سه ری
خوه هیدی بادا و د بن لیٲلیٲکانقه گوٲ:
-ئاخ! روژه هلات، با تا مردن ئیمه له ناو که مپی
هانده ران بژین، باشتره نه ک له کوردستان که
زیندانه کی گه وره ده چیت، تف روژ هه لات... تف روژ
هه لات!!

پاشی ب هه ڤره ب وان سه رودلانقه ملین خوه
دانه ئیک و هیدی هیدی ب ناف دارستانی به لگین
زه ر بنی وان کرینه بهرکه کا به ردریای، ب وان سه ر و
دلانقه زڤرین و پتر ده روکین نهینیان ل هه مبه ر
هه ڤدو ڤه کرن.

دۆمبەلە يا حووووا!

ب گرنژينه كا پشتى چار مه هان ژ نوو ل سەر
لېڧين قه شاقى ديتى، خوناڧى ده ستورا خوه ژ
كڧانى خواست و ژ ترومبېلا (بيكاچۆ) په يابوو و
چاڧى رۆژا ژ مېلاكا ئەسمانى دهربازبووى چاڧين
خوناڧى پېچه كى راشكاندن و دوباره ده ستى خوه
ژېره هه ژاند و بهره ف رۆژ ئاڧايى؛ دگه ل ترومبېلېن
دى يېن رهنگاورهنگ شه قاند و شينه كولوڧشى ب
رووشى ب سەر كابوئى دا هينا و ب جاديڧه ب
سهره كى چه ميائى ژېهه ل چوو... پشتى نيزيكى
پېنجى متره كان ريك هه لچنى، گه هشته بهر دهرى
خانىى د نيڧه كا بلوڧى تاخى دا و دهرۆك لېدا.
پشتى به رسڧا وى ل ده مى پېدڧى نه هاتيه دان،
كليل ژ چانته كى ده ستى هينانه دهر و دهرۆك فه كر
و ب ژوركه ت و دهرۆكى دووى ژى فه كر و پرتووڧين
خوه دانانه سەر مېزه يى و قه ستا لېنانگه هى كر و ژ
ته باخا سار و ئامازين شووشتى پېڧه نه ديت.
پېچه كى قه ما و د دلدا گۆت: ((دياره مه تا ده ولت

ژی شوله کی ههیی، لهوما یا چوویی.) پاشی تهباخ هه لکر و قوری دانا سه ر و گوریا وی کیم کر و ب له ز قری و کاسیت ژ چانتھی هینا ده ر و چوو د ژورا دایکی فه و کره د تومارکه را ل سه ر میزه یا وی دانایی دا و بهردایی و دوباره دهنگی دایکا کزگریوکی گرتی بهیست: ((گوهرداری خه مخوار و خودان وژدانه کا زیندی: پشتی جارا سییی نه ز و کچا خوه خووسار پیدقی چاره کرنا دهردی وی یی پیده رمان بووین، من ته لوفانا هه قالا خوه گولیزاری کر کو دا روژا دی سه ره دانا دختوری خوه بکین؛ لی وی ب لی بوریغه بهرسفا من دا کو نه و نوکه دا ته له فونا وی کت، دی دگهل هنده ک مروئین خوه وی گافی رابت چت و داخواز ژ من کر؛ هه که من ژ وی گافی بغیت، بلا بگه همی، دا بچین؛ لی ژبه ر کو نه نه لیگدایی بووین؛ هیشتا من راتبی خوه وه رنه گرتوو و من داخووزیا لی بورینی ژ خوازت... یاگرنگ روژا دی ژقان دا من، پشتی نیقرو من ل کلینیکا نوژداری بینت.

روژا دوویی پشتی من راتبی خوه وه رگرتی و هه ر ل ده مزمیر ده هی سپیده یی من ده ستووری ژ ده زگایی، ژ ست وارخووزی وه رگرت و نه م به ره ف گه راجی باژیری له عنه تی چووین؛ هه تا نیزیکی نیقرو، نه م ماینه ل گه راجی و نه فر نه بوون...

دەمەكى من ھند دیت شوۆڧىرى جارا ئىكى ئەم
دگەل چووين ھاتە بەرسىنگى مە و ب كرمانجىيا
خوہ يا شكەستى سلاڧ كر. مە سلاڧ ژى وەرگرت
و ب دەنگەكى نزم گۆت:

-ھەكە ھەوہ بڧىت ھەوہ بىم، مانع يوۆختەر.

من گۆتى:

-نەفر نىن.

-قايدى يوۆخ. دۆرى من ژى نىنە، لاكن ژ بەر خاترا

ھوون ئەز دزانم ھوون مستەعجل بچن.

ب راستى ئەز پىچەكى قەمام و من شەرم كر

يىژمى: پارەيى نەفرىن دى دى چاوا بو مە

حسابكى؟ وى بەرى من گۆت:

-من ژى ئىشم وەر، ب تنى دى كەرۈه ژ وە

ستىنم.

-ئانكو ئەم بەس دى پارى خوہ دىن؟

بەرسفا من ب گرنزىنقە دا:

-باجم، خووشكى، خوہ ھەموو تشت پەرە نىە.

پشتى مە سوپاسىيا وى كرى، ئەم كەتىنە

شوپی و ل رەخى ويثە يى گەراجى و وى گەليژانا

ھاقىنى، ئەم ل تروميپلا وى يا جورى (ڧولكسووگن)

سواربووين و من تژى دەڧى خوہ كر يىژمى: جارا دى

تە ئەم ب (سەنىيەكا) مۆدیل نوو برىن و ڧى جارى

تە ئەم ب (ڧولكسووگنى) برىن؟! لى جارهكا دى

من ئاخفتنا خوه پاشفه بر و ئەم ل پشتا ترومیڤلی
سواربووین. من دیت دیسا ژ ناڤدایا وی ژی ژیر
خودیکه؛ مینا یا دی، خودیکهک یا ب پشت گپریفه
کری و بەری وی دایه پین مه. ئەم ژ گەراجی بەرهڤ
باشووری دەرکەتین و د خودیکا خوه خەبتی و
چاڤین وی پین ل پشت بەرچاڤکا تاری ب چاڤین من
کەتن و سەری من چەمیا و د گافی دا ئاخفتنا وی
سەری من پیچەکی هەلینا:

--قیزی تە ساخ نەبوو؟

-سوپاس، باشتەرە.

-ئەو چاری کیمیاوی گەلەک چارەکی باش هەیه،

بەس مەفرۆزە، تەئخیر نەکن.

ل دەستپیککی من بەرسقا وی ب ئەرینی دا.
پاشی من هزرا خوه کر و بو خوه گۆت: ((ئەڤه چاوا
دزانت، چارەیا مه ب کیمیاوییه؟!)) پاشی هەر من
خوه رازی کر و د دلدا گۆت: ((دبت گولیزاری گۆتبتی،
ئەم هەردو دەیین عەیالی خوه ب دەرمانین
کیمیاوی چارە دکین.)) نزا هەروەکی دلی من
شەهده دای، هەر ل دەستپیککی ئەز ژ فی مروڤی
نەپشتراست بووم و هەدارا من ئاشی شووماتیان
دەپرا! لی ئەڤ ئاشە خورتتر لی هات، پشتی ئەم
ژ سینۆری ئالا و پپشمەرگەهین ئاخا پیرۆز
دەربازبووین، من دیت وی کاسیتا ب دەنگی

((پیرگورۆ))ی یی کو بهری هینگی مه گوهدارییا وی
دکر کپ کر و دهنگی سترانییژ ((سهعد نهلحلی))
یی کو ئاخفتنن سهقت دگۆتن بلند کر! وهکی من
بهیستی ژ هندهکان بهری بیست سالان، نهو
دهنگی سترانییژهکی ملی یی دهف بهردای بوو!
پشتی من ئالایی خویناوی، یی ب نافی خودی
هوقاتییا وی داپۆشکری دیتی، ئیکسهه بیرا قوتیرینا
نهفالكرنا باب و برا و پسمامین؛ دگهل دههان
هزارین دن هاته بیرا من؛ وهکی جارین دی
شهرهنیخا پهیشان د کووراتییا من دا کهتنه
ههفرکییهکا ههقدژانه؛ مینا کانزین ل ژیر خان
دکهفنه ههفرکییین دژوار، جار دینه فۆلکان، جار دینه
بیقهلهز و پهقین ل سهه چرکهیان دما و ب ساناهی
ئهه ژ زالگهها دوویی ژی دهربازبووین و ب ناف
بازیری کهتین... گهلهک پیقه نهچوو، وی تهلهفؤنا
خوه هینا دهر و د بهر دهنگ و مؤزیکین تۆمارکهری
را، ب زمانهکی؛ مینا گوهی من وهرگری و
خووساری ژی پشتهقانییا من کری، زمانی
ترکمانیه؛ دگهل ئیکی دئاخفت. ئاخفتنا وی
بهردهوامبوو، دهمی ل ترافیکان دهربازبووی و ژ
جادهیا مه یا ههر ئهه تپرا دچووین چهپدایه جادهیا
دهستی رۆژئاقای. خووسارا من، ب دهنگهکی نزم
بهری من گۆت:

-دادى ئەقە ئەم دېرىكا جارا دى پرە نەبرين؟!
 د وى دەليقەيى راي، مۇبايل ما د ناي بەرا
 دەستى و ستېرنى دا و بەرسف كرە يا خوه:
 -قىزم، ئەز ھەسە، نوکە خەبەر وەرگرت، ل وى
 شارعى عبوہ ناسيفەك فەجر بوويە و پرېك گرتيە!
 ب راستى باوہرييا مە ب ئاخفتنا سەبابى ھات،
 لى ژ بەر بەيستنا پەيامى روودانى، لېدانين دلى
 من زېدە بوون! ئەز باوہردکم، يېن دلى شوخا من يا
 جانەمەرگ ژى ژ رەوشا وى من دزانى يېن زېدەتر
 لى ھاتين!

د وى گاڧى دا، ئەم گەھشتينە ترافیکە کا دن يا
 تروميپل؛ مينا ھەسپئاڧ و بەتريقېن بەر لېقېن
 ئوقيانۆسېن باشوورى راوہستياين و من نېرينەك ل
 دەم ژمېرا نېزىكى دوازدي بوويى دا و وى بەرى من
 گۆت:

-ل زەمەنى ئەو روژ سەريعتەر، دى وە گەھينمە
 سەر دختورى و ئيشەللاڧى جارى دى ب ئېكجارى
 عىلاجى ھەيە!

من ب دەنگەكى ترسى دۆرپېچكرى بەرسقا وى
 دا:

-خودى دەنگى تە بەيست.
 پشتى پتر ژ دو سەد متران، ئەم ژ وان ترافیکان
 ژى بەرەڧ روژھەلاتى برين؛ مە ھند ديت ئەم ل

سهری پرا خاله کا له شکرین جلك پنیپی و خودین
مینا کووسه لین دیم د سهری، نیزیکی دهه
متره کان ل پیشیا مه، ل ترومیلان دزیرن و بهرهبه
دکن و داخواییا ناسنامه یا دکن... هه تا ئه م
گه هشتینه بهرانبه ره له شکرین بهرچا فکین رهش
چا فین وان داپوشکرین، ئه م د خوهی ره ترش
بووین؛ ههروه کی شو فیری مه پرسکه ری ناسنامه یا
دنیا سی؛ ب بسته یی و گرنزینقه سلاق کری و
زه رفه ک ژ سهر ده شبولی ترومیلی راکر و داقی و
ب سوپاسیقه ژی وهرگرت و بیی پرسی ژ مه بکت،
ئه م د گاقی دا دهر بازبووین؛ ههروه کی ده فین مه
دگری داین؛ ژ نوو من گو تی:

- برا، بهختی ته و خودی، مه دهر بازی لایی دی
یی پری نه که!

ئه نیا گریگری ژ خوهی پاکر کر و ب گرنزینه کا
خاپینوک بهرسقا مه دا و پاشی گو ت:

- ئه زانم، بهس ئه م ژ وهیه دوور که تن، مه فروزه
پانزین بکم و بهعد دی ههسه دی زفرین.

پاشی قیا پتر؛ مینا کهسه کی پرؤقه کرین مه
مژوول کت و ب سهرقه زیده کر:

- یا مه تلوب، بهری دهوامی وه ب دختوری وه ره
بگه هینم.

پاشی جاره کا دن ته له فونه ک ب دهنگه کی ب

دورستی د بهر دهنگی تومارکه ری پرا مه نه
دبھیست کر و من و خووساری ئاقرین ترسی و
ئالوزیئی خوارین ل هه ف گوهورین و ئاخفتن د
گهورین مه دا ههشك بوون! پشته ئه م ژ نیفه کا
پری بۆراندین، چاقی مه ب پیلین رووباری
ره خورووین وی هه موو داروبار و مروف ل بهر لیقین
وی دهین و دچن و خوه دئیحنی و مهلاقانیا دکن
کهت و پیچه کی خوین ب دهستوپین من دا هات و
هه داری خوه نیشا من دا و من بزاقکر وی هه داری
بهردمه کچا خوه یا زه راتییا مرنی د خوهی پرا گرتی!
لی ئاخفتنا وی پیکولا من هه زقاند؛ نه مازه ده می
من دیتی، بو جارا ئیکی، هاژوی بهرچاقکا رهش ژ
بهرچاقین خوه یین عه ورکی فه کری و گوئی:
-ئها نوکه هه ر ل جادا دی ئه وا وه د گوئ: مه تیرا
به و تورمیلهک ژی فه جر بوو!
نزا چاوا ژ دهقی من ده رکهت:
-پانی مه هاژی نه بوو!
ب که نیفه بهرچاقک دانا سه ر ده شبولی
ترومیلی و موبایل کره د دهستی دی دا و ل سه ر
ستیرنی و ب دفن بلندییه کا شارهزا ل من فه گپرا:
-باجم، مه دینه هند مه زنه؛ مه رات دهه ترومییل
د یهک ساعه دا ته فجیر دبن و مه ل مالین خوه
نازانن!

بیرا ئاخفتنا وی یا روژا ئیکئی هاته بیرا من؛
دهمی گۆتی: ((مالا من ژى جنۆبی مه دینا
"داسینیا"یه و ئەز ژى کورئ قی مه دینه مه و
ساکنی مه حەلی که رامه مه!)) ئیکسەر من ژ
دهقی من فه گرت:

-پا ته نه گۆت: مالا من ژى یال باژیری وه؟!

ب گرنژینفه به رسفا من دا:

-نوکه ژى ئەز وه دیریژم.

-پا چاوا تو به حسی مالا خوه ل قیدهری دکى؟

-ما ناچیبیت دو مال هه بن؟

پشتی ئەز پیچه کی فه مایم و من ههزرا خوه د
ئاخفتنا وی دا کری، خووسارا من، ئاخفتن بو خوه
هیللا:

-دادی، دبت دو ژن هه بن.

د وی کلیکی دا، ل پری دهربازوو و ئیکسەر

پشتگرییا وی کر:

-عه فیه، قیز زانی مه دو ژن هه نه، ئیک ل

(حه دباو) و ئیک ل ((داسینیا)) ساکنن.

پاشی چه پدا باکووری پری و پیقه چوو:

-به لی، هه سه ئیکا دی و دو یین دی ژى

هه بن، ئیلاه هه لال کرینه.

ترسا که تیه هه ناوین مه به رسفا وی ل بهر مه

به رزه کر، نه مازه پشتی ئەم ژ جاده یا ب بهر پری دا

برين و چه پدايه جاده يه كا ئاخى؛ ئىدى ئەم نە شيان
ب قىزىقه بىزىن: دى مە كووقە بەيى؟! لى ھەر ئەو
ل سەر ھشىن خوە بوو، ھەر وھكى ئەم وى گاڤى ژ
گەراجى دەر كەتەن و ب دەنگەكى ئارام پىچەكى
دەنگى تۆمار كەرى كىمكر و بەرسقا مە دا:

- من گۆت بو وە ئەم دى چىن بەزىنا محەسەن
ل جەم مە عمىلى من فۆل كەين.

ب ناڤقە چوونا رىكا ئاخى، د ناڤ داروبارى پرا، پتر
لېدانىن دلى مە بلند كرن و ھەناسەيىن مە كورتكرن
و مە كره قىرى و بزاقا لېدانا پەنجەران كرا! لى ئەو
ھەر دكەنى و دگۆت:

- ژ وھىە ماىە سەبر كن، دى گەھىن و سەرىع
زقرىن.

دەمى دىتى، من پىكۆلا قەكرنا دەرۆكى كرى،
مە ھند دىت؛ ژ تەرزى سىخورەكى مە شق د كارى
خوە دا وەرگرتىن، دەبانجە ھىنا دەر و بەرى وى
ئىخستە من و ھەر ب كەنىيە كا خووسا نەعلە تيڤە،
ب پەپقىن سى زمانىن تىكەلكرىڤە پىڤە چوو:

- اذا ھوون ترىدۆن بچن دختور و قىزا خوە
چارەكى و ب سەلامە بو ئەھلى خوە وەرن و
مشكىلە يوختەر بن، دى وە سكوت بن!

ئىكسەر من و جوانا خوە، د وى رەوشا بى
رەوش دا، خوە د ھەڤ وەركر و قىزىن مە د سىنگى

مه دا زيندان بوون و مه ههوارا خوه گه هانده خودى و
 پيغمبه ران؛ لى ژ قه ستابوو! د وى گافى دا، مه هند
 ديت ل بهر كۆمه لگه هه كا كوشك و كه پرين
 چينكوڤى ئەم راوه ستاندين. راسته مه هندهك
 مروڤ ديتن پانزىنى دفرۆشن و كارى سنعه تكارىيى
 دكن. پيچه كى خوين ب دهستوپن مه دا هات؛ لى
 گه لهك قه نه كيشا و مه هند ديت هه رسى دهرۆكىن
 ترومبىلى بوونه تاق و ژ هه موو ره خان كۆمه كا
 چه كدارين ب تنى چاڤين وان د ناف كولاڤين رهش دا
 زىق دكن؛ مينا دزيكه رين فلمين هوليودى، ب
 ژوركه تن و ده بانجه كرنه د سه رين مه ره و ده ستين
 خوه ب ده ڤين مه قه نان و چاقوده ف و ده ستين مه
 گرېدان! د وى حه يسوبه يسى را، مه هند دهنگى
 شوڤيرى بهيست ب كه نيه كا تهر قه گوت:

-دۆمبه له، يا حوووو!

نيزىكى چارىك ده مژميرى، مه هه ستپير
 نياندرتالين سه دى بيست و ئيكى، ئەم ب
 ترومبىله كا دى يا يره نا مه يه كا كيفكوڤى ژى دهات؛
 دگه ل لهزا برووسىيى دچت راره قاندين! ژ بهر
 ئاخفتين وانين چڤيل و دهنگى لېكدانا بتلين وان و
 كه لېژانا گه رما ترومبيل كرىيه تهنورا ئاگرى، مه زوو
 ب زوو هاژ دهنگى ترومبىلى نه دبوو... ده مه كى ئەم
 ژ وى كه لى راوه ستاندين و سه رى مه قوچانى

دگهل بانى تروميپلى كر و دهنگى فه كرنا دهروكه كى
 مه زن من بهيست؛ مينا ره شه كين ((سلوبودان
 ميلوسيفيجى)) ل چنگلين زنين (بوسنى) داي و
 به رزه كرين؛ وه سا ئه م ژى چنگلكيشكرين و ل بايى
 به زى، ب پشت دهروكى ئيخستين و ب ناف
 ئافاهيفه برين و خوهى دبن دهست و پين مه
 دهافوژت!) ليدانا دهنگى دهروكى، وه ل خوناڤى
 كر، ژ جيهانا دايكى و خووشكى و نياندرتالين
 سه دى بيست و ئيكى بزفرت و دهنگى تو ماركه رى
 بغه بمرينت و ل دووق دهنگى بچت. ديمه نى ديتى،
 ئه فه مه تا وى يه عه بايى ل سه ر سه رى و يا
 ديژت:

-ئهم چووبووين مه تشتين نيشانيى بو وى
 جيرانا مه دكرين.

ب سه ره ه ژانده نه به رسفا لى زفراندا! پاشى ل
 پشت دهروكى دهنگى مه تى بلند بوو:

-مه تى حه يران، ديسا چيه تو دگرى؟!

ل پشت دهروكى دوويى ب دهنگه كى نزم
 به رسفا وى دا:

-چونه مه تى.

-چاوا چونه، نى ته خوه كوشت؟!

ب له ز چوو د ژورقه و جاره كا دى، دهنگى
 توماركه رى بلند كر. به رى باش بزانت چ ديژت، بلند

بوونا دەنگى مەتى گۆھدارىيا تۆماركەرى بەرەق
سەمتا خوە كېشا:

-خوناق مەتى، ئەقە غازا تە يا دچت!
جارەكا دى تۆماركەر تەمراند و ل دووق دەنگى
وى ب لەز چوو و چاۋىن خوە ب كلينسى پاقر كرن و
ل دەرۆكى لېنانگەھى راوہستيا و ئاخقتنا بەيستی:
-ھەما باش بوو بېھنا غازى ھاتە من و من
شخات ھەلنەكرا!

ژ نوو خوناقى دەستى خوە ل ئەنييا خوە دا و
بەرسقا وى ب دەنگەكى ئالۆزىيى زىندانكريفە دا:
-ئەز ژ مەلبەندى پۆليسان ھاتم و من قورى دانا
سەر و...

ئاخقتنا دى داعوورا.
مەتا دەولەت پېقە چوو:
-تو چووبوويە مەلبەندى پۆليسان چ!
-ئەز و كقان چووبووين، ديسا...
ئاخقتنا وى ب گەرمى پىرى:
-ھاا، ژ بەر دەنگى رەحمەتییى ھوون چووبوون.
پاشى پېچەكى قەما و ب سەرۋە كر:
-داويى چ لى ھات؟
ب گرنژينقە بەرسقا وى دا:
-نەقىب ديار و ھەقالېن خوە ھەمووان سوژا داي
ئەو ھىنگى ب راوہستن تاوانباران ب سزايى وانپرە

بگه هینن.

-دی کورهی ما ژ دو چاڤین روھن و دورکا ب
دوھن پیڤه چ دی دڤیت؟!

-یا گوټی: بهس هوون بیھنا خوه فرهه کن، نهڤه
مه دهزیپن گه هشتنا تاوانباران ب له پی خوه
ئیخستن، ئیدی ههوه شوله ب مه و وان نهبت.

پاشی پتر خوه نیزیکی مه تی کر و داڤین پرچی
ژ سهر دیمی بهره ژه نگی گه شبینییه کا ب گومان ل
وارگه هی وی سهرهلدای پاشقه برن و پیڤه چوو:
-تو دزانی نهڤرو بابوی ژی ته له فون کر و سلاڤین
ل وه کرین؟

-دیسا نهڤرو ئیک شه مبه- ژاری تو ب خودی چاوا
بوو، چ گوټ چ نه گوټ؟؟؟

گه له کی باش بوو؛ بهس دیاره خه ریبیی چو تی نه
هیلایه! پشتی پتر ب ناف سوحبه تیڤه چووین، ئیدی
دهستووری ژ مه تا دهولهت خواست و جاره کا دی
زڤری د ژورا دایکیڤه و بهرده وامی ب گوهداریا
چیروکا وی دا.

مיעراجہ کا دی

پشتی شیفہ کا سقک یا ژ رژدہ یین ب
گۆشتماسی و نانی و ہندہک کہ سکتیین
رہنگاورہنگ پیکھاتی؛ دگہل پیروٹ ل کافیتریا
کہمپی خوارین، پیروٹ رابوو و کوپین شیری بو خوه
و خواستی ہینان و وی بہرماہیکئی خواری ل سہر
روژنامہ یہ کا وینہ یین ژنپن رووت ل سہر پیکھہ
وہرپیچان و راکرن و کرنہ د تہنہ کا گلپشی دا و ل
شوونا خوه روونشت و فرہک ل شیری دا و دووکیل ژ
جگارہ یہ کی بلند کر... بہری فرا دوویئی لیبت،
پیروٹی چاکیتی ب سہر کولاقک کیشا سہر ملین
فرہہ و داخواز ژئی کر بچنہ د ژورقہ؛ لی وی دووکیل
ژ جگارہ یی بر و بہرسقا دای:

- دیسا ئەز نەشیم بہیم، ئەو گەواد وان ئاخفتنن
بەرۆقاژ بیژن!

- کورہ گوپی مہدرہ ئەو کۆنہ پەرێسان، ئەوانہ
ہەر خویان شیتن .

- کاک پیروٹ، کیشہ ئەو نینہ د کونہ پەرستن، یان
ب تہبیعتی خوه وەسابن.

- بہلام ئەوہش بزانی، لہہمان کات، کابرای
سعودی و مسری زور لہ کابرای مہغربی خرابترن.
پاشی ب سہرقہ کر:

-هەر ئەو رۆژە ئێمەى پێکەوه برده سەر ئیشیک؛
بهلام کابرایى سعۆدى زمانى دريژکرد به هندی
قسەى ناشیرین، ساحیبى ئیشهکەيش ئێمەى
دهرکرد.

پیرۆتى فېرەك ل شیری دا و پېڤه چوو:
-خاله خواستى، چاك بزانه، ئیستا ناسنامهیان
بۆ هەموو جیهان ئاشکرا بووه، که چين ئوو چى له
ناو خەيال یاندایه؟؟

خواستى ژى فېرەکا دى ل شیری دا و پېلهکا
دووکیلى بەردا و لى زقراند:

-برا ئەم هەموو خوەلیسەرىن هاتینه ڤیره، دا
نانهکى ب تەناهی بخوین؛ ژ نوو ئەم ل ڤیره ژى
درهوا دگەل خوه بکین؛ وهك ته گوۆتى: دنيا هەموو
مه دنياست، ئەم چ تۆڤهکى ب کپر نه هاتینه.

پیرۆتى کوپى شیری، دگەل خوه راگر و
دەرکەتنه تەرمەيى دريژى ئافاهى و ل بەر روڤناهییا
گلوپین کرینه رۆژ، ب پیاسه ژپهه ل هاتن و موبایلا
پیدەنگ، بەرووکا چاکیتی، دا بەر مستین هەژاندنى
و بەرسفا وى ب دیمەکی ئەڤینی گرتى، ب زمانى
بیانى دا:

-هەلو گيانەکەم.

وى ل سەر پایسکلى ل ناک دارستانى
بەردەوامى دا سوحبەتى:

-ئەزا ژ تە خەرىبوویم، بەس دى ئەف شەقە ھېم
ماچەكى ل دېمى تە يى خوەش دم!
-تەنھا بۇ ماچىك دىت؟!
-مروڧ دىيائى بۇ ماچا ئەقېنى تىكفە ددت ھەر
كېمە! ما بىرا تە ناھىت، ل شەقا كرسمسى ئەز پتر
ب رىكى ھاتم، ب تنى بۇ گرنژېنەكى و سەما بەر
رۇناھىيا يارىيىن ئەسمانى و قەخوارنا پەرداغەكا
شەمپانىيى د وى شەقا پىروژ دا؟
- چاوت بخوم جۇلېت گىان، چاوسەوزى
خۇشەويستم!

-ئەز تە ھەموويى بخوم ئەسمەرى چاف زىرگزا!
-وا ديارە زۇر يادم دەكەيت؟!
-ئەز بۇ دىتنا تە مرم!
-باوكت لە مالەوہيە؟
-خەوتووە.

-ئەمرۇ پشووە و ھىشتا خەوتووە؟!
-دوېنى شەو نەخەوتووە
-باى.

پشتى د بەر ھاتنوچوونا پياسەيى رە چىرۇكا
خوہ و جۇلېتا پازدە بەھاريا بابى وى؛ دگەل خوہ دبرە
شۇلى، بۇ خواستى ب كورتى قەگىرايى، خواستى
ب ترانەقە گۆت:
-كاكە ھوون گەنجن، چ يا ھەوہ بقىت، دى

هيفيا ژ وه كت؛ پيره ژنا ژى ئەم ئەف پيره ميره نه ځين.
-پروات هه بى خاله خواستى، زور هه ولم دا ئەم
كچه له خوم دوور كمه وه؛ بهلام سوودى نه بوو!
بهلام نه وهش بزانه، كچا ئيره نى كه خوشه ويستى
له گهلا ئەكهن به راستى ئەى كهن. ئەزانى باوكى
كچه كه زور ههولى دا، كه وا له منى دوور كاته وه؛
بهلام نه يتوانى!

-ئيدى باب مه جبور بوو و دگهل ته هيللا؟
-ئەرى وهللا، دوايى ئەوهيى، كه مافى په نابريم
وهرگرت؛ ئيستا زور به ئازادانه هاتوچوويى ماليان
ئەكهم و له گهليا ئەخهوم!
خواستى ب ترانه فه، پشتى كه نيه كا نهل
دهمى خوه هاتى، دهنگى خوه بهردا:
-بلا نيشانا پينچ هزار شه هيدان ژى ههروه
بچت.

د بهر فه خوارنا شيرى ره پياسه يا وان
بهرده وامبوو و مروف د بهره دهاتنودچوون... ب وى
دهستودارى شيرين خوه فه خوارن و مزارين گهلهك
به رپه رين دى يين پروژانه دكن وهرگيران و دوباره
دكرن... داويا نه داوى، چاره كا دى به رپه رى مزارى
پاشه پروژا وان د كه مپا ئەلمانيايى دا فه بوو و ئاخفتن
بوو يا خواستى:
-كاك پيرۆت، وى هزرى بكه، جه مشيد قه لغان ژ

بەر من رەقەمىن خوە يىن تەلەفۇنان ژى گوھۆرىنە.
-ئەوۋە بەراستىتە؟! -

-من مخابرە بۇ دوسى ھەقالەكان كر، وان
ئاگەھدارىيا من كر، ئەقە دەمەكە سەيداي
ھژمارەيىن خوە يىن گوھۆرىن و ئەم ژى ھندى پرس
دكىن، ئەم ھژمارەيىن وى يىن نوو نزانين!
-سەحكى ب پرېكا ھېلېن ئەردى يا مالى
بەلكى وەرگى.

-ئەقە چەند جاران، يا ئەردى ژى دەمى دزانت
دەنگى منە دگرت. قى داويى سكرتېرىن وى رادكن
و ديژن: سەيدال ڤېرە نېنە و ئەز دزانم مسوگەر
وھنېنە. كاك پېرۆت بەرئاقلە مروڤ ھوسا زوو خوە ژ
بىر كت و خوە نەنياست؟! بەس سەيدايى
جەمشيد ھەقە، يى نەھەق ئەزم؛ ھەكە نوکە من
پېغازىن وى سېكربانە و خەلكى زانبيايە راستيا وى
چ يە، وى ژى ئەقە نەدھينا سەرى من؟! -

ھەروەكى پېرۆت ب سەر كانزايەكى ب بەھا
ھەلبوويى؛ وەسا سەرى خوە ھېدى ھەژاند و
پېكۆلا ئاخقاندا وى پتر كر:

-واديارە، ئەم كاك جەمشيدەى كە تو باسى
ئەكەيت، خاوەنى رابردوويەكى خراپە؟! -

-كاك پېرۆت، بەس ئەز دزانم وى چ كرىيە؟! -
-باشە زور ئاسانە؛ ئەوھى تو ئەلېى، گەر

راستبى ئەو شتەى تو ئەتەوى بوتى ئەكات!
-هەكە من زانى، ھەر ل سەر مەوقفى خوە
بەردەوامبوو، ئەز مەجبوورم ھندەك دەرۆكىن دى
بقوتم.

-من ئامادەم يارمەتت بەدەم، بە ھەر شىۋەيەك
بىت.

-جارى دى ھزرا خوە كم.

پاشى پىروتى دەستى خوە دەستى وى
ھەلكىشا و پىاسەيا خوە خوەرتتر لى كر و پىڭھ چوو:
-خالە خواستى؛ راستە من لە تەمەنى كورى تو
مە، بەلام باش بزانه، مروقى ئەم زەمانە و ھەموو
زەمانىك، بە سروشتى خۆى كەسىكى (پراگماتى)
و (مىكياڧللىيە).

ژ پەنگيانا كەربا د ھناڧىن وى دا؛ وەكى جاران،
خواستى داخووزىيا رۆھنكرنا زاراڧىن (پراگماتى) و
(مىكياڧللى) ژ پىروت نەكرن و تنگژى تر پىڭھ چوو:

-بابۆ بلا چ بۆ من نەكت؛ بەس بلا ھزرا خىزانا من
بكت و بزانت چ ب سەرى مە ھاتىيە و جارجار
ھارىكارىيا وان بكت. بەس ئەز چو نىنم، دەمى من
پاستپورتا خوە ڧراندى و من خوە كرىيە د قى
كەمپى دا. دى بلا ئەز جارەكا دى زڧرىيامە سەر
دلئ وى و ھەموو دەما ژ بەر من داگىرابايە.

-دلنبايە، جەمشىد ئەوھت بۆ ناكات، دەبى خۆت

به که لکی خۆت بییت .

- ما ئەزى خولیسەر دى چ کم، ههما حاکمی ئەز
دیتم و ره فز دا من؟! ئەز شەنسى خوه دنیا سم،
مسوگەر قى جارى ره فز و تەرد دى بو من هین.

- خاله گیان تو ژ ئەوها بیئۆمد مەبه، ئەم جارە
باشترین محامیت بو ئەگرین و ئەو دکیۆمىنتانەى که
لاى تویه بو مانى بنیرن، من به ئۆمیدم هەر شتیک
مان بە دەستەوه دیت. پیم ووتى چوون منیش بهو
مەوزۆعانەى له ناو روژنامەیه بلاووم کردبووه،
لجوئی سیاسى پى وەرگرت؟

- ئى کاکه گیان، تە روژنامە هەبوو، من چ هەیه؟!
پاشى پیچەکی فەما و ب دەنگەکی بلند
هەروەکی دەنگى ئەرخەمیدسى گۆتى: ((من دیت
من دیت)) دەنگى وى بلند بوو:

- ئوه، هاتە بىرا من، ئەو کاسیتا دەنگى وى
خوناقى بو من هەنارتى مفاى دکت؟!
- ئى منیش وا پى ووتى.

- نى فان گەوادان هەموو تشت ژ بىرا من برن.

- باشە ئەو کاسیتە چى تیايه؟

- جارى دا بچین گوهدارییى بکین.

هەردو ب هەف ره ِ به رهف ژورا وى زقرین. بهرى
بچنە د ژورقه شەرەنخا زمازین سە د ئەزمانى
سەیی نەگەهت گوهان کر و ب ژورکتن؛ هەروەکی

چووینە بازاری و سەقایی ژۆری نە هاتە گوھۆرین.
خواستی کلیل دەریخست و دۆلابا داری قەکر و
کاسیئا ب تنی ژ ناف سیدیان هینا دەر و پیروتی
تژی دەقی خوہ تژیکر و بیژت: ((بوچی کاسیئەکە
نەکراوە بە سیدی؟!)) پاشی ئاخفتنا خواستی
پرسا وی پاشقە بر:

-ئها ئەقەیه، وی رۆژی هنارتی و من گوھی خوہ
دایی، ئیدی ئەق گەوادە ل بەر من رەش بووینە!
پاشی تومارکەرا بچووکا ژ تەرزئ تومارکەرین
رۆژنامەقانا ژخانەیا دی هینا دەر و پیروتی گۆت:
-پیم بلی ئەو ریکۆردە لە کووی هینا؟!
-کریا وی رۆژی، من مەسبەحا وی پیرەژنی پاقر
کری؛ دگەل چاریکەکا سویشیالی، من دانە پی، دا
گوهدارییا وی بکم.

-خالە ریکۆردەرم هەبوو، بو کریت؟
نە گۆتی: ((من نەزانی)) شوونی بەرسف دا:
-هەما مسەجەل د خوہشن، جار جار مروۆف ل
قی غەریبیی گوهدارییا ئاوازین مللەتی بکت.
بەری گوهداریا کاسیئتی بکن، خواستی تبلا خوہ
دانا سەر دوگمان و پیشقە و پاشقە هینا و بەردایی
و دەنگی کزگریوکی یی هەقزینی تیکەلی دەنگین
زمانین دی یین بیانی بوو و گوھین وان ب دەنگی
ویقە هاتنە گریدان: ((خودی مالا وان خراب کت.

پشتی ئەم ب ترومیلفه ب پشت دەرۆکی مەزن
کەتین، ب گەفین تژی خەبەر و کریتاهی، ب زمانی
قەسین نغیژان و فەرمۆدەیین پیروژ پی دەین گۆتن،
ئەم تەوزاندین؛ مینا رەفدەیا گورگین بە فر لی باری و
میەکا قەرمۆکی و بەرخکا وی یا نەساخ، ل
چۆلستانی کەتینە دەستان؛ وەسا یبەختین
یئیمان، ئەم قەپاچە کرن و چو سینۆرین پیروژ هەر ل
ویرئ د لاشین مە نەهیلان و قیژی و هەوارین مە
یین دگەهشتنە عەرشئ جەباری، د کیستی
گەوریین مە یین پەقی دمان! پشتی چەند
خولەکە کین کیم، من هەستپیکر ئەم چنگل
کیشکرینە سەر ئاسنەکی پانی وەکی مەسەدی
و ئەم ژۆردا برین.

من زانی پشتی ئەم ل چەند وەرچەپ و
قونجالکان دەربازکرین، ئەم گریداین و بیرا ژیاننا بن
دنیاپی ل بەر چاؤین من بوو فلمەکی من ئاشۆپ
نەکری! پشتی ئەم ب پشت سی دەرۆکان
ئێخستین، ئیدی مروؤین ل چەرخئ ئەلندا دیروکی
ژیاین جلیکین مە دبەرمە دا پرتپرت کرن و وەکی وی
رۆژی ئەم لی کرین؛ دەمی مە بو جارا ئیکئ ل بەر
دەهمەنن دایکین خوە کریه گری! ژ نشکانفە
دەستەک کەتە سەر پاتی چاؤین من و من زانی؛
دگەل دەنگئ چەقینا کیری گلیزانکین پاتکا من

ڤه ڪرن! من ديت خووسارا من دهڦي وي گرتي يه و
 چاڙين وي؛ مينا يين منن و ژ بنی پيان يا دکت ڦيڙي
 و ئەم ههر دو يين د نيڦه ڪا هڙماره يه ڪا زه بانين مينا
 د ناگري دا سوٽين و ڪه نيا وان يا دچته بهر پهريين
 ناسمانان و فريشته يين پرسگه ها خودايي ژي
 بهرسڦي نادن! بهري ئەم پيڪولا روونشتنی بکين و
 پيروزيا لاشي خوه داپوش بکين؛ دهستين وان ل
 دهستين مه دا و ئەم هيلائنه ژ دهرڦه و بهري مه دا
 بتلين د سه بي ره شڪاندين و گه ڪرن؛ هه چيئي
 ڦي جاري پيڪولا روونشتنی بکت، ڪورسيڪين وي
 يين باش دي بنه ئەو جهي دستنيشانڪري! يا ب
 مه مايي، ئەم بووينه ديلين فهرمانا خوه سه پاندي و
 مه هند ديت زه بانيه ڪي خري به ژن بهووستڪي ب
 خه ملا ڪه في و عه گاله يين ل سهر ڪراسي و
 په نته روئي فرهه ڪريي هاته د ژورڦه و وان
 زره زه بانين ب هه ڦرا خوه بو وي به ژن بهووستڪي؛ ژ
 ته رزي باجانره شڪا نه ئاڦدای چه ماند و وه ڪي
 په يڪه ران راوه ستيان و وي ژ تلفه دهستي خوه ڀاڪر
 و ب ڪه نيڦه ب زماني قورئاني گوت:

-ب راستي ئەڦرو نيچيره ڪا باش هه وه ڪريه!
 پاشي ژ سهري هه تا بنی مينا
 هه له سه نگينه ري ژين نيشادانا جلڪان
 هه لدسه نگينت، ئاڦرين خوه يين ڪولبه يي ل لاشين

مه یئڻ ب تنی دهف گرتی گوهورین و وان ژی دگهل
 دا هوورک ل کولکا دکهفته سهر پشتیکا خووسارا
 جانهمه رگ نیږی و سهرکی دارکی خوه گه هاندی و
 ژ بنی پښان من دزانی یا دکته قیژی و من پتر قیژی
 رادهیلان! لی مخابن ژ پاتهی ویغه، هسکه قیژین
 مه دهر باز نه دیوون. داویی من زانی، دلی خوه ژ
 کولکا وی و لاشی وی یی نیژیکه وهکی ههیکه لپن
 ههستی پښان مریان رهش کر و پتر ئاقرین وان ب
 لاشی منی ژ به فری سپترقه هاتنه بهستن؛ لی
 خاف و سستیا پرانیا رانین ستوور و چه رمی زکی ژ
 پښجی پایزان دهر بازووی ب سهردا هاتی و راقا
 نه خسهی خوه لی کری، وهلی کر داویی ئاماژه یی
 بدتی پاتان ژی ژ دهوین مه فه کن.

من ژ بیرکر بیژم: بهری هینگی هوشداری دا مه،
 ههر قیژییه کا ههبت، خودانا وی دی ل سهر
 شووشان روونت. پشتی دهوین مه ئازاد کرین، نه ز
 شیا مه خوه و من قیژییا خوه پاشقه بر؛ لی
 خووسارا من، ب دروستی د زمانی وان
 نه گه هشتی قیژییه ک بهردا و من هندیت ژ وی
 کهلی پاشی و پاشی هافیته سهر وان بتلین د
 سه بی ره کیلبین وان برسین لاشین مروقان و
 قیژییا وی چه رمین سهران خولوله کرن و من لی
 فه گپرا!! زه بانی ژ وی کهلی بهزینه من ژی، دا من

ژی داننه ب ره خفه؛ لی به ژنبهؤستکی ددان
هه پکی سه کسونیئن یئسمیل هیلاین، دهستی
خوه بلند کر و فهرمان کر راههستن! من دیت
دهستین خووساری قژ بوون وجووبارین خوونی د
بندا چوون و قیژیا من قیژیئن وی بهرزه کرن و مه
پیکول کر خوه دههقدو وهرکین؛ لی زه بانیمان هه
ئیک ژ مه دگهل که نییا سه ره بردایا به ژن بهؤستکی
ل شوونا وی زقراند! من بهیست د بهر قیژیئن
مه ره، به ژنبهؤستکی فهرمان کر و جاره کا دی دهقین
مه وهکی بهری گریدان و د گافی دا، فهرمانا وی
چه سپاند.

وهی خووسارا جانهمه رگ، بلا ئیدی نه ز بو ته
نهمینم! من دیت میلاکا دایکا خوه گلهک بزاق کرن
رابت؛ لی هه ر وان ب دیده قانییا که نییا
به ژنبهؤستکی، ژ وی که لی هه ر ل وان بتلان ددا؛
هه تا من دیتی ستوویئ وی که تییه سه ر ملی و
دهستین وی پیدا شوور بووین؛ مینا ماسیئن
دهرماندای قازی بوون و چاؤین وی وهرگه ریاین و من
قیژیا مرنا وی راهیلا! وی فهرمان کر ئافی لی بکن
و هه ر وی گافی سه تله کا سوور، د ئافا بهرمیلا ل
پشت دهرؤکی هه لینا و پیدا کر... من زانی پشتی
سه تلکا سیئی لی کری، جاره کا دن لقلقی و بوو
نالهنالا وی و دلی کفرین قورهیشیان پی دسووت!

پیچہ کی د وی تہنگا قیئی دا، ب راستی بو من
 خوەش بوو؛ دەمی من دیتی بو جارا ئیکی مرنا وی
 بوویہ دره و. من هند دبھیست، بہ ژنبھوؤستکی
 ژپھل ل لاشی من دزیرت و سہرکین تیلین خوە،
 عہینہ بت، ب باؤین من و رانین من و پشتیکا من رہ
 دھینت! بہری پتر دەستی وی ب ناف لاشی منقہ
 بچت، ژنشکانقہ پاشپاشکی ہیڈیکا چوو و ب
 دہنگہ کی بلندی مروؤف باوہر نہکت دہنگی وی یہ:
 -شہنسی تہ دہفکی تہ ژی دہرکەت، وہ کی
 قہسپی و ناف لنگین تہ دہرکەتن نہالا وہیلی،
 ہاچاچاچا! ئانکو مہرجین ئەمیری ئەمیران ژ تہ
 گرتن و دہؤین بتلان ژ دہف شہکالی کچا تہ و ناف
 لنگین وی یین مرار گرتن. یہ للا گہلی مجاہدان،
 ئەمری ب جہ بینن!

من ہنددیت ب وی دەستوداریقہ، ئەز چنگلکیش
 کرم و ئەزا جہرگسوتی ل خووسارا خوە زقریم،
 نالہنالا وی بہرداوامہ و دایکین بہر لاندکان دی پی
 بیژن و داؤین پرچی پرانییا دیمی وی داپوشکریہ!
 لی تہراتییا پین ہنگاقتین، ئافرین من بہرہف خوە
 کیشان و من ہندیت پین من یین د ئاقہ خوینا ویرہ
 بہرزہ بووین! ہینگی ہہکہ؛ قیزییا من ژ دہرفہی
 وی بن دنیایی بایہ، دبت ہارہ پیلین وان دا د باژیری
 خوەشتفی پەرن! لی مخابن و ہزار جارن مخابن،

دیتنا من و خووسارا من یا د ژیبی بیست و دو
 بهاریبی دا، ههما بوو ئەو دیتنا ژ منقە خەون و ئیدی
 نیاندرتالین هزاریا سیی، ئەز راپره قام!
 من دیت ل هەموو رەخان مرووف، مینا بازارئ
 هەرەج یین دەین و دچن؛ لی کتەکا کیم نەبت،
 ئەقین دی حەرامی رەش بت؛ هەر کەس ل من
 نایرت... دەمەکی ئەز ل چەپەکی زقراندم و من
 دیت ل بەر چاؤین زارۆکەکی دکتە قیژی، دو زەبانین
 ل بەر یین ئەو هینایە سەرئ مە، ژنەکا چپلاق
 فەلەقە ددن! ل ویقە تر من دیت، یی لاشی
 زەلامەکی ددنه بەر گووزانان و یی ئیکی دی ب
 رەخقە، ئامیری وی یی ئیراتییی دپرن و دکەنە د دە
 قی دا!! ل رەخی دی، من دیت یی زەلامان ل بتلان
 ددن و ئامیرین وانین ئیراتی ب تیلین کارەبی قە
 دەهلاویسن! تشتی سەیرا ئەو بوو، هەموو وەکی
 خووسارا من نەهش بوو بوون. د وی دەراقی دا، من
 د مەژیبی خوە دا وینە دکر، ئەز یا د ئەسرا و
 معراجەکا دی دا، وەغەرئ دشەقینم، یان ئەز
 قارەمانەکا دانتیی شاعرئ نەمرئ ئیتالیمە، د
 کۆمیدیا وی یا خودایی دا، ئەزا گەریانەکی ل بن
 دنیایی دکم و نزا ئیدی چ ل من هات؟!
 د وی رەوشا مەژی باوەر نەکەن دا، من هەند
 دیت ئیدی کەنیەکا چقیل تژی سینگی من کر؛

دەمى من دىتى يى پۇرتى مرارى ژنكەكى و
زەلامەكى ل بەر چاۋىن دو زارۇكان ئاگرى د بەردنى
و قىزىيان رادەيىلن! من ھزر كر ئەو ژى د نوونە؛
ھىشتا پرۇقەيىن دژوارتر نەدىتنە... ب وى
دەستودارى، من ھندىت ئەز ژ چەند دىمەنن دى
بۇراندەم و گەھاندەم بەر دەرۇكەكى، كۆمەكا
زەبانىيىن ژ يىن من بەرى ھىنگى د زەلامباشتر
دىتىن و ئىدى ب وى تدارەكىقە، ئەز كرمە د دەستىن
وان دا.

وان ژى ژ وى كەلى، ئەز ب پشت دەرۇكان
ئىخستەم و دەرۇكى سىيى قەبوو و من دىت
زەزەلامەكى خولكى مروۋىن بەھشتى دت، ل
سەر كورسىكەكى روونشتىيە و پرتووكا پىرۇز
نيزىكە ھندى نىقەكا دىوارىيە، د ناف ئارمەكى
كفانەيى يى ژ شوورى و تەنگى ل سەر
نەخشەيى جىھانا، ئاگر ب ھەر حەفت كىشوەرانقە
چىكرى دا و ئەز ل بەر سىنگى راوەستاندم و
ژىھەل؛ مينا لەشكرەكى ئەسكەندەرى، يى كو ئەو
سى مەھە ژن ب چاۋىن خوە نە دىتىن ل من نىپرى
و وى ژى؛ مينا زەلامى من وەسا ب بستەيى
لاشى من دەستقەدا و ب زمانى قورئانى گۆت:
-ئەز باوەر دكم، د بەھارا ژىيى خوە دا، نوكە تو ژ
وان حەفتى حورىيان خوە شتر بووى؛ بەس نوكە ژى

هیشتا مییاتیه کا باش یا دران و که ماخین ته مایی،
ها خانم تو چ دییژی؟!

پشتی من ب هه ژاندنا سه ری به رسقا وی
دایی، ئیدی ب دهستی فه رمانا چۆلکرنا ژۆری ژ
لایی زه بانین به نیغه کر. پاشی ب گرئینه کا
ملعوونغه، ژ شهیی پئیان؛ هه تا پرچا گژاقر
چاچه رینا لاشی من کر و راست رابوو؛ مینا دیکلی
ل دور مریشکی دزقرت، وه سا دوسی جاران ل دور
من زقری. پاشی من هندیت، دهستین وی ژ
پشتغه که تنه سه ر که ماخین من و ب دهنگه کی نزم
هۆشدار ی دا:

-سهحه که دهستی خوه یی چه پی؛ هه ر
لقینه کا دهنگه کی گوهان تیکبت هه بت، دی ده رسا
کچا ته وه رگرتی، ل بهر داوهت بت!

د وی رهوشی دا، من دیت ب دیوار یغه ب
قهباری متره کی فره هیی و دو متران دریژیی
هه موو کی و خه نجه رین کیلبه قیچن! ب راستی
گیانی شیرین د وی گافی دا هاته بهر چاؤین من و
چاؤین من نقیان و وی کره نه مردی و نه ز بلند کرم و
هاؤیتمه سه ر تهختی خوری په رین نه عامان و ل
پشت په رده یا دکه فته د ژۆرا دی دا و د گافی دا،
خوه چپلاق کر و ژ ته رزی گوهدریژه کی هه مشه ری
یی بیابانی هیرش کره من و نه وا خواستی ل شه قا

بوو كينيئى هينايه سهرى من، وى ئەو ب سهرى من
هينا. گۆرهى دەمژمىرا ب ديوارى ژورئىقه
ههلاويستى؛ ههتا سپىدهيئى د كهلەخى من
چهرى و پاشى فەرمان كر، من بو ژورهكا دى
قه بگوھيزن.

هندى ئەو زەبانيئىن من ديتىن، ههكه ئەزا
سەھوانەبم، من ئاگەھ ژ خوە هەبوو؛ ههتا هەفت
نەفەران ژى من هەستپىكر د كهلەخى من چەرىن!
پشتى هينگى ئىدى نزا چ ل من هات و من هند
خوە ديت؛ وەكى نەخوەشتىن خەون مروف تىدا
هشيار دبت، ئەزا د وئ شكەفتا ئاسنىقه د ناق
گليشى دا و ئەو جامير ل هنداق سهرى منە و
كوركى خوە دا من و روويى خوە ژ من گرت!) ژ وئ
كەلى خواستىيى دەستى خوە ب چاؤين خوە
قەنايى، دەستى خوە ل ريكوردى دا و دەنگى وئ
كپ كرا! پىروتى تژى چاقان رۆندك بووين، هيفكرى و
پرس ژى كر:

-بوچى بەو رەفتاره تەسجىلەكەت كوژاندت؟!

يئى سهرى خوە راکت بەرسقا وى دا:

-دى بو من مەدحپن وى گەوادى كت، ئەوى ژ
كەپسولا گليشى هينايه دەر و برييه مالا خوە و
پاشى زقراندى. ئەز باوهر ناکم شەريف دناق وان دا
هەبت؟

-راسته، بهلام له دووایی نالیټ بوچی خو
سوټاندهوه؟!

-هه موو تشتی تیدا.

-جوانه، ئەم کاسیټه پیمان بده، من لو خوت
کوپی ده کم.

بهری بهرسقا وی بدت، دهنگهك ب دهنگی
زمانی پرتووکا پیروز؛ لی خوه ژ دهقوکا وهلاتین
مه غربستانا ئه ره بی رزگار نه کری، ب سه ره موو
دهنگان کهت و خوړی:

-بلا هه موو کافر و خاچپه ریس بزانی، دینی مه
دینی لیبورین و براینیی و پیکه ژیانی یه، چو
جاران جهی وان مه موون و به رازان د ناف دا نینه.

خواستی و پیروټ ب چاؤین تژی روئدکفه مه یزه
کری و دیت پتر خوه قژ دکت و چاؤین ل بهر یین
مه موونان کوپیکرین، د سه ری خوه دا دله یزینت و ژ
هه موویان ل وان دنیرت و پیغه دچت:

-ئه م دزانی، هندهك یین ههین، دینی نه ته وهیا
مهیا خودان شارستانی و دیروکهکا دیرین و
ره سه ن، ب په یقا دیژنی: (تیروری) و پاشقه مانی و
هوقاتییی ددنه نیاسین!

پاشی پتر خوه نیزیك کر و دهنگی خوه بهردا:
-بلا ئەو باش بزانی، ئەو کافر و مرتهدن و چو
جودایی د ناقبه را وان و خاچپه ریسان دا نینه!

خوآستی ل پیرۆتی بهری وی دیتی زقری و
ئاخفتن بو خوآستی ما:
-ههروهکی ئەف خویرییه دیسا بهحسی من
دکت؟!

- ئەو کابرایه وا ههه سهیرمان ئەکات و قسه
ئەکات، ئەو دو کهسه چینیانه و نهیجرییه پی
ئەکهنن.

-وی پرۆژی، دا هندهکین خواهش لیدم؛ بهلی
ههقالان نهیلا.

دهمی دیتی بهحسی وی دکن، پتر خواه نیزیک
کر و خورینا وی دژوارتر لی هات:
-وهکی قان ههردو کافران، وی پرۆژی ئاینی مه
پی حهنیف ئیهانه دکر.

ئیدی ههردو رابوونهقه و وی ئیکسهه کیرا خواه
قهکر و هیرش کری و بهرانبهه خوآستی ژی گهرمتر
هیرش کرا! لی یین دن ههموو د دهستان ئالیان و ژ
ههف دانه پاش. ئەوی سهه زقرکی؛ مینا دفرنی دا
قهماندی، چاؤین وی د مه ژی دا سپی بوون و
گهفین کوشتنی لی کرن و پیزنا پۆلیسان دا سهه
ههموو دهنگان و ههه ئیک ل شوونا خواه روونشت و
ههروهکی چو چینه بووی.

- ۲۱ -

زیرینا مه زیره

ئۆستادی دهست ب نغیسینا پرسان کر و پرسا
ئیکئی نغیسی (میکرنا ئابوری کوردستانی د ناقبه را
تیوری و پراکتیزه کرنی دا، تو چاوا دینی؟) ئیکسه ر
هزار خونا قی پتر ژ چار هه یقان پاشقه زقری؛ ده می
چلینیا دایکا وی ژ لایی (ناقهندا ژنن خوهسه ر بو
سقیلکرنا جفاکی) هاتییه کرن و ده پی شانویا کرنا

چلینی ب وان رهنگه درووشمان و بهرگین
 مهزنگریین هر سی پرتووکین دایکا وهغر کری ب
 ناؤین (نهری مه میانه کرنا دهسته لاتی ههیه؟ کی
 دی لپهشتا خوه سوئنا ژنی راوه ستینت؟! خه و نین
 کچه کا قهیره) خه ملاندین، نفیسینا تهختی
 نفیسینی ب ئوستادقه بهرزه کرن و ما د ناف وی
 سه قایی هولا ژ ره گزی وی تژیگری دا و گوهداریا
 دهنگی په یقین نازک و دلسوزین هه قچه په رین
 دایکی د ریوره سمه کین هه ژی دا کر... ده مه کی
 هند بهیست پیشکیشکه را برگه یین چلینی ناوی
 وی خواند. نه و ژی ب لقینه کا خه مگین، چوو په یفا
 خوه یا ب هاریکاریا کفانی نفیسی پیشکیشی
 چاؤین ب روئندک و گوهین قه چنی کر و ب زوری
 شیا په یقین خوه ژ گه وریا گریی خه تماندی
 بده رینت!

پاشی ب وان سه رودلانغه، ریوره سمین خوه
 بهره ف گورستانی برن و چه ندین ده ستکین گولان
 پشتی خواندنا فاتحی ل گوری وی یی ب حه لانی
 ئا فاکری و ل سه نفیسی "کل نفس ژائقه الموت"
 - رهوشه ن گهیلان محو ناسیار ب دایکا خونا قی، ل
 سال ۱۹۵۵ ژ دایک بوویه و ل ۲۰۰۷/۸/۲ ب نه گه ری
 ره فاندنا تیرو رستان؛ دگه ل وی و کچا وی خووساری،
 یا کو هیشتا چاره نفیسی وی بهرزه خوه سوئتییه. انا

لله و انا اليه راجعون) ئىدى سەرى وى بى ھەمدى
وى؛ مينا ھىزەكا لاوازا كارەبى ھىنگافتى قەلەرزى؛
دگەل دەنگى ئۆستادى، ژ جىھانا وى زقراند؛ دەمى
گۆتى:

-خوناق بابو بەرسف دە!

ل سەيدايى ل پشت مېزەيى بەرچاقكىن خوە
پاقر دكت نېرى و بەرى بەرسفا وى بدت، سەيداي
جارەكا دى ئاخقتن کرە يا خوە:

-كچا من، ژيان خەباتە، مروقى سەرکەفتى ئەوہ
ل سەر خەباتا خوە بەردەوام و خوە ب دەست
رەشبىنىيى و ئالۆزىيىقە بەرنەدت!

کقان ژ لايى دى قەلەمى خوە راوہستاند و ب
تییەكى ل خوناقا دامای و نیشانىن رۆندکان د
چاقاندا بەرزە نەبووين نېرى و سەرى خوە ھەژاند و
جارەكادى دەست ب نقيسىنى کر! پشتى ئاقرى
دگەل گوھۆرىن، ئىدى وى ژى ھىدى ھىدى
دەستپىکر و ھندەك رەشرەشك ل سەر تىنوووسكا
خوە نقيسىن.

لى قەلەمى وى گەلەك ھىدى ل سەر رووپەلین
سپى پەيغىن خوە دارىشتن... دەمەكى پىچەمدى
خوە پىنقىس دانا و چاڧىن وى و سەيداي
تېكتشقلین؛ لى جارەكا دى بەرى سەيدا باخقت،
پىكۆلا خوە ديارکرنى ب شىوہیەكى ھەچکۆھەيى

کر. سەیدای ھیدی سەری خوە ھەژاند و ل سەری
وی یی شور نیری. پاشی ل تەختە سپیی نیزیکی
نقیسانی ژ نیقەکی بۆراندی نیری و دیت
خویندکارەك ل پشتی رابوو و تینوسا خوە دانا سەر
میزەیا ئۆستادی و دەرکەت. پشتی وی ب چەند
خۆلەکە کین کیم، ئیکی دی ژ ریزا پشت خوناڤی و
کفانی، دگەل مۆزیکا کەنیا تامسارا ریبینی ل
کوژیی دوماھیی رابوو و تینوسا خوە دانا سەر یا
وی؛ ھیشتا ب دورستی دەرئەکەتی، خوناڤ ژ
رابوو و دەنگی کفان یی ھیدی نەبھیست:

- کچی نوکە دەرئەکەڤە!

چاڤین ب رۆندک دین داڤین پەرچەمی ڤە نخاقتن
و تینوسکا خوە دانا سەر یین دن و بیی سەری
خوە راکت دەرکەت و سەیدای مەیزەکر و سەری
خوە ھەژاند و ئاڤری دگەل کفان و چەندین
خویندکارین دی گوھۆرین... پشتی ژ نیقەکا پۆلی
پتر دەرکەتین، کفانی پتربیا دەمی خوە ب ژبیرنی
ڤە بۆراندی، وی ژ تینوسا خوە دانا سەر
تینوسان و دەرکەت و دیت خوناڤ ل سەر
محەجەلی قاتی دووی یی کولیزییە و دو ھەڤالین
دی یین دگەل و تینوسکین وان یین دەستان دا و
یی بەحسی پرسین وەرزی ئیکی دکن. پشتی
سلاڤ گوھۆرینی، کفان ژ پشکداری د سوحبەتی

دا کر... سو حبه تا وان به رده و امبوو، ده می
هه قاله کی دی هاتی و ئیکسه ر گوئی:

-مه چهو په یوه ندی ب ب میکرنا ده سته لاتی فه
هه یه؟! ب راستی نیرینیا مه ب دورستی نیره؛ هه تا
نهم بچینه نه کادمیا میانه کرنی؟ هه رو دوسی
ژنکین باژیری یی خوه دسوژن، مه ئاگه ه ژ چ
هه یه؟!

ناقچاؤین خوناڤی پتر تیکچوون و هه مووان ئاڤری
یین کار تیکرنا ئاخفتنه کا نه د جهی خوه دا ل هه ف
گوهورین و نه وی وه گوئی، هند گه هشت ب
شپوه یه کی ئاسایی بیژت:

-ژ ده ستورا هه وه بت، دی چمه کافیتریایی من
تیشته نه خواریه.

وی پشتدا و هه قاله کا خوناڤی ب دیمه کی ب
سوژی دیار کری مه یزه کر و گوئی:
-هه ما هنده ک نزانن باخفن و ب ده فی خوه پیس
دکن.

سه ری خوناڤی پیچه کی چه میا و ژ نشکانفه
دهنگی ژنکانی یی کارگی ری کاروبارین خویندکاران
راکر:

-سپیده باش گه لی هه قالان.
بیی بیافی بدت به رسقا وی بدن، ب گه رمی ب
سه رقه کر:

-مسوڳهر وه ئهڦرو باش بهرسف دايته؟
ئيكى ژ وان ب دهنگهكى بلند بهرسف دا:
-ههى مالاته.

پاشى خوه پتر نيزيك كر و كاغزا وهرگرتنا تابونين
خويندكاران ژ بن كهفشى خوه هينا دهر و گهرمتر ب
ناقفه چوو:

-گهلهك باشه. دى پا ههما هوون ژى پچهك
تابونهيئن خوه بدن.
كفانى كره ترانه:

-مه وي پروژى دايته، ما دى ههر ب تابونهيان
قهبين؟

-لاوى من، وي پروژى وي پروژى بوو.
ئيكى دگهل تيخهبتينا چانتهى دهنگى خوه بهردا:
-ئهرى پرس دى عيبن، كهكوئهفه يئن كيژ
ههيقى نه؟
-ههيفا ئيكن.

پشتى ههر پينجان تابونهيئن خوه دايين و ب
چاوين گومانى ل رهفتارا وي نيزى و جوتكى وان
دهستوور ژى خواستى بچن؛ ب پايסקان دا هاتنه
خوار و ل مهيدانا هندورى پياسهيا خوه دگهل دههان
خويندكارين دى، ل سهر مهرمهرى گهرم كر...
گهلهك ب ناف مزارين تيكلبووينقه نهچوون، مزارى
بابى وي، دهمهكى دا سهر مزارى داىكا وي و

کارتیکنی ل سەر خواندنا وی و دەرەهی کر کو
 شقیدی بابی وی تەلەفۆن کر و ژیره دیار کر: ((دبت
 ب وی کاسیتا بو هنارتی و رۆژنامەیا پەيامی کوشتنا
 مەياسەتی ژ لایی مروۆین ویقە، ب زووترین دەم،
 ژیره پۆست کت، ب هاریکاریا هەقالەکی وی یی
 نفیسکار و رۆژنامەقان؛ مافی پەنا بەریی وەرگرت)).
 بەری راپۆرا دەنگوباسین بابی دەزگری ب داوی
 بەیت، لقینا مۆبایلی د بەریکا چاکیتی دا، ئاخفتنا
 وان هەزقاند و بالا کری و بەرسقا وی دا:
 -کەرەم کە زیرەقان، مسۆگەر تە ترومیپلەکا نوو
 کریه.

زیرەقانی ل نیقەکا بازاری، ل بەر دوکانەکا گرتی
 راوەستیای، ب دەنگەکی نزم لی قەگیرا:
 -تە خەبەری هەلاویستنا نەشرەیین شقیدی
 بەیستییه؟!
 -نەشرین چ؟!

-ئەری کورۆ، شقیدی هەندەکا دیوارین سووکی
 هەموو ب نەشرەیین ژ ئەنتریتی وەرگرتین تژی
 کربوون!

-ها ئەری ئەری، وەلا قی سپیدەیی هەندەک
 هەقالین مە ژى سوحبەتا هەندی کر؛ بەس من
 نەزانی ب دورستی بەحسی چ دکن!
 پاشی زیرەقانی چاچەرینەک د بەر ل

ره خورووینن خوه کر و دهنگی خوه نزم تر لی کر:
-کورۆ هه تکا سهیدایی جه مشید قه لغان تیدا
بربوو!

-جه مشیدی هیزا کوماندۆ؟
-ما مه ژ وی جه مشید کۆماندۆی پښه کی ده
ههیه؟

پاشی ب سه رقه کر:
-کی باوه ردکر جه مشید کۆماندۆ، هنده تاوان و
خرناقه د باژیره کی بچووکی ژ ته رزی باژیری
داسنیان دا کرنه؟!
-تو چ دیژی؟!

-سه حکمی؛ هه تا باوه نامه یا وی یا قانونی ژ
ده رقه هینای، تۆزوبا ده رکه ت!
-نه بابۆ نه.

-ئه فه ژبلی ملک و ئەملاکین ل سه ر ناؤین
وه همی و نه وه همی ته ملیککرین. شه رمزاریین وی
یین سیکیسی؛ دگهل خزمه تکارین وی یین بیانی ب
سه ر چ فه نه! هه که راستین وی ئە فه هه موو کرین،
دۆیت هزار جارن سزادانا سیداره دانی ل سه ر بهیته
دان!

-ب راستی ئە فه نه تشته کی بچووکه!
-مخابن، هه ر د گاقی دا زرته کین ته نزمکرنا
ته ناهیا باژیری، به ردا بازاری و ئە و کاغز هه موو

ژېښه كرن و هندهك كهس ژى گرتن و ل بهر چاځين
جادهيى ئيهانه كرن!

-دياره مهسهله مهزن بوويه!

-ئەرى برا، نوکه چاځين دو ژ وانين هه ل هيرڤه
دزلن؛ نوکه جارئ ب خير بچى؛ هيشتا ئەم ژى
نه هنگاځين!

پشتى دهستوورخواستنى، موبایل ما د دهستى
كڤانى دا و پاشى چيروك بو دهزگرا مایه چيهتى!
ڤهگيرا و پياسهيا وان بهردهوام بوو. دهمهكى كڤانى
گوت:

-تو نه برسى؟!

-دلى من ناچتى.

ل ده مژميرئ زيرى و پېڤه چوو:

-بچتى نهچتى، بهرى محازرهيا دووى
دهستپېكت، دئ رابین چین تشتهكى خون.
پاشى د گاڤى دا لېڤه بوو و گوت:

-ئا ژ نوو بيرا من هات، سهيداي گوت: هندهك
ژيدهرين ڤهكولينا من يين بو پرتووكخانهيا مه هينايين.
ب ههڤره بهرهڤ پرتووكخانهيا دكهڤته ههمبه
كافيتريايى چهپدا و ب ژوركهتن و سلاڤ ل گهل
ئهميندارئ پرتووكخانهيى گوهورين و پرسا ژيدهرين
خوه ژى كر. ئەمیندارئ ب خواندنا هندهك پهرين ژ
ئەنترنېتى كوپيكرينڤه مژوول، ئاگه هداركن كو

دوهی ئیکی ئەو پرتووک برینه. پشتی پرسا ناڤی
وی ئارهسته کری، ژیره ژ تلغه دیار کر هه قاله کی
وی برن. کفان ب سه ره هه ژاندن گه شبینیا خوه
دیار کر کو ئەو دی ئەقرو ل خانییین ژ خویندکاران ره
کری کرین بینت. پاشی ئافرین خوه یین بهروار
ئارهسته ی په رین دخوینت کرن و مایی خوه تیکر و
گوت:

-سهیدایی ئەدهم، وهلا نه باشه ژی؛ بهس
دیاره تو یی تشته کی مهومی ئەنته رییتی دخوینی!
ب چاڤین بهرچاڤکفه ژیهه ل لی زیپی و بهرسقا
وی دا:

-سوحبه تا گافی یه.

پشتی ژ ناڤونیشانیین دیار مسوگه کرین، هه
مژاری جهمشید قه لغانییه و پیغه چوو:
-ب راستی هه که وهسا بت، شه رمزاریه کا
مهزنه؛ دبت چو جاران جورین ژ فان جه ریمه یان ل
باژیی داسنیا روونه دایه!

پشتی بهردانا خاڤه که نییه کا کورت، بهرچاڤک ژ
به چاڤین خوه فه کر و جگاره یه که بهردایی و په ل
به چاڤین خوه بلند کرن و چاڤچه رینه که ل
ره خورووین خوه کر و ب دهنگه کی خه ساندى، وی
ژی یا خوه گوت:

-ب سه ری من و ته، چیروکا هرچی و دهوسی

یه.

-هرچی و دهوسی؟! -

پشتی پیچه کی فه مای؛ پاشی دهنگی خوه
بلند کر:

-ها، نهز تیگه هشتم.

-مامو فان هند ئاخ نه هیلا مروف خوه پی ب
فه شیرت! ته دیتییه، مروف زهلام و خودان ناف و
ملیون سهك و زیپر و زینهت، فان کافره بی
ئه خلاقیان بکت؟! -

خوناقا ب چاقه کی هه چکوهه یی ل ئه مینداری
دنیرت ب بیهنه کا تهنگه فه گوت:

-کشان دابچین، ها دی دهمی چوننا محازری
هیت.

بهری بچن، ئه مینتداری ب سه رقه کر:

-باشه هه موو چوننه، جه مشید قه لغان، هه ی
کلپس، تو دی چ ل پینجی پارچه یین ئه ردی، سی
شکه فتان، دهه بیرین ئرتوازی، بیست فه بریقه یان،
ب سه دان دونه مین ئه ردی، شهش قه سروقوسوور
و نزانم چ که ی؟! -

پاشی ب سه ره هه ژاندنقه زقرین و به ره ف
کافیتریا نیزیکی پرانییا کورسیکین وی تژی چون و
جهی خوه ل ره خه کی کر و دیت به لاقوکیین،
دانه یهك ژی د دهست ئه مینداری پرتوو کخانه یی دا،

ژ خوارنی و ڤه خوارنی پتر ل بهر سینگی
خویندکارانه و سه رین وان پیڤه دشورن! پشٹی وان
ژی ژیکا بهری هینگی خواندی ب دهست خوه
نیخستی و زانی ژ کیژ مالپه ری هینایه دهر و گوټ:
-ها! ئەڤ مالپه ری ((سوپهر نیرین)) ه، ب راستی
گه له کی ب جساره ته!
-تو ویدکه ڤی؟

-جار جار ئەز ڤه دکم، بهس ئەڤه چ د کیستی
که سی ناهیلت! ب راستی هنده ک جارن زیده ژ
پیڤه دنت و دبت ته شهیری ژی دکت.
بهرده سستی ل هنده ڤ سه ری، پشٹی ب
خیره اتنی پیڤه چوو:

-داخوازیین هه وه چنه؟
هه ردوکا شیر و کیك داخواز کرن... بهری بو بینت،
هند بهیست دهنگی نوونه ری کاروبارین خویندکاران،
ل دهرۆکی ب سه ره موو دهنگان که ت:
-هیڤی دکه یین پیروزییا کولیژی ژ گوټگوټکا سایت
و دهزگاریین دن یین راگه هاندنا دره وین و ئاژاوه چی
بهینه پاراستن و پیروزییا ئاساییشا نه ته وه یی؛ بلا ل
بهر چاف بهیته وه رگرتن.

ئیدی دهنگی خویندکاران ب سه ره دهنگی وی
که ت و پرانییا وان رابوون! یا پیچیبووی هاته ناشی
هوور و ب دهنگه کی ئارامیه کا چیکری دایی پیڤه

چوو:

-خویندکارین هیژا:مه بهستا مه، ل سهر مه
خویندکارین کولیژان ئه وه، ئه مه هه موو ئاخفتنن
کۆلانکی باوه رنه کین. باش بزانی، ئه و نقیسارا وی
سایتی کریگری، ل سهر به پرسین مه یین هیژا و
خه باتکه به لافگری، چه راستی ژ بوو نینه.

پاشی ب دهنگه کی قه به تر ب سهرقه کر:

-ما هوون باوه ردکن، خه باتکه ره کی مینا
جه مشید قه لغان، دی فان تاوانین ژ یبه ختی ب
دوووقه ناین، ل باژیری (داسنیا) کت؟! هه له به ت،
هه رده م خه باتکه رین خودان هه لوپست و پاکژ؛ مینا
هونه رمه ند و داهینه ران تووشی فان رهنگه هه وین
یبه ختی و نیفاقی دین. ب تنی ئه قین هوون
دخوینن، دووکیله که دوژمنین ملله تی کورد، دژی
کیشه یا وی یا شه رعی به ردایی. ژ من وه رگرن،
ئه قه ل داسنیا نه بوویه و نابت.

دهنگه د ناف دهنگین تژی کافیتریایی کری دا

بلند بوو:

-ما تو ییژی دووکیله کا بی ئاگر هه بت؟!

ئیدی دهنگی خویندکارین بیهنا خوه نیشاندانین
رژیمین دکتاتوری ب غه وغاو و ئاژاوه چی
دده نه نیاسین ژ کافیتریا یی هات و هند نوونه ری
خویندکاران گه هشت، ل ده روکی دا و ده رکه ت.

باوهرنه کر گه هشتیه قاتی سییی د ژورا خوه فه و
فهرمانا چوونه د ژورقه، بهری دهه خوله کان
محازه ره دهستپیکت بهیست! ئیدی هه مووان ل
دهمژمیران زیپی و دهنگی وان بلندتر لی هات و
کس د کسئی نه گه هشت. د وی گافی دا،
دهنگی هیزین پویسان، ژ نشکانقه دا سه هه موو
دهنگان و ویجا لیهمشتا خویندکاران ب سه ریئیکدا
چوو و وهلی وی و بابی وی خوه د کونه کی را
باویژت و کسئی خوه ل هیقیا کسئی نه گرت!

- ۲۲ -

به رسقا زهنگلا دوویئ

نه قیب دیار ل پشت میزهیی جهی خوه خوهش
کر و پتر چاوین بهلهك د پشت بهرچا فکی را ب
په رین باده کا ل بهر سینگی خوه فه هور کرن و د
به ره چه کمه کیشا و تو مارکه ر ژئ هینا ده ر و دوباره
گوهدارییا دهنگی دایکا خونا فئی کر و بهیست یا
په سنا زهلامی ژناق گلیشی هینایه ده ر و برییه مالا

خوه دکت... پاشی ب فان په یغان سه رهاتیا خوه ب داوی هینا: ((پشتی نه ڤه هه موو هاتییه سه ری من، نه ز ژی دی ناهه روکا پرتووکا خوه ب ناڤی "کی دی لیه مشتا خوه سووتا ژنی راوه ستینت؟" چه سپینم و ژماره یه کا دی ل فی لیه مشتا روژ بو روژی شلقین وی ل کوردستانی به رفره هتر لی دهین ب داوی هینم!)) پشتی دهنگی مشینه کا بی ئاخفتن، بهری نه قیب فه مرینت، تو مارکه ر ب خوه فه مری و نه قیبی پشتا خوه دا کورسیکی و بالا کره ته له فونی و په یوه ندیا وی ب دهنگه کی نزم ده ستپیکر:

- کومیسهر دلیر بلا بهیت.

- بهلی هیژا، نوکه دی ئاگه هدارکم.

جاره کا دی د باده کا وی خه بتی... بهری په ری دووی و هربگیرت، دهنگی ده روکی هات و رو ناهیا که سک دای و کومیسهری سلافا له شکرې ژپره کر؛ بهری باخفت، ئاخفتن بوو یا نه قیبی ب له ز دئاخفت:

- نه ری ئیختی ساسیان، باش گوهداریا فی

کاسیتی کریه؟!

- بهلی هیژا، مه د راپورا خوه دا ب دریزی ئامازه

دای، ل دووډ وان راپورین داینه مه وی خوه سویتییه. نه زبه نی، هه تا لایه نی نه فسی ژی د

راپۇرا سىيى دا، ب ھوورى ديار كرىيە؛ كانى بۇچى
 (رەوشەن) ئى، ۋەك ژنەكا تىگەھشتى و خودان
 ھشيارى، ب قى رىكى خۈە كوشتىه!
 دگەل سەرھەژاندنا نەقىب ديار، كومىسەر پتر
 نكقە ھات و پىكۇلا ۋەرگىرانا دايشى كى:
 -ھىژا، بەس ئەف مەسەلا سەيدايى جەمشىد،
 من گۆت: چ ئاقلى تە ژى دىرت؟!
 پىچەكى قەما و بەرچاقك ژبەر چاۋىن ۋەستىاي
 قەكر و بەرسقا ۋى ب گەشبينىقە دا:
 -ئھا نوكة سەيداي تەلەفۇنا من كر و تەئكىد كر،
 ئەقە ب تنى دىعايەت و موئامەرەيەكە؛ ھندەك
 نەفس زەعيفان، ب رىكا سايىتەكى كرىگرتى كرى.
 ھەر ل دووڧ ئاخفتنا جەنابى سەيدايى، لىژنەيەكا
 دووڧچوونى ژ سلال ھاتىيە و د قان روژاندا ھەموو
 تىشت دى دياربت.
 -ئەرى ھىژا، من ژ جەنابى سەيدايى جەمشىد
 باۋەرە؛ بەس كى دى دەقنى قى خەلكى گرت؟!
 پاشى گەرمتىر ب سەرۋە كر:
 -ۋى ھزرى بكة، بەرى چار روژان، ئەو كوركەكى
 مە يى ل كۆلىژى گۆت: ((ۋى روژى ھەكە زوو
 قوايتىن ئەمنى نەھاتبانە، چو نەما بوو، د كولىا
 ئىقتىسادى دا، مزاهەرەكا مەزن چىبت))!
 -بۇ زانينا تە، ئەو غەوغاين ئەو فەوزە كرى، نوكة

تہ تحقیق پی دھیتہ کرن۔
-نہ خیر، ئەو نوکە ل بن کیشل و توپزان نالەنالی
ناکن؟!

ب گرنژینقە:
-نە، دی بریانی دنی.
پاشی نەقیبی جہی خوە خوەش کر و پښقە
چوو:

-کومیسەر دلیر، تو ژی دزانی ئەوی گە فال
ئەمن ئەلقەومی بکت، خوە ل سوپسرا بت، دی ب
مافی شەعبی رە گەهینین. بلا ئەم ژ ئەقرو، هەتا
هزار سالین دی ئەقی بزانی و سابته و مناقەشە
ل سەر ناھیت کرن.

پاشی دەستی خوە ل میزەیی دا و مژار وەرگیرا:
-یا ژ منقە ئەم وی ژی بگرین، ئەوی ست
رەوشەن بریہ مالا خوە، دبت ئەم پتر سەرکین
دەزیین جەریمی ب دەستقە بینین.

-ھیژا، یا ژ منقە ئەم خوە بگرین؛ هەتا ئەو شوؤیر
دزقرت، دی گەلەك باشتەر بت.

-چەند روژ ماینە جەجی بزقرن؟
-ئەزبەنی، مانی هەما سی چار روژان پشتی
عەیدی، سەرفەراکین وان دەین.

-ئانکو پینچ شەش روژین دی دی هین.
-ئەزبەنی، هندی گیرۆبین، گەلەك حەفتیہ کە.

دهنگى ليدانا دهرؤكى ئاخفتنا وان ههزقاند و
بابى كقان، وهك ئه ندام په رله مان و ناسيار ب
(حاکم بايز) كه تيهه پيشيا كورى و دهزگرى و ب
گرنژينه كا تژى دلؤفانيقه سلاق كر. پشتى نه قيب
ئيكبه ژنى خوه رابووى و ژ پشت ميژه يى دهر كه تى و
ب گهرمى خوه ل دهستى داي و سلافا وان
قه گيراي:

- يا ب خيرو سلامهت، حاکمى هيژا؛ ئه قه چ
بیره وه ريبه ته سه را مه داي؟! -

وى ژى دهستى وى هه ژاند و نه قيبى ب
گهرمى هه ولدا كولا جهى وى روونت؛ لى
ئهدامى په رله مانى ره تکر و روونشته سه ر كورسيكا
به رانبه ر و نه قيب ژى ل سه ر كورسيكا دى روونشت
و خوناڤ و كقان ل سه ر قه نه په يى بنى ژورى، ب
ره خيئكفه روونشتن... پشتى ب خيره اتنى و
پيشكيشكرنا جگاره يان و كه سى نه كيشاين،
داخوازيا قه خوارنا ل سه ر حه زا وان ژى كر. پشتى
هه رسيكا قه هوين بى شه كر داخواز كرين،
كوميسه ر دليرى ل بنى؛ مينا دارى ئنجيلى چكلى،
شيرهت كر بو وى ژى قه هوه يه كى بينت.

پشتى ب خيره اتنه كا دى و پتر ب ناق
سوحبه تيفه چووين، مژارى دايدا ب سوئنى وه غه را
داويى كرى قه بوو و ئاخفتن بوو كچا ساخله تين

پیره ژنان لی دیار بووین ما:
-سهیدا، ب راستی بیټنا مه گه له کا تهنگ بووی!
دوهی ژی بابی من ته له فوټا کری؛ کانئ مه سه له
چ لی هات؟ ل من ببورن، نزا من به رسقین وی
نین.

نه قیب دیار هر د بهره سه ری خوه دهه ژاند و
نه گوټی: ((هیشتا کیښا مه یاسه تی و قوماری و
کیښه یه کا دی ل سهر بابی ته ل دهق مه د
تومارکینه و باده کیڼ وان ب دورستی نه هاتینه
گرتن)) شوونی گوټ:

-هیشتا چو ل جوء مال جوء، نه داینه بابی ته؟
-دبت ل فان روژان تشته کی بدنی.
-ئه کید، یان ژی هه ما هاویش کرنه؟
-ل دووڅ ټاخفتنا وی، پاریزه ره کی گرینتی بو
خوه گرتیه، ب هاریکاریا هه قاله کی وی؛ وهک
ره حمه تیئی مسه قهف، دی دهنی.

نه قیبی کره ترانه و نیرینن خوه ل ناچه را
دادوه ری و وی پارقه کرن:

-خوارزا، یا ژمنقه یین وه کی من و بابی ته نه یین
خارجن، یان حاکم دگه ل مه نینه؟!

پشتی خوه شکرنا کوخکا ده می وی نه هاتی،
به رسقا دایی:

-ئه و ب خوه گوهورینا جه وی و سه فهر کرن،

خراب نینن؛ هه که د شه رعی بن.
نه قیبی ب گهرمی پشته قانییا ئاخفتنا وی کر و
ئاخفتنا وی دوباره کر... پاشی دادوهری ژئ خواست
پتر دووچوونا باده کی بکن و مافی دایک و
خووشکین ستهم لی هاتییه کرن بهرزه نه کن... ژ
لایئ خوه نه قیبی ژیره سوژدا، ئەوا د شیاندابت
دریغیی نه کن و تاوانبار ب مافی خوه یئ ره وارا
بگه هن... پاشی دوباره به حسئ ئەوا هینایه
سه ری کچی و دایکی کر و روئدکین خونا قئ جار ه کا
دی؛ مینا شه مالکا سه ری سالی د سوژت هینانه
خوار و هه موویان ده ست د دلی نا و ژیره دیار کر
شه هیدن و خودئ مافی وان بهرزه نه کت!

د وی رهوشئ دا، دهنگئ موبایلا خونا قئ د
چانته کی دهستی دا هات و دهستی خوه کوران ه ب
ناق ئیخست و کپ کر. لی هه ر د گاقئ دا دوباره
دهنگئ زهنگا وی یا مه لوول بلند بوو قه. ((حاکم
بایز)) لی زقیری و مینا بابه کی دلوقان روئنا هییا
که سک دایئ به رسقا موبایلی بدت. پشتی دیتی
هژماره یا ته له فونا بابئ وی یه، ئیکسه ر رابوو و
به رسقا وی ب گهرمی قه دا:
به لی باب که ره م که!
لی دهنگه کی دی، ب ده قوکا کرمانجییا

ناڤه راست بهرسفا وى دا:
 -ببوره، من پيروتم ره فيقى باوكتم!
 -پا بابى من كانيه؟!
 -خوتان خوشبن، به داخه وه پيتان ئه ليم تيرور كرا؛
 به لام نازانين چوون؟!
 -وهى لا ل من خوه ليسه رى! تو چ دريژى؟!
 -ئىستا ببوره خاتوون، دوايى قسه به دريژى
 له سهر مهوزوعه كه نه كه ين.
 ئيدى خوناڤى قيژيهك راهيلا و د گافى دا، كه ته
 سهر قه نه پهى و دلگرتى بووا نه قيبى ل سهر
 هشيئن خوه مايى، ته له فونا ژ دهستى كه تيبه سهر
 قه نه پهى راکر؛ هيشتا ئاخفتنا خودانى دهنگى
 بهرده وامه:
 -ههلو ههلو.
 -كه ره م كه برا، نه ز مروڤى خوناڤى مه،
 مه سه له چيبه؟!
 -كاكه گيان، نه وه شهوى رابردو، كاك خواستى
 ل ناو كه مپه كه تيروريان كردوه!
 پشتى نه قيبى مخابنيئن خوه ده برين و پښه
 چوو:
 -هوون نزانن كى وه لى كريبه؟
 -به خوا ته حقيقه كه جارى له لايى پوليسى
 كه مپه كه بهرده وامه.

- کاکه، پا ڦیجا چاره چیه؟

- چاره له لایه خوتانه.

- چاوا؟

- نه گهر رازین، لیره جه نازه که نه یسوژینین، چونکه

نیمه ناتوانین جه نازه که له بهر گرانی کریی ته یاره
بگه رینینه وه.

نه قیبی ئاقریهك ل خوناڤا هیشتا دلگرتی دا و

دادوهر کور ب ره خفه و لی زقارند:

- سهیدا ببوره، ناقی ته ب خیر؟

- کاک من ناوم پیروته.

- کاک پیروته، پاشی ئه م دی ئاگه هداریا ته کین.

پشتی دهستوور ژئ خواستی، موبایل بهردا

دچانته کی وئ دا و گوته:

- نه زبه نی، نوکه باشته بو نه خوه شخانه یی

بین.

حاکمی ب سه ره ژاندنی لی فه گیرا. بهری

پیکولا راکرنا خوناڤی بو نه خوه شخانه یی بکن،

هندهك چپکین ئاقی ل دیمی وئ ره شانندن و

پاشی گولاڤهك ل دفنکا وئ کر و جنقینی هینانی و

چاڤین خوه؛ مینا نفستین خه وژین نه خوهش دیتین

و رابووین زلقوتانندن و گرییا وئ یا بوویه دیلا

سه همی بلند بووڤه و هه ریکی ژ لایئ خوه

دهست د دلی نا و هه ولدا هه دارا وئ بینن و لهزا

ڦه گوهازتنا نه خوه شخانه يي کړا!

- ۲۳ -

پيروټ و ليژنه

کڦان دگهل دههان خویندکارين پرتووکين وان ل
بهر سينگي ژ ئافاهيبي کوليژا کارگيري و ئابوري
دهرکتهن و شلوڦهيا چلي زڦستانئ و کيلبين سپرئ
ديمي وي گهزتن و پاشپاشکي زڦري د هوئي ڦه و
پيچه کي ڦه ما. پاشي بهره ڦ پشکا کومپيوټهري و
نهنته رنيتي، ل رهخي ويڦه يي کافيتريايي ل دووڦ
سهري خوه چوو... پشتي دهروکي ئيکي ڦه کري،
دهروکي ل سهر نفيسي (سهخيږيا تهکنيکي)
کره ئارمانج و ليډا و ب ژورکته و سلاڦه کا بسته ه
ئارهسته ي که ساږين که تينه بهرچاقان کر و کتوماږين
هه مبهر کومپيوټه رين ريز ماین سلاڦ ژئ وهرگرت و
چاقچه رين ل ژوري کر. بهري بيژت: ((چيايي کيڦه
چوويه؟)) چيايي ل قونجالکا پشت دهروکي و

دەست و چاۋىن خوە ل سەر جىلنقىژكى ھەمبەر
دۆلابان زوھا دكت، سلاق و بەرسف ب گرنزىنقە
تېكەل كرن:

-وھەلەيكو مەسسەلام، سەرچاقان كاك كقان
دى كەرەم كە.

پشتى وى ژى ب دېمەكى بشكورىنقە لى
قەگىراى، چىيى ئاخقتن بەرى كرە يا خوە:
ئەقرۆ ھوون زوو بەردان؟

-ئوستادان، كۆمبۈون دگەل سەرۆكى
زانىنگەھى ھەيە. ئەقرۆ نختەكا دژوارە. ب راستى
من ژى كارەكى گرنگ، نوکە ب ئەنتەرىزىتى ھەيە،
دبت ھەتا بچمە مال گىرۆ بىم؛ ھەكە دەستور بت،
ژ كەرەما خوە نىف دەمژمىرەكى چەتەيەكا مھوم
بكم.

-شەنسى تە نوکە خەتى ھاتى.

-گەلەك باشە، دەستورە؟

-مالا تەيە.

پشتى سوپاسىيا وى كرى و پىلاق ئىخستى و
بەرەف رىزا كۆمپىوتەرەن چوو و چىيى، ل لايى
سەرى ئىك ژىرە دەستنىشانكر و ھەمبەر روونشت.
پشتى قەكرنا ئىمىلى، پەيوەندى دگەل پىرۆت
قەكر. پشتى ھەقگوھورىنا سلاقان، ھەقىزىيا ب
رىكا ماسنچەرى، بەرەف گەرم بوونى چوو:

-ڪاڪ پيرۆت، ئەز ڪفانم ژ نيزيڪين رهحمهتي
(خواستي) مه، ئەز شوونا ڪچا وي خوناڦي هاتيمه
و وي ئەدريسي دايه من، زهحمهت نهبت،
ڪورتيهڪي ژ حاديسي بۆ مه ناييژي؟
-بهسهرچاوم، ڪاڪه گيان زۆر به خيريئي.
-زۆر سوپاس.

-ڪاڪه، ئەوا من و خوا لي خوش بوو، له گهل
برادهريڪمان، له ئيش گهراينه وه و خومان شووشت
و بۆ پياسهريڪ دهرحووين. دوايي بهخوشي و
كامهراڻي روويشتين بۆ قههوهخانهيهڪ و قاههريڪ
مان خواردوو و دوايي روويشتين بۆ سهرهداني
چهند شوينيكي ميژوويي و موزهخانهيهڪي
بهناوبانگي شاري هانوڦهر مان كرد و دوايي
گهراينهوه بۆ مارڪيٽيكي ناو شار و كاميرهيهڪي
ديژهتهلي بۆ خوي ڪري و ووتي: "ئهم كاميرهيه، بۆ
ڪچهكهمي ئەزيرم." ئيستاش ئەو كاميرهيه كه
جوري سانيويي ۶ ميگا پيڪسله و لايي خوم ههلم
گرتوو. دوايي كه گهيشتين بۆ كهمهكه و پيكهوه
نان مان خوارد و شهوگاريكي خوش مان به
يهكهوهمان برده سه؛ تا كو دووازده و نيوي شهو
خهريكي ياري ڪونكان بووين. پيش ئەوهي ياريهكه
مان تهواوكهين، بۆ سهرئاويڪ دهرحووه دهرهوه.
نهوو به پينچ دهقه، لهپريكه پياويكي پاكستاني

هاته ژووره وه و به زمانى ئنگليزى ووتى: ((پياويك له بهر دهم دهرگايى W.C كه و توهه، زوو برون فريايى كه ون!)) ئيمه يش ههر زوو به په له روويشتينه دهره وه، سهيره كه ين، خه لكښ پيشى ئيمه گه يشتوونه ته سه رى. ههر زوو پوليسى كه مپه كه ناماده بوون له وى و ده ستيان به تحقيقات كرد و ئيمه يان دوور خسته وه له جه نازه كه. دوايى ته و ابوونى ته حقيقاتى نه وه لى ده ستيان كرد به ته حقيق له گه ل ههر هه موو مان.

- جوانه. كاك پيروت، نه وين گرتين وه شكه ل سهر هه بوو؟ مه ره ما من وى ناكوكيه ك دگه ل ئيكى يان، هنده كا ژ وان هه بوو؟

- نه وهى زانيمان، خوالښخوش بوو له گه ل دوسى كه سى مسلمانى سه له فى توندره و ده مه ته قيان بوو بوو و يه كيان ته هديدى لى كرد بوو. ته به ن نه م شتانه شمان به پوليس ووتبوو له كاتى ته حقيق دا.

- چ ل سهر دهرنه كه ت؟

- بروا ناكه م. كاك كقان، چونكه نه زانى موشكيله چييه، ليره كه س ته عزيز ناده ن.

- ناريشه نه وه، هه كه ل ښيره بانه دا وى گاقى پى دهنه نه شكه را كرن.

- كاك كقان له وانه يه خوت باش نه زانى، قانونى ښيره نه و هايه، هه نى كيشه هه يه به سالان

دەخاینی و دوسییه کانیان، هەر ئەمینی و نای گرن.
-باشه، کاک پیرۆت، بەرئاقله ئەو زرە زهلام ب
کیرەکی مرت؟!
-کاک کفان، با لەبیرت نهچیت چهقویه که له دلی
دراوه!

-خوینا وی گهلهک چوو بوو؟
-تهبعن سیرامیکی بهر دەرگایی دەستئاوه که
هه موو سووربوو بوو به خوین!
- پرسه کا دی، باشه کهسی گومان ل سەر،
هه وه ل واران نه ددیت؟

-وابزانم، دو کهسی نه ناسراو بوون و هەر
خه لکی مهنتیقهی خۆتان بوون، به راستی کاک
کفان، شکمان لی هه بوو. چونگه چهند روژیک بوو
هاتبوون، هەر له گه ل روودانی ئەو مشکيلهیه
یه کسەر بزر بوون! ئیمه پۆلیسمان ئاگادار کرد بو ئەو
که سانه، وه لامیان داینه وه: ((ووتیان ئیمه
به سه ماتی ئەو که سانه مان داخلی کۆمپیۆتەر
کردوه؛ بچنه هەر شوینیک ئیمه ئەیان گرین)).

-کاک پیرۆت، تو نیشان و سالۆخه تین وان نزانی؟
-دوایی زیاتر مه علومات له سەر ئەو دو کابرایه
وه رئه گرم و پیت ئەلیم. به لام من یه ک سوئالم
هه یه، من که سم نه بینیه وه له خه لکی خۆمان به م
شیویه له هه نده ران پاره سه رفبکا! من شتیکم پی

سەيرە! ئەو ھەموو پارەيى خۆيى لە قومار و ئافرەت
سەرفە کرد.

-ئانكۆ ھەروەكى ھاتىنە سەيرانى، نە بۇ خوە
رەقین؟

-ئا بەلى ئەو ھابوون. پارە لايى ئەوان وەك كارتۆن
وا بوو! كەم جار، ئەگەر زۆر مەجبۇرنە بوونايە ناننى
كەمپە كەيان نە ئەخوارد. من زۆرم پى سەير بوو!
ئەمانە بۇ ھاتوون بۇ ھاندەران؛ ئەگەر ئەم ھەموو
پارەيەيان پېيە؟! كاك كقان، بەراستى من لەو دوو
كەسە دلنپانە بووم.

-تو پېژى وان دەست دگەل جەرپىمى ھەبت؟
-وەللاھى، بلىم چى؟ كە پياو شتىك بەچاوى
خۆيى نەبىنى! نازانم بلىم چى.

د وى دەلىقەيى دا، ھەژاندنا مۇبايلى كېلەكا وى
دا بەر كېلنجىيان و لى نېرى و بەرسقا وى دا:
-كەرەم كە دلى من.

خوناقا ژ تەرزى رەبەنپن دېران، ب خەملا
پەنتەرۆنى و چاكىتى رەش؛ دگەل مەتا ب ھەمان
خەملى، لى عەبا ل سەر جلكپن كوردى ب رەخقە،
د گەل گەلەكپن دى ل پرسگەھا سەيدايى
جەمشيد روونشتى ب دەنگەكى خەمگىنى زراف
پېقە چوو:

-ھوون دەرکەتن؟

-ئەزى ل دەق چىيىي، ل پشكا سەخپىرىيا
كومپيۇتەران، چەتى ل سەر بابەتى دگەل پىرۇت
دكم.

-گەلەك باشە، ئەز دا وە يېژم، ئەو ل وپرى بوو؟
-مانى مە ژقان دابوويى؛ ھەكە ئېكشەمب ژى
نەبايە؛ ھەر شەفتى وى يى كارى ل فى حەفتىيى
ل شەفى بوو.

-تو ل كوودەرپى؟

-ئەز و مەتا خوە چووينە دەق سەيدايى
جەمشيد قەلغان؛ بەلى رېكى نادەت بىنين!
-خوناف، مخابن تو چووى. من زانيبايە من
نەدھيلا تو بچى!

-مەتا من گۆت: ھلو دابچين، گەلەك ھەقالى
رەحمەتى بوو؛ بەلكى تشتەكى بو بكت.
-ھەكە بدتە دلى خوە، دوپروژين دى، جەنازى
وى دى ھينت و فلسەك ژى لى ناچت؛ بەس
ناكت.

-بۆچى ناکت؟!

-خوناف، ما تو قان نانياسى؟!

-بەلى وەلا، ئەز باش نياسم؛ بەلى پا شۆل
ھەموو د دەست قان تۆقاندایە.

-پاشى ئەز دى بو تە مەعلۇماتان ھينم. بەس
بەرى تو دەستوورى بخوازی؛ من دۆيت يېژمە

ته: بابؤی هه قالین خوه یین حاکم و محامی، هه موو
ل سهر قه زییی ئاگه هدار کرینه. ئەز باوهر دکم، ئەو
ژی دی ههر هاریکارییه کی کن.

-خودی ژهه موویان رازیت.

-مروؤین وه چو نه کره؟!

-نزا. بهس یا ژمنغه ئەو ژی دی تشته کی کن.

-وه لا دهفته رهك چو نینه؛ هه ما پیچه کی بدهنه

دلی خوه، دی لیکدن و تهرمی وی هینن. هه ما

دلی من تو ژی بیژه هه قالان؛ هیشتا ته حقیقا وی

ب داوی نه هاتییه.

-ئهری نی ئەز وه دیژمی.

پشتی دهستورا خوه ژهه ف خواستی، خوناقا ژ

ناف ریژی ده رکه تی، ژ پشت دهروکی زقری و مه تی

پرسا وی ژی کر. وی چیروک ژیره قه گیرا و جاره کا

دی ب ره خفه روونشت و مه تی جاره کا دن خوه

پیدقی لاوکی له شکر ل پشت میزه یا پرسگه هی کر

کو بچته ژور و وی ب زمانه کی خواهش لی قه گیرا:

-دایکی، وه لا من گوت: کچ و خووشکین

خواستیی ره حمه تی هاتینه و دؤیت جه نابی ته

بینن گوت: ((بیژی من شۆلی هه یی)) ۆیجا نزا

خه لك چ ل خه لکی دکت؟

جاره کا دی لمتورین وان شور بوون و خوناقی ب

دهنگه کی بلند گوت:

-هلۆ مه تی دابچین، ئەو خیرا ژ فان خوینمیژان
ژی چیدبت مه نهؤیت!

پرانیا روونشتیان ب دیمین کامیرانی ته ماشا کر؛
ههروهکی وان یا دلی خوه دگۆت، وهسا کهیفا وان
دهات. د وی دهلیقهیی دا، ژنهکا کهیسماقوولا
تهنۆری وی نیزیکه پیلایا وی ژی بهرزه کری و کهفیک
ب سهر پرچا خوه یا رهشکری دا بهردای ب ژۆرکهت
و لهشکری پرسگههی پیشقه رابوو و ب دیمهکی
بهنی بو ئاغا دیار دکن ب خیرهاتنا وی کر و وی
بهری گۆت:

-سهیدا ل ژۆره؟!

-بهلی خاتوون ل ژۆره؛ بیژمی وارخواز خانا
هاتی؟

-ههکه زهحمهت نهبت؟

وان مروّقان ههموویان ب ناقچاؤین گری مهیزه کر
و بوو پستهپستا وان؛ دگهل چوونا ژۆرا لهشکری
پرسگههی و چاؤین وی و خوناڤی ڤیککهتن و ب
دلهکی خهم و کوّفانقه سلاق کری و خوه ب وی و
مه تی هینا دهر و پرسا رهوشا وان پشتی
وهغهرکنا بابی وی ژی کر... پاشی ب دهنگهکی
بلند د ناف وان مروّقان دا گۆت:

-ب راستی دایکا قی کچی هزار رهحمه ل گۆری
بن، د ریخراوا مه دا شیرهژن بوو. رهوشهنبیری و

نقیسکارییا وی ب سەر چ ڤه نه؛ لی مخابن، نهو ژی
 وه کی هزاره هان، بوو قوربانا تیرورا ملعوون ! به لی ژ
 بیر نه کن، نهو هەر د دلی مه دا ساخه.
 بهری پتر ب ناڤه بچت، هند دیت لهشکه ری
 پرسگه هی ژ ژور دهرکته و چهن دین په رین سپی
 یین د ده ست دا و ب ده ڤه کی که نی دیژت:
 -خاتوونا وارخواز، بهری تو بچی، مزگینی ل ته
 پشتی دووڤچوونا وی خه به ری دره و، ل سەر
 جه نابی سهیدای د نه ته ریژی تی دا، هاتییه
 به لاقرن؛ تو دزانی دووڤچوونه کا گه له ک مه زبووت ژ
 لایی قیادیڤه، ب ریکا لیژنه یه کا پاقر هاتییه کرن و
 دهرکته چو نه ساس بوو نه نینه، ب تنی هنده ک
 که ساین نه فس زه عیف، ژ بهر مه سالحین خوه یین
 گه نی کرییه. ها که ره م که نه ڤه نه سی ره سمی،
 یی ناڤه روکا راپورا دووڤچوونی بخوینن.
 پشتی وارخوازی و هه ڤالین وی ب گرنژین و
 که یف په یام وهرگرتی و که یفخوه شییا خوه دهربری.
 پاشی ژیره دیار کر، هەر ل ده ستپیکي وان دزانی
 هه موو دره ون ب دووڤ سهیدایی جه مشید
 ڤه ناین... گه له ک پڤه نه چوو، هه رسی چوونه د
 ژورڤه و سهیدا ژ پشت میزه یی دهرکت و پڤشوازییا
 وان کر... پشتی ب خیرهاتن و گهرم بوونا ئاخفتنی،
 سوحبه تا بابه تی ل نه ته ریژی تی به لاقبووی، پتر ژ

سى چارىكان قه كيشا و د بهره شيريني و
قه خوارنين تاييهت قه دخوارن و ب نافي كومبووني،
له شكري پرسگه هي وه نه دكر كه س بچته د
ژورقه... پاشي دهمه كي هاته بيرا وارخواري و
سوحبه تا خوناقي و مه تا وي ل پرسگه هي كر.
ئيكسه ر ناچاوين وي تيكچوون و لي زفراند:

- وارخواز خاتوون، هه موو باش دزانن، من گه له ك
بو ره حمه تي كرييه. حساب كه، من دگه ل
وه فده كي هنارته دهرقه، من گوت: بهلكي ب كي
خوه بهيت، مخابن ب كي نه هات؛ هه تا سه ري خوه
تيري! فيجا نزا نه ز چ لي بكما!

- راسته، بهس ب خيرا خوه بهيله كچا وي و
خوشكا وي جه ناي ته بينن. ژ بيرنه كه
ره حمه تيا دايا وي كارگيره كا مه يا نه كتيف بوو و
گه له كا بو ژن و كچين باژيري داسنيا كري. نه و زره
كاره سات هاته سه ري و سه ري خوه و كچا خوه دانا
سه ر و مه بو چو نه كر؟!

- دايا بهر خوه داني، نه ز وي هه موويي دزانم؛
بهس...

ئيدي روويي خوه زي گرت و وارخواز پيغه چوو:
- بهس چ سه دايي به ريز؟!
نه گوتي: ((نه ف پيزانين د نه نته ريتي دا
به لاقبووين، ب تني نه ز و نه و دزانين))، شووني

گوٽ:

-خواستی ل کووری بایه، میس بوو و دا هەر
حاشا ل سەر پیساتیی دادت.

-بەس قی جاری ژی، ژ بەر خاترا من و
سەرکەفتنا ته د کیشهیا ته دا و رووره شکرنا
دوژمنان بهیله بهینه د ژورقه و دیمی خوه لی فه که
و هاریکاریا وان بکه. ئەز باوهر دکم ژی دی
بیژن: ((تەرمی وان یی ل غەریبیا و نەشین بینین،
تو هاریکاریا وان بکه)).

-ههروهکی براین مه یین بسلمان دیژن: ((ئاخا
وی که ته ویرئ)) وهکی دی؛ ههکه مروف مر، د
ئاخی را بت، یان ل سەر گووفکی بت؛ هەر مروف
خوارنا کرم و کیزانه.

-راسته سهیدا بهس دلی جفاکی روژهلایه وه
ناریژت.

پاشی گران دهستی خوه ل زهنگلی دا و د
گافی دا لهشکری پرسگههی ب ژورکهت؛ مینا
بهنییهکی ل بهر دهرۆکی ما د خزمهتی دا و گوٽ:
-شیردل مامۆ، بیژه وان ههردو ژنکان بلا بهین.
وارخواری د دووقدا ب سەرقه کر:

-ئهو ههردوکی خهمل رهش؛ دهمی ئەز هاتیم
من که یفخوهشی دگهل کری.

-باوهر بکه پشتی ته پیچهکی مان و چوون!

- ب راستا چوون؟!
سهيداي ب ديمه کي شاديغه گوت:
-خودي دگهل بت.
ئيدي له شكري پشتي زاني چ کارين دن نينن،
پاشغه زفري و ژور بو وان هيللا و ديت کت وکت
ميپهانين وي زي ب دهنگه کي بلندي تزي گازنده،
قهنه پهيڼ خوه چول کرن.

- ۲۴ -

گرنيڼه کا زي کورت

زهنگه زيما را موبايلي ليدا و بهرسقا وي ب
دهنگه کي دامايي دا:

- 211 -

- که ره م که.

کفانی ب دهنگه کی خونگه رم تژی گوهان کر:
-خوه شتقیا من، نه ز دی په یامی دو مزگینیا ب
ته ره گه هینم!

- ما مه مزگینی ماینه؟!

-خوه زی ته خوه ژ فی ره شبینیا ملعوون دوور
کربایه. مزگینی ل ته، شوڤیری تاوانباری ره حمه تی
هاته گرتن!

بی حمدی خوه خوناډ ل سهر ته ختی رابوو
سهرکه ماخان و پرسین وی یین ژ مهنده هوشی
بارکین ټیکالزین:

- که نگی، چاوا، ل کوودهری گرتییه؟؟؟؟!!!

-نھا فی گاځی، نه قیب دیار ته له فونا بابی من کر
و ته ئکید کر کو شوڤیری مجرم د دهستان دایه و
ته حقیقی دگهل دکن!

-وهی بابو چهند خوه شه؟! من زانی ده می
چه جاج زقرین دی وی گرن. د سهر هندی ره، نزا
نه ز هه را ب گومانم!

کفانی ب گرنزینقه لی زقراند:

-ل دووف پیزانین گه هاندینه بابوی، د مالقه
گرتییه.

-وهی ده ستین وان د خوه ش بن. من هزرکر،
هیشتا ژ ترومیلی په یانه بووی، دی د پستیکان را

گرن.

-بۇ زانينا تە، ھېشتا ب رېڧە، ھاتبوو خوارى و
مالا خوہ ژى بار كربوو و كورين جوانميران دخانيبي
وى يى نووڧە پستيكا وى گرت.

-دياره زانيه.

-دورنینه زانيت.

-مھوم تەڧنى شەبەكا خوہ يا تەرۇرستى
ئەشكەرا كت.

-بڧيت نەڧيت دى ئەشكرا كت.

پاشى ب سەرڧە كر:

-مزگينيا دووى، بابو ژى ئەڧرۇكە شيا بيست و
ئيك وەرەقان، بو زفراندنا جەنازەيى رەحمەتى، ژ
رېكخراوا پاريزهران و ھەڧالين دى وەرگرت!

-دلى من، ھەوجەى ڧى زەحمەتى نەبوو.

-جانى من، تو ب خودى وەنەيىژە، باوہريا تە

بھيت، دبت دلى بابوى و دادى ژ من پتر ب حالى
تەڧەبت.

-ئەز چو جاران قەنجيا وان ژبيرناكم.

-تەخپرە، ما قەنجيى دگەل كى دكن؟!

-كڧان دلى من ئەڧە خوہيى و خوداين من

بوونە ھوون.

-مھوم سكرتيرى كاروبارين تەلەبان ژى سۆزەك

دايە.

-پا ئەز ژى مزگىنىي ددمە تە، ئەقرۇ ئىقارى
وارخواز خاتوون ھاتبوو مالا مە؛ ھندەك ھارىكارى؛
دگەل دەھ وەرەقان ھىنابوون.
-گەلەك باشە! ئەقە ژ سىھ وەرەقان پتر خرقە
بوون.

-من ژى بەھايى پازدە بىستەكا زىر ھەنە، ئەقە ژ
پىنجىيان بۆرىن؛ ۋىجا مروۋىن مە دىمىن، كانى ئەو
دى چ كىن؟

پشتى ئاخفتنا وان بۇ جارا ئىكى، پشتى چوار
مەھان ب ناپ جىھانا عشقەكا پرى سۆز و
رۇمانسىقە چووى، كقانى دەمەكى گۆت:
-تو دزانى سەنتىن من ژى كىم ماينە؟

ئىدى ب كەنىقە دەستورا خوە ژ ھەق خوازت و
بۇ جارا ئىكى پشتى پىنچ مەھان؛ مينا نەمامكەكا
ھەيامەكا خوەش، ل چلى ھاقىنى ماينە ئەئادى و
ئاف ل بن كرى؛ ۋەسا بشكورىنى بەردا سەر لىقپىن
ۋى يىن سەرتووكى قەشاقىيى ژى بار نەكت. مەتا
نقىزا عەيشا ب داوى ھىناى، كەفىكا سپى ژ
سەرى خوە كر و ب كەنىقە پرسى:
-مەسەلە چىيە؟

ژ تەرزى كەۋەكا ژ رەكەھى رزگار بووى؛ ۋەسا
ب چەنگىن ئاشوپى ژ تەختى پرى و خوە د مەتى
ۋەركر و چىرۆك ب كەنىگىقە ژىرە قەگىرا... مەتى

ژی که نی و شادی دگهل گوهوری و نفرین
نارهستهی تاوانباران کرن و روئدکین خوه باراندن و
ب دله کی پر کوٚقان، دگهل دهره هیکرنا ئاخینکه کی!
گوٚت:

-کانی که نگی ئه و پروژ دی هیٚت، مجرمی
ره حمه تی دیار بیت؟! ما برایی من یی ناف کوفری
بوو؛ به لی وی بی خودیی جه مشید پٚقه کر و گوری
خوه کر؟! به لی که س ژ خودی مه زنتر نینه؛ هیقییا
من ئه وه هیقی دچنه بهر سینگی، ئه و خیری ژ خوه
نه بینن، یین وه ل برایی من کری.

-ژمنقه مه تی ههر ئه ف ئه ره یین مه ژی هسکن
وه لی کری.

-ما ته نه دگوٚت: هه قالی وی گوٚت: ((دو که سین
ب زمانی مه دئاخفتن، ئه و هه یامه ک بوو هاتینه
که مپی و پشتی روودانی به رزه بوون؟!)).
پشتی پیچه کی قه مایی و جاره کا دی ناچاؤین
وی تیکچووین، ب دهنگه کی دامایی، به رسقا وی دا:
-وه دگوٚت. به س نزا چ به رزه وه ندییا مه تیدایه، دی
چن ل وی قیری وه لی کن!)

د وی گافی دا بهرنامه یی ته لقریونا ناخوه یی
هاته برین و ییژه ری خواندنا دهنگوباسان هات و
ئاخفتنا خوه ب قه به یی ده ستپیکر و ستایشا رولی
دهزگایین پاراستنا ته ناهییا باژی ری ژ هه موو دهروونزم

و تيرورستان كر و ڦيرا چوو:

- بهلى ته ماشه ڦاښ هڙا و وهفادار، دهزگايښ پاراستنا ته ناهيا هه ويښ هڙا، شيانه ل ڦان روڙښ داوي هژماره يه كا تيرورستښ خوينا وه لاتيښ بي تاوان ب دهستښ واښښ چه پهل هاتييه رڙتن، ب ريكا تيرورسته كي سه ره دانا مالا خودي كرى، ب به هانه يا چه جي بگرن و پڙاښښ ب بها ژي وه ربگرن و مفايه كي باش د خزمه تا ملله تي دا ب دهسته بينن. هم سوزي ددهينه خلكي خوه يي خوه راگر؛ هر ده مي دووچوويښ قانوني ب داوي هاتن، هم نامادهينه تاوانباران و دريڙيا دانپښدانيښ وان، ب ريكا دهزگايښ راگه هاندني نيشا بينه ري خوه يي هڙا بدين و سه ركه فتن ل سه ر چه كچه كوولښ شه ڦي مسوگه ره.

ژيډي پتر به رڙه نكيښ شاديبي ل دي مي وي و مه تي سه ره لدا و خوه دڙي كوه ركر و ده نكي هه ڦاله كا وي ل سه ركورسيكه كا پرتوو كخانه يا زانكويي ژ جيهانا هزر و گوماښښ وي زفراند:

- چيه ديسا تو هو سا كوور دالغان لي دي؟!
خونافي ژيهه ل ب چاڦښ دامايي هيف كرى و خوه ب شيوه يه كي هه چكوهه يي، ل بهر چاقان ديار كر و به رسقا وي دا:

- باوهر بكه ديلان، هه ما من نه ڦ پرتوو كه

پیچہ کی ل سہر تیؤرا ئادام سمیسی دخواند و من
ہزرا خوه دکر، ئہری مہ ژی کہسائین وہ کی وی
ہینگئ نہ بوون؟!

ہہروہ کی دیلانی ئاگہہ ژ ئارہستہ کرنا پرسئ
نہ، پشتی کاغہزہ کا سپی ژ ناف پرتووکیئن خوه
ہینایہ دہر، وی ژی پرسا د مہژیئی خوه دا ئاراستہ
کر:

-گرنگ ئہوہ، تہ نووترین پنیکن خواندیہ؟
خوناقئ چافخشاندنہ کا ب لہز ل پەرکیئ نیف
(ئہی فؤر) کر و بہرسفا وی دا:

-فایدئ وان ناکت. شاہدی رووقی کورییا
رووقیہ. دنیا ہہموو دزانت ئہو رہفتارین جہمشید
قہلغان و ہہقالین خوه د قئ باژییری دا دکن؛ گہلہک
ژ وان پترہ ئہوا وی جامییری د ئنتہرزیئی دا بہلاق
کری.

-پانی یئن دیژن: ((لیژنہیا ژ سیئ کہسین بیئ
لایہن پیکہاتی گہہشتنہ وی ئہنجامی، ہندی
بہلاقکین ہہموو درہون و.....

خوناقئ ئاخفتنا وی قوت کر:

-دیلان، تو ژ من باشتر دزانی؛ ہہکہ ئہو قئ
نہدنہ بہر روویئن خوه، ما دیئ چ یژن؟! ب دیتنا من
باشترین بہرسف بو وی جہمشید قہلغانی ئہو بوو
بہرسف نہدایا.

هند دیت ژ نشکانفه کفان ژی ب ژورکەت،
پشتی ئارەستە کرنا سلاقی و لێقه گیرانی ب
دەنگەکی سرەوی گۆت:
-سارە ئەقرو سارە!
دیوانی لی قەگیرا:
ژ نوو چله ب نیقی بوو.
خوناقی پیکولا وەرگیرانا سوحبەتی کر:
تە باش بەرسف دا؟
-پا مە ژی بەرکا خوە ژ ئاقی هینا دەر.
-ئەز ب خوە قی وەرزی هەر یا تیچوویمە.
کفان روونشت و پرتووکیڤن خوە دانانە ب رەخ یین
وانفە و لی قەگیرا:
-هەما تە ژ قەستا یا ب خوە قە خواندی.
دیوانی ئاخفتن کرە یا خوە:
-باوەر بکە کفان، ئیک ژ مە شوونا وی بایە،
نەدشیا دەوامی بکت. د سەر قان کارەساتان پرا ل
دوو شیانان، یا دەواما خوە دکت.
-دیوان هەموو تشت ئیرادەیه، یا ژمنفە نوکە ژی
خوە زیخ کت دی هەر سەرکەفتنی هینت.
-باری وی ژ هیزا وی گرانترە.
پاشی ژ نشکانفە سوحبەت وەرگیرا:
-باشە ئەوین شقیدی تەلە فزیونی بەحس ژی
دکر، نە ئەو مجرم بن ئەوین رەحمەتیا دایکا تە و

خووشكا ته برين؟
خوناقى و دەزگرى ئاقرى ل هەق گوھۆرىن و
ئاخفتن بوو وى ما:
-دبت ئەو بن.
-خوھزى.
پاشى دىلانى ب دلەكى تژى دلوقانى:
-خودى يا قى دەستى بو قى دەستى ناھىلت.
كقان د پرتووكان خەبتى و پېئە چوو:
-مھوم قاتلېن رەحمەتى ژى ديارببانه.
-ئەو ژى دى ديار بن.
-من باوھرىيا ب قانونا غەربى ھەيى، ئەو قورتال
نابن.

پاشى دىلان پېئە چوو:
-پا نە دگۆت: ھندەكېن مەغربى وە لى كرىيە؟!
ھېشتا نەدىارە. راستە ھندەك ژ وان گرتىنە و
دووچوونا بەردوامە. گرنىگ ئەو، نوکە تەرمى وى
ھىنابايە.

دىلان پتر ب ناڧقە چوو:
-پانى ئەڧرۇ رېبازى بەرپرسى كاروبارىن تەلەبان،
داخوازىيا بېشەكى بو رەحمەتى ژ ھەڧالان دكر!
ئېكسەر سەرئ خوناقى چەمىيا، پىشتى
ناڧچاڧىن كقان بېن تېكچووى دىتىن، زانى ژ دەست
دەركەت و پېكولا پنىكرنا ئاخفتنا ژ دەقى دەركەتى ب

شېۋە يەككى شەپزەھىي كىر:
 -يا ژ منقە ئابوونە داستاندىن.
 زانى ھەر سەرى خوناڧى رانەبوو، پاشى ب
 دەڧەكى ئالزى پېڧە چوو:
 -كڧان، تە تە، ژى ژىدەر بو ڧەكۆلينا خوە پەيدا
 كىرن؟
 -ھندەكېن باش ھاتبوون، لى ھەڧالان برىنە،
 ئەڧرۆ سوبە دى زڧرىنن؛ دبت ھەتا سەرى ھەيڧى
 خلاس كم.
 -ئى باشە.
 بېى خوناڧ سەرى خوە ھەلېنت، رابوو و ب
 دلەكى خەمگىنڧە گۆت:
 -كڧان، درەنگە ھاھا دى خويندكار چنە د ژۆرڧە.
 دىلانى دەستى وى گرت و داخووزىيا لېبۆرىنى
 ژى كر كو وى ژ چوڧە وە نەگۆتېيە. راستە ب دەڧى
 داخووزىيا وى پەسند كر و سىمايېن دېمى خوە ب
 ھەچكوهەيى نېشادان؛ وەكى دن، دبت شوونا
 برىنېن ئاخڧتنا وى نەھاتېنە دەرمان كىرن و ئېدى ب
 وان سەر و دلانڧە د ناڧ ھەشامەتا ھەڧلان را
 دەرکەتن.

دانیپدانیڻ نه واف شاویش زیاد

دهرۆك قه كر و روڻاهییی چاڙین وی یین زیق،
مینا لایتا شوورت كه تییی، د پاشییا كونجا روڻاهیییهك
ژ كوله كا دهرۆكی ل پشت شفشیڻ ئاسنی دچتی
مرمراندن و قیژییا وی رمهكی ژ ئاخی بلند كر و
چاڙین وی تاری كرن و ل جنگلی دا و دهرۆیخست و
ل چەندین وەرچەپ و قولاچكان بوړاند و ب پشت دو
دەرۆكان ئیخست و زرەزەلامی پشتا میزهیی قه پات
كری، ب چهپله لیډانهكی ب خیرهاتنا وی كر و ب
ئامازه دانئ فەرمانا زیرهقانی دا چاڙین وی قهكت.
روڻاهییی چاڙین وی زلقوتاندن و زرەزەلامی پی

دگر نژت که ته بهر چاڤین وی یین؛ هیشتا دیمی ل
پشت کورسیکی ل بهر چافان شیلی و ب دهستین
قهید کری جیهنیکا سپی خوراند و سهیدا ژ پشت
میژهیی دهرکته و ل دور زقری و ب لقینه کا دفن
بلند و ژ سفکاتییی بارکری گوت:

-نه واف شاویش زیادا!

-بهلی سهیدی.

-ته هزارا خوه کر؟

چاڤین سور مرمراندن و ب دیمه کی مهلول

به رسفا وی دا:

-ئه زبه نی، وه للا مه ناگه ه ژ چو نینه، جه نابی

ته بلا بیژت: شه خسه ک هه ره بهیتا خودی و ژنین

به ریء به رزه بکه؟!

پاشی خوه پتر ره زیل کر و دیمی به شووشی

سهیدای کره زیچیرا دهلیقهیی و ویره کی پتر بو خوه

چی کر و دهنگی وی بلندتر لی هات:

-سهیدی تو ب خودی ته باوه ره شه خسه ک نه ف

جه ریمه بکه؟! نه فه قهت مومکن نینه.

سهیدای ب که نییه کا سه بهردای به رسفا وی دا

و پیکولین وی به ره ف سه رکوت کرنی برن:

-نه واف، دی وه سا مه رازیکت، هه چییی چوو

به ری رهش ماچی کر، خلاس بوو مه لائیکه ت؟!

پاشی ب سه رقه کر:

-نوکه تاوانبارین مهزن ئهون، ئهوین خوه ب ماسکی وی بهری داپوش دکن.

-ئستهغفورهللا، ئهزبهنی وهللا ئهز بو وی خودایی چوویمه بهیت ئهلحهرام.

سهیدال بهر سینگی راوهستیا و ژ وی کهلی سینگی وی گرت و ب زپینهکا چریسکین غهیدینی ژئ دپهشن لی زپری و دهنگی وی؛ مینا سهیهکی داروبهر زپوهر کرین کره د ناؤیکرا:

-نهواف، ئهفه دو هفتیه ئهم ب زمانئ دهموکراسی دگهل ته جهنابی ته یئ سهی دپهیقین، تو ههرئ خوه بو مه ب لباسئ وهلییان دیاردکی؛ نوکه ههفالین ته ئیعتیراف ب جهریمین خوه کر و ئهم لیبورین. ئهفه ب مهرجهکی، ب کهفالهت بو مه ئیدی دگهل وان شول بکن؛ ههکه دی حوکمی شهعبا خوه یا مهزلوم ل سهر وه تهتبیقکین! ئوو نهیژه: ئهفه گهلهک جاران ههوه ئهف تهلهبه ژ مه کر و ئهم نهشین تهتبیقکین.

پاشی پشتا خوه دایی و بهری بگههته سینگی میزهیی، ل سهر پی خوه زقری و ب تیلی خوری ناچاقان:

-قی دهقیقی دی پیری دی؛ ههکه دی یا ته نهدیتی ب سهرئ ته ئینین. یهلا زوو؛ هیشتا تو زی ب کاروانئ بی داوی را نهگههشتی!

ئیدی سەری نەوافی چەمیا و زانی گەهشتییه
سەر هەستی و ئەوا دیژن: دی ب کریار
چەسپینن. پشتی چەند هەناسەیهکان، هیدی
لقلقی و دەنگی وی یی نزم ب زۆری بهیست:
-بلا سەیدی، ئەز دی ییژم بو وە؛ بەلی ب
شەرتەکی، هون ب موقەددەساتین خوە سووند
بخون؛ چونکە ئەز دزانم، مقەددەستا ل جەم وە
هەموو تشتە.

پشتی سەیدایی سەری خوە هەژاندی، ژیره
سووند خواری و فەرمان دایی ل سەر کورسیکا
هەمبەر روونت و دەستپیکر:

-یهقین کە سەیدی، هەکە ئەز عەلاقەت دگەل
وان نەبایە، دا من ب عائیلەقە ئیعدام کن، هون
باش دزانن، ئەو چەند زەمیر خەشنن! من گەلەک
محاوہلە کرن، ئەز بچم مەدیننی داسن؛ لی خانی
نەمان، ئە سەیدی نەبوو. باشترە ییژم، ئەز نە
شیام، وی کری بدم بو دو عائیلان و ئەوا وان
تەلەبکری.

-بوچی دو خیزان؟

-سەیدی مانی من....

سەیدای ئاخفتنا وی پری:

-ئا تە گوتبوو: من ژنا برایی خوە یی ل شەری
دووئ دکتاتۆری هەلکری، هاتییه کوشتن مارەکر

بوو.
 بهلى سەيدى، ئھا ژ بەر ھندى ئەز مەجبۇر بووم
 ۋە بكم.
 - كىنە ھەقالىن تە، خاس ئەوى ل گەراجى دگەل
 تە شۆل دكن؟
 - سەددقنى سەيدى، ھەكە ھەبن ژى ئەز
 نازانم.
 - ھا جارەكا دى تو خەتمى؟!
 - ب تەلاق ۋ ھەموو كىتابى مقەددەس، درەو ژ
 بن دەقى من نىنە.
 - دى يەللا نەمشكىلەيە.
 - ئەف مجرمىن ھاتىنە پىشيا تە، دەمى تە دايك
 ۋ كچ تەسلىم كرىن كى بوون؟
 - سەيدى، ب خودى نازانم. ھەموو د ملەسەح
 بوون. واجبا من ئەوبوو، ئەز بگەھىنمە بەر دەرى ۋى
 بينايەتى كرىيە ۋەرشا تەسلىح كرنا سەياران ۋ
 ئىدى دەورى من خلاس، من چ عەلاقە پىڭە يۇختەر،
 بهلى ۋەللا سەيدى ماكو نىنە.
 - دى باشە، ئەو ئاقاھى ل كوودەرىيە؟
 - ل پشت غاباتى لايى دى يى پرى. تەقريبى
 كىلو مترەكى، ئىتىجاھى شىمال، دى ب بەر
 رووبارقه چى ۋ دى زقرى بو غەربى ۋ نىزىكى كىلو
 مترەكا دى چى ۋ گەھىي؛ بەس مشكىلە وان ئەو

جھ۔ ب تئی نینہ۔

-ٹانکو تو نہ چووہ ویری ب تئی؟

-بہلی سہیدی، ژبلی وان ہہردوکا من و
شہ شین دی، چار زہلام و حرمہ تہک و جہالہک یین
بو جھین دی برین۔

-تو دشئی بو مه دەست نیشان کہی؟

پشتی ئەو شوون ژی ب هوووری ژیرہ دیارکرین،
سہیدایی خوی دخوت و ئاقی ب سہردا نہکت،
سہری خوه ہہژاند و پرسہکا ژ میژہ د سہری دا
نہ جہمتی ئارہستہ کر:

-باشہ ئەوی کورتکی ل بنی وی ئاقاہیی مہزن
ژ کی بوو؟

-ئەز یی دیژمہ سہیدای، ئەز نازانم، شہ خسین
من تہ سلیم کرین بو وان، ملہ سہمین و ہجہ گرتی
بوون۔

-مسوگەر دی ییژی، ئەز کابرایئ مہزن ژ
نانیاسم۔

-بہلی سہیدی، ب تہلاق و قورئان ئەز نازانم۔
-باشہ عہلاقہ تین تہ، وەک خەت بلا ییژین، دگہل
کی نہ؟

عہلاقہ من دگہل ئیکی مہحہلی مہ ب ناقی
ئەمیر ((عقبہت بن نافع)) ئیژیکہ د ژیی بیست
سالیئ دا ہہنہ۔ ئەو تہوجیہات و ئەوامر ددہتہ من

تەتبیق کم.

پشتی سەیدای پتر پیزانین، سەبارەت گروپی
ئەمیری ژێ وەرگرتین و ب دەنگەکی نیشازین کەیف
ب سەرھەلبوونا ئارمانجی ددت پێقە چوو:
-نەواف، بەری تە چ شۆل دکر؟
-سەیدی، ل فی مەنتەقی، ئەز مولازمی
پۆلیسان بووم!

پشتی دەقەرین ئەرکین پۆلیسیی لی کرین،
وہک جیگری نافەندا پۆلیسان ژ سەیدای پرا؛ مینا
فلمەکی دوکیۆمینتی دەستنیشان کرین و ھندەک
تاوانین خوە یین ھینگی ئەنجامداین ژ پرا
ئەشکراکرین، ژ نوو پیرا سەیدای ھات؛ دەمی بەری
بیست و پینچ سالان، نافودەنگی و ی ب (معاون
نەواف شەداد) ل دەقەری ب ھوقاتی چووین
بھیستی و دوسی جاران؛ دگەل ھەقالان، ژ پرا
کەمین داناین و ئەو، مینا رووقییی فیلباز ژ
رزگار بووی، سەیدای ب سەرھەژاندنقە گۆت:
-ئاھاا، ئانکو تو (معاون نەواف شەداد) بەری
بیست و پینچ سالان بووی؟!

ب سەرھەژاندنقە بەرسقا وی دا و پاشی ژ
نشکانقە دەنگی خوە بەردا:
-ئەقە دو مەحکەمە کەتنە سەر تە!
-سەیدی، ژبیرنەکە پشتی تەغیری وەزە، بەری

سى سال، ئەز ئېكسەر چوومە دگەل تەنзимاتی
تەحریرى...

ئاختنا وی پاشقه بر:

-باشه پا كى گۆته ته، هه ره دگه ل فان
ئيرهابين قاتل و جه بان؟

پشتى پيچه كى فه ماى، پاشى پيغه چوو:

-سه يدى، ته راستى بقت، بو مه بوو عه جيبي!
خوداين قه زيبن شه ريف و ريساله يين تەحرير كرن،
پتر ژ بيست مليونان خوداين خوه و قى ئەخلاقى
بن!

-كورو ده قى خوه پيس نه كه!

-ئه لعه فو سه يدى، ئەقه راستيه. باوه ربكه، من
شه راره ك رو ناهى ژى ل جه م ديتبايه، دبت ئەز
نه دچووم.

-كورو تو يى ديئرى گه ف ل من كرن!

-نوكه ژى ئەز ليغه نه بوويمه. يجوز، هه كه دلى
من ژ وان سار نه ببايه، وه سا ب سه و له من
ئيلتياق نه كرابيه.

-گه له كا ب زه حمه ته، تو بشيى هزارا پوليسيا

به رى بيست سيه سالان بگوهورى!

-به لى سه يدى، تشتى باشتر تشتى دى نه فى
دكت!

-وه هه، يى بو من ب نه زه ريبن علمى ژى

دئاخفت؟!

-باوهر بکه سهیدی، ب لاوینیا خوه ئەز موئەیدی
شیووعیان بووم. ئەز گەلەك ب هوشیمین، جیقارای
و پاتریس لۆمۆبا موئەئەسر بووم. ب دەهان کوراسە
و کیتاب، من ل سەر وان خواندینە!

-ب راستی تەقنی تە ژ تەقنی فی وەلاتی
ئالۆزترە! کۆمۆنست، فاشی، شۆرەشگێر، شوۆفیر،
سەلەفی، حەجی؛ چ مایە تو نەبووی؟!
-بەس هوون ماینە ئەز نەبوویمی!

سەیدای و زێرەقانی ژتەرزێ پەیکەرەن هینایە د
ژۆرقە، کەنی ل هەف گوھۆرین و پاشی جارەکا دی
ناقچاۆین وی بوونە گری و دەنگی خوه بەردا:
-تو دزانی تە چەند خیزان، مینا خانین تی ئین
تی دکن لی کرە؟!

ب سەرەکی شۆرقە دبن لیقائە بەرسقا وی دا:
-ئینسان کۆری زرۆفین خوهیە.
-هەلبەت مروۆفی دەمی وژدان هاوئیت، دی بتە
کۆری زرۆفین خوه و دووماهیی دی بتە ئیخسیری
وەحشییەتا کۆرە.

پاشی ب سەرقة کر:

-تو دزانی، ئەو رەوشەنا خوه سوۆتی چ بوو؟!
-نە سهیدی، من نەزانی یا زقری و یا خوه
سوۆتی!

-ئانكۆ ھەكە دا رەقى.

-ئەكيد.

پشتى سەيداي چەندىن پرسىن دن ئارەستەى
نەوافى كرىن و ى بەرسف داین، سەيداي فەرمان
كر جاره كا دى بزقرىنت. پشتى ژ سەيدايى سەرى
وى بوويه وارگەھى پرسان پڭھ ل وڭرى نەمايى،
ئىكسەر لاوكەك ژ دەرۆكى پشت سەيداي دەرکەت
و كاميرەيه كا ل سەر مى و شاشەيا وى قەكر و
دووچوونا تۆماركرى نىشادا. سەيداي لى زڭرى و
گۆت:

-گەلەك باش ھاتىيە وڭنە كرن. يا گرنگ دەنگ
وھكى جارىن دى نە يى خەرىتى بت.

لاوكى دەنگى دووچوونا وى زىدەكر و گۆت:

-گوھى خوە بدە دەنگى سترىوڭى.

سەيداي سەرى خوە بادا و د بەرە گۆت:

- مھوم ھەموو وەسابت.

د وى گاڭى دا، دەنگى لڭدانا دەرۆكى ھات و

سكرتڭرى وى ب ژۆركەت و مۆبايل يا د دەستى دا و

دڭڭت:

-ئەزبەنى، سەيدايى جەمشيدە.

د بن لڭلڭفكانڭھ گۆت:

-سەيدايى جەمشيد، قى نڭھە كا شەقى چ

دۆڭت؟!

پاشى دەنگى خوه بلند كر:
 -بهلى كاك جه مشيد، كهره م كه.
 پشتى سلاق گوهورين و قه كرنا پرىكى ب
 ناخفتنى، سهيدايى جه مشيد پئغه چوو:
 -كاك كه فر.
 -بهلى برا.
 ئەز حەزدكم نۆكه هوون تەحقيقا وى نەواف
 شاویشى پاشقەبىن!
 -بۆچى سهيدا؟
 -من هندهك شۆل پى هەيه.
 پشتى سهيداي چيروكا دووچوونا وى ب كورتى
 ژيره ديار كرى، ئەو هەر رژد بوو بهيلنه ب هيقييا
 ويغه؛ لى كه فر ب زمانى خوه يى لهبله بان
 دانوستاندن؛ دگهل دريژ كر و گه هانده چره دهقى و
 ئەو بياق نەدايى، ئەو وهك له شكه رهك مايى خوه د
 مايى وى يى پاراستنا تەناهييا باژيرى دا بكت...
 داويى نيزيكه ب سلبوون دەستور ژ ههقدو خوازتن!

بەرسفا ھار

دەنگى كەنىيا رېينى ھەرچار ژ نشكانفە
دكەنت، ل كورسيكا پشتى خوناڧ ژ جيهانا
مالخوليانىن ئالۆز زڧراند و ناچاڧىن وى بوونە گرى و
دیت ئۆستاد بزار، ب گيانەكى نۆرمال، بەردەوامە ل
سەر شروڧەكرنا مژارى و پرانىيا خويندكاران ژ
گوهدارانە. پاشى ئاڧرىيەكا نەعيمشەين ل
خويندكارى كەنىيا وى ب داوى نەھاتى دا و پاشى
جھى كڧانى يى ڧالا نېرىن وى بەروار كرن! پتر
سینگى وى تەنگ بوو و ل دەمژمېرى نېرى؛ ھېشتا
نېزىكى چارىكەكى ماية دەمى محازەرەيى ب داوى
بھىت و د دل دا پېڧە چوو: ((بەس من زانىبايە، ئەو
بۆچى ئەڧرۆ نەھاتىيە، من چ دى نەدڧىيا؟! مشكىلە
ئەو، مۆبايلا وى ژى گرتىيە!)) د وى گاڧى دا،

چاره کا دی فلمیٰ خوه سوٽنا دايكى و رٲوره سمٲن زفراندا تهرمى بابى ژ ئوروپايى هاتنه بهرچاقان و ژ سهرى دهستپٲكر و ههول دا ههر زوو ژ بيرا خوه ببت؛ لى روودانٲن فلمى ژ نافهندا هزركرنا نهساخ د پايتهختى مهٲيى وى دا، ب هيٲتر بوو. قرالى هه دارنه هاتنى خوه ب سه ر لٲينى وى دا و ئوستاد بٲار ژ نشكانفه، ب زمانه كى دهموكراسى داخواز ژى كر؛ هه كه بٲٲ بٲته دهرفه، بايه كى باقٲ هه لكٲشت باشته. خوناقى باوهر نه كر ئوستادى روٲناهييا كه سك دايى و ل بهر چاٲٲن هه قالٲن بووينه ته ماشه فانٲن ژيانا وى يا تٲكچوويى، ب لٲينه كا بالكٲش رابوو و چاره كا دى ل بن سه ره دهري، دهنگى كه نيا رٲبىنى، نافچاٲٲن وى تٲكبرن و گوھٲن خوه گرتن و ل دووٲ سهري خوه بهرهٲ كافيتريايى چوو.

پشتى ل كوٲبييه كى كافيتريايى هه ناسه يه كا كوور هه لكٲشاي، ديمه نى بهرى سى روٲان، نه و ده زگر، ل باخچه يى كولٲژى هاته بهرچاقان (دهمى ل دووٲ داخوازييا وى، بهرى مه هر كرنى بچن پشكنٲنٲن پٲدٲى ل نه خوه سخانه يى بكن... پشتى پشكنٲنٲن خوه كرين، ژ نشكانفه ديار بوو جوٲٲن خوٲنٲن وان ناكه فته ئٲك و ههر دو ژ جوٲى (ماينه رن) و هنده ك ژ زارو كٲن وان دى تووشى نه خوه شييا

(سه لاسيميايى) بن و دادوهر مههر ناکت! د سهر
هندي پرا، زانينا قى پهيامى، نه بوو ناستهنگه کا
مهزن د ريبا عشقا وانا دژوار دا!) نازکه دهنگى
هه قالا ژ نشکانفه بهيستی، وه نه کر پتر ب ناف
جيهانا هزر و گومانانفه بچت و ژيهه ل ميژه کر و
گرنژينه کا ب زورى ل سهر ليقان ديار کر. پاشى
سوحبه تا وان د بهر فه خوارنا خوشاڤا پرته قالان پرا
گهرم بوو و ناخفتن يا هه قالا وى بوو:

-عه زيزا من، يا چووى چوو، مهوم هه وه
خه بهر هک ژ خووشکا ته زانيبايه.

-ديلان ما ژ نوو دى تشته کى ژى زانين! يا دى
ژى، هه تا من گرتى مه ژى زانى ژى، ما تو پيژى
نه و ژ ره حمه تيبا دايکا من خرابتر ل خوه نه کت؟!
-نه و نه شهرته. تو ژى دزانى نه فرؤ بياڤى چاره
کرنا فان نه وعه مشکيلين جفاکى، گه لهک ژ بهرى
ب ساناهيترن. مهوم نه وه، بهس مه تشتهک ژى
زانيبايه، ژ ويړى ويغه مشکيله نه بوو.

بهرى هه قالا وى لى بزقرينت، ناخفتن ههر بو
خوه هيلا:

-بهس من زانيبايه، چ مه سله حه تا وى شوڤيړى
زالم د کرنا قى جهريمى دا هه بوويه؟!
-خوناف ژ بير نه که نه ياره تى پاله تيبه.
-بهس مه بابى وى نه کوشتيبه.

- بهلی هه که مه نه کوشتبايه وه نه دکر.
 - مه ژى کوشتن ژى هه قى مه يه، نه و
 داگیرکه رین ئاخا مه يا پیرۆزن.
 - نه و ژى بو خوه وه ديژن.
 - ديلان، تو ب خودى من زه قى مناقه شه يا
 بيزه نتيا نينه، كانى هيك ژ مريشكى بوويه، يان
 مريشك ژ هيكي بوويه؟!
 دبهر كه نى و ئاخفتين خويندكارين نيزيكه
 كافيتريا تژى كرى را، سوحبه تا خونا قى و ديلانى
 ژى، ل سهر مژارى ئازراندى گه له ك دريژ نه بوو و د
 دووقدا، پتر ژ باده كه كى فه كرن... بهرى ژ ناقه روكا
 باده كين فه كرى تيربين، ژقانى محازه ره يا داويى هات
 و بهره ف سهمتا ده روكى، مينا ب ده هان خويندكاران
 چوون.

بهرى ب دورستى بچنه د پولى فه، په يامى
 نه هاتنا ئوستادى مژارى محازه ره يا داويى گه هشت
 و بهرى وان بهره ف سهمتا ده روكى دهركه تنى
 چه پدا. گه له ك پڤه نه چوو، ژ ((كوليژى)) دهركه تن و
 روناهيا زيقه چاقى روژا نغيرويه كا نيسانى چاوين
 وئ راشكاندن و ب لقينه كا شه پلى موبایل ژ
 چانته كى هينا ده ر و پرتوو كين خوه دانه بهر سينگى
 دبن كراسى شينغه كپل بووى و په يوه ندييه كا دى
 ده ستپيكر. موبایل ما ب گوهيغه و بهرسقا وئ ژ

دهنگى مؤزىكا بچاندنى پښه نه بوو... بهرى بهرسقا
وى ب دهنگه كى توماركرى بدت، كو پهيوه نديا وى
بهرسقى نادت، ئيكسه ر پهيوه نديا خوه ب لقينه كا ژ
سلبوونى نه قالا گرت و ديلانى ئاخفتن ل دهستى
وى يى راستى كره يا خوه:
-هر بهرسف نينه؟

ب ههژاندنا سهرى بهرسقا وى دا! ديلانى داڤين
پرچا قه مهر ژ سهر ديمى ئه سمه رى گرنژين ژى بار
نه كت لادان و ئاخفتن ههر بوو يا وى:
-دبت كو مبوونه ك هه بت، يان كاره كى دى
هه بت.

پاشى ب له زتر پښه چوو:
-ئوو مقه ده رى و نه ساخيى دوور نه دانه.
ب نه عيمه كا ئالوزيى گرتى، سه رى خوه مينا
كه سين ژ جغه يا هه چكوه يى ده ركه تين لقاند و
به رسقا وى ب دهنگه كى نزمى شه پرزه يى گرتى
دا:

-نزا، ل بهر من ژى بهرزه بوويه! ديلان قه ت
مه عقوول نينه، كقان بهرسقا من هنده گيرو كت!
كى پڙته من، نهو بى بهلا نينه؟!
پاشى دهستى خوه ب ديمى پوسيده يى
نه نفالكرى دا هينا و هه مبه ر ديلانى راوه ستيا و ب
سه رقه كر:

-نه هاتنا وی بو کولیژی دانه لایه کی، بهرئاقله ژ
 دوهی وهره چ په ویوه ندی ب من نه کرین؟!
 -بوچی تو ب ته له فوئا مالی یان....
 ئاخفتنا وی هیلا د دهقی دا:
 -مشکیله، ژ ته له فوئا وی پیغه من نینه.
 دیلانی مه یزه کره هه قالین ل ترومییلان سوار دبن
 و بهر هف سه متا کوسته ری چوو و ئاخفتنا ل سه ر
 دهقی ((چاوا ژبلی هژماره یا موبایلا وی، چ
 هژماره یین دی یین مالا وان ته نینن؟!)) پاشقه
 زفراند و شوونی گوت:
 -جاری دابچین، هیشتا جهین خواهش ژ مه
 نه چووین.
 خونا ف پیچه کی فه ما و پاشی ب زپرینه کا
 مه لول لی زیری:
 -دیلان، دی هیی بیهنه کی بچین سه را خاتوون
 وارخواری بدین؟
 -خاتوون وارخواری؟ ته شول پی هه یه؟
 -ئه کید.
 -جاری دا په یوه ندی ب مال بکم. بهس ئه م
 گه له ک گیرۆ نابین؟
 -ژ سه عه ته کی کیمتر؛ هه که چ شولین دن په یدا
 نه بن.
 پشته دیلانی په یوه ندی ب مال کری و

دهستووری ژ هه‌قالین سواربووین خواستی، ئیدی
 که‌تنه لێڤا جاده‌یا کتوماتین په‌یاده‌یان لی دهینودچن
 و به‌ره‌ف روژ ئاقایی، ب ناف باژیریڤه چوون. هه‌موو
 پینجی متره‌کان ژ کولیژێ دوورنه‌که‌تن و ل
 تاکسیه‌کی سواربوون. پشتی ژ شوڤیری ل ژییی
 بابی خوه داخواز کری بگه‌هینته جهی دهستنیشان
 کری، چاقی وی ب فۆتۆیی سترانیژا وه‌غهر کری
 ((عه‌شاشانا)) نژیکی ل ژییی دایکا وی، ب
 هنداقی شوڤیریڤه هلاویستی که‌ت و ئیکسه‌ر بیرا
 وی روژی د بگردانکا مه‌ژی هلدا، ده‌می پشتی
 وه‌غهرکرنا دایکی دچوو د ئه‌لبۆمین وی دخه‌بتی و
 وینه‌یین وی و خووشکی و ئه‌ندامین دن یین خیزانی
 و هه‌قال و هوگران دژی و روڤدک د به‌ره‌ دباراندن! د
 وی ره‌وشی دا، ده‌نگی رادیوی به‌یست و ده‌ست
 ب خواندنا ده‌نگوباسان کر. په‌یامی دگهل راوه‌ستیانا
 ل ترافیکان به‌یستین:

-ژیده‌ره‌کی به‌رپرس نه‌قییا ناقی خوه بیژت، بو
 (رادیویا نه‌وا) گوٲ: (شقیدی دره‌نگی شه‌قی،
 تاوانباری ب ره‌قاندنا ژنه‌کا نفیسه‌ر و چالاکفان د
 بیاقی مافی ژنی دا ل هه‌ریمما کوردستانی، ب ناقی
 ره‌وشه‌ن گه‌یلان محو ناسیار ب (دایکا خوناقی) و
 کچا وی خووساری رابووی و ل لایی دی یی پری،
 داینه ده‌ست کۆمه‌کا چه‌کدارین نه‌نیاس، شیان ژ

زیندانی برهفن؛ بهلی زوو هیزا زیره قانییا زیندانی
دکت زانی و ڤیراگه هشتن و شیان تاوانباری
سه ره کی، ب نافی نه واف شاییش زیاد بکوژن و
هه ردو هه قالین وی یین قاچاخیا زیبه قی و تشتین
که فنار و که ره سته یین بهوشکه ر بگرن! پشتی مه
پرسا قی روودانی، ئاره سته ی خه لکه کی دی کری،
بۆچووین وان ب قی ره نگی د قی ریپورتاژی دا
دیاربوون:

-ئه ز قهت باوهر ناکم، مه سئوله کی ده ست
دگه ل نه بت، ئه ف زره مجرمه بشین وه سا ب
ساناهی بره فن!

-کی دیژت ره قینه و وان شانۆگه رییه ک بو خوه
چینه کرییه، دا زیره کییا خوه یا دۆنکیشوۆتی بو
خه لکی دیار کن؟!

-باوهر که ئه ز نزانم.
ره وشه ن کییه؟

-نزا، ژ منقه گه له کا ب زه حمه ته ئیک بشیت ژ
وی زیندانی بره فت!

برا ئه و نه واف ب خوه به ردای بوو، هه ما ژ بهر
خه لکی دگۆت: د زیندازیقه یه!

-پاره ژی خواری و گوشت! هه ما به یلن وی ماری
ب ده ستی مه نه دنه کوشتن!
-برا بیوره، ئه ز چه ژ سیاسه تی ناکم.

-خودی ههقی کهسی بهرزه ناکت.
-بلا وه ل رهوشوکی بکن، ژین زناکه رهه موو ل
دهف خوه دقهشارتن! حهح، یا ژ وئغه دی بو وی
مینت!

-ئهز نااخقم

-ههکه راسته گرتنه و کوشتنه؛ بوچی ل سه
تهله فزیونی نیشا مه نادن؟

-ئهز نه دگهل ویمه، عهرزکرن ب ریکین مه دیارین
راگه هاندنی، رهنگه خهرقه کا مافی مروقیه.

-پرسا جه مشید قه لغانی و دهسته کا وی بکه!
پشتی ناخیره کا کورت، په یامی د دووقدا دهستپیکر و
خوناقا گرنژینی لیغین وی گرتین ل دیلانی زقری و ژ
وی کهلی خوه تیکوهر کر و ده برینه کا بیسنور ژ
بهیستنا په یامی کر و شو فیری ب چاقه کین
حیه تی! گرتین د خودیکی را لی زیری و پرسا
گوهورینا گیولی وان ژ نشکانقه نارسته کر! پاشی
به رانه به رسقا بهیستی پیروزی لی کر و کریا
تاکسیی ژی وهرنه گرت. پاشی سه ره رای
هه ولدانا کری، ب تنی پاره یی پانزینی وهرگرت.
داوییی شو فیری سوونده کا مه زن خوار وهرنه گرت و
ئاختنا گوئی:

-بابو هوون ژی شوونا کچین منن و خودی
ههقی بزنا ب شاخ بو یا بی شاخ ناهیلت!

ئاخفتنا شوڧيڧرى، ئيڧكسەر بيرا بابى خوناڧى
هينا بيري و دامانى جاره كا دي ديمي وي تيڧبر... د
وي رهوشى دا، گههشتنه بهر دهري ئاڧاهيى؛
په يڧين (ناڧهندا ژنن سهر بخو) ل سهر نڧيسى.
پشتى دهستورخوازتنى ژ زيڧهڧانى ل بهر دهري ب
ژوركهتن.

پشتى ب پشت دهروكى سىي كهتن، داخواز ژ
قهيرهكچا، ديم ئەسمهرا، بهژن كوندا لام تهبقيا،
پرچا وي ل سهر ملان بژاله بوويى و ل بهر سينگى
نڧيسى (پرسگهه) كر كو ب كارهكى فهر هاتنه
وارخواز خاتوونى بينن. كچى ب ديمهكى
ههستيسڧك و ب گرنژينه كا سيمايين نياسان ددت،
د گاڧى دا دهستور داى.

وارخوازى بهرچاڧك ژ بهر چاڧين گهشين نيڧرگزي
ڧهكر و بهژنا خرا تڧى، مينا وهرزشقانه كا سڧك ژ
پشت ميڧزهىي دهركهت و ب ديمهكى تڧى گرنژين ب
خيڧهاتنا وان كر.

پشتى ب ناڧ ئاخفتنى ڧه چووين، د بهر
ڧهخوارنا چايى را، ئاخفتنن وان وهك كهلوڧكين
بهران هلوهشيان و باده كا بابى ل غهريبيا هاتيه
كوشتن و ناڧهروكا پهيامى د تهكسيى دا بهيستين
بوونه مڧارى گهرم و ئاخفتن بوو خوناڧا سهرهكانيا
ئاخفتنا وي پهنكيايى پهڧى ما و ب گهرمى

ئاخفتىن خوه ئىخستنه دووڤىك:

-ب راستى وارخواز خاتوون، قى پەيامى
شەھىدكرنا بابى من ژ بىرا من برا!
-ئەكىد كچا دايكا خوه، دەمى مروڤ پەيامى
تۆلگە كرنى ل نەيارى خوه دبەيست، هەموو تىشت ژ
بىرا مروڤى دچن.

-ئەرى دايكى، ئەو نىنە، ئها نۆكە دى ژ كەيفان
دا فرما!

پاشى د بەردەوامىيا سوحبەتى دا، بادەكا ئىنانا
تەرمى بابى وى ژ دەرقەى وەلاتى قەبوو و ئاخفتن
يا وى بوو:

-بەلى وارخواز خاتوون، ب دورستى چل و سى
رۆژان و دانەكى تەرمى بابى من ما ل وەلاتى
غەرىب و غوربەتى؛ هەتا ئەم شىاين ب خىرا مروڤىن
مە و خەلكەكى خىرخواز بىنين. خودى خىرا
هەموويان بنقىست، ب راستى جامىران تەخسىر
نەكر. خاتوونا هېژا، خوەزى تە وى رۆژى ل
فرىنگەھى دىتبايە، حەشامەتا مروڤان چاوا
پىشوازييا جەنازەيى رەحمەتى دكر؛ دا سەھم
سەرى تە گرت؟! وەى بى خودانى، ئەز بو هەو
نەمىنم! ب راستى من ب خوه قەت باوەر نەدكر، مە
ھندە مروڤ هەنە! بەس مخابن، مروڤى مروڤىن،
پىشتى مرنى، ژ نوو د هەوارا مروڤى بەين؛ يا ژ

منقه، چو جودایی ل ناقبهرا وان و یین بیانی نینه.
ئیدی دهستین خویندکارا سیوی، کهتنه
شهره نیخه کا دژوارتر و چاؤین وی جارہ کا دی تژی
رؤندک بوون و گہا ئاخفتنی ب دەست کہسیقه
بهرنه دا و گهرمتر پیقه چوو:

-د سەرھەمووی پرا، خودی خیرا وان ژى
بنقیست. ئەرى، پشتی مە تەسلیمی ئاخا پیروز
کری و سیپروژک و حەفتیین وی داین، پاشی چلینیا
وی ژى مە وهکی خوه کری؛ ئیدی هەر ئیک چوو
مالا خوه و کول خەم ب تنى بو من و مەتا من
دەولەتی مان!

پاشی خوناڤا چاف لی سۆر بووین، ژ نشکه کیه
سەرى خوه بلند کر و پیللا دەنگی خوه خورتتر لی
کر:

-تشتی باشتەر، نه قیب دیاری بو بابی کفانی
(حاکم بایزی) گۆتی: ((ب ههڤکاریا ههڤهیمانی
مە یین باژیری پاران، گۆرهی پیزانیین شوڤیری داینه
مە، ئەم ل دووڤچووین، ب تنى مە هەرفتییی
خانیی جارا ئیکی برینه ویری، ب سەرئیکدا هینای
وی ئافاهییی ژى دگۆت، ل رخی دی یی پری دیت.
پشتی مە پیزانین داینه ههڤهیمانان کو قاتەکی
دی دبن ئافاهیقه ههیه. شهفەل و ئامیریین دی یین
میکانیکی هینان و کۆلان و ب کریار دەرکەت قاتەکی

دی، دو جاران هندی قاتی َ ههرافتی د بن
 وئیرئیه و جهین زیندانکرن و ته عزیزدانا جه هه نه می
 لی هه نه. هه ل دوو ف گوئنا وان: قاته کی دی یین
 دبن وی دا هه ی، ب ده رجه یان پئدا دچنه خوار! ئەم
 نئیزیکی دو سه د متران، ب هه شیاری و ترس دبنقه
 چووین، وه کی قاره مانین فلمین هولیوڈی، مه هند
 دیت مه د قه سیسه کی کره ده ر و ئەم ل سه ر
 رووباری دیجله نه و ژپهل ب دووریا نئیزیکی پئنج
 سه د متران، پرا ناقبر که ته به رچاؤین مه! تشتی
 باش مه گه له ک به لگه نامه یین موهم ب چالاکیین
 تیرو رستانقه گرتن. لی مخابن کوژه کین ره حمه تیئی
 د کاسیئی دا به حس کری، ب ده ستین مه ب خوه،
 ب مافی خوه یی شه رعی را نه گه هشتن. مهوم
 دیژن: هنده ک ژ وان ب ماؤین خوه یین شه رعی را
 گه هشتینه. ل دوو ف گوئنین وه لاتین هه قه یمان: وان
 پرانییا وان تاوانبارین ساخله تین وان د کاسیئی دا
 هاتینه دیارکرن، یان کوشتینه، یان گرتینه.

وارخواز خاتوونی، پشتا خوه دا کورسیکی و
 ده ستین تژی گوستیرکین زیړی نیکراس کرن و دگهل
 سه ره ژاندنی ئاخفتنا وی قوت کر:

-ئوو هه وه چ ژ جه ریما ره حمه تی زانی؟!

-ئه و ژی هه روه سا. ئانکو هه ر ل ده ستیپکی
 هنده کین بیانی ژ لایی پولیسانقه هاتنه گرتن. نوکه

ژی هندهك ژ وان دگرتينه. مشكيله ئەوه، چو دهليلين گومانبر نينن كو وان وه كرييه. تشتي بهردهست، بهري هينگي ژيڪ دوويهك ژ وان مهژيهشكين سلهفي و رهحمهتي سهرا تهروري ب جره چووينه.

-چو سوحبهتا ئەوين مه و كهمپي ل ويري و پشتي كوشتنا وي و بهرزهبووني دكن؟

-بهلي خاتوون ئەو ژي ههيه. بهلي چو تشتي گومانبر بو وان ژي نينه؛ كاني ئەو كينه وهكري و بهرزه بووين؟ د كوودهري پرا هاتن و د كوودهري غهواره بوون؟ ئارمانجا وان ژ كوشتنا وي چ بوو؟ ئەز باوهر ناكم، مهياسهتي ئەو مروف ههبن بچن ل ويري وي جهريمي بكن. زانين ل جهم خوديييه. هيفيا من ئەوه خودي ههقي وي ژي، وهك يي دايكا من بهرزه نهكت.

وارخوازي تژي دهقي خوه كر بيژت: ((پاني وي روژي جهنابي سهيدايي جهمشيد قهلغان نهكاميا وي دكري!)) لي د چركهيين داوييي دا، ئاخفتنا خوه داعوورا و كوختهكا چيكري هينا و بهردهوامي ب گوهداريا ئاخفتنن دبهيست دا:

-د سهره رايي ههموويض پرا، وهسا دياره، ههكه ئەز ئەف سالا نهكهقم، ژيكماليا من شك زيڊا نينه.

پاشی سوحبت بهرهف بادهکا وی و دهزگری
وی کفانی چوو و پهيامی ئاریشهیا لابوری ژیره
چیکری کو، ب نهگه ری ههبوونا (سهلاسیمیا جوری
ماینه ر پوزتف) ل دادگه هی نه هیته مههرکرن، ب
هووری ژیره فهگیرا! وارخواز ئیکسه ر ژ جهی خوه
خولوله بوو و ناقچاؤین وی بوونه گری و پرسا وی ب
لهز ژ دهقی ده رکهت:

-تهحم، وهیلا فی شهنسی رهش! پاشی وه چ
کر؟!

-مه خوهلی ب خوه وهرکرا!
-ب راستی مسیبهتهکا ژ ههردوکیئن دن کیومتر
نینه.

هه ر دگافی دا پیکولا زفراندنا گه شینییی کر و
ب دهنگه کی تژی دلوفانی گوت:
-ببوره کچا دایکا خوه، دلی خوه نه خوهش نه که،
دی نه و ژی چیت. ئی پاشی هه وه چ کر؟
خونافی روندکیئن ب ههناؤکیئن روویان دا دزه لیئن
پاکژ کرن و بهرسقه کا خه مگین تر دا:

-پشتی چه ن دین محاوه لان، نهز و نهو
گه هشتینه بریاره کی کو بیی دوونده هه، دهرفه ی
قانونا دادگه هی نه م ب مرادا خوه را بگه هین.
هه موو رازیبوون؛ لی مخابن دایکا وی و خووشکا وی
یا مهزن پیئن خوه دانه رستی و دایکی ده قدهق

گۆت: ((ب ڦى ڦى ڦى ڦى سووندى، تشتهكى
وهسا بهيته كرن، ئيك ژ مه د ڦى ئافاهيغه نابت))!
-ئوو نوكه چ لى هات؟

-مه سه له راوه ستيايه. ب راستى خاتوون، ئەم
ژى نزانين دى چ كين؟! ئەم هەر چاڦه رينه، بهلكى
چيروك چاره ببت. مه شرؤعى ڦه ڦيشكى ئەم
هەردو ل ڦى داويى گەهشتينى؛ ئەم ريكخراوه كى
ڦه كين كو هاريكارييا زاروكين سه ميانين وان بووينه
قورباين تيرور و دژواريى بكن. مشكيله، ژ دوهى
وهره ئەز تەله ڦونى بو لاوى خوه دكم، تەله ڦونا وى
گرتييه!

- دياره وى مشكيله كا هەيى. ئا ته به حسى
ڦه كرنا ريكخراوه كا ngo كر؛ ئەرى هه وه پهيره و
پروگرامين خوه نقيسينه؟

خوناقى ره شنقيس ژ ناف پرتووكين خوه هينا
دهر و نيشادا. پشتى خاتوونى بهرچاڦكا خوه كريبى
و چاڦه رينهك لى كرى، سه رى خوه هه ژاند و
دهست خوه شى لى كر و پيڦه چوو:

-ب راستى پينگاڦه كا پيروزه هه وه هاڦيتى و
داخوازييا سه ركه ڦتنى بو هه وه دكم.

-سوڦاس. ب راستى مروڦ دى مرت، مليا كه تين
وى حازرن، جه نابتى ((حاكم بايز)) گه لهك هاريكارى
مه بوو.

-ئەكيد، دادوهرى پەرلەمانتار، گەلەك قەكرى و خودان ھزرىن پېشەنگە.

-ۋىجا خاتوون، ئەز ھاتىمە، دا تو دەولەتسەرى خوە بۆ مە بىيە پايتەختى و ئىجازا رەسمى پى بىنى پاشى قەكىن.

پشتى ژفانەك دانايى كوە بچنە پايتەختى و فەرمانا رىكخراوا خوە بىنن، جارەكا دى پەيوەندى ب مۇبايلى ب كفانى كر. قى جارى، مۇبايلا وى خووشكا وى ئاقانى ژ سەر بۇفيا تەلەفزيۇنى راکر و بەرسقا وى دا:
-بەلى.

- پروژ باش. زەحمەت نەبت، كانى تەلەفۇنى نادىيە كفانى؛ كانى بۇچى ئەقرۇ نەھاتىيە؟
-ھى ھى جانى، كفانى چ؟! بۇ زانىنا تە، شغىدى يى مە ھەموويان دەرکەتییە و نامەيەك ھىلايە و چوونا دەرڤەى وەلاتى تىدا نقيسىيە!
خوناق، بى حەمدى خوە رابوو و دەنگى وى ژ دەست دەرکەت:

-بۇ دەرڤەى وەلاتى چوويە؟!

-ئەم ژى نزانين، ھند مە زانى ئىكى تەلەفۇن كر و ئەم ئاگەھداركرين: ((پرسا كقان نەكن، دەرکەتییە؛ ھەتا قاچاخچى پەيوەندى ب وە دكت))!
د وى دەليڤەيى دا، دايكا ئاقانى ھات و پرس ژى

کر و ژیره دیار کر ده زگرا (کفان) په په یوه نندیی دکت
 و ژ ده ست هینا دار و هیرش کر:
 -جه ننگه نه یی، ته به لا خوه ژ مه څه نه کر؛ هه تا
 ته کورئ مه ژی ل بهر پیښ خوه دایی! جاره کا دی
 ته له فوئا مه نه کی، ته زانی!
 ئیدی ژ وی کهلئ موبایل گرت و هاؤیته سهر
 بو فیی و ب چاځه کین سور ل کچا خوه نیری و
 خوری ناچاځان! ل ره خئ دی، خوناځا ل هنداق
 وارخوای ته له فوئا مایه د ده ستی دا و لیڅ لی
 پو ش بووین، ب زوری قورچا خوه داعوورا و وارخوای
 پیتر خوه زیږیک کرو ب چاځه کین روڼدکځه ده ستی
 خوه دانا سهر ملی و پرسا به رسقا هار ژئ کر،
 پشتی ب ده ننگه کی کزگریوکی گرتی ژیره دیار
 کری، بزاقا هه دار ئینانا وی کر و وه ک کچا خوه
 هه مییز کر و دیلان ژی رابوو و ده ستی خوه دانا
 سهر ملی و پشکداری د کوځانین وی دا کر.

۲۰۰۸ - کورا

ژ وەشانين ئىكەتيا نقيسەرىن كورد

(۱) نقيژەك مەستانە ل دۆر گونبەدا جزيرى / فەكۆلين، د. فازل عومەر -

۲۰۰۴

(۲) خەونين تازى / ھەلبەست، روخوشى زىقار - ۲۰۰۴

(۳) وەغەرەك د نەينين دەقى دا / رەخنە و فەكۆلين، ياسرى حەسەنى -

۲۰۰۴

(۴) بياقى خواندنى / فەكۆلين، جەلال مستەفا - ۲۰۰۴

(۵) لىبەر دەرازىنكا تىكىستان / خواندنىن ويژەيى، سەلام بالايى - ۲۰۰۴

(۶) خواندنگەھا برسىكرنى / چىرۆك، صديق حامد - ۲۰۰۴

(۷) ھزر و دىتن / ھزر و رەوشەنبىريا گشتى، د. عارف حىتو - ۲۰۰۴

(۸) چەند رىيەك بۆ دەقى / فەكۆلين، صبيح محمد حسن - ۲۰۰۴

(۹) بەرپەرەكى وندا ژ ژيانناما سەلىمى ئەسمەرى / چىرۆك، انور محمد

ظاھر - ۲۰۰۴

- (۱۰) چەند خواندەنەك شيوەكارى / قەكۆلین، ستار علی - ۲۰۰۵
- (۱۱) ژانىن سىناھىي / رۆمان، تحسین نافشكى - ۲۰۰۵
- (۱۲) قصص من بلاد النرجس، حسن سلیقانى (الطبعة الثانية) - ۲۰۰۵
- (۱۳) گۆتارىن رەخنەي / كۆمەلە وتار، ھۆشەنگ شېخ محمد - ۲۰۰۵
- (۱۴) گەريانەك د ناڧ باغى ئەدەبى كوردى دا، رەشىد فندى - ۲۰۰۵
- (۱۵) سۆتنگەھ / رۆمان، بلند محمد - ۲۰۰۵
- (۱۶) سىياپوشى زېمارى / چىرۆك، د. فازل عمر - ۲۰۰۵
- (۱۷) شانۇيا ھەڧچەر خ و چەند دىتن / سىيار تمر - ۲۰۰۵
- (۱۸) قىان د دەمەكى ژاندار دا / رۆمان، محسن عبدالرحمن - ۲۰۰۵
- (۱۹) تەكنىكا قەگىرانى د كورتە چىرۆكىن (فازل عومەرى) دا / قەكۆلین،
نەفىسا ئىسماعىل - ۲۰۰۵
- (۲۰) مېرى و كەڧۆك / چىرۆكىن زارۆكان، د. عبدى حاجى - ۲۰۰۵
- (۲۱) ھەژدە چىقانۆكىن گورگا / چىرۆك، ب: محمد عبدالله (چاپا دووى) -
۲۰۰۵
- (۲۲) روستەمى زالى / د. عارف حىتو (چاپا دووى) - ۲۰۰۵
- (۲۳) شھىنا چىايى سىي / چىرۆك، نزار محمد سعید - ۲۰۰۵
- (۲۴) جەمسەرى سىي / كورتە چىرۆك، خالد صالح - ۲۰۰۵
- (۲۵) ئەى رۆژ نەچە ئاقا / پەخشان، سەلام بالايى - ۲۰۰۵
- (۲۶) ژ رەوشەنبىريا كوردى / قەكۆلین - گۆتار، ناجى طە بەروارى - ۲۰۰۵
- (۲۷) زارۆكىن جىھانا ئاشتى و ئاشۆپى / قەكۆلین، ھزرقان عبدالله - ۲۰۰۵
- (۲۸) دھۆك د سەربۆران دا / بىرەوەرى، صدیق حامد - ۲۰۰۵
- (۲۹) جاك دريىدا و ھەلوەشاندىن / قەكۆلین، د. فازل عمر - ۲۰۰۵

- (۳۰) داويا شەرۋانەكى / رۇمان، عصمت محمد بدل - ۲۰۰۵
- (۳۱) پىلېن رەخنەيى / رەخنە، نعمت الله حامد نەيلى - ۲۰۰۵
- (۳۲) دەما ھېشتا گيانەوەر دىشان باخقن / چىقانۇكىن مللى، و: حى جعفر
۲۰۰۵ -
- (۳۳) بەر ب دەقى خۇمالى / دەق و شىرۋەكرن، ئىبراھىم ئەحمەد سمۇ، ۲۰۰۵
- (۳۴) مېمىتېكىس، ژ ھىركىنى تاكو ئايدىيۇلۇجىيى / د. فازل عمر، ۲۰۰۵
- (۳۵) كەلتۇر.. ناسىيۇناليزم و ەرهەبكرن / قەكۈلېن، ەبدال نورى، ۲۰۰۵
- (۳۶) پەيىن بى پەردە / قەكۈلېن رەخنا ئەدەبى، عبدالخالق سولتان،
۲۰۰۵
- (۳۷) نىستىن د چاقىن نىرگىزى دا / ەھلبەست، بەشىر مزوىرى، ۲۰۰۵
- (۳۸) ژ فەلسەفا بەرخودانى / ەھلبەست، رەمەزان عىسا، ۲۰۰۵
- (۳۹) ئەوى دژى ەمىيا / كورته چىرۇك، صبىح محمد حسن، ۲۰۰۵
- (۴۰) نژىارگەرى / د. فازل عمر، ۲۰۰۵
- (۴۱) بىست سال و ئىقارەك / رۇمان، صبىرى سلىقانىە، ۲۰۰۵
- (۴۲) نىسىن د ناقبەرا نىسەرىن خوداوەند و لىگەرىان ل ئازادىي /
قەكۈلېن، ھۇشەنگ شىخ محمد، ۲۰۰۵
- (۴۳) ژ چىرۇكىن مللى يىن فلكلورى / جمىل محمد شىلازى، ۲۰۰۵
- (۴۴) جواھر المبدەين / مناقشات ادبىە، اسماعىل بادى، ۲۰۰۵
- (۴۵) دىمەنىن پەچنى / چىرۇك، كىقى عارف، ۲۰۰۵
- (۴۶) تىر ژ كقانا دوەشىين و بەر تىنە من / ەھلبەست، سەلمان كۇفلى، ۲۰۰۵
- (۴۷) كەقالەكى روىس / ەھلبەست، شوكرى شەھباز، ۲۰۰۵
- (۴۸) دەولەت و عشقەكا كەقنار / ەھلبەست، دەيكا دالىيى، ۲۰۰۵

- (۴۹) شەقین بى خەو / ھەلبەست، بەيار باقى، ۲۰۰۵
- (۵۰) ئازراندنا بەندەمانى / ھزرقان، ۲۰۰۵
- (۵۱) چاخى رۇژ دپەيقت / ھەلبەست، شەمال ئاكرهیی، ۲۰۰۵
- (۵۲) دوو چەمكىن ھاقیبوون ياخیبوون / ئەمین عبدالقادر، ۲۰۰۵
- (۵۳) راستى و تالان، صبجى مراد، ۲۰۰۵
- (۵۴) دەفتەرا بى گونەھىي / ھەلبەست، عبدالرحمن بامەرنى، ۲۰۰۵
- (۵۵) زمان و زمانقانى / عبدالوھاب خالد، ۲۰۰۵
- (۵۶) ئەقین، خەم و مرن / ھەلبەست، طیب دەشتانى، ۲۰۰۵
- (۵۷) زیندانا بچويك / ھەلبەست، عزيز خەمجقین، ۲۰۰۵
- (۵۸) عشق د بەھشەكا یوتوبیایى دا / ھەلبەست، مصطفى سلیم، ۲۰۰۵
- (۵۹) ئەزى د ھەمبىزا ھەناسىن تە دا / چىرۆك، اسماعیل مصطفى، ۲۰۰۶
- (۶۰) رۇمان ل دەقەرا بەھدىنان / قەكۆلین، رەمەزان ھەجى، ۲۰۰۶
- (۶۱) رايا گشتى، تىگەھ و پىناسىن و گوھۆرىن و پىقانا زانستى / قەكۆلین،
مسلم باتىلى، ۲۰۰۶
- (۶۲) ھەلبەستىن رەنگىن / ھۆزان، و: تەنگەزارى مارینی، ۲۰۰۶
- (۶۳) تەقنكەرا كورد، ھونەر مەندا بەرزە / قەكۆلین، و: مەسعود خالد
گولى، ۲۰۰۶
- (۶۴) چاپەمەنییت رەوشەنىرىت دەقەرا بەھدىنان (۱۹۳۵-۲۰۰۰) /
بىبلوگرافیا، وصفى حسن ردىنى، ۲۰۰۶
- (۶۵) شەفا فرىشتە رەقین / چىرۆك، اسماعیل سلیمان ھاجانى، ۲۰۰۶
- (۶۶) گولولكا ئالۆزیایى / خالد صالح، ۲۰۰۶
- (۶۷) نقىژەكا بارانى / ھۆزان، ھەقال فندى، ۲۰۰۶

- (68) رۇژ / ھۆزان، ھىيار رېكانى، ۲۰۰۶
- (69) عشق ل ژېر پرا چينودى / بلند محمد، ۲۰۰۶
- (۷۰) وەرزی ئەقینى / نۇقلیت، یونس احمد، ۲۰۰۶
- (۷۱) ئەفسانەیا سترانىن بىندەستى / نجیب بالایی، ۲۰۰۶
- (۷۲) خەونەکا ئەمرىكى، چىرۆكىن عزیز نىسین / و: خىرى بوزانى، ۲۰۰۶
- (۷۳) ھزرىنەك د زمانى كوردى دا / رشید فندى، ۲۰۰۶
- (۷۴) خانى مامۇستايى سىيەمىن / مەم شەرەف، ۲۰۰۶
- (۷۵) ژ ئاوازین جوانى / ھۆزانىن، ناجى طە بەروارى، ۲۰۰۶
- (۷۶) پىداچوونەك لسەر ھىندەك بەلگەنامەيىن تايبەت ب كوردانقە /
قەكۆلىن، د. صلاح ھىرورى، ۲۰۰۶
- (۷۷) مەشا بۇكان / ھۆزان، ھىقى بەروارى، ۲۰۰۶
- (۷۸) ئەو زەلامى دگەل خۇ لىك جودا / شانۇ، سيار تەمەر، ۲۰۰۶
- (۷۹) پەلین عشقى / ھۆزان، درباس مستەفا، ۲۰۰۶
- (۸۰) شەقىن سار / رۇمان، ھەسەن ئىبراھىم، ۲۰۰۶
- (۸۱) ھۆزان بۇ دەلالى / ھۆزان، خالد حسين، ۲۰۰۶
- (۸۲) بالۇلكا شەكرى / چىرۆك، حسن سلىقانى، ۲۰۰۶
- (۸۳) ھەيرانۇك نامەيىن ئەقىنداران / ئەدىب عبداللە، ۲۰۰۶
- (۸۴) مرن د قشلەيا پادشاھى دا / چىرۆك، محسن عبدالرحمن، ۲۰۰۶
- (۸۵) چىقانۇكا گايى سۆر / فلکلور، جمیل محمد شىلازى، ۲۰۰۶
- (۸۶) سەلوا ھىش بەلالىسكە / ھەلبەست، لقمان ئاسھى، ۲۰۰۶
- (87) بلىجان / رۇمان، پەرويز جىھانى، ۲۰۰۶
- (88) لەعلىخانا گۆقەيى / چىرۆك، مصطفى بامەرنى، ۲۰۰۶

- (۸۹) قەگەر / رۆمان، شاھین بەکر سورەكلى، ۲۰۰۶
- (۹۰) قەدەر / من / ھۆزان، سەلمان شېخ مەمى، ۲۰۰۶
- (۹۱) بېھنەشك / فولكلور، محمد حسن بناقى، ۲۰۰۶
- (۹۲) ئارمانج / ھۆزان، سەبىرە ھەكارى، ۲۰۰۶
- (۹۳) باكورئى دل / ھۆزان، دلشا يوسف، ۲۰۰۶
- (۹۴) خەونەك بىنەفشى / چىرۆك، عصمت محمد بىل، ۲۰۰۶
- (۹۵) نەينىيىن خامەى / ھۆزان، سەبرى نەيلى، ۲۰۰۶
- (۹۶) ھەناسەك د پەرسىتگەھا شعرى دا / خواندىن ئىي وئىرەيى، سەلام بالايى،
۲۰۰۶
- (۹۷) شۇرشىن بارزان / ھۆزان، ھەيدەر مەتىنى، ۲۰۰۶
- (۹۸) ەشقا مە چىرايەكى زەرادەشتى يە / كورته چىرۆك، ئىسماعىل مستەفا،
۲۰۰۶
- (۹۹) تەنەستان / ھەلبەست، كەمال سلىقانىەى، ۲۰۰۶
- (۱۰۰) رۇستەمى زال / فولكلور، جەمىلى حاجى، ۲۰۰۶
- (۱۰۱) مقالات نقدىه / مجموعە الكتاب، ۲۰۰۶
- (۱۰۲) بەرگۆتییىن كۆچەرەكى دەشتىنە بووىى / ھۆزان، اسماعىل تاھا شاھىن،
۲۰۰۶
- (۱۰۳) دەقچ نابەيسن! / كورته چىرۆك، تىلى سالھ موسا، ۲۰۰۶
- (۱۰۴) شەقەكا بى نقىژ / ھۆزان، لايىق جەمال كوریمەى، ۲۰۰۶
- (۱۰۵) پارادوكسىزم و تىگەھى وئى د ھۆزانا نوپخووازا كوردى دال دەقەرا
بەھدىنان / قەكۆلىن، عسمەت خابوور، ۲۰۰۶
- (۱۰۶) دۇسىيا بارزانى د سندۇقا پىلايى يا ستالىنى دا / قەكۆلىن، ۋەزىرى

عەشۇ، ۲۰۰۶

- (۱۰۷) ھەلەبچە / ھەلبەست، سەيدايى كەلەش، ۲۰۰۷
- (۱۰۸) چاقىن سىتاقكى / رۇمان، تەحسىن نافشكى، ۲۰۰۷
- (۱۰۹) باكورى ھەلبەستى / ھەلبەست، ئارژەن ئارى، ۲۰۰۷
- (۱۱۰) گەريانەكا بى ھۆدە / چىرۆك، نەفيسا ئىسماعىل، ۲۰۰۷
- (۱۱۱) سورە برىنا شەفا من / ھەلبەست، سەلوا گولى، ۲۰۰۷
- (۱۱۲) عەشق د خلوەگەھا مرنى دا / ھەلبەست، ئاشتى گەرماقى، ۲۰۰۷
- (۱۱۳) سرودىن رۇژھەلاتى / چىرۆك، جەلال مستەفا، ۲۰۰۷
- (۱۱۴) ئاريانا سىنورىين دوور / ھەلبەست، مەسعود خەلەف، ۲۰۰۷
- (۱۱۵) ئاوازيين خامەيى / لىكۆلين، نعمت الله حامد نەيلى، ۲۰۰۷
- (۱۱۶) بەيتا سىسەبانى / ھزرقان، ۲۰۰۷
- (۱۱۷) قەكۆلانا زمانى / قەكۆلين، د. فازل عومەر، ۲۰۰۷
- (۱۱۸) لەشى شەقى / ھەلبەست، سەلام بالايى، ۲۰۰۷
- (۱۱۹) دالەھى يىن كەسەكى ب تنى / چىرۆك، د. عارف حىتو، ۲۰۰۷
- (۱۲۰) چەند ھزرىن رەوشەنبىرى / گۆتار، ناجى تاھا بەروارى، ۲۰۰۸
- (۱۲۱) ھەلكولىنا زمانى / قەكۆلين، د. فازل عمر، ۲۰۰۸
- (۱۲۲) خەونەكا كىقى / ھەلبەست، دەيكا داليايى، ۲۰۰۸
- (۱۲۳) ژبۆ رىنقىسەكا چىتر، ئىسماعىل تاھا شاھىن، ۲۰۰۸
- (۱۲۴) پەترۆمەكرنا گونەھان / چىرۆك، محسن عبدالرحمن، ۲۰۰۸
- (۱۲۵) رۇزانىن شىتەكى / تىكستىن ئەدەبى، ادیب عبداللە، ۲۰۰۸
- (۱۲۶) رۇژ ئاقا دبىت دا بەھلىت / ھەلبەست، صديق خالد ھرورى، ۲۰۰۸
- (۱۲۷) باژىرى دىنا و چەند چىرۆكىن دن / كاريكاتۇرە چىرۆك، تىلى صالح،

۲۰۰۸

- (۱۲۸) ئەفەين و ستران / ھۆزان، فيصل مصطفى، ۲۰۰۸
- (۱۲۹) گۆفەندا ژينى / ھۆزان، د. خىرى نەمو شىخانى، ۲۰۰۸
- (۱۳۰) كەپەزى خەونان / ھەلبەست، خەمگىنى رەمۇ، ۲۰۰۸
- (۱۳۱) بەندەر / ھەلبەست، ديا جوان، ۲۰۰۸
- (۱۳۲) سپهستان / كورته چىرۆك، خالد صالح، ۲۰۰۸
- (۱۳۳) حىچبوون / ئەحمەد ياسين، تىكىستىن ئەدەبى، ۲۰۰۸
- (۱۳۴) تىكىست د نابقبەرا گۆتارا رەخنەيى و رىيازىن ئەدەبى دا، ئەمىن عبدالقادر، ۲۰۰۸
- (۱۳۵) پايىزەكا شىن / ھەلبەست، تريفە دۆسكى، ۲۰۰۸
- (۱۳۶) دى چاوان پەرتوكان چىكەين / فەكولين، ھوشەنگ شىخ محەمەد، ۲۰۰۸.
- (۱۳۷) شەفەين براگ / رۆمان، حەسەن ئىبراھىم، ۲۰۰۸.
- (۱۳۸) beyond the red mountains ل پشت چىايى سور / چىرۆك، لقمان ئاسيھى، وەرگىران ژ كوردى بۇ ئنگلىزى، ۲۰۰۸.
- (۱۳۹) دەھ خەون / ھەلبەست، كومەكا ھەلبەستقانا، ۲۰۰۸.
- (۱۴۰) راپرسين و راوەرگرتن / فەكولين، مسلم باتىلى، ۲۰۰۸.
- (۱۴۱) قارى / تىكىستىن ئەدەبى، خالد حسين، ۲۰۰۸.
- (۱۴۲) پرا ئارتا يان بەيى گران / سى شانوگەريين وەرگىراى ، ئەنوەر محەمەد تاھر، ۲۰۰۸.
- (۱۴۳) ترسا بى ددان / رۆمان، حەلىم يوسف، ۲۰۰۸.
- (۱۴۴) بىرئانىين سەرخووش / ھەلبەست، سيروان قچو، ۲۰۰۸.

۱۴۵) پائيزا پەيخان / خواندنيڭ ھزرى و رەخنەيى، سەبرى سايقانەي،
۲۰۰۸.

۱۴۶) مەيدانا كووچكان / ئىسماعيل سايماڭ ھاجانى، كورته چيروڭ، ۲۰۰۸.

۱۴۷) چەند ستيرين گەش د ھەلباستە نوو يا كوردى دە (كرمانجيا
ژيرى) / خەليل دھوكى، قەكۆلين، ۲۰۰۸.

۱۴۸) ديوانين بوٽانى / سەبرى بوٽانى، ھەلبەست، ۲۰۰۸.

۱۴۹) زمان و ئەدەب و ميژوويا كورد د (روژى كورد) دا ۱۹۱۳ / حجي جعفر،
قەكۆلين، ۲۰۰۸.

۱۵۰) لاقزا كەقنەوارەكى خەمبار / گولنار ەلى، ھەلبەست، ۲۰۰۸.

۱۵۱) سنورين قەكرى / ئىسماعيل بادى، چاڭپيڭكەفتن، ۲۰۰۸.

۱۵۲) پەسنين ئامەدخانى / حەنەيف يوسف، ھەلبەست، ۲۰۰۸.

۱۵۳) توافا يارى / ەمەرى لەلى، ھەلبەست، ۲۰۰۸.

۱۵۴) تيورا ويژەيى / و: د. عارف حيتو، قەكۆلين، ۲۰۰۸.

۱۵۵) سالوخەت د ھەيرانوكان دا / جەميل محەمەد شىلازى، قەكۆلين، ۲۰۰۸.

۱۵۶) شانۆ... / سيار تەمەر، قەكۆلين، ۲۰۰۸.

۱۵۷) من نەڤيت ژ لەشى تە ببارم / بەيار زاويتەي، ھۆزان، ۲۰۰۸.

۱۵۸) سيھرەبەندى يا بەردەوام (زمانى چامەيى) / فازل ەمەر، قەكۆلين،

۲۰۰۸

۱۵۹) ساكو / نوزاد مزورى، كورته چيروڭ، ۲۰۰۸.

۱۶۰) فەرھەنگا كلاسيكين كورد / مەسعود خالد گولى، قەكۆلين، ۲۰۰۹.

- (۱۶۱) ئەو پياۋەدى بە لامەۋە رت بوو/ بەھر موفتى، ۲۰۰۹
- (۱۶۲) چەند بابەت و ليكۆلينيىن زمانى/ عبدالوھاب خالد، قەكۆلين، ۲۰۰۹
- (۱۶۳) سيميائ الخطاب الشعري، ۲۰۰۹
- (۱۶۴) رۆژانيىن ئەدەبىياتا كوردى – چيىكى، ۲۰۰۹
- (۱۶۵) ل بەرسفا مە بەفر بارى/ محسن قوچان، ھۆزان، ۲۰۰۹
- (۱۶۶) دەنگ و ھەلنگفتن/ نازاد دارتاش، خويندنيىن رەخنەيى، ۲۰۰۹
- (۱۶۷) الشواف... واليله الاخيرە/ و: سامى الحاج، چيروك، ۲۰۰۹
- (۱۶۸) كيميياگەر/ و: د. لەزگينيىن ئاقدەرھەمانى، رۆمان، ۲۰۰۹
- (۱۶۹) ئەو پياۋانەى لە ناو رەنگى تابلۆكانم سەما دەكەن/ نالە
عەبدولرەحمان، چيروكان، ۲۰۰۹
- (۱۷۰) ۱۰۰ ساليا زانا و نقيسەرى كورد قاناتى كوردو/ توسنى رەشىد،
كۆمەلەكا قەكۆلينيان، ۲۰۰۹
- (۱۷۱) ھەلوەسەيىن زينيى/ د. عارف حيتو، ھەلبەست، ۲۰۰۹
- (۱۷۲) باخورە/ محسن عبدالرحمن، رۆمان، ۲۰۰۹
- (۱۷۳) پيلا رەش/ ھشيار ريكانى، ژ بىرەۋەريىن پيشمەرگەيەكى، ۲۰۰۹
- (۱۷۴) كميدي گەور/ صديق حامد، رۆمان، ۲۰۰۹
- (۱۷۵) دەمى نيچە ب خو دىيژيت/ و: صالح يوسف سؤفى، قەكۆلين، ۲۰۰۹
- (۱۷۶) بابى منو/ محمد سليم سيارى، چيروك، ۲۰۱۰
- (۱۷۷) مقهى العميان/ انور محمد طاهر، قصص كوردية مترجمه، ۲۰۰۹

- (۱۷۸) ئەو خانما ھەنى / ھەسەن سەيپانەي، ھەلبەست، ۲۰۱۰
- (۱۷۹) سەوداسەرى / خالد سەندورى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۰) ھەناسەيىن شەرى / عبدالرحمن بامەرنى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۱) شەفەزى د ئاخىن / دەمھات دىركى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۲) فەرىن د پەنجەرئىدا / ھەزرقان، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۳) ستافكىن ئەفرۆ و دوھى / شەمال ئاكرەيى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۴) ئەز و توب دىتنەكا دى / ناجى تاھا بەروارى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۵) نە ھەفال نە..! / ئەھمەدى شۆشى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۶) چەند گولەك بۆ يارا من / سەلمان شەيخ مەمى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۷) دارا چل ئاواز / ئەدىب چەلكى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۸) بىلگە سوومەر / پەيالەكە دن تارى، ھەلبەست، ۲۰۱۰.
- (۱۸۹) وەغەرەك ل ناڤ پىرەبەستىن زمانى كوردى (كرمانجى) / فاضل
عمر، زمانناسى، ۲۰۱۰.
- (۱۹۰) سەيى ھىژا / ەزىز نەسىن ، وەرگىران: ئەھمەدى زەرۆ، (چىرۆك)،
۲۰۱۰.
- (۱۹۱) حكيم عبدالله / مەيدان، چىرۆك / ۲۰۱۰.
- (۱۹۲) مقالات لنخبە من النقاد / دراسات نقدية عن الادب الكوردي، ۲۰۱۰.
- (۱۹۳) لىكولينىن كوردى / لىكولين، ۲۰۱۰.

- (۱۹۴) خەونىن ھەلاويستى / سەلوا گولى، ھۆزان، ۲۰۱۰.
- (۱۹۵) لايى دى يى پرى، تەحسین ناۋشكى، رۆمان، ۲۰۱۰.